

**UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST
I BIBLIOTEKARSTVO**

**NASTAVNI
PLAN I PROGRAM
akademska 2008/09. godina**

usaglašen prema tehničkim ispravkama Nastavno-naučnog
vijeća po Odluci broj: 02-01/141, od 18. 4. 2009. godine

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO
STUDIJ KOMPARATIVNE KNJIŽEVNOSTI

Odsjek za komparativnu književnost i bibliotekarstvo izrastao je iz Odsjeka za opštu književnost i bibliotekarstvo, scenske umjetnosti i bibliotekarstvo, osnovanog 1969. godine na inicijativu Filozofskog fakulteta, Zajednice pozorišta BiH, Republičkog sekretarijata za kulturu, Dramskog studija, Društva bibliotekara BiH, kao i drugih zainteresiranih institucija. Ovako kombiniran odsjek nastao je na osnovu potreba za kadrovima u oblasti scenskih umjetnosti, kao i potreba biblioteka u Bosni i Hercegovini, na koje je ukazala Bijela knjiga. U narednom periodu ovaj je odsjek dao kadar za osnivanje Akademije scenskih umjetnosti, pa je na Filozofskom fakultetu ostala kombinirana studijska grupa pod nazivom Odsjek za komparativnu književnost i bibliotekarstvo. Studij komparativne književnosti jedan je od prvih na Filozofskom fakultetu u Sarajevu koji se, još i prije uvođenja Bolonjskog procesa, mogao studirati u kombinaciji s drugim studijskim grupama, čime se pokazalo da je od samog osnivanja zamišljen kao veoma moderan i fleksibilan studij, otvoren za sve što može doprinijeti boljem obrazovanju studenata. Danas se komparativna književnost može studirati i kao jednopredmetni i kao dvopredmetni studij.

Područje studija komparativne književnosti obuhvata teme iz svjetske književnosti od njezinih početaka do suvremenih pojava – od antike preko srednjovjekovlja, humanizma, renesanse, baroka, klasicizma, romantizma, realizma, pa do moderne i postmoderne. Istovremeno, studenti će se upoznati s razvitkom književnih rodova i vrsta (epika, lirika, drama; ep, tragedija, sonet, roman itd.) kao što će se upoznati i s književnim stvaralaštvom najznačajnijih pisaca, kakvi su Homer, Eshil, Sofokle ..... Eco, Barnes, J. M. Coetzee i drugi.

Tokom studija studentima se pruža se prilika da se upoznaju sa osnovnim pojmovima teorije književnosti i da istražuju područja kao što su: teorija i povijest književnosti, književna kritika, stilistika, poetika i retorika, osnovni pojmovi versifikacije, klasifikacija književnosti, osnovni pojmovi analize književnoga djela, poetika i retorika, stilistička i strukturalna analiza književnoga teksta i dr. Studenti će se upoznati i sa osnovnim orientacijama u metodologiji proučavanja književnosti, kao i sa općim metodološkim problemima savremene nauke o književnosti, gdje se prate utjecaji različitih i veoma zanimljivih disciplina na čitanje, odnosno proučavanje vrijednih književnih tekstova, te se prati kako na njega utječu književnonaučni pozitivizam, psihanaliza, marksistička i sociološka orientacija u savremenom proučavanju književnosti, estetika recepcije, teorija informacija, strukturalizam i semiotika, dekonstrukcija, poststrukturalizam kao i kulturne studije, te feminističke i postkolonijalne kritike.

U cilju što potpunijeg komparativnog proučavanja književnosti iznose se pitanja povezana s osnovnim problemima teorije prevođenja.

Kolegiji iz područja dramaturgije omogućava proučavanje osnove ove naučne discipline kroz opći pregled: od postanka i razvijanja pozorišta, analize dramskog teksta, dramskih i antidramskih vrsta kao i analize pozorišnih izvedbi (teorija glume i režije, scenografija i dr.). Ovo područje naučnog istraživanja može poslužiti i kao uvod u kolegije s drugog ciklusa studija (MA studij) za one koji žele razumjeti osnove naučne discipline – filmologije, kroz upoznavanje osnovnih pojmoveva teorije filma i odnosa filma i drugih umjetnosti.

STUDIJ KOMPARATIVNE KNJIŽEVNOSTI U TRI (3) CIKLUSA

Komparativna književnost na Filozofskom fakultetu u Sarajevu studira se kao jednopredmetni studij (bez kombinacije s drugim predmetnim studijskim grupama), ili kao dvopredmetni studij, odnosno studij kombiniran s nekim drugim dvopredmetnim studijem na ovom fakultetu, što znači da se može studirati uz neku od osnovnih studijskih grupa kao A1 ili A2 predmet. Odredbom sadašnjeg Nastavnog plana i programa postoje dva ciklusa studija – dodiplomski i diplomski studij (3 + 2), a u perspektivi se predviđa i organiziranje trećeg (3) postdiplomskog (doktorskog) ciklusa studija u trajanju od tri (3) godine. Studij komparativne književnosti se organizira i izvodi prema Nastavnom planu i programu kao redovni i vanredni studij.

Prvi ciklus studija je dodiplomski i traje tri (3) studijske (akademske ili nastavne) godine, odnosno šest (6) semestara. Cilj dodiplomskog studija je stjecanje temeljnih općih znanja i vještina iz struke, koji se realizira kroz izučavanje obaveznih i izbornih predmeta predviđenih Nastavnim planom i programom. U obavezne predmete koji sačinjavaju jezgru ovoga studija uključeni su oni koji se odnose na razvoj nauke o književnosti, dramaturgije i filmologije. U izborne predmete ovoga nivoa studija uključeni su predmeti koji studentu/ici nude mogućnost

daljnje specijalizacije unutar struke, odnosno, studenti/ce stječu sustavnu kompetenciju iz povijesti svjetske književnosti, teorije i metodologije proučavanja književnosti, teatrologije i filmologije, a upoznaju se i s nizom srodnih humanističkih disciplina.

Završni dodiplomski rad predstavlja samostalan rad studenta/ice, a priprema se i piše pod vodstvom mentora/ice i njegovog/njenog saradnika/ice, te predaje/prezentira pred za tu priliku formiranom komisijom. Za uspješno odbranjen završni dodiplomski rad student/ica dobiva odgovarajuću ocjenu i odgovarajući broj studijskih bodova. Student/ica ima obavezu tokom šestog semestra izabrati izborni predmet iz kojeg će u toku semestra raditi završni dodiplomski rad. Ukupan broj studijskih bodova koji student/ica stječe izradom i uspješnom odbranom dodiplomskog rada iznosi 8 ECTS. U načelu, predmet završnog dodiplomskog rada za koji se student/ica opredijeli u šestom semestru može biti bilo koja oblast izučavanja tokom dvopredmetnog studija komparativne književnosti ili bibliotekarstva na Odsjeku za komparativnu književnost i bibliotekarstvo.

Na ovoj razini studenti su, prema Pravilima Filozofskog fakulteta, obavezni pohađati opće predmete – Bosanski, srpski, hrvatski jezik i Strani jezik (ukoliko ne studiraju strani jezik kao A2 studij).

Bodovanje proizlazi iz satnice kolegija, načina izvođenja nastave i opterećenja studenata/ica. Bodovi proizlaze iz kontinuirane evaluacije rada tokom kolegija kao i izvršenih obaveza navedenih u opisu kolegija. Obavezna je prisutnost na nastavi (najviše 3 izostanka od 15 predviđenih termina), kao i aktivno sudjelovanje na nastavi, redovno izvršavanje obaveza (čitanje predviđenih tekstova, pisanje kratkih radova i grupna ili pojedinačna prezentacija teme). Kolegij završava provjerom znanja na kraju semestra. Konačna ocjena proizlazi iz vrednovanja u toku semestra i kvalitete završnog dodiplomskog rada, kao i iz načina njegove prezentacije. U svrhu toga nastavnici i saradnici kontinuirano prate rad svih studenata, pri čemu stvaraju studentski folio.

Obim studijskog programa koji se izvodi u jednom semestru na dodiplomskom studiju je 15 ECTS studijskih bodova na komparativnoj književnosti, uz dodatnih 15 ECTS studijskih bodova na drugoj studijskoj grupi, što ukupno čini 30 ECTS studijskih bodova u jednom semestru i 60 ECTS studijskih bodova tokom čitave akademske godine. Da bi uspješno završio dodiplomski studij, student u toku prvog ciklusa studija mora sakupiti 90 ECTS bodova, odnosno 180 u kombinaciji s drugom studijskom grupom.

U toku dodiplomskog studija student/ica će odslušati jednosemestralne kolegije koji su raspoređeni u šest (6) semestara. U šestom semestru predviđena je i izrada dodiplomskog završnog rada. Njegovom izradom i prezentacijom student završava studij i stječe stručni stepen bakalaureat/Bachelor of Arts (BA komparativne književnosti), odnosno stručni naziv bakalaureus, za studenta, odnosno bakalaurea, za studenticu. Uz diplomu završenog prvog ciklusa studija dodjeljuje se i Dodatak diplomi (Diploma Supplement), odnosno Prijepis ocjena (Transcript of Records), u koji se unoše svi odslušani i položeni predmeti s B, A1 i A2 studija. Osoba koja završi trogodišnji studijski ciklus može raditi na manje zahtjevnim stručnim poslovima, kao što su poslovi u području kulture i medija. Student/ica završetkom dodiplomskog studija raspolaže temeljnim stručnim znanjima iz nauke o književnosti, koja im omogućavaju nesmetani nastavak studija komparativne književnosti, odnosno prelazak na neku drugu srodnu humanističku disciplinu na Filozofskom fakultetu, ili na nekom od univerziteta u zemlji ili inostranstvu.

Drugi ciklus studija je diplomska. On se upisuje nakon završenog dodiplomskog studija, a traje još dvije (2) godine, odnosno naredna četiri (4) semestra. Planirano je da u budućnosti bude više smjerova na diplomskom studiju, što će biti moguće realizirati kada Odsjek dostigne zadovoljavajući stepen kadrovskih, prostornih i tehničkih potreba.

Na ovom nivou studija studenti proširuju svoja temeljna znanja potrebna za rad na složenijim zadacima, koji zahtijevaju dodatna znanja iz područja kao što su suvremena književna i kulturna teorija, suvremena dramaturgija i filmologija.

Izborni su predmeti koncipirani tako da prodube znanja vezana za one pojave u nauci o književnosti koje je student/ica odabrao/la kao uže područje interesa u smislu dalnjeg usavršavanja određenih područja u širem konceptu proučavanja književnosti i njezina odnosa prema drugim umjetnostima i disciplinama.

Obim studijskog programa koji se izvodi u jednom semestru na drugom ciklusu studija je 15 ECTS studijskih bodova na bibliotekarstvu, uz dodatnih 15 ECTS studijskih bodova na drugoj studijskoj grupi, što iznosi ukupno

30 ECTS studijskih bodova u jednom semestru i 60 ECTS studijskih bodova tokom čitave akademske godine. Da bi uspješno završio diplomski studij, student mora sakupiti u toku drugog ciklusa studija 60 ECTS bodova, odnosno 120 ECTS studijskih bodova s drugom studijskom grupom. To znači da ukupan broj ECTS bodova za prvi i drugi ciklus studija iznosi 300 ECTS bodova. Nakon završenog drugog ciklusa studija student stječe zvanje magistra struke.

Izborni predmet (završni diplomski rad) predstavlja samostalan rad studenta/ice, a priprema se i piše pod vodstvom mentora/ice i njegovog/njenog saradnika/ice te brani pred za tu priliku formiranom komisijom. Za uspješno odbranjen završni diplomski rad student/ica dobiva odgovarajuću ocjenu i odgovarajući broj studijskih bodova. Student/ica ima obavezu tokom devetog i desetog semestra izabrati i pohađati izborni predmet (izborne predmete) iz kojeg (kojih) će u toku ova dva semestra raditi završni diplomski rad. Ukupan broj studijskih bodova koje student/ica stječe izradom i uspješnom odbranom završnog diplomskog rada iznosi 15 ECTS.

Treći ciklus studija: postdiplomski (doktorski) ciklus se predviđa u budućnosti, najranije 2010/2011. školske godine u trajanju od tri (3) godine, odnosno šest (6) semestara. Da bi uspješno završio doktorski studij, student u toku završnog ciklusa mora sakupiti ukupno 180 ECTS bodova.

STUDIJSKE OBAVEZE I PROVJERE ZNANJA

Ukupan fond nastave iznosi 44 sedmice godišnje, od kojih je u svakom semestru predviđeno 15 sedmica nastave, koju student prati u vidu predavanja (P), vježbi (V) i seminara (S) predviđenih nastavnim planom i programom. Preostale sedmice predviđene su za održavanje dopunske nastave u vidu grupnih konsultacija, završnih ispita, konsultacija, za rad u čitaonici i biblioteci Fakulteta, te za istraživanje u bibliotekama, galerijama, muzejima i arhivima.

Jedan nastavni sat traje 45 minuta, a između sati je akademska pauza od 15 minuta. Prisustvo svim vidovima nastave obavezno je i na osnovu prisustva student dobiva potpis od predmetnog nastavnika i saradnika. U toku semestra, redovni student može neopravданo izostati najviše 20% od ukupnog fonda sati nastave po pojedinom predmetu, odnosno tri (3) puta. Student koji neopravданo izostane s nastave više od tri puta u toku semestra neće dobiti potpis, a time gubi mogućnost da pristupi završnoj provjeri znanja. Osim pohađanja svih vidova nastave, od studenta se očekuje aktivno učešće u nastavi: davanje usmenog i pismenog doprinosa kod obrađivanja određenih nastavnih jedinica, sudjelovanje u diskusiji o pojedinim temama u okviru seminara, izrada zadataka i seminarskih radova u predviđenim rokovima... Student je dužan da na kraju dodiplomskog studija, u dogовору с nastavnikом ili saradnikom, obradi jednu temu u obliku završnog dodiplomskog rada (12–15 kartica teksta).

U toku svakog semestra (15 sedmica nastave) mogu se organizirati povremene i redovne provjere znanja u vidu pismenih i/ili usmenih testova, kolokvija, konverzacije ili drugih vidova ispitivanja najmanje dva puta u semestru. Studenti su obavezni pristupiti svim provjerama znanja. Završna provjera znanja (ispit) se organizira samo kao pismeni ili kao pismeni i usmeni dio ispita. Ispitu može pristupiti student koji je zadovoljio sve programom propisane nastavne obaveze, te se blagovremeno prijavio za polaganje završnog ispita (ispiti se održavaju prema akademskom kalendaru). Rezultati ispita su javni, a student ima pravo uvida u ispitnu dokumentaciju.

Student je obavezan da pristupi provjeri znanja. Ukoliko se prijavio za ispit, a ne pojavi se na provjeri znanja, ili ukoliko tokom ispita odustane od daljnog polaganja, smarat će se da je pristupio provjeri znanja ali da nije položio ispit u datom roku.

KOMPETENCIJE NAKON I. CIKLUSA STUDIJA KOMPARATIVNE KNJIŽEVNOSTI

Završetkom prvog ciklusa studija komparativne književnosti student/ica stječe kvalitetnu i sistematičnu kompetenciju iz povijesti svjetske književnosti, teorije i metodologije proučavanja književnosti, dramaturgije, kao i srodnih humanističkih i društvenih znanosti i disciplina (kulturni studiji, rodni studiji, postkolonijalni studiji, estetika, teorija medija, kulturna historija...).

KOMPETENCIJE NAKON II. CIKLUSA STUDIJA KOMPARATIVNE KNJIŽEVNOSTI

Završetkom i drugog ciklusa studija komparativne književnosti student/ica stječe potpunu kompetenciju iz povijesti svjetske književnosti, teorije i metodologije književnosti, dramaturgije, teatrologije, filmologije, kulturnih studija, rodnih studija, estetike, semiologije, teorije medija, kulturne povijesti itd. Posebna pažnje na četvrtoj i petoj godini studija posvećuje se praktičnom pisanju svih osnovnih književnih vrsta i žanrova, te eseistici, publicistici, kritici i različitim oblicima tzv. ikoničkog pisma, čime student/ica stječe kompetencije i ove vrste.

Akademske titule i stručno zvanje utvrđuju se u posebnom prilogu koji je sastavni dio Nastavnog plana i programa.

OPĆE INFORMACIJE O KATEDRI ZA BIBLIOTEKARSTVO

Odsjek za komparativnu književnost i bibliotekarstvo izrastao je iz Odsjeka za opštu književnost i bibliotekarstvo, scenske umjetnosti i bibliotekarstvo, osnovanog 1969. godine na inicijativu Filozofskog fakulteta, Zajednice pozorišta BiH, Republičkog sekretarijata za kulturu, Dramskog studija, Društva bibliotekara BiH, kao i drugih zainteresiranih institucija. Ovako kombiniran odsjek nastao je na osnovu potreba za kadrovima u oblasti scenskih umjetnosti, kao i potreba biblioteka u Bosni i Hercegovini, na koje je ukazala Bijela knjiga. U narednom periodu ovaj je odsjek dao kadar za osnivanje Akademije scenskih umjetnosti, pa je na Filozofskom fakultetu ostala kombinirana studijska grupa pod nazivom Odsjek za komparativnu književnost i bibliotekarstvo. Studij komparativne književnosti i bibliotekarstva jedan je od prvih na Filozofskom fakultetu u Sarajevu koji se, još i prije uvođenja Bolonjskog procesa, mogao studirati u kombinaciji s drugim studijskim grupama, čime se pokazalo da je od samog osnivanja zamišljen kao veoma moderan i fleksibilan studij, otvoren za sve što može doprinijeti boljem obrazovanju studenata.

Danas se komparativna književnost može studirati i kao jednopredmetni i kao dvopredmetni studij, a studij bibliotekarstva samo kao dvopredmetni studij u bilo kojoj kombinaciji s drugim odsjecima Filozofskog fakulteta. Cilj je ove katedre da se u narednom periodu osamostali kao odsjek i da se bibliotekarstvo proučava u sklopu informacijskih znanosti.

Istraživanje nastanka i razvjeta biblioteka kao početnih žarišta kulture predstavlja važan segment kulturnog naslijeđa svake države, pa i Bosne i Hercegovine. Zbog toga de historija bosanskohercegovačkih biblioteka prati od prvih kolekcija knjiga bosanskih vladara i feudalaca, prvih manastira i samostana, koji su brižno čuvali pisanu riječ, preko „heretičkih knjiga“, skrivenih u najvećoj tajnosti, a zatim i putem novih pisama i jezika što su ih ovdje donijele Osmanlije, a poslije njih austrougarska uprava, pa sve do današnje samostalne države. Možda se upravo kroz djelatnost ovog studija može najbolje spoznati sve bogatstvo kulturnog i drugog naslijeđa Bosne i Hercegovine, bogatstvo jezika, pisama, kultura, religija i običaja, što su ovdje pristizali tokom hiljadu proteklih godina, stvarajući specifično kulturno i duhovno ozračje izraženo u prebogatom kulturnom naslijeđu, čije se tekovine žele predstaviti široj javnosti. Svjedočanstvo o tom dijelu kulturnog naslijeđa Bosne i Hercegovine sačuvano je upravo u bibliotekama, pa studij iz oblasti bibliotekarstva, uz pomoć novih tehnologija, nastoji to kulturno blago učiniti dostupnim svijetu.

Biblioteke, prema tome, nisu više samo baštinske institucije zadužene za čuvanje nacionalnog i drugog pisanog blaga, to su danas otvoreni, dinamički, interaktivni kooperativni informacioni sistemi, čija funkcija nije više limitirana mjestom realizacije aktivnosti, pa se biblioteka danas pojavljuje kao složen model uslužnog servisa prihvatljiv za novo okruženje i novo informacijsko vrijeme.

Nove informacijsko-komunikacijske tehnologije, međutim, nisu donijele samo obilje informacija i informacijsko blagostanje, nego i problem validnosti i gomilanja informacija i publikacija u digitalnim i tradicionalnim formama. Otuda se u bibliotekarstvu (i u društvu uopće) kao temeljni problem javlja primjena i razvoj onih znanja i vještina koje bi trebale omogućiti upravljanje informacijama i znanjem. Pri tome treba imati na umu da koncept upravljanja znanjem nije prvenstveno zainteresiran za znanje po sebi, već za pitanje kako iz postojećih informacija i oblika znanja proizvesti znanje koje će aktivno utjecati na poboljšanje i kreativnost u radu društvenih institucija, pa tako i društva u cjelini.

U tom okviru biblioteke se danas javljaju kao nezaobilazne institucije koje, s jedne strane, trebaju primijeniti savremene tehnologije u očuvanju kulturne baštine, a, s druge strane, omogućiti pristup informacijama ma gdje one bile, i to u obliku i formi koji će zadovoljiti korisnike.

U toj novoj i izmijenjenoj stvarnosti javlja se i velika potreba za novim profilom bibliotečkih stručnjaka koji će zadovoljiti narasle i sve komplikiranije zahtjeve korisnika. Prema zahtjevima tog novog vremena nastaje i novi Nastavni plan i program za školovanje bibliotekara.

Da bi se zadovoljili zahtjevi ovako koncipiranog Nastavnog plana i programa, na Katedri za bibliotekarstvo angažirani su nastavnici s drugih fakulteta, pa pomoći u realizaciji našeg studijskog programa pružaju kolege sa Odsjeka za infomacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a u narednom periodu to će činiti i nastavnici sa Elektrotehničkog fakulteta u Sarajevu.

Angažman kolega sa drugih fakulteta omogućio je ne samo praćenje najnovijih trendova u ovoj oblasti, nego i razvoj posebnih odnosa između naše katedre i drugih srodnih studija, što omogućava bolju prohodnost studenata i nastavnika shodno preporukama i realizaciji ideje stavaranja evropskoga akademskog prostora.

OTVORENOST STUDIJA PREMA POKRETLJIVOSTI STUDENATA I NASTAVNIKA

Program studija bibliotekarstva na Filozofskom fakultetu u Sarajevu rađen je na temelju vlastitih iskustava i po uzoru na programe Odsjeka za infomacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu, koji je srođan programima studija na uvaženim evropskim univerzitetima.

U naš studijski program ugrađene su preporuke međunarodnih skupova na kojima se uređivao evropski visokoškolski ambijent, kao i preporuke međunarodnih ustanova iz područja bibliotekarstva, infomacijskih znanosti, arhivistike i izdavaštava, čije će nam slijedeće omogućiti postizanje harmonizacije programa i izvrsnosti. Shodno tome, u preambulama mnogih nastavnih programa iz ove oblasti najčešće navodimo udruženja čije su preporuke slijedene u kreiranju sadržaja nastavnih planova i programa: IFLA, ASIST, EBLIDA, ICA, IPA, pa su te preporuke slijedene i u Nastavnom planu i programu i ovog studija za školovanje bibliotekara./¹

Za izradu našeg Nastavnog plana i programa proučavane su i Smjernice CILIP-a, koje se odnose na jezgrene sadržaje u obrazovnim programima bibliotečko-informacijskih stručnjaka (CILIP, 2004), te na programe cjeloživotnog obrazovanja i mogućnosti akademskih ustanova da sistematski nude obrazovne programe svojim diplomiranim studentima, kao i preporuke Evropskog vijeća infomacijskih i dokumentacijskih udruga (ECIA, 2005).

Od velike su pomoći bila i uputstva radionice „Kopenhagen European Curriculum Reflections an Library and Information Science Education“ (održane u okviru programa EUCLID – European Association for Library and Infomation Education and Research), u čijem su tekstu dati preliminarni zaključci vezani za naobrazbu stručnjaka u polju infomacijskih znanosti. Radionica je bila inicirana potrebom da se u polju bibliotečke i

¹ IFLA – International Federation of Library Association and Institutions (Međunarodno udruženje knjižničarskih društava i ustanova) URL <http://www.ifla.org>

ASIST – American Society for Information Science and Technology (Američko društvo za infomacijsku znanost i tehnologiju) URL <http://www.asis.org>

EBLIDA – Evropski ured za knjižnične, infomacijske i dokumentacijske udruge. Osobito su zanimljive preporuke sa zasjedanja u Estorilu, Portugal, 2004. godine.

ICA – International Council on Archives (Međunarodni savjet za arhive) URL <http://www.ica.org>

IPA – International Publishers Association (Međunarodno društvo nakladnika) URL <http://www.ipa-uie.org>

CILIP. *Body of Professional Knowledge Setting out an adaptable and flexible framework for your changing needs*. London: Chartered Institute of Library and Information Professionals. 2004.

ECIA. Evropriručnik I&D: razine kvalifikacije evropskih stručnjaka za infomacije i dokumentaciju. Vol. 1. i 2. Pripremljeno uz pomoći Evropske komisije u okviru programa Leonardo da Vinci. Zagreb: HID. 2005.

EUROPEAN curriculum reflections on library and information science education / edited by Leif Kajberg and Leif Lorring. - [Copenhagen], Denmark: The Royal School of Library and Information Science. 2005. 241 str.: ilustr. 28 cm dostupno na: http://www.fbi.fh-koeln.de/aktuelles/European_Curriculum_LIS.pdf . (posjećeno 28. 03. 2008)

informacijske znanosti (Library and Information Science, u dalnjem tekstu: LIS), unutar različitih organizacijskih modela koji nude raznovrsne modele i smjerove, utvrde jezgreni sadržaji koji predstavljaju temelj studija LIS.

Radionica je u potpunosti organizirana tragom temeljnih načela izobrazbe stručnjaka prema Bolonjskom procesu, pa, prema njenim preporukama, svaki student, uporedo ili nakon savladavanja jezgrenih sadržaja, treba u dogovoru s mentorom razraditi vlastiti program studija, odabirući izborne kolegije slijedom ponude i vlastitih interesa, s jedne, te svijesti o traženosti profila stručnjaka, s druge strane. Preporuke ove radionice također smatramo bitnim za predstavljanje Nastavnog plana i programa Odsjeka za komparativnu književnost i bibliotekarstvo.

STUDIJ BIBLIOTEKARSTVA U TRI (3) CIKLUSA

Bibliotekarstvo na Filozofskom fakultetu u Sarajevu studira se kao dvopredmetni studij, odnosno studij kombiniran s nekim drugim dvopredmetnim studijem na ovom fakultetu, što znači da se može studirati uz neku od osnovnih studijskih grupa kao A1 ili A2 predmet. Odredbom sadašnjeg Nastavnog plana i programa na Katedri za bibliotekarstvo postoje dva ciklusa studija – dodiplomski i diplomski studij (3 + 2), a u perspektivi se predviđa i organiziranje trećeg postdiplomskog (doktorskog) ciklusa studija u trajanju od tri (3) godine. Studij bibliotekarstva se organizira i izvodi prema Nastavnom planu i programu kao redovni i vanredni studij.

Prvi ciklus studija je dodiplomski i traje tri (3) studijske (akademske ili nastavne) godine, odnosno šest (6) semestara. Cilj je dodiplomskog studija stjecanje temeljnih općih znanja i vještina iz struke, koji se realizira kroz izučavanje obaveznih i izbornih predmeta predviđenih Nastavnim planom i programom. U obavezne predmete koji sačinjavaju jezgru ovoga studija uključeni su oni koji se odnose na razvoj baštinskih institucija i informacijske pismenosti u svijetu i u Bosni i Hercegovini, definiranje i proučavanje bibliotekarstva kao znanosti u okvirima šireg područja (informacijskih znanosti), upućivanje u osnovne sisteme koji se bave organiziranjem informacija i upućivanjem u procese na kojima počivaju sistemi za organizaciju informacija (katalogizacija, klasifikacija, indeksiranje...). Posebna pažnja posvećena je stjecanju praktičnih vještina vezanih za sisteme za organizaciju informacija (poput kataloga i eKataloga), te upoznavanju s novim tehnološkim mogućnostima koje se koriste u pohranjivanju i pretraživanju informacija i njihovom predstavljanju. U izborne predmete ovoga nivoa studija uključeni su predmeti koji studentima nude mogućnost daljnje specijalizacije unutar struke, kao što su Visokoškolske biblioteke, Školske biblioteke ili šire upoznavanje sa etičkim i zakonskim noramama na kojima počiva bibliotekarstvo.

Na ovoj razini studenti su, prema Pravilima Filozofskog fakulteta, obavezni pohađati opće predmete – Bosanski, hrvatski, srpski jezik i Strani jezik (ukoliko se ne studira strani jezik kao A2 studij).

Jedna od specifičnosti ove studijske oblasti jeste praksa u bibliotečko-informatičkoj instituciji predviđena planom studija za V semestar, 2 sata u sedmici.

Obim studijskog programa koji se izvodi u jednom semestru na dodiplomskom studiju je 15 ECTS studijskih bodova na bibliotekarstvu, uz dodatnih 15 ECTS studijskih bodova na drugoj studijskoj grupi, što ukupno čini 30 ECTS studijskih bodova u jednom semestru i 60 ECTS studijskih bodova tokom čitave akademske godine. Da bi uspješno završio dodiplomski studij, student u toku prvog ciklusa studija mora sakupiti 90 ECTS bodova, odnosno 180 u kombinaciji s drugom studijskom grupom.

U toku dodiplomskog studija student će odslušati osamnaest (18) jednosemestralnih predmeta raspoređenih u šest (6) semestara. U šestom semestru predviđena je i izrada dodiplomskog završnog rada. Njegovom izradom i prezentacijom student završava studij i stječe stručni stepen bakalaureat/Bachelor of Arts (BA bibliotekarstva), odnosno stručni naziv bakalaureus, za studenta, odnosno bakalaurea, za studenticu. Uz diplomu završenog prvog ciklusa studija dodjeljuje se i Dodatak diplomi (Diploma Supplement), odnosno Prijepis ocjena (Transcript of Records), u koji se unose svi odslušani i položeni predmeti s B, A1 i A2 studija. Osoba koja završi trogodišnji studijski ciklus može raditi na manje zahtjevnim stručnim poslovima, kao što su poslovi saradnika u bibliotekama i ustanovama u kojima su potrebna znanja za pohranjivanje i pretraživanje informacija. Student završetkom dodiplomskog studija raspolaže temeljnim stručnim znanjima iz bibliotekarstva koja mu omogućavaju nesmetani nastavak studija bibliotekarstva, odnosno prelazak na neku drugu srodnu humanističku disciplinu na Filozofskom fakultetu ili na nekom od univerziteta u zemlji, ili inostranstvu.

Završni dodiplomski rad predstavlja samostalan rad studenta/ice, a priprema se i piše pod vodstvom mentora/ice i njegovog/njenog saradnika/ice te predaje/prezentira pred za tu priliku formiranom komisijom. Za uspješno odbranjen završni dodiplomski rad student/ica dobiva odgovarajuću ocjenu i odgovarajući broj studijskih bodova. Student/ica ima obavezu tokom šestog semestra izabrati izborni predmet iz kojeg će u toku semestra raditi završni dodiplomski rad. Ukupan broj studijskih bodova koji student/ica stječe izradom i uspješnom odbranom dodiplomskog rada iznosi 8 ECTS. U načelu, predmet završnog dodiplomskog rada za koji se student/ica opredijeli u šestom semestru može biti bilo koja oblast izučavana tokom dvopredmetnog studija komparativne književnosti ili bibliotekarstva na Odsjeku za komparativnu književnost i bibliotekarstvo.

Drugi ciklus studija je diplomski, a upisuje se nakon završenog dodiplomskog studija te traje još dvije (2) godine, odnosno naredna četiri (4) semestra. Planirano je da u budućnosti bude više smjerova na diplomskom studiju, što će biti moguće realizirati kada Katedra za bibliotekarstvo dostigne zadovoljavajući stepen kadrovskih, prostornih i tehničkih potreba.

Na ovom nivou studija studenti proširuju svoja temeljna znanja potrebna za rad na složenijim zadacima, koji zahtijevaju dodatna znanja iz informatičke pismenosti, s ciljem da se studenti/ce obuče za rad u hibridnim bibliotekama i za razvoj digitalnih biblioteka.

Izborni su predmeti koncipirani tako da prodube znanja vezana za organizaciju informacija ili znanja koja su potrebna za vrednovanje i očuvanje baštine u multikulturalnom okruženju ili znanja potrebna za rješavanje nekih strukovnih problema (autorstva, etički kodeksi) koje donosi novo, informacijsko doba i nove tehnologije.

Obim studijskog programa koji se izvodi u jednom semestru na drugom ciklusu studija je 15 ECTS studijskih bodova na bibliotekarstvu, uz dodatnih 15 ECTS studijskih bodova na drugoj studijskoj grupi, što iznosi ukupno 30 ECTS studijskih bodova u jednom semestru i 60 ECTS studijskih bodova tokom čitave akademske godine. Da bi uspješno završio diplomski studij, student mora sakupiti u toku drugog ciklusa studija 60 ECTS bodova, odnosno 120 ECTS studijskih bodova s drugom studijskom grupom. To znači da ukupan broj ECTS bodova za prvi i drugi ciklus studija iznosi 300 ECTS bodova. Nakon završenog drugog ciklusa studija student stječe zvanje magistra struke.

Treći ciklus studija: postdiplomski (doktorski) ciklus se predviđa u budućnosti, najranije 2010/2011. školske godine u trajanju od tri (3) godine, odnosno šest (6) semestara. Da bi uspješno završio doktorski studij, student u toku završnog ciklusa mora sakupiti ukupno 180 ECTS bodova.

Izborni predmet (završni diplomski rad) predstavlja samostalan rad studenta/ice a priprema se i piše pod vodstvom mentora/ice i njegovog/njenog saradnika/ice te brani pred za tu priliku formiranom komisijom. Za uspješno odbranjen završni diplomski rad student/ica dobiva odgovarajuću ocjenu i odgovarajući broj studijskih bodova. Student/ica ima obavezu tokom devetog i desetog semestra izabrati i pohađati izborni predmet (izborne predmete) iz kojeg će u toku ova dva semestra raditi završni diplomski rad. Ukupan broj studijskih bodova koje student/ica stječe izradom i uspješnom odbranom završnog diplomskog rada iznosi 15 ECTS.

STUDIJSKE OBAVEZE I PROVJERE ZNANJA

Ukupan fond nastave iznosi 44 sedmice godišnje, od kojih je u svakom semestru predviđeno 15 sedmica nastave, koju student prati u vidu predavanja (P), vježbi (V) i seminara (S) predviđenih Nastavnim planom i programom. Preostale sedmice predviđene su za održavanje dopunske nastave u vidu grupnih konsultacija, završnih ispita, konsultacija, za rad u čitaonici i biblioteci Fakulteta, te za istraživanje u bibliotekama, galerijama, muzejima i arhivima.

Jedan nastavni sat traje 45 minuta, a između sati je akademska pauza od 15 minuta. Prisustvo svim vidovima nastave obavezno je i na osnovu prisustva student dobiva potpis od predmetnog nastavnika i saradnika. U toku semestra, redovni student može neopravданo izostati najviše 20% od ukupnog fonda sati nastave po pojedinom predmetu, odnosno tri (3) puta. Student koji neopravданo izostane s nastave više od tri puta u toku semestra neće dobiti potpis, a time gubi mogućnost da pristupi završnoj provjeri znanja. Osim pohađanja svih vidova nastave od studenta se očekuje aktivno učešće u nastavi: davanje usmenog i pismenog doprinosa kod obrađivanja određenih nastavnih jedinica, sudjelovanje u diskusiji o pojedinim temama u okviru seminara, izrada zadataka i seminarских radova u predviđenim rokovima. Student je dužan da na kraju dodiplomskog

studija, u dogovoru s nastavnikom ili saradnikom, obradi jednu temu u obliku završnog dodiplomskog rada (12–15 kartica teksta). Na kraju diplomskog studija, student piše završni diplomski rad nešto većeg opsega.

U toku svakog semestra (15 sedmica nastave) mogu se organizirati povremene i redovne provjere znanja u vidu pismenih i/ili usmenih testova, kolokvija, konverzacije ili drugih vidova ispitivanja najmanje dva puta u semestru. Studenti su obavezni pristupiti svim provjerama znanja. Završna provjera znanja (ispit) se organizira samo kao pismeni ili kao pismeni i usmeni dio ispita. Ispitu može pristupiti student koji je zadovoljio sve programom propisane nastavne obaveze, te se blagovremeno prijavio za polaganje završnog ispita (ispiti se održavaju prema akademskom kalendaru). Rezultati ispita su javni, a student ima pravo uvida u ispitnu dokumentaciju.

Student je obavezan da pristupi provjeri znanja. Ukoliko se prijavio za ispit, a ne pojavi se na provjeri znanja, ili ukoliko tokom ispita odustane od daljnog polaganja, smatrat će se da je pristupio provjeri znanja, ali da nije položio ispit u datom roku.

KOMPETENCIJE NAKON I. CIKLUSA STUDIJA BIBLIOTEKARSTVA

Završetkom prvog ciklusa studija bibliotekarstva student/ica će biti osposobljeni za rad u organizacijama, ustanovama i informacijskim centrima u kojima su potrebna znanja za pohranjivanje, pretraživanje, zaštitu i distribuciju informacija u informacijskim institucijama i ustanovama. Student/ica stječu znanja iz oblasti historije informacijske kulture, izgradnje i upravljanja bibliotečkim kolekcijama kako bi se kod njih razvila sposobnost razumijevanja bibliotečke profesije u kontekstu njezine pozicioniranosti unutar informacijskih znanosti. Dakle, stecene će kompetencije studentima/icama omogućiti razumijevanje savremene upotrebe informacijskih tehnologija, koje su izmijenile način pohranjivanja, zaštite i diseminiranja informacija u društvu. Na taj način studenti/ce će biti osposobljeni za jednostavnije poslove u različitim informacijskim i kulturnim ustanovama kao i u ostalim institucijama koje imaju potrebu za osobama koje znaju rukovati informacijama u novom tehnološkom okruženju.

Dodiplomski studij bibliotekarstva osposobit će studente/ice:

- za razumijevanje filozofske i logičke osnove klasifikacije i klasifikacijskih sistema kao i njezine uloge u organizaciji znanja
- za razumijevanje osnovnih elemenata bibliotečkog diskursa (bibliotekar, knjiga, korisnik, bibliotečka informacija, okruženje)
- za obradu bibliotečke građe prema relevantnim međunarodnim standardima za bibliografski opis i bibliografsku kontrolu podataka
- za odgovorno obavljanje profesionalnih zadataka u skladu sa etičkim kodeksom bibliotečke struke

Studenti/ce koji/e završe prvi, trogodišnji stepen studija bibliotekarstva mogu nastaviti studij na diplomskom (MA) studijskom ciklusu.

KOMPETENCIJE NAKON II. CIKLUSA STUDIJA BIBLIOTEKARSTVA

Završetkom drugog stepena studija student/ica stječe adekvatne kompetencije koje se odnose na znanja o sistemima za pohranjivanje i pretraživanje informacija, upravljanje i zaštitu kulturne baštine u savremenom tehnološkom okruženju, korištenje informacijskih sistema u bibliotekama, primjenu informacijsko-komunikacijskih tehnologija u informacijskim ustanovama, te na podizanje javne svijesti o kriterijima integriranja u informacijsko društvo. Studenti/ce će biti osposobljeni/e za rukovođenje najsloženijim stručnim poslovima iz oblasti bibliotekarstva.

KOMPETENCIJE KOJE STUDENT/ICA STJEĆE ZAVRŠETKOM STUDIJA

Završeni student/ica će:

- razumjeti odnose između proizvođača, posrednika i korisnika informacija;
- poznavati način na koji se informacije proizvode, organiziraju i diseminiraju;
- poznavati nacionalne i međunarodne standarde, pravila i propise koji se odnose na nastanak, prijenos i korištenje informacija;

- poznavati povijesni razvitak bibliotečke profesije unutar područja informacijskih znanosti;
- biti sposobni identificirati i vrednovati informacijsku građu i izvore;
- znati voditi i štititi zbirke i fondove;
- znati organizirati, pretraživati i pronalaziti građu i relevantne informacije;
- upravljati elektronskim dokumentima, procesom digitalizacije i kreiranja digitalnih bibliotečkih kolekcija;
- znati analizirati, prikazivati i interpretirati informacije u mrežnom okruženju;
- znati procijeniti informacijske potrebe i planirati odgovarajuće službe i usluge;
- poznavati rad s korisnicima;
- znati koristiti informacijsku tehnologiju u bibliotekama;
- znati planirati i voditi projekte.

Akademske titule i stručno zvanje utvrđuju se u posebnom prilogu koji je sastavni dio Nastavnog plana i programa.

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO
DVOPREDMETNI STUDIJ: KOMPARATIVNA KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

PRVI CIKLUS STUDIJA

1. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Uvod u proučavanje književnosti 1	FIL KOB 112	2	0	1	4
Književnost	2.	Opća povijest književnosti 1: Antički period	FIL KOB 114	2	1	1	5
Književnost	3.	Teorija kulture i komunikacija	FIL KOB 116	2	0	1	4
Bibliotekarstvo	4.	Osnove informacionih znanosti i bibliotekarstva 1	FIL KOB 124	2	2	2	6
Bibliotekarstvo	5.	Opća historija informacijske kulture	FIL KOB 126	2	0	2	5
Savremeni jezik	6.	Bosanski, hrvatski, srpski jezik 1 (opći predmet)	FIL BHS 101	1	0	1	3
Savremeni jezik	7.	Strani jezik 1 (opći predmet)		1	0	1	3
Ukupno:				24		30	

2. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Uvod u proučavanje književnosti 2	FIL KOB 118	2	0	2	5
Književnost	2.	Odnosi među umjetnostima	FIL KOB 122	2	0	1	4
Književnost	3.	Opća povijest književnosti 2: Period srednjeg vijeka	FIL KOB 120	2	0	1	4
Bibliotekarstvo	4.	Osnove informacionih znanosti i bibliotekarstva 2	FIL KOB 128	2	2	2	6
Bibliotekarstvo	5.	Historija informacijske kulture Bosne i Hercegovine	FIL KOB 130	2	0	2	5
Savremeni jezik	6.	Bosanski, hrvatski, srpski jezik 2 (opći predmet)	FIL BHS 102	1	0	1	3
Savremeni jezik	7.	Strani jezik 2 (opći predmet)		1	0	1	3
Ukupno:				24		30	

3. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Uvod u naratologiju	FIL KOB 212	2	0	1	4
Književnost	2.	Opća povijest književnosti 3: Od renesanse do realizma	FIL KOB 214	2	0	1	4
Književnost	3.	Književne teorije od pozitivizma do strukturalizma	FIL KOB 216	2	0	1	4
Književnost	4.	Postmodernistička proza	FIL KOB 218	2	0	1	3
Bibliotekarstvo	5.	Uvod u klasifikaciju	FIL KOB 248	1	0	0	3
Bibliotekarstvo	6.	Osnove bibliotečke djelatnosti	FIL KOB 230	2	0	2	5
Bibliotekarstvo	7.	Bibliotečki standardi i bibliografska kontrola	FIL KOB 232	2	0	2	5
Bibliotekarstvo: Izborni predmet	8.	Informacijsko zakonodavstvo i etika	FIL KOB 234	1	0	1	2
		Informacijska politika	FIL KOB 235	1	0	1	2
Ukupno:				24			30

4. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Poetika pripovjednog teksta	FIL KOB 220	2	0	1	4
Književnost	2.	Opća povijest književnosti 4: Evropska drama od renesanse do romantizma	FIL KOB 222	2	0	1	4
Književnost	3.	Savremene književne teorije u doba postmodernizma	FIL KOB 224	2	0	1	4
Književnost	4.	Postkolonijalni roman	FIL KOB 226	2	0	1	3
Bibliotekarstvo	5.	Klasifikacija i klasifikacijski sistemi	FIL KOB 236	1	0	2	4
Bibliotekarstvo	6.	Izgradnja i upravljanje bibliotečkim zbirkama	FIL KOB 242	2	0	2	5
Bibliotekarstvo	7.	Bibliotečka katalogizacija i OPAC	FIL KOB 240	1	0	2	4
Bibliotekarstvo: Izborni predmet	8.	Školske biblioteke	FIL KOB 244	1	0	1	2
		Visokoškolsko bibliotekarstvo	FIL KOB 245	1	0	1	2
Ukupno:				24			30

5. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Opća povijest književnosti 5: Evropska drama u doba modernizma	FIL KOB 312	1	1	1	4
Književnost	2.	Stilistika 1	FIL KOB 314	2	2	0	5
Književnost	3.	Poetika lirskog teksta 1	FIL KOB 316	2	1	0	3
Književnost: Izborni predmet	4.	Osnovi dramaturgije 1	FIL KOB 318	1	0	1	3
		Prevodenje i kultura 1	FIL KOB 319	1	0	1	
Bibliotekarstvo	5.	Sadržajna analiza – osnove i metode	FIL KOB 332	1	1	0	3
Bibliotekarstvo	6.	Bibliografija Bosne i Hercegovine 1	FIL KOB 334	2	0	2	4
Bibliotekarstvo	7.	Baze podataka	FIL KOB 336	2	0	2	5
Bibliotekarstvo	8.	Praksa u bibliotečko-informacijskoj instituciji	FIL KOB 338	0	0	2	3
Ukupno:				24		30	

6. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Opća povijest književnosti 6: Stilske karakteristike prozne književnosti 20. stoljeća	FIL KOB 322	1	1	1	4
Književnost	2.	Stilistika 2	FIL KOB 324	2	2	0	5
Književnost	3.	Poetika lirskog teksta 2	FIL KOB 326	2	1	0	3
Književnost: Izborni predmet	4.	Osnovi dramaturgije 2	FIL KOB 328	1	0	1	3
		Prevodenje i kultura 2	FIL KOB 329	1	0	1	
Bibliotekarstvo	5.	Digitalizacija	FIL KOB 342	2	0	2	4
Bibliotekarstvo	6.	Bibliografija Bosne i Hercegovine 2	FIL KOB 334	2	0	2	3
Književnost ili Bibliotekarstvo	7.	Izrada završnog dodiplomskog rada	FIL KOB 399	0	4	0	8
Ukupno:				24		30	

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO
JEDNOPREDMETNI STUDIJ KOMPARATIVNE KNJIŽEVNOSTI

PRVI CIKLUS STUDIJA

1. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Uvod u proučavanje književnosti 1	FIL KOB 112	2	1	3	9
Književnost	2.	Opća povijest književnosti 1: Antički period	FIL KOB 114	2	2	2	9
Književnost	3.	Teorija kulture i komunikacija	FIL KOB 116	2	0	2	6
Savremeni jezik	4.	Bosanski, hrvatski, srpski jezik 1 (opći predmet)	FIL BHS 101	1	0	1	3
Savremeni jezik	5.	Strani jezik 1 (opći predmet)		1	0	1	3
Ukupno:				20		30	

2. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Uvod u proučavanje književnosti književnosti 2	FIL KOB 118	2	1	3	9
Književnost	2.	Opća povijest književnosti 2: Period srednjeg vijeka	FIL KOB 120	2	2	2	9
Književnost	3.	Odnosi među umjetnostima	FIL KOB 122	2	0	2	6
Savremeni jezik	4.	Bosanski, hrvatski, srpski jezik 2 (opći predmet)	FIL BHS 102	1	0	1	3
Savremeni jezik	5.	Strani jezik 2 (opći predmet)		1	0	1	3
Ukupno:				20		30	

3. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Uvod u naratologiju	FIL KOB 212	2	0	2	6
Književnost	2.	Opća povijest književnosti 3: Od renesanse do realizma	FIL KOB 214	2	1	2	8
Književnost	3.	Književna teorija od pozitivizma do strukturalizma 1	FIL KOB 216	2	0	2	6
Književnost	4.	Postmodernistička proza	FIL KOB 218	2	1	2	8
Književnost: Izborni predmet	5.	Pojmovnik suvremene znanosti o književnosti	FIL KOB 238	2	0	0	2
		Prostor i vrijeme u književnosti 1	FIL KOB 239	2	0	0	2
Ukupno:				20		30	

4. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Poetika pripovjednog teksta	FIL KOB 220	2	0	2	6
Književnost	2.	Opća povijest književnosti 4: Evropska drama od renesanse do romantizma	FIL KOB 222	2	1	2	8
Književnost	3.	Savremene književne teorije u doba postmodernizma	FIL KOB 224	2	0	2	6
Književnost	4.	Postkolonijalni roman	FIL KOB 226	2	1	2	8
Književnost: Izborni predmet	5.	Književnost i pamćenje u Istočnoj Evropi	FIL KOB 248	2	0	0	2
		Prostor i vrijeme u književnosti 2	FIL KOB 249	2	0	0	2
Ukupno:				20		30	

5. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Opća povijest književnosti 5: Evropska drama u doba modernizma	FILKOB 312	2	2	2	8
Književnost	2.	Stilistika 1	FIL KOB 314	2	2	0	8
Književnost	3.	Poetika lirskog teksta 1	FIL KOB 316	2	2	2	8
Književnost: Izborni predmet	4.	Osnovi dramaturgije 1	FIL KOB 318	2	1	1	6
		Prevođenje i kultura 1	FIL KOB 319	2	1	1	6
Ukupno:				20		30	

6. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Opća povijest književnosti 6: Stilske karakteristike prozne književnosti 20. stoljeća	FIL KOB 322	2	2	2	7
Književnost	2.	Stilistika 2	FIL KOB 324	2	2	0	6
Književnost	3.	Poetika lirskog teksta 2	FIL KOB 326	2	2	0	5
Književnost: Izborni predmet	4.	Osnovi dramaturgije 2	FIL KOB 328	2	0	1	4
		Prevođenje i kultura 2	FIL KOB 329	2	0	1	4
Književnost	5.	Završni dodiplomski rad	FIL KOB 399	0	3	0	8
Ukupno:				20		30	

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO
DVOPREDMETNI STUDIJ: KOMPARATIVNA KNJIŽEVNOST + DRUGA STUDIJSKA GRUPA

PRVI CIKLUS STUDIJA

1. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Uvod u proučavanje književnosti 1	FIL KOB 112	2	0	1	3
Književnost	2.	Opća povijest književnosti 1: Antički period	FIL KOB 114	2	0	1	3
Književnost	3.	Teorija kulture i komunikacija	FIL KOB 116	1	0	1	3
Savremeni jezik	4.	Bosanski, hrvatski, srpski jezik 1 (opći predmet)	FIL BHS 101	1	0	1	3
Savremeni jezik	5.	Strani jezik 1 (opći predmet)		1	0	1	3
Ukupno:				12			15

2. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Uvod u proučavanje književnosti književnosti 2	FIL KOB 118	2	0	1	3
Književnost	2.	Odnosi među umjetnostima	FIL KOB 122	1	0	1	3
Književnost	3.	Opća povijest književnosti 2: Period srednjeg vijeka	FIL KOB 120	2	0	1	3
Savremeni jezik	4.	Bosanski, hrvatski, srpski jezik 2 (opći predmet)	FIL BHS 102	1	0	1	3
Savremeni jezik	5.	Strani jezik 2 (opći predmet)		1	0	1	3
Ukupno:				12			15

3. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Uvod u naratologiju	FIL KOB 212	2	0	1	4
Književnost	2.	Opća povijest književnosti 3: Od renesanse do realizma	FIL KOB 214	2	0	1	4
Književnost	3.	Književne teorije od pozitivizma do strukturalizma	FIL KOB 216	2	0	1	4
Književnost	4.	Postmodernistička proza	FIL KOB 218	2	0	1	3
Ukupno:				12			15

4. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Poetika pripovjednog teksta	FIL KOB 220	2	0	1	4
Književnost	2.	Opća povijest književnosti 4	FIL KOB 222	2	0	1	4
Književnost	3.	Savremene književne teorije u doba postmodernizma	FIL KOB 224	2	0	1	4
Književnost	4.	Postkolonijalni roman	FIL KOB 226	2	0	1	3
Ukupno:				12			15

5. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Opća povijest književnosti 5: Evropska drama u doba modernizma	FILKOB 312	1	1	1	4
Književnost	2.	Stilistika 1	FIL KOB 314	2	2	0	5
Književnost	3.	Poetika lirskog teksta 1	FIL KOB 316	2	1	0	3
Književnost: Izborni predmet	4.	Osnovi dramaturgije 1	FIL KOB 318	1	0	1	3
Prevođenje i kultura 1				FIL KOB 319	1	0	3
Ukupno:				12			15

6. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Opća povijest književnosti 6: Stilske karakteristike prozne književnosti 20. stoljeća	FIL KOB 322	1	1	1	2
Književnost	2.	Stilistika 2	FIL KOB 324	2	1	0	2
Književnost	3.	Poetika lirskog teksta 2	FIL KOB 326	2	0	0	2
Književnost: Izborni predmet	4.	Osnovi dramaturgije 2	FIL KOB 328	1	0	1	1
Prevođenje i kultura 2		FIL KOB 329	1	0	1		1
Književnost	5.	Završni dodiplomski rad	FIL KOB 399	0	2	0	8
Ukupno:				12			15

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO
DVOPREDMETNI STUDIJ: BIBLIOTEKARSTVO + DRUGA STUDIJSKA GRUPA

PRVI CIKLUS STUDIJA

1. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Bibliotekarstvo	1.	Osnove informacionih znanosti i bibliotekarstva 1	FIL KOB 124	2	0	2	5
Bibliotekarstvo	2.	Opća historija informacijske kulture	FIL KOB 126	2	0	2	4
Savremeni jezik	3.	Bosanski, hrvatski, srpski jezik 1 (opći predmet)	FIL BHS 101	1	0	1	3
Savremeni jezik	4.	Strani jezik 1 (opći predmet)		1	0	1	3
Ukupno:				12		15	

2. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Bibliotekarstvo	1.	Osnove informacionih znanosti i bibliotekarstva 2	FIL KOB 128	2	0	2	5
Bibliotekarstvo	2.	Historija informacijske kulture Bosne i Hercegovine	FIL KOB 130	2	0	2	4
Savremeni jezik	3.	Bosanski, hrvatski, srpski jezik 2 (opći predmet)	FIL BHS 102	1	0	1	3
Savremeni jezik	4.	Strani jezik 2 (opći predmet)		1	0	1	3
Ukupno:				12		15	

3. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Bibliotekarstvo	1.	Uvod u klasifikaciju	FIL KOB 248	1	1	0	3
Bibliotekarstvo	2.	Osnove bibliotečke djelatnosti	FIL KOB 230	2	0	2	5
Bibliotekarstvo	3.	Bibliotečki standardi i bibliografska kontrola	FIL KOB 232	2	0	2	5
Bibliotekarstvo: Izborni predmet	4.	Informacijsko zakonodavstvo i etika	FIL KOB 234	1	0	1	2
		Informacijska politika	FIL KOB 235	1	0	1	2
Ukupno:				12		15	

4. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Bibliotekarstvo	1.	Klasifikacija i klasifikacijski sistemi	FIL KOB 236	1	0	2	4
Bibliotekarstvo	2.	Izgradnja i upravljanje bibliotečkim zbirkama	FIL KOB 242	2	0	2	5
Bibliotekarstvo	3.	Bibliotečka katalogizacija i OPAC	FIL KOB 240	1	0	2	4
Bibliotekarstvo: Izborni predmet	4.	Školske biblioteke	FIL KOB 244	1	0	1	2
		Visokoškolsko bibliotekarstvo	FIL KOB 245	1	0	1	2
Ukupno:				12		15	

5. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Bibliotekarstvo	1.	Sadržajna analiza – osnove i metode	FIL KOB 332	1	1	0	3
Bibliotekarstvo	2.	Bibliografija Bosne i Hercegovine 1	FIL KOB 334	2	0	2	4
Bibliotekarstvo	3.	Baze podataka	FIL KOB 336	2	0	2	5
Bibliotekarstvo	4.	Praksa u bibliotečko-informacijskoj instituciji	FIL KOB 338	0	0	2	3
Ukupno:				12		15	

6. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Bibliotekarstvo	1.	Digitalizacija	FIL KOB 342	2	0	2	4
Bibliotekarstvo	2.	Bibliografija Bosne i Hercegovine 2	FIL KOB 334	2	0	2	3
Bibliotekarstvo	3.	Izrada završnog dodiplomskog rada	FIL KOB 399	0	4	0	8
Ukupno:				12		15	

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO
DVOPREDMETNI STUDIJ: KOMPARATIVNA KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

DRUGI CIKLUS STUDIJA

7. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
	1.	Metodologija i tehnika naučnog rada	FIL KOB 470	1	1	0	4
Književnost	2.	Diskursna stilistika	FIL KOB 414	2	1	0	4
Književnost: Izborni predmet	3.	Poetika dramske književnosti	FIL KOB 416	1	1	2	4
		Ikoničko pripovijedanje	FIL KOB 417	1	1	2	4
Književnost: Izborni predmet	4.	Esejistika	FIL KOB 418	1	1	1	4
		Književnost, mitologija, ideologija	FIL KOB 419	1	1	1	4
Bibliotekarstvo	5.	Biblioteke u multikulturalnom informacijskom društvu	FIL KOB 425	2	0	2	4
Bibliotekarstvo	6.	Kulturna baština u savremenom tehnološkom okruženju	FIL KOB 426	2	0	2	4
Bibliotekarstvo: Izborni predmet	7.	Organizacija znanja	FIL KOB 428	1	1	0	3
		Metapodaci	FIL KOB 430	1	1	0	3
Izborni predmet	8.	Izborni predmet s fakultetske (vanjske) liste izbornih predmeta		2	0	0	3
Ukupno:				24			30

8. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Književnost i teatar	FIL KOB 420	2	0	2	5
Književnost	2.	Uvod u kulturne studije	FIL KOB 412	2	1	0	4
Književnost: Izborni predmet	3.	Umjetnost i kritika	FIL KOB 422	2	0	0	3
		Književnost i naracija identiteta	FIL KOB 423	2	0	0	3
Književnost: Izborni predmet	4.	Poezija (kreativno pisanje)	FIL KOB 424	2	1	0	3
		Književnost, etika, politika	FIL KOB 425	2	1	0	3
Bibliotekarstvo	5.	Informacijski sistemi i mrežni servisi	FIL KOB 436	2	0	2	5
Bibliotekarstvo	6.	Digitalne biblioteke	FIL KOB 438	2	0	2	5
Bibliotekarstvo: Izborni predmet	7.	Informacijski izvori i službe	FIL KOB 440	2	0	0	2
		Časopisi i znanstvena komunikacija	FIL KOB 441	2	0	0	2
Izborni predmet	8.	Izborni predmet s fakultetske (vanjske) liste izbornih predmeta		2	0	0	3
Ukupno:				24			30

9. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Uvod u filmologiju	FIL KOB 512	2	1	2	7
Književnost: Izborni predmet	2.	Feminističke književne teorije	FIL KOB 514	2	0	2	5
		Dramaturgija	FIL KOB 515	2	0	2	5
Bibliotekarstvo	3.	Oblikovanje i održavanje mrežnih stranica	FIL KOB 524	2	0	2	5
Bibliotekarstvo	4.	Upravljanje informacijskim institucijama	FIL KOB 526	2	0	2	5
	5.	Izborni predmet s fakultetske (vanjske) liste izbornih predmeta		2	0	0	3
Književnost ili bibliotekarstvo	6.	Priprema za završni diplomski rad	FIL KOB 598	0	5	0	5
Ukupno:				24		30	

10. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Poetika romana	FIL KOB 518	2	0	2	6
Književnost: Izborni predmet	2.	Teorije roda i interpretacija narativa	FIL KOB 520	2	0	2	5
		Historijska poetika proznih žanrova	FIL KOB 521	2	0	2	5
Bibliotekarstvo	3.	Internet kultura	FIL KOB 532	2	0	2	6
	4.	Izborni predmet s fakultetske (vanjske) liste izbornih predmeta		2	0	0	3
Književnost ili bibliotekarstvo	5.	Završni diplomski rad	FIL KOB 599	0	10	0	10
Ukupno:				24		30	

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO
JEDNOPREDMETNI STUDIJ KOMPARATIVNE KNJIŽEVNOSTI
DRUGI CIKLUS STUDIJA

7. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
	1.	Metodologija i tehnika naučnog rada	FIL KOB 470	1	0	1	4
Književnost	2.	Diskursna stilistika	FIL KOB 414	2	2	0	6
Književnost	3.	Umjetničko-knjижevna kritika	FIL KOB 410	2	1	2	6
Književnost: Izborni predmet	4.	Poetika dramske književnosti	FIL KOB 416	2	0	1	5
		Ikoničko pripovijedanje	FIL KOB 417	2	0	1	5
Književnost: Izborni predmet	5.	Esejistika	FIL KOB 418	2	0	1	5
		Književnost, mitologija, ideologija	FIL OB 419	2	0	1	5
	6.	Izborni predmet s fakultetske (vanjske) liste izbornih predmeta	FIL KOB 420	2	0	1	4
Ukupno:				20			30

8. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
	1.	Uvod u kulturne studije	FIL KOB 412	2	1	2	8
Književnost	2.	Književnost i teatar	FIL KOB 420	2	0	2	6
Književnost	3.	Književnost i naracija identiteta	FIL KOB 423	2	1	1	6
Književnost: Izborni predmet	4.	Poezija (kreativno pisanje)	FIL KOB 424	2	1	1	6
		Književnost, politika, etika	FIL KOB 425	2	1	1	6
	5.	Izborni predmet s fakultetske (vanjske) liste zbornih predmeta		2	0	1	4
Ukupno:				20			30

9. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
	1.	Uvod u filmologiju	FIL KOB 512	2	2	2	8
Književnost: Izborni predmet	2.	Feminističke književne teorije	FIL KOB 514	2	0	2	6
		Dramaturgija	FIL KOB 515	2	0	2	6
Književnost: Izborni predmet	3.	Književnost, scenario, film	FIL KOB 530	2	0	2	6
		Pjesništvo, filozofija, jezik	FIL KOB 531	2	0	2	6
	4.	Izborni predmet s fakultetske (vanjske) liste izbornih predmeta	FIL KOB 518	2	0	0	4
	5.	Priprema za završni diplomski rad	FIL KOB 598	0	4	0	6
Ukupno:				20			30

10. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
	1.	Poetika romana	FIL KOB 518	2	2	2	8
Književnost: Izborni predmet	2.	Teorije roda i interpretacije narativa	FIL KOB 520	2	2	2	7
		Historijska poetika proznih žanrova	FIL KOB 521	2	2	2	7
	3.	Završni diplomski rad	FIL KOB 599	0	8	0	15
Ukupno:				20			30

DSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO
DVOPREDMETNI STUDIJ: KOMPARATIVNA KNJIŽEVNOST + DRUGA STUDIJSKA GRUPA

DRUGI CIKLUS STUDIJA

7. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
	1.	Metodologija i tehnika naučnog rada	FIL KOB 470	1	1	0	4
Književnost	2.	Diskursna stilistika	FIL KOB 414	2	1	0	3
Književnost: Izborni predmet	3.	Poetika dramske književnosti	FIL KOB 416	1	1	1	3
		Ikoničko pripovijedanje	FIL KOB 417	1	1	1	3
Književnost: Izborni predmet	4.	Esejistika	FIL KOB 418	1	1	0	2
		Književnost, mitologija, ideologija	FIL KOB 419	1	1	0	2
	5.	Izborni predmet s fakultetske (vanjske) liste izbornih predmeta		2	0	0	3
Ukupno:				12			15

8. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
	1.	Književnost i teatar	FIL KOB 420	2	0	1	4
Književnost	2.	Uvod u kulturne studije	FIL KOB 412	2	1	0	4
Književnost: Izborni predmet	3.	Umjetnost i kritika	FIL KOB 422	2	0	0	2
		Poezija (kreativno pisanje)	FIL KOB 424	2	0	0	2
Književnost: Izborni predmet	4.	Književnost, politika, etika	FIL KOB 425	2	0	0	2
		Izborni predmet s fakultetske (vanjske) liste izbornih predmeta		2	0	0	3
Ukupno:				12			15

9. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Uvod u filmologiju	FIL KOB 512	2	1	1	4
Književnost: Izborni predmet	2.	Feminističke književne teorije	FIL KOB 514	1	0	2	3
		Dramaturgija	FIL KOB 515	1	0	2	3
Književnost: Izborni predmet	3.	Izborni predmet s fakultetske (vanjske) liste izbornih predmeta		2	0	0	3
Književnost ili bibliotekarstvo	4.	Priprema za završni diplomski rad	FIL KOB 598	0	3	0	5
Ukupno:				12			15

10. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Književnost	1.	Poetika romana	FIL KOB 518	2	1	1	3
Književnost: Izborni predmet	2.	Teorije roda i interpretacija narativa	FIL KOB 520	2	0	1	2
		Historijska poetika proznih žanrova	FIL KOB 521	2	0	1	2
Književnost ili bibliotekarstvo	3.	Završni diplomski rad	FIL KOB 599	0	5	0	10
Ukupno:				12			15

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO
DVOPREDMETNI STUDIJ: BIBLIOTEKARSTVO + DRUGA STUDIJSKA GRUPA
DRUGI CIKLUS STUDIJA

7. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
	1.	Metodologija i tehnika naučnog rada	FIL KOB 470	1	1	0	4
Bibliotekarstvo	2.	Biblioteke u multikulturalnom informacijskom društvu	FIL KOB 425	1	0	2	3
Bibliotekarstvo	3.	Kulturna baština u savremenom tehnološkom okruženju	FIL KOB 426	1	0	2	3
Bibliotekarstvo: Izborni predmet	4.	Organizacija znanja	FIL KOB 428	1	1	0	2
		Metapodaci	FIL KOB 430	1	1	0	2
	5.	Izborni predmet s fakultetske (vanjske) liste izbornih predmeta		2	0	0	3
Ukupno:				12		15	

8. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Bibliotekarstvo	1.	Informacijski sistemi i mrežni servisi	FIL KOB 436	2	0	2	5
Bibliotekarstvo	2.	Digitalne biblioteke	FIL KOB 438	2	0	2	5
Bibliotekarstvo: Izborni predmet	3.	Informacijski izvori i službe	FIL KOB 440	2	0	0	2
		Časopisi i znanstvena komunikacija	FIL KOB 441	2	0	0	2
	4.	Izborni predmet s fakultetske (vanjske) liste izbornih predmeta		2	0	0	3
Ukupno:				12		15	

9. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Bibliotekarstvo	1.	Oblikovanje i održavanje mrežnih stranica	FIL KOB 524	2	0	2	5
Bibliotekarstvo	2.	Upravljanje informacijskim institucijama	FIL KOB 526	2	0	2	5
Bibliotekarstvo	3.	Priprema za završni diplomski rad	FIL KOB 598	0	4	0	5
Ukupno:				12		15	

10. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Bibliotekarstvo	1.	Internet kultura	FIL KOB 532	1	0	2	3
	2.	Izborni predmet s fakultetske (vanjske) liste izbornih predmeta		1	0	0	2
	3.	Završni diplomski rad	FIL KOB 599	0	8	0	10
Ukupno:				12		15	

**Program obaveznih i izbornih predmeta za
dvopredmetni studij komparativne književnosti i bibliotekarstva
(I. ciklus) na Odsjeku za komparativnu književnost i bibliotekarstvo**

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Uvod u proučavanje književnosti 1, FIL KOB 112
Semestar i broj bodova: I; 2P + 1V; 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
<p>Cilj predmeta: Predmet Uvod u proučavanje književnosti 1 namijenjen je studentima/icama prve godine studija komparativne književnosti i ima za cilj njihovo upoznavanje s osnovnim problemima, područjima, terminologijom i razvojem znanosti o književnosti od antike do danas.</p> <p>U prvoj polovini kolegija predavanja će se fokusirati na opis nastanak i razvoj nauke o književnosti, tradicionalne izvore (kraći pregled povjesnih poetika i retorika) i na problem književnog jezika . U drugoj polovini kolegija će se izučavati klasifikacija književnosti, osnovnim pristupima i problemima povijesti književnosti, teorije književnosti, književne kritike, komparativne književnosti, te književni periodi i razdoblja. Na vježbama će biti analitički obrađivana tekstovi sa liste obavezne kritičko teorijske literature za ovaj kolegij te su studenti/ce obavezni/e da tekstove u cijelosti pročitaju u vrijeme kada se ona prema programu obrađuju na predavanjima i vježbama, a njihovo aktivno učešće će značajno utjecati na konačnu ocjenu iz ovog predmeta.</p>
Sadržaj predmeta:
<ol style="list-style-type: none">
1. Nastanak i razvoj znanosti o književnosti, tradicionalni izvori (posebno Platon i Aristotel), kraći pregled povjesnih poetika i retorika.
2. Književnost kao mimeza, jezik i ekspresija
3. Osnovni pristupi i problemi povijesti književnosti, teorije književnosti i književne kritike.
4. Koncepcije komparativne književnosti
5. Književni periodi i razdoblja
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; 2 kolokvija (prvi sredinom, drugi krajem semestra).
Preduvjet za finalnu provjeru: uredno pohađanje predavanja i vježbi tokom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi. Finalna provjera: pismeni ispit
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aristotel (1983) <i>O pjesničkom umijeću</i>. Zagreb: August Cesarec.
2. Beker, M. (1999) <i>Povijest književnih teorija</i>. Zagreb: MH.
3. Biti, V. (1997, 2000) <i>Pojmovnik suvremene i kulturne teorije</i>. Zagreb.
4. Boileau-Despreaux, N. (1999) <i>Pjesničko umijeće</i>. Zagreb: MH.
5. Culler, J. (2001) <i>Književna teorija: vrlo kratak uvod</i>. Zagreb: AGM.
6. Pavličić, P. (1983) <i>Književna genologija</i>. Zagreb: Liber.
7. Škreb, Z., Stamać, A. (1997) <i>Uvod u književnost</i>. Zagreb.
8. Solar, M. (1998) <i>Teorija književnosti</i>. Zagreb.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća povijest književnosti 1 - Antički period, FIL KOB 114
Semestar i broj bodova: I; 2P + 1V + 1S; 5 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe
Status predmeta: stručni
Cilj predmeta: Upoznati studente Odsjeka za komparativnu književnost i bibliotekarstvo sa osnovnim elementima znanstvenog pristupa materiji antičke književnosti. Studenti kroz više provjera putem domaćih zadataka, pismenih i usmenih ispita, referata i izrade seminarskog rada stiču pravo upisa na narednu godinu.
Sadržaj predmeta: Proučavat će se antropologija, sveti tekstovi, epska tradicija antike, antički teatar, poetika i retorika tog razdoblja, lirika i estetička misao antike.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra, domaći zadaci, pismene i usmene provjere znanja, referati i izrada seminarskog rada.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Auerbach (2004) <i>Mimeza</i>, Zagreb: Hena com.
2. Curtius (1971) <i>Europska književnost i latinsko srenjovjekovlje</i>. Zagreb: Matica hrvatska.
3. Dukat (1988) <i>Homersko pitanje</i>. Zagreb: Globus.
4. Frajdenberg (1986) <i>Slika i pojам</i>. Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske.
5. Harrington (1991) <i>Uvod u Bibliju</i>. Zagreb: Kršćanska sadašnjost.
6. Meletinski (1983) <i>Poetika mita</i>. Beograd: Nolit. <p>Obavezna i šira literatura se inovira svake godine, o čemu se studenti informiraju na početku semestra.</p>

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Teorija kulture i komunikacija, FIL KOB 116
Semestar i broj bodova: I; 2P + 1V; 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni je cilj ovoga kolegija da se studenti što temeljitije upoznaju sa suvremenim kulturnim teorijama, naukama o komunikaciji i njenim tipovima, lingvističkim teorijama, strukturalnom lingvistikom, teorijom informacija i njenim terminima, kibernetikom, strukturalizmom i semiologijom, tipovima znakova, profesijom kritičara i interpretatora, medijima masovne komunikacije, teorijom recepcije i publicističkom stilistikom.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se studenti upoznaju s dominantnim kulturnim teorijama i doprinosom znanstvenika kao što su Umberto Eco, Mukaržovski, Barthes, dok su lingvističke teorije predstavljene preko djela Ferdinanda de Sosira, Emila Benvenista, Romana Jakobsona, Čarlsa Morisa i sistematizatora ovih ideja Tvrta Kulenovića. Mediji masovne komunikacije i njihova upotreba bit će predstavljeni djelom Maršala Makluana i Edgara Morina. Suvremena digitalna djelatnost bit će osvijetljena zbornikom <i>Videosfera</i> (Ristić), a teorija recepcije Jusovim djelom. U segmentu posvećenom publicističkoj stilistici studenti će uraditi više zadataka na dogovorenu temu, što treba stimulirati njihov intelektualni, znanstveni i kreativni potencijal. Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava (odломci iz pjesama ili prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web-stranice na internetu, Power point prezentacije), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odломci iz djela po programu. U toku svakog semestra student je obavezan pročitati ona djela koja su se u izvodima ili cijelovito obrađivala na predavanjima i vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Barthes, (1989) <i>Carstvo znakova</i>, Zagreb, August Cesarec.
2. Benvenist, (1975) <i>Problemi opšte lingvistike</i>, Beograd, Nolit.
3. Calvino, (1989) <i>Američka predavanja</i>, Novi Sad, Bratstvo i Jedinstvo.
4. Čolović, (1984) <i>Divilja književnost</i>, Beograd, Nolit.
5. Jakobson, (1966) <i>Lingvistika i poetika</i>, Beograd, Nolit.
6. Jaus, (1978), <i>Estetika recepcije</i>, Beograd, Nolit
7. Kulenović, (1995) <i>Rezime</i>, Sarajevo, Međunarodni centar za mir.
8. Makluan, (1972) <i>Poznavanje opštila – čovjekovih produžetaka</i>, Beograd, Prosveta.
9. Morin, (1976) <i>Duh vremena</i>, Beograd, Nolit.
10. Moris, (1975) <i>Osnove teorije o znacima</i>, Beograd, Beogradski izdavačko – grafički zavod.
11. Mukaržovski, (1987) <i>Struktura, funkcija, znak, vrednost</i>, Beograd, Nolit.
12. Ristić, (1986) <i>Videosfera</i>, Beograd, Studentski izdavački centar.
13. Sosir, (1977) <i>Opšta lingvistika</i>, Beograd, Nolit.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Osnove informacionih znanosti i bibliotekarstva 1, FIL KOB 124
Semestar i broj bodova: I; 2P + 2S + 2V; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Pokazati savremene tehnologije bibliotekarstva i informacionih znanosti prema korisnicima.
Sadržaj predmeta: Informaciona znanost predstavlja savremenu tehnologiju promjene funkcije biblioteka i informacija u bibliotečkim katalozima. Informaciona znanost poboljšala je sve funkcije biblioteka i osavremenila klasičnu biblioteku u forme tzv. INDOK servisa, bibliotečkih mreža, specijalnih biblioteka, referentnih službi.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Bakarić, K. (1999) <i>Komunikacijska struktura arheološkog znanja</i>. Sarajevo: Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine.
2. Gazivoda-Aparac, T. (1993) <i>Teorijske osnove knjižnične znanosti</i>. Zagreb: Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti.
3. Tuđman, M., Boras, D., Dovedan, Z. (1992) <i>Uvod u informacijsku znanost</i>. Zagreb: Školska knjiga.
4. Lasić-Lazić, J., Boras D., Laszlo M. (2008) <i>Informacijsko čitanje</i>. Zagreb: Zavod za informacijske studije.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća historija informacijske kulture, FIL KOB 126
Semestar i broj bodova: I; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice bibliotekarstva sa osnovnim fazama u razvoju informacijskih društava kroz historiju (imajući u vidu opći, svjetski kontekst), s globalnim, interkulturalnim porijeklom i razvojem informacijske i bibliotečke djelatnosti, s evropskim i svjetskim bibliotečkim i informacijskim naslijeđem, s razvojem bibliotečke i informacijske znanosti kao discipline i kao profesije, te s pitanjima savremenih tokova bibliotečke i informacijske znanosti u svjetlu njihove prošlosti.
Sadržaj predmeta: <ol style="list-style-type: none">
1. Faze u razvoju ljudske komunikacije: usmena, rukopisna, štampana i digitalna kultura.
2. Osnovni sistemi pisama i njihove karakteristike.
3. Osnovni formati: svitak, kodeks, elektronski dokument.
4. Osnovna sredstva i materijali za pisanje.
5. Historija čitanja: od glasnog čitanja do čitanja u tišini. Javno i privatno čitanje. Cenzura.
6. Razvoj bibliotečke i informacijske djelatnosti u različitim dijelovima svijeta: Evropa, Bliski istok, Daleki istok, Arablјani, Amerika (Maje, Inke).
7. Pojava i značaj štampe.
8. Prosvjetiteljstvo i širenje bibliotečke i informacijske kulture (uključujući razvoj izdavaštva, pojavu autorskih prava, masovno obrazovanje i opismenjavanje).
9. Industrijalizacija: značaj mehanizacije štampe.
10. Razvoj komunikacijskih tehnologija: telegraf, telefon, računari.
11. Mediji masovne komunikacije i vizuelna kultura (radio, TV, film, video, CD, DVD).
12. Razvoj digitalne kulture, interneta i drugih mreža.
13. Bibliotekarstvo, bibliotečka znanost, informacijska znanost, bibliotečka i informacijska znanost.
14. Najznačajniji teoretičari i vizionari bibliotečkih i informacijskih znanosti: Naudé, Schrettinger, Otlet, La Fonten, H. G. Wells, Dewey, Wannevar Bush, Mooers itd.
15. Edukacija i obrazovanje bibliotečkih i informacijskih stručnjaka.
16. Internacionale bibliotečke asocijacije i udruženja (nastanak, značaj i zadaci danas).
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Kulundžić, Z. (1951) <i>Historija pisama, materijala i instrumenata za pisanje</i>. Zagreb: Školska knjiga.
2. Memija, E. (2003) <i>Od slike do knjige: iz historije pisma, štampe i biblioteke</i>. Sarajevo: Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine.
3. Stipčević, A. (1985) <i>Povijest knjige</i>. Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Uvod u proučavanje književnosti 2, FIL KOB 118
Semestar i broj bodova: II; 2P + 2V; 5 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Predmet Uvod u proučavanje književnosti 2 namijenjen je studentima/icama prve godine studija i ima za cilj upoznavanje s osnovnim stilskim formacijama, teorijom književnih rodova i vrsta, osnovnim pojmovima versifikacije, te stilističkom analizom književnog teksta.
Sadržaj predmeta: 1. Stilske formacije 2. Rodovi i vrste: epika, lirika, drama, i problem romana 3. Uvod u teoriju stiha 4. Versifikacijski sistemi 5. Stalni oblici stiha i strofe 6. Uvod u stilistiku 7. Klasifikacija stilskih figura 8. Metafora i metonimija kao ključni termini
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Uvod u proučavanje književnosti 1
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; dva kolokvija (prvi sredinom, drugi krajem semestra). Preduvjet za finalnu provjeru: uredno pohađanje predavanja i vježbi tokom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi. Finalna provjera: pismeni ispit
Literatura: 1. Biti, V. (1997) <i>Pojmovnik suvremene i kulturne teorije</i> . Zagreb. 2. Jakobson, R. (1978) <i>Ogledi iz poetike</i> . Beograd: Prosveta. 3. Lešić, Z. (1971) <i>Jezik i književno djelo</i> . Sarajevo: Zavod za izdavanje udžbenika. 4. Lotman, J. (2001) <i>Struktura umjetničkog teksta</i> . Zagreb: Alfa. 5. Moranjak-Bamburać, N. (2003) <i>Retorika tekstualnosti</i> . Sarajevo: Buybook. 6. Pavličić, P. (1989) <i>Stih i značenje</i> . Zagreb: Naprijed. 7. Škreb, Z., Stamać, A. (1997) <i>Uvod u književnost</i> . Zagreb.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća povijest književnosti 2 - Period Srednjeg vijeka, FIL KOB 120
Semestar i broj bodova: II; 2P + 1V; 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente Odsjeka za komparativnu književnost i bibliotekarstvo sa osnovnim elementima književno-znanstvenog pristupa materiji srednjovjekovne književnosti.
Sadržaj predmeta: Proučava se fenomen okvirne priče, srednjovjekovni roman, predisamska misao i književnost, poetičko-retorički pristup kur'anskoj tekstualnosti, poetika arabeske, trubadurska poezija, vizantijska umjetnost, Danteova djela te srednjovjekovna fantastika i simbolizam.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; dva eseja i završni pismeni ispit.
Literatura:
1. Auerbach (2004) <i>Mimeza</i> . Zagreb: Hena com.
2. Curtius (1971) <i>Europska književnost i latinsko srednjovjekovlje</i> . Zagreb: Matica hrvatska.
3. Harrington (1991) <i>Uvod u Bibliju</i> . Zagreb: Kršćanska sadašnjost.
4. Meletinski (1983) <i>Poetika mita</i> . Beograd: Nolit.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Odnosi među umjetnostima, FIL KOB 122
Semestar i broj bodova: II; 2P + 1V; 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
<p>Cilj predmeta: Osnovni je cilj ovoga kolegija da se student što temeljitije upozna s najznačajnijim poetikama, estetičkim teorijama pojedinačnih umjetničkih vrsta, kao i principima komparativne estetike. Vrlo je bitno sagledati odnos umjetnosti prema drugim konstituentima kulture (prema mišljenju, religiji, nauci, politici, masovnim komunikacijama, subkulturi). Studente treba temeljito upoznati s prvcima u morfološkoj analizi umjetnosti, kao i s narativnom putanjom od ideje do djela.</p> <p>Sadržaj predmeta: Na predavanjima se studenti upoznaju s problemom autoreferencijalnosti, vrstama umjetnosti, semiotikom književnosti, teatra i filma, glazbom kao umjetnosti zasnovanoj na sintaksi, prvcima u morfološkoj analizi umjetnosti, a na vježbama će se baviti rekonstrukcijom kreativnog čina i stvaralaštva uopće, kao i analizama narativne putanje od ideje do djela na primjerima iz različitih vrsta umjetnosti.</p> <p>Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava (odломci iz pjesama ili prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web-stranice na internetu, Power point prezentacije), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu.</p> <p>U toku svakog semestra student je obavezan da pročita, presluša i pogleda ona djela koja su predviđena programom, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Teorija kulture i komunikacije FIL KOB 116
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">
1. Kulenović, (1995) <i>Rezime</i>, Sarajevo, Međunarodni centar za mir.
2. Kulenović, (1983) <i>Umetnost i komunikacija</i>, Sarajevo, Veselin Masleša.
3. Kulenović, (1975) <i>Teorijske osnove modernog azijskog i klasičnog evropskog pozorišta</i>, Sarajevo, Svjetlost.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Doležal, (1991) <i>Poetike zapada</i>, Sarajevo, Svjetlost.
2. Foht, (1972) <i>Uvod u estetiku</i>, Sarajevo, Zavod za izdavanje udžbenika
3. Foht, (1976) <i>Tajna umjetnosti</i>, Zagreb, Školska knjiga.
4. Lotman, (1976) <i>Struktura umetničkog teksta</i>, Beograd, Nolit.
5. Lotman, (1976) <i>Semiotika filma</i>, Beograd, Institut za film.
6. Musabegović, (1982) <i>Mimezis i konstrukcija</i>, Sarajevo, Veselin Masleša.
7. Pođoli, (1975) <i>Teorija avangardne umjetnosti</i>, Beograd, Nolit.
8. Ranković, (1973) <i>Komparativna estetika</i>, Beograd, Umetnička akademija u Beogradu.
9. Stojanović, (1975) <i>Film kao prevazilaženje jezika</i>, Beograd, Univerzitet umetnosti u Beogradu.
10. Surio (1958), <i>Odnosi među umjetnostima, Problemi uporedne estetike</i>, Sarajevo, Svjetlost.
11. Šion, (1989) <i>Napisati scenario</i>, Beograd, Naučna knjiga/Institut za film Lotman, <i>Semiotika filma</i>.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Osnove informacionih znanosti i bibliotekarstva 2, FIL KOB 128
Semestar i broj bodova: II; 2P + 2S + 2V; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Pokazati savremene tehnologije bibliotekarstva i informacionih znanosti prema korisnicima.
Sadržaj predmeta: Informaciona znanost predstavlja savremenu tehnologiju promjene funkcije biblioteka i informacija u bibliotečkim katalozima. Informaciona znanost poboljšala je sve funkcije biblioteka i osavremenila klasičnu biblioteku u forme tzv. INDOK servisa, bibliotečkih mreža, specijalnih biblioteka, referentnih službi.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Osnove informacionih znanosti 1
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Lasić-Lazić, J. (1996) <i>Znanje o znanju</i>. Zagreb: Zavod za informacijske studije.
2. Preston, G. (2004) <i>Kako funkcioniра internet</i>. Zagreb: Algoritam.
3. Rubin, R. (2000) <i>Foundations of library and information science</i>. New York: Neal-Schuman Publishers, Inc.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Historija informacijske kulture Bosne i Hercegovine, FIL KOB 130
Semestar i broj bodova: II; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice bibliotekarstva s osnovnim fazama informacijskog izrastanja bosanskohercegovačkog društva; s počecima i kasnjim razvojem bosanskohercegovačke pismenosti; s tokovima bibliotečke i informacijske djelatnosti u Bosni i Hercegovini; s bogatim bosanskohercegovačkim bibliotečkim naslijeđem te kroz historiju najznačajnijim bosanskohercegovačkim bibliotečkim institucijama; s razvojem bibliotečke znanosti u Bosni i Hercegovini te s razvojem bosanskohercegovačkog bibliotekarstva kao profesije; s problemima uključivanja bosanskohercegovačkog bibliotekarstva u savremene bibliotečko-informacijske tokove.
Sadržaj predmeta: <ol style="list-style-type: none">
1. Pregled historije pisama u Bosni i Hercegovini.
2. Pregled historije bosanskohercegovačke knjige (načini proizvodnje, oprema, izgled, čitateljstvo). Sudbine značajnih bosanskohercegovačkih rukopisa.
3. Pojava štampe u Bosni i Hercegovini. Bosanskohercegovačke inkunabule.
4. Pojava i razvoj novinske i izdavačke djelatnosti u Bosni i Hercegovini.
5. Pojava i značaj bosanskohercegovačkih kulturno-prosvjetnih društava i njihovih čitaonica.
6. Biblioteke u Bosni i Hercegovini. Srednjovjekovne zbirke. Osmanski period. Austrougarski period. Period između dva svjetska rata. Socijalistički period. Stanje od 1992. do 1995. Biblioteke u Bosni i Hercegovini nakon 1995.
7. Razvoj ideje o nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci u Bosni i Hercegovini. Javne biblioteke. Univerzitske biblioteke. Specijalne biblioteke. Školske biblioteke.
8. Razvoj bibliotekarstva u Bosni i Hercegovini, kao znanstvene discipline i kao profesije.
9. Edukacija i obrazovanje informacijskih stručnjaka u Bosni i Hercegovini.
10. Nacionalna bibliotečka udruženja. Najznačajniji nosioci bibliotečke znanosti i prakse u historiji bosanskohercegovačkog bibliotekarstva.
11. Perspektive razvoja bosanskohercegovačkog bibliotekarstva.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Opća historija informacijske kulture
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Bašović, Lj. (1986) <i>Biblioteke i bibliotekarstvo u Bosni i Hercegovini: 1918-1945</i>. Sarajevo: Veselin Masleša.
2. Bašović, Lj. (1977) <i>Biblioteke i bibliotekarstvo u Bosni i Hercegovini: 1945-1975</i>. Sarajevo: Svjetlost.
3. Hadžiosmanović, L. (1980) <i>Biblioteke u BiH: 1878-1918</i>. Sarajevo: Veselin Masleša.
4. Memija, E. (1996) <i>Bosanski vjesnici</i>. Sarajevo: El-Kalem.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Književne teorije od pozitivizma do strukturalizma, FIL KOB 216
Semestar i broj bodova: III; 2P + 1V; 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata/ica s osnovnim orijentacijama u književnoj kritici do kraja 70-ih godina 20. stoljeća.
Sadržaj predmeta: Teme: Pozitivizam, ruski formalisti, „nova kritika” u Engleskoj i Americi, učenje o interpretaciji, psihanalitička i arhetipska književna kritika, estetika recepcije i strukturalizam. Teorijski pristupi čitanju književnog teksta, utjecaji lingvistike, teorija informacija i semiotika.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kritički prikaz i dva testa (prvi sredinom, drugi krajem semestra).
Preduvjet za finalnu provjeru: uredno pohađanje predavanja i vježbi tokom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi.
Finalna provjera: pismeni ispit
Literatura:
1. Beker, M. (1986) <i>Suvremene književne teorije</i> . Zagreb: SNL.
2. Hirsch, E. D. (1983) <i>Načela tumačenja</i> . Beograd: Nolit.
3. Jameson, F. (1978) <i>U tamnici jezika</i> . Zagreb: Stvarnost.
4. Lotman, M. (1974) <i>Struktura umjetničkog teksta</i> . Beograd.
5. Milošević, N. <i>Filozofija strukturalizma</i> . Beograd
6. Petrović, S. (1972) <i>Priroda kritike</i> . Zagreb.
7. Stamać, Ante i Zuppa, Vjeran (ur.) (1972) <i>Nova evropska kritika III</i> . Split: N. z. Marko Marulić.
8. <i>Suvremena tumačenja književnosti</i> (Zdenko Lešić, Hanifa Kapidžić-Osmanagić, Marina Katnić-Bakaršić, Tvrko Kulenović) (2007). Sarajevo: Sarajevo Publishing.
9. Škreb, Z., Stamać, A. (1997) <i>Uvod u književnost</i> . Zagreb.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Uvod u naratologiju, FIL KOB 212
Semestar i broj bodova: III; 2P + 1V; 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj je ovog predmeta studentima/icama ponuditi pregled pojmovnih sistema analize ruskog formalizma i strukturalizma, kao i uvid u morfologiju jednostavnih oblika, ali i pružiti im mogućnost da razviju svoje kreativne sposobnosti, kako u interpretativnom, tako i u stvaralačkom smislu. Stoga se proučavanje narativnih modela u književnosti, te narativnih strategija i modusa ne koristi samo u svrhu sticanja znanja, već se studentima/icama predlaže i model re-kreiranja interesa za pripovjedni tekst.
Sadržaj predmeta: Izučavat će se osnovni pojmovi teorije proze kao što su fabula, siže, kompozicija/konstrukcija, motiv i motivacija, lik i sl., te jednostavni oblici (legenda, mit, bajka) i teorija novele, kratka priča. Svi narativni modeli, pripovjedačke strategije i modusi razmatrat će se na reprezentativnom materijalu, koji će biti priložen uz ovaj program kao obavezna lektira.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; dva testa (kolokvija) i finalni ispit.
Obavezna literatura:
1. Bal, M. Naratologija. Novi Sad, 2000. 2. Kramarić, Z. (ur.) Uvod u naratologiju. Osijek, 1989. 3. Rimon-Kenan, Š., Narrativna proza, Beograd: Narodna knjiga, 2007
Dodatna i preporučena literatura:
1. Biti, V. Interes pripovjednog teksta. Zagreb, SNL, 1987. 2. Jolles, A. Jednostavni oblici. Zagreb, 2000. 3. Levi-Strauss, C. Strukturalna antropologija. Zagreb, 1988. 4. Petrov, A. (prir.) Poetika ruskog formalizma. Beograd, 1970. 5. Prop, V. Morfologija bajke. Beograd, 1982. 6. Prop, V. Historijski korijeni bajke. Sarajevo, 1990. 7. Tomaševski, B. Teorija književnosti. Zagreb, 1998. 1. <i>Hiljadu i jedna noć</i> , Sarajevo: Ljiljan, 1999 2. Boccaccio, G. <i>Dekameron</i> , Beograd: Jugoslavija, 1966 3. Chaucer, G. <i>Kenterberijske priče</i> , Beograd: Srpska književna zadruga, 1983 4. Poe, E. A. <i>Priče</i> . Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske, 1986 5. Gogolj, N. <i>Šinjel i druge pripovijetke</i> , Sarajevo: "Veselin Masleša", 1981 6. Balzac, Onore, de. <i>Golicave priče</i> , Sarajevo: Svetlost, 1969 7. Čehov, A. <i>Pripovijetke</i> , Sarajevo: "Veselin Masleša", 1991 8. Singer, I. B. <i>Strasti i druge pripovijetke</i> , Sarajevo: Svetlost, 1985 9. Kafka, F. <i>Celokupne pripovetke</i> , Beograd: Nolit: Službeni list SFRJ, 1984 10. Hemingway, E. <i>Pripovetke</i> , Novi Sad: Matica srpska, 1985 11. Ugrešić, D. <i>Život je bajka</i> , Zagreb: Konzor, Beograd: Samizdat B92, 2001 12. Grimm, J., <i>Bajke</i> , Sarajevo: "Veselin Masleša", 1983

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća povijest književnosti 3 – Od renesanse do realizma; FIL KOB 214
Semestar, broj bodova: III 2P +1V ; 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe i seminari
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj predmeta jeste da rasvijetli stilske karakteristike velikih književno-povjesnih razdoblja i to u periodu od renesanse do realizma u romanu.
Sadržaj predmeta: <ul style="list-style-type: none">
• Humanizam i renesansa (predstavnici, stilske karakteristike, analiza najznacajnijih proznih djela tog perioda);
• Barok (predstavnici, stilske karakteristike, analiza najznacajnijih djela tog perioda);
• Klasicizam (predstavnici, stilske karakteristike, historijski kontekst, analiza najznacajnijih proznih djela tog perioda);
• Romantizam (predstavnici, stilske karakteristike, analiza najznacajnijih proznih djela tog perioda);
• Realizam (predstavnici, stilske karakteristike, analiza najznacajnijih proznih djela tog perioda).
Preduvjeti za upis predmeta: položeni obavezni predmeti sa prve godine
Način provjere znanja: <ul style="list-style-type: none">
• kontinuirano tokom semestra;
• jedan seminarski rad tokom semestra;
• pismeni i usmeni ispit krajem semestra
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Bahtin, Mihajl: <i>Voprosy literatury i estetiki</i>. Moskva. (Srp. izdanje <i>O romanu</i>. Beograd, 1989)
2. Bahtin, Mihajl: <i>Tvorčestvo Fransa Rable i narodnaja kul'tura srednevekov'ja i Renesansa</i>. Moskva (Srp. izdanje Beograd 1978)
3. Flaker, Aleksandar/Škreb, Zdenko: <i>Stilovi i razdoblja</i>. Zagreb 1964.
4. Solar, Milivoj: <i>Ideja i priča. Aspekti i teorije proze</i>. Zagreb. 1974.
5. Žmegač, Viktor: <i>Povijesna poetika romana</i>. Zagreb 1987.
6. Solar, Milivoj: <i>Povijest svjetske književnosti</i>, Zagreb, 2004.
Dodatna i preporučena literatura: obavezna i opća literatura se inovira svake godine o čemu će studenti biti informirani početkom semestra

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Postmodernistička proza FIL KOB 218
Semestar i broj bodova: 2P+1V; 3 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1. semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe
Status predmeta: obavezni
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa razvojem romana u 20. Stoljeću. Kolegiji se sastoji od predavanja (30 sati) i vježbi (30 sati). U okviru predavanja posebna pažnja biće posvećena suvremenim teorijskim pristupima romanu i društveno-historijskim uslovima koji su doveli do njegovog nastanka, načinu na koji dato djelo otjelovljuje osnovne preokupacije svoje epohe i načinu na koji se danas tumače književna ostvarenja ranijih epoha i stilskih pravaca, sukladno suvremenom književno-teorijskom pristupu.</p> <p>Sadržaj predmeta: Razmotriti će se osnovni problemi <i>preispisivanja</i> romana realizma i modernizma unutar postmodernističke metafikcionalne proze. Ujedno će biti ponuđena određena teorijska znanja – nekada u vidu naznaka, a ponekad i nešto opširnije kada su ta znanja neposredno značajna za razumijevanje eksperimentalnog pristupa romanskoj formi, ili nekim bitnim pitanjima o položaju suvremenog čovjeka bez kojih ni roman našeg stoljeća ne bi imao baš takav pristup kakvog je iskazao širom svijeta.</p> <p>Na vježbama će biti analitički obrađivana djela sa liste obavezne lektire i literature za ovaj kolegiji te su studenti obavezni da ih pročitaju u cijelosti i to u vrijeme kada se ona prema programu obražuju na predavanjima i vježbama, a njihovo aktivno učešće na satima vježbi će značajno utjecati na konačnu ocjenu iz ovog predmeta.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: Položeni obavezni predmeti s prve godine
Način provjere znanja: 1. kontinuirano tokom semestra; 2. pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Obavezna literatura: 1. Richard Appignanesi – Chris Garratt: <i>Postmodernizam za početnike</i> , Zagreb, 2002. 2. Linda Hutcheon: <i>Poetika postmodernizma</i> , Novi Sad, 1996. 3. Viktor Žmegač: <i>Povjesna poetika romana</i> , Zagreb, 1987. 4. Milivoj Solar: <i>Povijest svjetske književnosti</i> , Zagreb, 2004; Glava 10. 5. Jean Francois Lyotard: <i>Postmoderno stanje</i> , Novi Sad, 1988. 6. Catherine Belsey: <i>Poststrukturalizam</i> , Sarajevo, 2003.
Dodatna i preporučena literatura: studenti će svake godine početkom semestra dobiti spisak aktualne literature koja će biti uvrštena kao dodatna i preporučena literatura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Uvod u klasifikaciju, FIL KOB 248
Semestar i broj bodova: III; 1P + 1S; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj je predmeta uvođenje studenata/ica u filozofske i logičke osnove klasifikacije i klasifikacijskih sistema da bi se razumjela svrha klasifikacije i njena uloga u organiziranju znanja.
Sadržaj predmeta: Kolegij se sastoji od dva segmenta – predavanja i seminara. Predavanja: Tri informacione revolucije. Osnovni pojmovi: pojam, podatak, informacija, znanje, zabilježeno znanje. Uvod u klasifikaciju kao proces i metodu logičkog mišljenja i organizaciju znanja. Pravila klasificiranja: dioba, princip diobe, simbolički jezik, skup i operacije sa skupovima. Definicija klasifikacije, njena načela i svrha. Vrste bibliotečkih klasifikacija prema strukturi. Korištenje klasifikacijskih sistema u različitim okruženjima – biblioteka, muzej, arhiv i internet. Klasifikacija kao pomagalo za pretraživanje informacija. Seminar: Upoznavanje s literaturom i online izvorima iz oblasti klasifikacije. Principi izgradnje klasifikacijskog sistema. Uloga klasifikacije u elektronskom okruženju. Razvoj tehnika i strategija prikaza znanja. Tehnike pretraživanja interneta i baza podataka.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno. Obavezna je izrada seminarског rada, te pisana i usmena prezentacija zadane teme.
Udžbenici: nema
Obavezna literatura:
1. Dahlberg, I. (2001) „Načela strukture klasifikacije: ispitivanja, iskustva, zaključci”. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i> . 44. 1–4. Str. 27–37.
2. Lasić-Lazić, J. (1996) <i>Znanje o znanju</i> . Zagreb: Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti.
3. Manecke, Hans-Jürgen (2004) Klassifikation, Klassieren. // Grundlagen der praktischen Information und Dokumentation (Hrs.) Rainer Kuhlen (et.al.) München: K. G. Saur. Str. 127–141.
4. Petrović, G. (1998) <i>Logika</i> (Prvi dio: Oblici misli). 25. izd. Novi Sad: Dnevnik, Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
Preporučena literatura:
1. Slavić, A. (2001) „UDK i druge opće velike klasifikacijske sheme dostupne na webu”. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i> . 44. 1–4. Str. 95–109.
2. Vickery, B. C. (1975) <i>Classification and Indexing in Science</i> . 3ed. London: Butterworths.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Osnove bibliotečke djelatnosti, FIL KOB 230
Semestar i broj bodova: III; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice s osnovama bibliotečke djelatnosti kao i s vrstama i zadacima biblioteka. Ukazat će se na ključne promjene unutar bibliotečke djelatnosti pod utjecajem novog informacijskog okruženja. Studenti/ice obavijestit će se i o osnovnim odgovornostima bibliotečke struke te o bibliotečkom zakonodavstvu.
Sadržaj predmeta: <ol style="list-style-type: none">
1. Definicija biblioteke. Biblioteka kao javna ustanova. Raznolikost uloga u društvu.
2. Zadaci biblioteka s obzirom na vrste (nacionalne biblioteke, univerzitetske biblioteke, specijalne biblioteke, javne biblioteke, školske biblioteke). Standardi i norme za različite vrste biblioteka.
3. Utjecaj savremenih informacionih tehnologija na promjene u bibliotečkom poslovanju (tradicionalna/hibridna/digitalna biblioteka).
4. Raznolikost odgovornosti bibliotečkog/informacijskog stručnjaka pri radu u biblioteci. Profesionalna etika i etički kodeks. Zakon o bibliotečkoj djelatnosti.
5. Slobodan pristup informacijama. Slobodan pristup informacijama u digitalnom okruženju. Biblioteke i slobodan pristup informacijama na internetu. Problem ograničenja pristupa internetu u školskim bibliotekama. Zaštita privatnosti.
6. Obavezni primjerak (pojava, značaj, ciljevi). Problemi realizacije obaveznog primjerka u savremenom tehnološkom okruženju.
7. Autorsko pravo (pojava, značaj). Zaštita autorskih prava u digitalnom okruženju.
8. Bibliotečke službe i usluge i njihovo vrednovanje.
9. Organizaciono povezivanje biblioteka. Organizacija sistema mreže biblioteka. Matične biblioteke. Centralne biblioteke.
10. Međubibliotečka saradnja (međubibliotečka pozajmica, zamjena publikacija, drugi vidovi saradnje).
11. Automatizacija bibliotečkog poslovanja.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Brophy, P. (2005) <i>Biblioteka u dvadeset prvom veku: nove usluge za novo informaciono doba</i>. Beograd: Clio.
2. Buckland, M. (2000) <i>Preoblikovanje knjižničnih službi i usluga</i>. Lokve: Benja.
3. Henneberg, I. (2001) <i>Autorsko pravo</i>. 2. izmijenjeno i dopunjeno izdanje. Zagreb: Informator, 2001.
4. Hergešić, B. (1966) „Obavezni primjerak: povlastica ili dužnost“. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i>. 12. 3/4. Str. 97–107.
5. Narodna knjižnica: IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za razvoj službi i usluga. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo. 2003.
6. Sečić, D. (1995) <i>Informacijska služba u knjižnici</i>. Rijeka.
7. Tadić, K. (1994) <i>Rad u knjižnici</i>. Opatija: Naklada Benja.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Bibliotečki standardi i bibliografska kontrola, FIL KOB 232
Semestar i broj bodova: III; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata/ica s relevantnim Međunarodnim standardima za bibliografski opis i s bibliografskom kontrolom podataka radi savladavanja vještina vezanih za izradu abecednoga kataloga u mrežnom okruženju.
Sadržaj predmeta: Kolegij se sastoji od dva segmenta – predavanja i vježbi. Predavanja: Uvod u bibliografsku kontrolu, definicije i zadaci bibliografske kontrole. Katalog: definicije, zadaci i vrste. Literarna jedinica / bibliografska jedinica. Deskriptivna katalogizacija i Univerzalna bibliografska kontrola (UBC). Razvoj kataložnih standarda od Pariških načela do Međunarodnih standarda za bibliografski opis (ISBD). Struktura ISBD-a. Izbor pristupnih tačaka i kreiranje odrednica. Vrste odrednica i autorska kontrola. Vježbe: savladavanje vještina na utvrđivanju odrednica, njenih vrsta i načina njihove kontrole. Upoznavanje i praktičan rad s pojedinačnim međunarodnim standardima: ISBD(M), ISBD(CR), ISBD(A), ISBD(PM), ISBD(CP), ISBD(ER). Osobita pažnja bit će posvećena ISBD(M) standardu.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano u toku semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Udžbenici: nema
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Horvat, A. (1995) <i>Knjižnični katalog i autorstvo</i>. Rijeka: Benja.
2. Verona, E. <i>Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga</i>. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1983-1986. Dio 1: Odrednice i redalice. 2. izmijenjeno izd. 1986. Dio 2: Kataložni opis. 1983.
3. ISBD(M): Međunarodni bibliografski standardni opis monografskih publikacija / [priredivač] Međunarodna federacija bibliotečkih udruženja i institucija = [edited by] International Federation of Library Associations and Institutions; prevod prerađenog izdanja iz 2002. godine [Biljana Ilić]. – Beograd: Narodna biblioteka Srbije, 2004. Str. 90.
4. ISBD(CR): Međunarodni standardni bibliografski opis serijskih publikacija i druge neomeđene građe. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2005.
5. ISBD(ER): Međunarodni standardni bibliografski opis elektroničke građe. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2001.
6. ISBD(NBM): Međunarodni standardni bibliografski opis neknjižne građe. Prerađeno izd. Zagreb: HBD, 1993.
7. Smjernice za izradu preglednih kataložnih jedinica i uputnica. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1990.
Napomena: Uz tematska poglavља davat će se i dodatna literatura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Informacijsko zakonodavstvo i etika, FIL KOB 234
Semestar i broj bodova: III; 1P + 1V; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje s pravnim propisima koje nude evropske smjernice i sa zakonskom regulativom u Bosni i Hercegovini kojom se uređuje rad u bibliotekama i informacijskim institucijama. Cilj je savladavanje elementarnih propisa o uslovima koje te ustanove moraju ispuniti da bi mogle zakonito i profesionalno djelovati.
Sadržaj predmeta: Međunarodni dokumenti koji se tiču informacijskih i baštinskih institucija. Bosanskohercegovački zakonski propisi koji se odnose na bibliotečku djelatnost i informacijske službe. Međunarodni dokumenti i bosanskohercegovački propisi o čuvanju i zaštiti kulturne baštine. Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima. Međunarodni propisi o zaštiti ličnih podataka. Zakon o zaštiti tajnosti podataka. Pravo na pristup informacijama. Zakon o medijima. Pravo na slobodan govor i pravo na informiranje. Uloga baštinskih i informacijskih ustanova u osiguravanju slobodnog pristupa informacijama. Profesionalna etika i etički kodeksi.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano u toku semestra; seminarski rad.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. SAMEK, T. Librarianship and Human Rights: A Twenty-First Century Guide. Oxford: Chandos Publishing, 2007.
2. GORMAN, M. Our enduring values: librarianship in the 21st century. Chicago: American Library Association, 2000.
3. HAUPTMAN, Robert. Ethics and librarianship. Jefferson, N. C.: McFarland & Co., 2002
4. GUIDELINES on library legislation and policy in Europe. // Library legislation in Europe: discussion papers and country reports / edited by Christiane Bohrer. Bad Honnef: Bock+Herchen, 2000. Str. 27–34.
5. Horvat, A. (2002) Javno i tajno u knjižničarskoj struci. Peti seminar „Arhivi, knjižnice, muzeji“. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo. Str. 8–15.
6. Zakoni o bibliotečkoj djelatnosti koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Informacijska politika, FIL KOB 235
Semestar i broj bodova: III; 1P + 1V; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje s područjem i definicijama informacijske politike, razumijevanje utjecaja znanja i ICT-a (informacijsko-komunikacijske tehnologije) na društveni razvoj i stvaranje informacijskog društva.
Sadržaj predmeta: Međuodnosi informacijske politike u odnosu prema globalnim i regionalnim strukturama. WTO, ITU, ICANN; informacijska politika EU; Evropa i globalno informacijsko društvo; ICT i znanje za društveni razvoj; integracija i primjena ICT-a u trgovini, industriji i državnoj upravi; globalni i regionalni trendovi u telekomunikacijskoj infrastrukturi; ICT prioriteti u tranzicijskim zemljama; politika edukacijske tehnologije; razvoj i trendovi e-tržišta; nacionalne telekomunikacijske mreže; istraživački prioriteti u ICT-u.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano u toku semestra; seminarski rad.
Udjbenici: nema
Literatura:
1. Bergquist, M., Ljungberg, J. (2001) „The Power of Gifts: Organizing Social Relationships in Open Source Communities”. U: <i>Information Systems Journal</i> . Vol. 11. No. 4. Pp. 305–320. 2. Castells, M., Himanen, P. (2002) <i>The Information Society and the Welfare State: The Finnish Model</i> . 3. Kollock, P. (1999) <i>Communities in Cyberspace</i> (ed. M. A. Smith, P. Kollock). Routledge. 4. Haavisto, T., Lor, P.J. (2006), "IFLA in action at WSIS", available at: www.ifla.org/III/wsds/WSIS-report27-01-2006.html

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća povijest književnosti 4 - Evropska drama od renesanse do romantizma, FIL KOB 222
Semestar i broj bodova: IV; 2P + 1V; 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj je predmeta rasvijetliti stilske karakteristike velikih književno-povijesnih razdoblja, i to od realizma do moderne.
Sadržaj predmeta: Razvoj evropske drame od postsrednjovjekovnog teatra do romantizma. Obuhvaćena su djela velikih dramskih pisaca od Shakespeareovih prethodnika do Goetheovog <i>Fausta</i> .
Preduvjeti za upis predmeta: položeni obavezni predmeti s prve godine
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; jedan seminarski rad tokom semestra, pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Kot, Jan: <i>Šekspir naš savremenik</i>, Svjetlost, Sarajevo 1990.
2. Kostić, Veselin: <i>Šekspirov život i svet</i>, Naučna knjiga, Beograd, 1978.
3. Karahasan, Dževad: <i>Dnevnik melankolije</i>, Vrijeme, Zenica, 2004.
4. Klotz, Volker: <i>Zatvorena i otvorena forma u drami</i>, Lapis, Beograd, 1995.
5. Fergusson, Francis: <i>Pojam pozorišta</i>, Nolit, Beograd, 1979.
6. Molinari, Cesare: <i>Istorijska pozorišta</i>, Vuk Karadžić, Beograd, 1982.
7. D' Amico, Silivo: <i>Povijest dramskog teatra</i>, Matica hrvatska, Zagreb, 1972.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Postkolonijalni roman FIL KOB 226
Semestar i broj bodova: 2P+1V; 3 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 4. semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe
Status predmeta: obavezni
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa razvojem romana u 20. Stoljeću. Kolegiji se sastoji od predavanja (30 sati) i vježbi (30 sati). U okviru predavanja posebna pažnja biće posvećena suvremenim teorijskim pristupima romanu i društveno-historijskim uslovima koji su doveli do njegovog nastanka, načinu na koji dato djelo otjelovljuje osnovne preokupacije svoje eophe i načinu na koji se danas tumače književna ostvarenja ranijih epoha i stilskih pravaca, sukladno suvremenom književno-teorijskom pristupu.</p> <p>Sadržaj predmeta: Ujedno će biti ponuđena određena teorijska znanja – nekada u vidu naznaka, a ponekad i nešto opširnije kada su ta znanja neposredno značajna za rasumijevanje eksperimentalnog pristupa romanskoj fomri, ili nekim bitnim pitanjima o položaju suvremenog čovjeka bez kojih ni roman našeg stoljeća ne bi imao baš takav pristup kakvog je iskazao širom svijeta. Pri tome će se insistirati na kompleksnoj međuvisnosti postmodernističkih romansierskih postupaka i prepoznavanja elemenata poststrukturalizma, kao i <i>dekonstrukcije</i> kao jedne od mogućnosti u samom pisanju ali i čitanju romana kao osebujne književne verste kojom dovodimo u <i>zonu propitivanja</i> sva naša tradicionalno utemeljena ubjeđenja. Uočena problematika u svezi je prilično burnog razdoblja postmoderne gdje je postkolonijalna književnost akcentirala značaj, čak i <i>moć</i> najpopularnijeg i najutjecajnijeg književnog žanra u 20. ali i 21. stoljeću.</p> <p>Na vježbama će biti analitički obrađivana djela sa liste obavezne lektire i liuterature za ovaj kolegiji te su studenti obavezni da ih pročitaju u cijelosti i to u vrijeme kada se ona prema programu obražuju na predavanjima i vježbama, a njihovo aktivno učešće na satima vježbi će značajno utjecati na konačnu ocjenu iz ovog predmeta.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: -
Način provjere znanja:
1. kontinuirano tokom semestra;
2. jedan seminarski rad tokom semestra;
3. pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Obavezna literatura:
1. Edvard W. Said: <i>Orijentalizam</i> , Beograd, 2000.
2. Edvard W. Said: <i>Kultura i imperijalizam</i> , Beograd, 2002.
3. Gayatri Chakravorti Spivak: <i>Kritika postkolonijalnog uma</i> , Beograd, 2003.
4. Andrea Zlatar: <i>Tekst, tijelo, identitet</i> , Zagreb, 2004.
5. Robert Irwin: <i>1001 Noć na Zapadu</i> , Sarajevo, 1999.
6. Dubravka Oraić – Tolić: <i>Muška moderna i ženska postmoderna</i> , Zagreb, 2005.
Dodatna i preporučena literatura: studenti će svake godine početkom semestra dobiti spisak aktualne literature koja će biti uvrštena kao dodatna i preporučena literatura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Savremene književne teorije u doba postmodernizma, FIL KOB 224
Semestar i broj bodova: IV; 2P + 1V; 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: U okviru ovog predmeta promišljat će se o književnim teorijama i praksama s posebnim osvrtom na postmodernizam i poststrukturalizam. Raspravlјat će se o književno-kritičkim pozicijama kao i o odnosu književnosti prema temeljnim pojmovima današnjice kao što su znanje, moć, ideologija, sloboda itd.
Sadržaj predmeta: Teme: Čitljivi i pisljivi tekstovi. Od interpretacije do čitanja. Tekstualnost i ponovljena lektira. Granice tumačenja. Dekonstrukcija. Novi historicizam. Kulturalni materijalizam. Postkolonijalna kritika. Feministička kritika. Interes za masovnu kulturu. Figure mišljenja i estetizacija teorije: Derrida, Foucault, Lyotar, Deleuze. Kritičko-teorijske alijanse. N. B. U rasporedu predavanja navedene su sve nastavne jedinice koje će se obraditi tokom semestra.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kritički prikaz i dva testa (prvi sredinom, drugi krajem semestra). Preduvjet za finalnu provjeru: uredno pohađanje predavanja i vježbi tokom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi. Finalna provjera: pismeni ispit
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Culler, J. (1991) <i>O dekonstrukciji</i>. Zagreb: Globus.
2. Eagleton, T. (2005) <i>Teorija i nakon nje</i>. Zagreb: Algoritam.
3. Eco, U. (2001) <i>Granice tumačenja</i>. Beograd: Paideia.
4. Hirsch, E. D. (1983) <i>Načela tumačenja</i>. Beograd: Nolit.
5. Jameson, F. (1978) <i>U tamnici jezika</i>. Zagreb: Stvarnost.
6. Lešić, Z. (2003) <i>Nova čitanja – Poststrukturalistička čitanka</i>. Sarajevo: Buybook.
7. Moranjak-Bamburać, N. (2004) <i>Retorika tekstualnosti</i>. Sarajevo: Buybook.
8. Stamać, A., Zuppa, V. (ur.) (1972) <i>Nova evropska kritika III</i>. Split: N. z. Marko Marulić.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Poetika pripovjednog teksta, FIL KOB 220
Semestar i broj bodova: IV; 2P + 1V; 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj je predmeta da poetiku pripovjednih vrsta i problem fikcije predstavi u svjetlu heterogenog poststrukturalističkog teorijskog okvira. Također je predviđena prezentacija teorijskih koncepcija fenomenologije, psihanalize, novog historicizma, dekonstrukcije, feminističke kritike itd. U žanrovskom smislu, interes za pripovjedni tekst proširuje se i na roman, dramu, narativni film, te na trivijalnu književnost i historijsko pripovijedanje. Svi narativni modeli, pripovjedačke strategije i modusi razmatraju se na reprezentativnom materijalu, koji je priložen uz ovaj program kao lektira.
Sadržaj predmeta: Složenost pripovjedne komunikativne situacije. Polifonijska teorija teksta. Poetika intertekstualnosti. „Ključna priča“ psihanalize. Mit. Mitska svijest i pripovijedanje. Mit i suvremena književnost. Veliki narativni oblici: ep i roman. Metafikcija. Poetika kriminalističkog romana. Trivijalni žanrovi. Drama i priča. Lirska naracija. Narativne strukture u pozorištu, filmu i slikarstvu. Historijsko pripovijedanje.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; dva kolokvija (testa), seminarски рад, priča i finalni ispit.
Obavezna literatura: Biti, V. (prir.) <i>Suvremena teorija pripovijedanja</i> . Zagreb, 1992. Donato, E. i Meksi, R. (prir.) <i>Strukturalistička kontraverza</i> . Beograd, Prosveta, 1988. Moranjak-Bamburać, N. <i>Retorika tekstualnosti</i> . Sarajevo, 2003.
Dodatna i preporučena literatura: 1. Biti, V. (prir.) <i>Politika i etika pripovijedanja</i> . Zagreb, 2002. 2. Currie, M., <i>Postmodern Narrative Theory</i> , London: Macmillan, 1998 3. Hutton, L. A <i>Poetics of Postmodernism: History, Theory, Fiction</i> . NewYork, 1988. 4. McHale, B. <i>Postmodernist Fiction</i> . NewYork: Methuen, 1987. 5. Peleš, G. <i>Priča i značenje</i> . Zagreb, 1989. 6. Calvino, I. <i>Ako jedne zimske noći jedan putnik...</i> , Zagreb: Znanje, 1996 7. Ugrešić, D. <i>Štefica Čvek u raljama života</i> , Zagreb: Konzor, Beograd: Samizdat B92, 2001 8. Lermontov, M. <i>Junak našeg doba</i> , Sarajevo: "Veselin Masleša", 1969 9. Mann, T. <i>Smrt u Veneciji</i> , Beograd: Narodna knjiga, 1978 10. Borges, J. L. <i>Maštarije: pripovetke</i> , Beograd: Nolit, 1963 11. Nabokov, V. <i>Lolita</i> , Narodna knjiga – Alfa, Beograd 2002. 12. Attwood, M. <i>The Handmaid's Tale</i> , London: Vintage, 1998 13. Chesterton, G. K. <i>Čovek koji je bio Četvrtak: košmar</i> , Beograd: Nolit, 1987 14. Fuentes, C. <i>Terra nostra</i> , Sarajevo: Svjetlost, 1985

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Klasifikacija i klasifikacijski sistemi, FIL KOB 236
Semestar i broj bodova: IV; 1P + 2V; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Uputiti studente u nedostatke i prednosti pojedinačnih klasifikacijskih sistema i obučiti ih da se koriste klasifikacijom u pohranjivanju i pretraživanju, te im predstaviti daljnji razvoj klasifikacije.
Sadržaj predmeta: Kolegij se sastoji od dva segmenta – predavanja i vježbi. Predavanja: Klasifikacija i klasifikacijski sistemi trebaju obuhvatiti teoriju općih i specijalnih bibliotečkih klasifikacija. Uloga bibliotečkih klasifikacija u organiziranju i prezentiranju znanja. Historijski razvoj bibliotečkih klasifikacija. Klasifikacija znanosti i bibliotečka klasifikacija. Vrste klasifikacije, klasifikacija prema strukturi. Klasifikacijski sistemi: historija, struktura i razvoj Univerzalne decimalne klasifikacije (UDK). Deweyeva decimalna klasifikacija. Ekspanzivna Cutterova klasifikacija. Klasifikacija Kongresne biblioteke. Klasifikacija s dvotačkom. Blissova bibliografska klasifikacija. Klasifikacija u mrežnom okruženju. Klasifikacija u online katalogu (OPAC). UNIMARC format i blok za sadržajnu obradu. Vježbe: upoznavanje sa enumerativnim i analitičko-sintetičkim klasifikacijama. Makro- i mikrostruktura UDK. Glavne i pomoćne tablice, pravila redanja citiranja. Automatizacija klasifikacije, tablice u elektronskom obliku: uloga u održavanju, uloga u korištenju. Korištenje abecednog predmetnog kazala za prevođenje klasifikacijskih oznaka na prirodni jezik.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Uvod u klasifikaciju
Način provjere znanja: kumulativni ispit i usmeni razgovor
Obavezna literatura:
1. Broughton, V. (2001) „Klasifikacija za 21. stoljeće: načela i struktura Blissove bibliografske klasifikacije“. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i> . 44. 1–4. Str. 31–51. 2. MacLwaine, I. C. (2004) <i>Univerzalna decimalna klasifikacija: upute za uporabu</i> . Lokve: Benja, Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Osijek: Filozofski fakultet. 3. Lasić-Lazić, J. (1996) <i>Znanje o znanju</i> . Zagreb: Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti. Filozofski fakultet. 4. Wynar 's Introduction to cataloging and classification. 9th ed. (edited by Arlene G. Taylor with David P. Miller). Greenwood, Group, Inc.: Libraries Unlimited, 2000, str. 303–343. 5. Žuljević, E. (1988) <i>Savremeni bibliotečni klasifikacioni sistemi</i> . Sarajevo: Društvo bibliotekara Bosne i Hercegovine.
Preporučena literatura:
6. Lasić-Lazić, J., Slavić, A., Banek, Z. M. (2004) Bibliotečna klasifikacija kao pomagalo u organizaciji znanja. // Odabrana poglavlja iz organizacije znanja / ur. Jadranka Lasić-Lazić. Zagreb: Zavod za informacijske studije. Str.10–33. 7. Lešićić, J., Cvitaš, M. (2001) „Sadržajna obrada dokumenata temeljem UDK-a u računalnom katalogu Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti“. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i> . 44. 1–4. Str. 96–109.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Izgradnja i upravljanje bibliotečkim zbirkama, FIL KOB 242
Semestar i broj bodova: IV; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice bibliotekarstva s osnovnim fazama u izgradnji i upravljanju bibliotečkim zbirkama. Uz upoznavanje organizacije rada u bibliotekama, studenti/ce obavijestit će se o mogućnostima što uspješnijeg upravljanja bibliotečkim zbirkama u vremenu burnih preobliku informacijskih institucija uopće.
Sadržaj predmeta: <ol style="list-style-type: none">
1. Bibliotečka građa, fond i zbirke. Vrste bibliotečke građe i njihove karakteristike.
2. Bibliotečka selekcija. Izvori informacija za odabir bibliotečke građe. Kriteriji odabira bibliotečke građe. Problemi odabira elektronske građe.
3. Nabavka bibliotečke građe. Odabir mogućnosti nabavke. Koordinirana nabavka bibliotečke građe. Softveri za nabavku građe. Problemi nabavke s obzirom na različite vrste građe. Smjernice za nabavku građe. Finansijska sredstva za nabavku. Planiranje utroška sredstava.
4. Prijem i obrada bibliotečke građe. Inventarisanje.
5. Sistemi smještaja. Signiranje. Korištenje bibliotečkom građom. Slobodan pristup građi. Posuđivanje građe izvan biblioteke. Pokretne biblioteke. Izlaganje prinova. Revizija.
6. Upravljanje budžetom. Izrada nacrta budžeta. Kontrola budžeta. Preraspodjela budžeta.
7. Zaštita bibliotečke građe. Savremena bibliotečka zgrada, prostorije, oprema. Osnovni postupci zaštite bibliotečke građe. Rukovanje, konzervacija, restauracija, preformatiranje (kopiranje, mikrofilmiranje, digitalizacija). Očuvanje elektronske građe i migracija medija.
8. Pročišćavanje i otpis bibliotečke građe. Ciljevi pročišćavanja. Kriteriji otpisa bibliotečke građe. Pristupi. Procedure. Serijske publikacije. Elektronska građa.
9. Procjena korisničkih potreba. Kvantitativna i kvalitativna istraživanja. Testovi dostave dokumenata. Provjera dostupnosti materijala na policama. Istraživanja pozajmice. Istraživanja internog korištenja materijala.
10. Mjerenje usmjereni na zbirke. Vanjski i unutarnji procjenitelji. Verifikaciona istraživanja. Citatne analize.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Osnove bibliotečke djelatnosti
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Giardullo, A. (2005) <i>Zaštita i konzervacija knjiga: materijali, tehnike i infrastruktura</i>. Beograd: Clio – Narodna biblioteka Srbije.
2. Gorman, G. E., Clayton, P. (2003) <i>Upravljanje izvorima informacija u bibliotekama: upravljanje fondovima u teoriji i praksi</i>. Beograd: Clio.
3. Johnson, P. (2004) <i>Fundamentals of collection development and management</i>. Chicago: American Library Association.
4. Pravilnik o otpisu i reviziji građe. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i>. 45. 1/2 (2002). Str. 156–158.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Bibliotečka katalogizacija i OPAC, FIL KOB 240
Semestar i broj bodova: IV; 1P + 2V; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice s razvojem online kataloga i s relevantnim bibliotečkim standardima koji omogućavaju njegovu implementaciju u mrežno okruženje.
Sadržaj predmeta: Sastoji se od dva segmenta – predavanja i vježbi. Predavanja: Detaljnije upoznavanje sa ostalim ISBD-ovima. Predstavljanje koncepta Funkcionalni zadaci bibliografskog opisa (FRBR). Uvod u razvoj online kataloga (3 generacije online kataloga). Formati za strojno čitljivo katalogiziranje UNIMARC i srodnii formati. UNIMARC: nastanak, zadaci i razvoj. UNIMARK i standardizacija. Opis formata UNIMARC za bibliografske baze podataka i za pregledne kataloške jedinice i uputnice. Prevođenje formata UNIMARC, CCF, ISSN, SGML. Programi kooperativne katalogizacije. Vježbe: izvode se u bibliotečkoj laboratoriji na Odsjeku za bibliotekarstvo i u Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci Bosne i Hercegovine. U laboratoriji se nastavlja savladavanje tehnika katalogizacije.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Bibliotečki standardi i bibliografska kontrola
Način provjere znanja: kumulativni ispit i usmeni razgovor
Udžbenici: nema
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">
PRIRUČNIK za UNIMARC: bibliografski format / prevela i priredila M. Willer. 2. hrvatsko izd. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna biblioteka: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 1999.
UNIMARC/A Authorities: universal format for authorities / recommended by the IFLA Steering Group on a UNIMARC Format for Authorities; approved by the Standing Committees of IFLA Section on Cataloguing and Information Technology. Munchen, etc.: K. G. Saur, 1991.
SMJERNICE za izradu preglednih kataložnih jedinica i uputnica. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1990.
Willer, M. (1996) <i>UNIMARC u teoriji i praksi</i>. Rijeka: Benja.
Wynar's Introduction to cataloging and classification (Poglavlje VI, str. 435–448). 9th ed. / edited by Arlene G. Taylor with David P. Miller. Greenwood, Group, Inc.: Libraries Unlimited, 2000.
Preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">
Barbarić, A. (2003) „Povijesni razvoj OPAC-a”. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i>. 46. 3–4. Str. 48–58.
Ćamo-Tomić, E. (2005) „Katalogizacija Internet resursa”. U: <i>Glasnik Narodne biblioteke Srbije</i>. 1. Str. 271–293.
http://www.nbs.bg.ac.yu/publicat.ons.php?id=8561

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Školske biblioteke, FIL KOB 244
Semestar i broj bodova: IV; 1P + 1V; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice bibliotekarstva sa ulogom, značajem i zadacima školskih biblioteka, kao i sa standardima za školske biblioteke. O školskim bibliotekama govorit će se kako na sinhronijskoj tako i na dijahronijskoj razini, a u obzir će se uzeti školske biblioteke u bosanskohercegovačkom, ali i u širem kontekstu.
Sadržaj predmeta:
<ol style="list-style-type: none">
1. Zadaci i uloge školskih biblioteka.
2. Standardi za školske biblioteke.
3. Specifičnosti školskih biblioteka u odnosu na ostale vrste biblioteka.
4. Obrazovna, pedagoška, istraživačka uloga školske biblioteke.
5. Školska biblioteka u odnosu prema matičnoj obrazovnoj instituciji.
6. Specifičnosti izgradnje i upravljanja zbirkama u školskoj biblioteci.
7. Utjecaj informacijskih tehnologija na promjene u radu školske biblioteke. Nove službe i usluge.
8. Usložnjeni korisnički zahtjevi i školske biblioteke.
9. Status školskih biblioteka i školskih bibliotekara/ki.
10. Pregled historije razvoja školskih biblioteka u Bosni i Hercegovini i u svijetu.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano u toku semestra; seminarski rad.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Kovačević, D., Lasić-Lazić, J., Lovrinčević, J. (2004) <i>Školska knjižnica – korak dalje</i>. Zagreb: Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije.
2. Woolls, B. (1999) <i>The school library media manager</i>. Englewood, Co: Libraries Unlimited.
Napomena: Cjelovit popis literature studentima/icama će biti predložen pri početku nastave.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Visokoškolske biblioteke, FIL KOB 245
Semestar i broj bodova: IV; 1P + 1V; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice s ulogom i zadaćama biblioteka u sistemu visokog obrazovanja, te s promjenama i izazovima savremenog visokoškolskog bibliotekarstva.
Sadržaj predmeta: Historijski razvoj visokoškolskih biblioteka. Njihova uloga i zadaci u sistemu visokoškolskog obrazovanja u skladu sa informatičkim potrebama. Razlike između visokoškolskih biblioteka u odnosu na ostale biblioteke. Visokoškolske biblioteke u zapadnoevropskim zemljama. Nove informacijske tehnologije, znanstvena komunikacija i visokoškolske biblioteke. Slobodan pristup informacijama. Metode koje se koriste u evaluaciji visokoškolskih biblioteka. Obrazovanje bibliotekara i korisnika visokoškolskih biblioteka.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano u toku semestra; seminarski rad.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aparac-Gazivoda, T. (1990) „Sveučilišni bibliotečni sustavi u teoriji i praksi”. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i>. 33. 1/4. Str. 43–52.
2. Brophy, P. (2000) <i>The academic library</i>. London: Facet Publishing.
3. Filipi-Matutinović, S. (2005) „Koje su perspektive visokoškolskih biblioteka u eri informatizacije”. U: <i>Infoteka</i>. 6. Str. 177–195.
4. Knežević, B. (2002) <i>Specijalno bibliotekarstvo</i>. Beograd: Trebnik.
5. Petrak, J. (1998) „Izobrazba studenata za djelotvorne korisnike informacija: iskustva Središnje medicinske knjižnice Medicinskog fakulteta u Zagrebu”. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i>. 41. 1/4. Str. 15–20.
6. Vraneš, A. (ed.) (2005) <i>Intellectual freedom and Modern libraries</i> (The proceedings of the international meeting held in Belgrade, September, 25-27, 2005). Belgrade: Faculty of Philology.
7. Vraneš, A. (2004) <i>Visokoškolske biblioteke</i>. Beograd: Konzorcijum biblioteka.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Stilistika 1, FIL KOB 314
Semestar i broj bodova: V; 2P + 2S; 5 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar
Status predmeta: obavezni
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj predmeta jeste upoznavanje studenata sa elementarnim pojmovima, terminima i problemima koje izučava stilistica. Predmet je koncipiran tako da studenti mogu stići predstavu, tj. svijest o jeziku uopće, o njegovoj prirodi, načinu funkcioniranja i značaju za čovjeka, shvaćenoga prije svega kao homo loquens. Uz to, zadatak predmeta jeste da studenti razviju stilističku <i>kompetenciju i performancu</i> (mogućnost prepoznavanja pojedinih stilova i žanrova, njihove stilističke analize i, što je posebno značajno, mogućnost kreiranja tekstova sa određenom stilskom i registarskom markiranošću), budući da će im to biti neophodno u njihovoј profesiji. Da bi se taj cilj što uspješnije realizirao, naglašeno mjesto zauzimaju praktični radovi, koji su bazično usklađeni sa osnovnom koncepcijom studija komparativne književnosti.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Na predavanjima studenti dobijaju osnovne informacije o pojmovima stil i stilistica, te o osnovnim pravcima u stilistici, koja je danas veoma razuđena disciplina i kreće se u rasponu od strukturalne do poststrukturalne, pragmatičke, kognitivne i diskursne stilistike. Pri tome kao uvod služi smještanje stilistike u širi kontekst interdisciplinarnosti, a posebno se promatra njen suodnos s lingvistikom i semiotikom. Uvode se osnovni stilistički pojmovi i termini (stil, stillem, markiranost, stilistička kompetencija / performansa... itd.). Centralni dio zauzima proučavanje raslojavanja jezika, odnosno diskursnog polja, a u okviru toga predstavljanje funkcionalne stilistike i pojedinih funkcionalnih stilova (sakralnog, razgovornog, administrativnog, naučnog, žurnalističkog, publicističkog, reklamnog, esejističkog, scenarističkog, stripovnog, retoričkog), sve do književnoumjetničkog stila. Pri tome se postupno od pojma funkcionalni stil kreće prema diskursnom tipu. Na seminarima se produbljuju saznanja iz pojedinih nastavnih cjelina, a studenti pripremaju referate i seminarske radove. Vježbe podrazumijevaju razvijanje stilističke performance – analizu i pisanje tekstova koji pripadaju različitim stilovima, odnosno diskursnim žanrovima, te pisanje radova na zadatu temu; ti se tekstovi zajednički komentiraju i studenti usavršavaju vlastiti stil uz poštovanje pravila svakoga žanra. Studenti su obavezni da pročitaju one tekstove koji su se u izvodima ili cijelovito obrađivali na seminarima.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Katnić-Bakarić, M. (2007) <i>Stilistica</i> . Drugo izdanje. Sarajevo: Tugra. 2. Kovačević, M., Badurina, L. (2001) <i>Raslojavanje jezične stvarnosti</i> . Rijeka: Izdavački centar Rijeka.
Literatura:
1. Bahtin, M. (1980) „Prilog istoriji formi iskaza u konstrukcijama jezika“. U: <i>Marksizam i filozofija jezika</i> . Beograd: Nolit. Str. 123–186. 2. Bourdieu, P. (1992) <i>Što znači govoriti: ekonomija jezičnih razmjena</i> . Zagreb: Naprijed. 3. Giro, P. (1975) <i>Semiologija</i> . Beograd: BIGZ. 4. Guiraud, P. (1964) <i>Stilistica</i> . Sarajevo: Veselin Masleša. 5. Jakobson, R. (1966) <i>Lingvistika i poetika</i> (odabrani tekstovi). Beograd: Nolit. 6. Lotman, J.M. (1976) <i>Struktura umetničkog teksta</i> (odabrani dijelovi knjige). Beograd: Nolit. 7. Silić, J. (2006) <i>Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika</i> . Zagreb: Disput. 8. Škreb, Z., Stamać, A. (1986) <i>Uvod u književnost. Teorija, metodologija</i> (odabrani tekstovi o stilu, o jeziku i književnosti). Zagreb: Globus. 9. Uspenski, B. A. (1979) „Poetika kompozicije“. U: <i>Poetika kompozicije. Semiotika ikone</i> . Beograd: Nolit.
Napomena: Pored osnovne literaturе uz pojedine nastavne teme uvođit će se proširena literatura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća povijest književnosti 5 - Evropska drama u doba modernizma, FIL KOB 312
Semestar i broj bodova: V; 1P + 1V + 1S; 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe i seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj predmeta jeste upoznavanje sa stilskim karakteristikama i književnim tendencijama koje se javljaju krajem 19. stoljeća i koje se vezuju za pojam moderne i modernizma 20. stoljeća. Studenti će se upoznavati s književnošću tog perioda kroz analize konkretnih dramskih djela.
Sadržaj predmeta: Prilikom bavljenja dramskom književnošću posebna će se pažnja posvetiti teatarskim konvencijama u 19. stoljeću i vezi između teatarskih konvencija i dramske književnosti tog perioda s tendencijama u 20. stoljeću kao i žanrovskim odrednicama, odnosno ograničenjima koja dramskoj književnosti nudi slika svijeta koju promovira građansko društvo. Također, studenti će se upoznati sa osnovnim stilskim formacijama koje obilježavaju književnost 20. stoljeća. Studenti su dužni pročitati djela koja će se analizirati na vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu koja je navedena u programu.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta FIL KOB 222, Opća povijest književnosti 4 - Evropska drama od renesanse do romantizma
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; jedan seminarski rad tokom semestra, pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Lukacs, G. (1987) <i>Istorija razvoja moderne drame</i>. Beograd.
2. Miočinović, M. (ur.) (1975) <i>Drama</i>. Beograd.
3. Solar, M. (1997) <i>Suvremena svjetska književnost</i>. III preuređeno i dopunjeno izdanje. Zagreb.
4. Szondi, P. (2001) <i>Teorija moderne drame: 1880-1950</i>. Zagreb.
5. Williams, R. (1979) <i>Drama od Ibzena do Brehta</i>. Beograd.
Napomena: obavezna i opća literatura se inovira svake godine, o čemu će studenti biti informirani početkom semestra.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Prevođenje i kultura 1, FIL KOB 319
Semestar i broj bodova: V; 1P + 1V; 3 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s temeljnim problemima prevođenja kao jednog od najvažnijih vidova dijaloga među kulturama. Prevođenje kao "otac civilizacije" (J. Brodski). Klasična poetika prepjeva i produbljeno proučavanje modernih zahtjeva prepjevavanja. Granice prepjeva, ili prepjev kao „pokušaj plesanja sa svezanim udovima“ (Deže Kostolanji). Razlike u pristupu prepjevavanju sa pojedinih evropskih jezika (sa ruskog i engleskog, na primjer) i prepjevavanju sa evropskih i vanevropskih jezika (sa francuskog i arapskog, na primjer). Prepjevi kao dio istorije književnosti na svakom jeziku. Analiza pogodaka i promašaja u prepjevima. Realiziranje teorije prepjeva u praksi.
Sadržaj predmeta: Prepjevi Ž. di Belea, A. Puškina, E. Baratinskog, V. Vordsvorta, Dž. Kitsa, Novalisa, Đ. Leopardija, Š. Bodlera, A. Remboa, E. Dikinson, G. Bena, B. Pasternaka, M. Cvetajeve, J. Brodskog, R. M. Rilkea, E. Montalea, V. B. Jejtsa, F.G. Lorke, K. Kavafisa.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni (test) i usmeni.
Udžbenici: nema
Literatura:
1. Achilles Fang... [at al.] (1959) <i>On Translation</i> . Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
2. Despot, B. „Ontologička mogućnost prevoda i prevođenja“. Tematski blok: Filozofijsko nazivlje i teorija prevodenja. U: <i>Filozofska istraživanja</i> .
3. Jakobson, Roman. (1983) „Šest predavanja o zvuku i smislu“. U: Treći program: časopis Radio Beograda / [Radenko Kuzmanović, glavni i odgovorni urednik]. 1/4. Str. 249–308.
4. Premus, K. (1998) <i>Teorija prevođenja</i> . Dubrava: Ladina TU.
5. Vlahov, S., Florin, S. (1980) <i>Neperevodimoje v perevode</i> . Moskva.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Poetika lirskog teksta 1, FIL KOB 316
Semestar i broj bodova: V; 2P + 1S; 3 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s poetikom najuspjelijih uzoraka strane i naše lirke napisane od renesanse do završetka romantizma, te uočavanje onih svojstava romantičarske lirike koja znače "predigru" moderne lirike.
Sadržaj predmeta: Teme: Lirika renesanse. Petrarka, Šekspir. Poredba italijanskog i engleskog soneta. Lirka romantizma. Opšte odlike romantičarske lirike. Osobenosti romantičarske lirike u pojedinih naroda. Analiza pjesama J. V. Getea, F. Šilera, Novalisa, F. Helderlina, V. Vordsvorta, S. T. Kolridža, P. B. Šelija, Dž. Kitsa, V. Igoa, A. de Lamartina, A. de Vinjija, Ž. Nervala, A. Puškina, E. Baratinskog, M. Ljermontova, A. Mickjeviča, J. Slovackog, Đ. Leopardija, Š. Petefija, F. Prešerna, L. Kostića. Poezija Š. Bodlera kao sinteza bitnih odlika romantičarske i početak moderne lirike. Emily Dickinson, naš savremenik. N. B. U rasporedu predavanja navedene su sve nastavne jedinice koje će biti obrađene tokom semestra.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni (test) i usmeni.
Literatura:
1. De Sanktis, F. (1960) <i>Kritički eseji</i> . Beograd: Kultura. 2. Grupa autora (1991) <i>Engleska književnost (II)</i> . Sarajevo: Svjetlost. 3. Grupa autora (1978) <i>Ruska književnost (I)</i> . Sarajevo – Beograd: Svjetlost – Nolit. 4. Martini, F. (1971) <i>Istorija nemačke književnosti</i> . Beograd: Nolit. 5. Tibode, A. (1961) <i>Istorija francuske književnosti</i> . Sarajevo: Veselin Masleša.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Osnove dramaturgije 1, FIL KOB 318
Semestar i broj bodova: V; 1P + 1V; 3 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata sa osnovama dramaturgije. Upoznavanje s pojmom i predmetom dramaturgije, a zatim i sa odnosom dramaturgije prema teoriji drame i historiji drame i teatra. Također, studenti će se upoznati sa elementima dramskog teksta i specifičnostima drame i dramskog.
Sadržaj predmeta: Nakon upoznavanja s pojmom i predmetom dramaturgije, studenti bi bili upoznati sa odnosom dramaturgije prema teoriji drame, s jedne, i historiji drame i teatra, s druge strane. Zatim bi se govorilo o specifičnostima drame i dramskog, o odnosu dramskog prema epskome i lirskom, o dramskom vremenu i prostoru, o osnovnim elementima dramskog teksta, o postupcima konstrukcije dramskog književnog djela. Posebna bi se pažnja posvetila predstavljanju kao osnovi drame, dakle posebno bi se naglasila važnost dramskog <i>sada i ovdje</i> .
Nastava podrazumijeva i aktivno sudjelovanje studenata, pisanje praktičnih vježbi i usmena izlaganja. Tokom semestra studenti su dužni napisati tri vježbe.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit); pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aristotel (1983) <i>O pjesničkom umijeću</i>. Zagreb: August Cesarec.
2. Fergusson, F. (1979) <i>Pojam pozorišta</i>. Beograd: Nolit.
3. Karahasan, Dž. (1988) <i>Model u dramaturgiji</i>. Zagreb: Centar za kulturnu djelatnost.
4. Karahasan, Dž. (2004) <i>Dnevnik melankolije</i>. Zenica: Vrijeme.
5. Klotz, V. (1995) <i>Otvorena i zatvorena forma u drami</i>. Beograd: Lapis.
6. Lessing, G. E. (1950) <i>Hamburška dramaturgija</i>. Zagreb: Državno izdavačko preduzeće Hrvatske.
7. Lessing, G. E. (1964) <i>Laokon</i>. Beograd: Rad.
8. <i>Moderna teorija drame</i>. Prir. M. Miočinović. Beograd: Nolit. 1981.
9. Pfister, M. (1998) <i>Drama</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI.
10. Szondi, P. (2001) <i>Teorija moderne drame</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Sadržajna analiza – osnove i metode, FIL KOB 332
Semestar i broj bodova: V; 1P + 1S; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Ovaj je predmet uvodni kolegij u široku oblast poznatu kao <i>Indexing and information retrieval</i> . Nakon ovoga kolegija očekuje se da će studenti biti upoznati sa osnovnim tehnikama i vrstama izrade sistema za predmetno označavanje zasnovanih na korištenju prirodnih jezika.
Sadržaj predmeta: Predmet se sastoji od jednog časa predavanja, jednog časa seminara i jednog časa vježbi. Predavanja: Sadržajna obrada i indeksiranje, stepeni i principi. Problemi prirodnih jezika kao alata za označavanje. Prekoordinantno i postkoordinantno označavanje. Načela izgradnje kontroliranih rječnika. Predmetno označavanje i pravilnici za predmetno označavanje. Semantički i sintaksički odnosi među pojmovima u složenoj predmetnoj oznaci. Predmetno pretraživanje informacija u online katalogu. Seminar: Upoznavanje s vrstama prekoordinantnih i postkoordinantnih sistema. Tezaurus i pravila za izradu tezaurusa. Vježbe: Savladavanje vještina vezanih za izradu predmetnoga kataloga. Upoznavanje s načelima i pravilnicima koji mogu biti korišteni u izradi predmetnoga kataloga. Predmetno pretraživanje online kataloga.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno. Obavezna je izrada seminarskog rada i pisana i usmena prezentacija zadane teme. Ukoliko student/ica pismenu i usmenu prezentaciju seminarskog rada uradi odlično, bit će oslobođen/a usmenog dijela ispita.
Udžbenici: nema
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aitchinson, J., Gilchrist, A., Bawden, D. (2000) <i>Thesaurus construction and use: a practical manual</i>. 4th ed. London: Aslib.
2. Bawden, D. (2001) „Tezaurusi: nova postignuća”. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i>. 44. 1–4. Str. 181–187.
3. Guidelines for the establishment and development of monolingual thesauri. ISO 2788-1996. Geneve: International Organization for Documentation and Standardization, 1996.
4. Methods for examining documents, determining their subjects, and selecting indexing terms: ISO 5963-1985. Geneve: International Organization for Documentation and Standardization, 1985.
5. Mikačić, M. (1996) <i>Teorijske osnove sustava za predmetno označavanje</i> (odabrana poglavljia). Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo.
6. Smjernice za izradu predmetnih preglednih kataložnih jedinica i uputnica. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1999.
Za izradu seminarskih radova literatura će se davati u zavisnosti od teme rada.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Bibliografija Bosne i Hercegovine 1, FIL KOB 334
Semestar i broj bodova: V; 2P + 2V; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj je ovoga kolegija dvojak: prije svega student treba ovladati vještinom izrade bibliografije kao neodvojivog dijela naučnoistraživačkog rada, i drugo, upoznati se s naslijeđem u toj oblasti, prije svega u svojoj zemlji, a onda i u svijetu.
Sadržaj predmeta: U razvoju bibliotečkih disciplina bibliografiji se, kao znanosti, prilazi tek s krajem XIX stoljeća, a kod nas se tek nakon Drugog svjetskog rata ova oblast promišlja. U bosanskohercegovačkoj praksi bibliografski popisi javljaju se još od XVI stoljeća, u sidžilima (ostavinskim dokumentima), zatim u „Bosanskom prijatelju“ Ivana Franje Jukića i u salnamama u XIX stoljeću. Također će biti predočena i dostignuća teorije bibliografije u svijetu i mogućnosti razvoja te misli kod nas.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Literatura:
1. Bakaršić, K. (2005) <i>Fragmenti kulturne historije Bosne i Hercegovine</i> . Sarajevo: Magistrat.
2. Horvat, A. (1995) „Katalog i autorstvo“. U: <i>Knjižnični katalog i autorstvo</i> . Rijeka: Benja. Str. 93–135.
3. Logar, J. (1973) <i>Uvod u bibliografiju</i> . Sarajevo: Svetlost.
4. Vraneš, A. (2001) <i>Osnovi bibliografije</i> . Beograd: Narodna biblioteka Srbije.
Preporučena literatura:
Bibliografije građe Ferdinanda Velca, Hamdije Kreševljakovića, Pavla Mitrovića, kao i publikacije: Kapidžić, H. (1968) <i>Bosna i Hercegovina pod austrougarskom upravom</i> , te UNESCO dokumenti u vezi s Nacionalnom bibliotekom.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Baze podataka, FIL KOB 336
Semestar i broj bodova: V; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati osnovne koncepte, uloge i mogućnosti baza podataka i sistema za pretraživanje informacija u informacijskom sistemu.
Sadržaj predmeta:
1. Informacijska tehnologija. Strategijski aspekti informacijske tehnologije. 2. Elektronički informacijski sustavi i njihova izgradnja. 3. Značaj, uloge i zadaci baza podataka u informacijskom sistemu. 4. Odnosi između informacijskih i informatičkih potreba korisnika. 5. Organizacija i upravljanje podacima. Vrste baza podataka. 6. Sustav za upravljanje bazom podataka, logičke sheme i sadržaj baza podataka. 7. Programski jezici za rad s bazama podataka. Temeljna arhitektura interneta. 8. Načela komunikacije u mrežnom okruženju. 9. Osnove rada mrežnih baza podataka. Zaštita podataka (sadržaja i sustava). 10. Elektronički rezervoriji. Vrednovanje izvora podataka. 11. Uvjeti za pretraživanje, upiti i pretraživanje baza podataka, složeni upiti, optimiziranje upita. 12. Nacionalni i međunarodni standardi za razmjenu podataka.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Udžbenici: nema
Literatura:
1. Čerić, V., Varga, M., Birolla, H. (1998) <i>Poslovno računarstvo</i> . Zagreb: Znak. 2. Date, C. J. (2004) <i>An Introduction to Database Systems</i> . Addison-Wesley. 3. Varga, M. (1994) <i>Baze podataka. Konceptualno, logičko i fizičko modeliranje podataka</i> . Zagreb: Društvo za razvoj informacijske pismenosti (DRIP).
Napomena: Uz ovu osnovnu literaturu pojedine teme zahtijevat će uvođenje dodatne literature.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Stilistika 2, FIL KOB 324
Semestar i broj bodova: V; 2P + 2S; 5 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj predmeta jeste dalje proučavanje stilistike, pri čemu se u centru pažnje nalazi književnoumjetnički stil. Uz to, zadatak predmeta jeste da studenti dalje razviju stilističku <i>kompetenciju i performancu</i> (mogućnost prepoznavanja pojedinih stilova i žanrova, njihove stilističke analize i, što je posebno značajno, mogućnost kreiranja tekstova sa određenom stilskom i registarskom markiranošću), budući da će im to biti neophodno u njihovoј profesiji. Da bi se taj cilj što uspješnije realizirao, naglašeno mjesto zauzimaju praktični radovi, koji su bazično usklađeni sa osnovnom koncepcijom studija komparativne književnosti.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima studenti dobijaju osnovne informacije o književnoumjetničkom stilu i njegovim podstilovima (dramskom, proznom i poetskom). Drugo centralno pitanje jeste proučavanje nivoa stilističke analize od fonostilistike, grafostilistike, preko leksičke, morfološke i sintaksičke pa do tekstualne i diskursne stilistike. Proučava se stil hiperteksta, koji uključuje i interpretaciju sms-poruka, bloga, te književnosti nastale u tim formama. Konačno, izučavaju se tropi i figure, te narrativne figure. Na seminarima se produbljuju saznanja iz pojedinih nastavnih cjelina, a studenti pripremaju referate i seminarske radove. Vježbe podrazumijevaju razvijanje stilističke performance – analizu i pisanje tekstova koji pripadaju različitim stilovima, odnosno diskursnim žanrovima, te pisanje radova na zadatu temu; ti se tekstovi zajednički komentiraju i studenti usavršavaju vlastiti stil uz poštovanje pravila svakoga žanra. Osim toga, provode se analize stilski različitih tekstova. Studenti također čitaju one tekstove koji su se u izvodima ili cjelovito obrađivali na seminarima.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Stilistika 1
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestr) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestr.
Udjbenici:
1. Katnić-Bakaršić, M. (2007) <i>Stilistika</i> . Drugo izdanje. Sarajevo: Tugra.
Literatura:
1. Bahtin, M. (1980) „Prilog istoriji formi iskaza u konstrukcijama jezika”. U: <i>Marksizam i filozofija jezika</i> . Beograd: Nolit. Str. 123–186.
2. Bourdieu, P. (1992) <i>Što znači govoriti: ekonomija jezičnih razmjena</i> . Zagreb: Naprijed.
3. Jakobson, R. (1966) <i>Lingvistika i poetika</i> (odabrani tekstovi). Beograd: Nolit.
4. Katnić-Bakaršić, M. (2003) <i>Stilistika dramskog diskursa</i> . Zenica: Vrijeme.
5. Lešić, Z., Kapičić-Osmanagić, H., Katnić-Bakaršić, M., Kulenović, T. (2007) <i>Suvremena tumačenja književnosti</i> . Sarajevo: SarajevoPublishing.
6. Lotman, J.M. (1976) <i>Struktura umetničkog teksta</i> (odabrani dijelovi knjige). Beograd: Nolit.
7. Moranjak-Bamburać, N. (2003) <i>Retorika tekstualnosti</i> . Sarajevo: Buybook.
8. Oraić-Tolić, D. (1990) <i>Teorija citatnosti</i> . Zagreb: GZH.
9. Silić, J. (2006) <i>Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika</i> . Zagreb: Disput.
10. Škreb, Z., Stamać, A. (1986) <i>Uvod u književnost. Teorija, metodologija</i> (odabrani tekstovi o stilu, o jeziku i književnosti). Zagreb: Globus.
11. Uspenski, B. A. (1979) „Poetika kompozicije”. U: <i>Poetika kompozicije. Semiotika ikone</i> . Beograd: Nolit.
Napomena: Pored osnovne literature uz pojedine nastavne teme uvodit će se proširena literatura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća povijest književnosti 6 – Stilske karakteristike prozne književnosti 20. stoljeća FIL KOB 322
Semestar i broj bodova: V semestar; 1P + 1V + 1S; 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe i seminari
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa velikom proznom književnošću u devetnaestom i dvadesetom stoljeću. Kolegij se sastoji od predavanja (30 sati) i vježbi (30 sati). U okviru predavanja posebna pažnja bit će posvećena teorijskim aspektima romana u 19. i 20. stoljeću, kao i društveno-historijskim uslovima u kojima su nastali, te o slici svijeta koja se može rekonstruirati iz književne tehnike u djelima ove epohe. Predavanja će se fokusirati i na društveno-historijski kontekst 20. stoljeća da bi studenti stekli jasnu sliku o važnosti koju svjetski ratovi i naučne revolucije imaju za sliku čovjeka druge polovine devetnaestog i dvadesetog stoljeća.
Sadržaj predmeta: U prvoj polovini kolegija predavanja će se baviti problemima metemorfoze tradicionalnog romana, npr. sa pojmom eseja u romanu, ali i sa kompleksnošću tumačenja modernog romana. Također, studenti će se upoznati sa osnovnim stilskim formacijama koje obilježavaju kraj 19. i 20. stoljeće u romanu. U drugoj polovini kolegija će se izučavati isključivo roman dvadesetog stoljeća. Posebna pažnja će se posvetiti subverziji modernizma u romanu dvadesetog stoljeća. Također, kolegij će se baviti i obnovljenim interesom za mit u romanu ove epohe, na primjerima Joyceovog Uliksa i Camusove knjige Mit o Sizifu. Kao posebna tematska cjelina u okviru kolegija izdvaja se odnos između teoretičke romana i suvremenih književnih teorija, odnosno značaj koji roman kao forma ima za razmišljanja najznačajnijih filozofa dvadesetog stoljeća. Na primjerima južnoameričkih autora govorit će se o pojmu magijskog realizma. Na vježbama će biti analitički obrađivana djela sa liste obavezne lektire za ovaj kolegij te su studenti obavezni da djela u cijelosti pročitaju u vrijeme kada se ona prema programu obrađuju na predavanjima i vježbama, a njihovo aktivno učešće na satima vježbi će značajno utjecati na konačnu ocjenu iz ovog predmeta
Preduvjeti za upis predmeta: FIL KOB 222, Opća povijest književnosti II (2. dio)
Način provjere znanja: <ol style="list-style-type: none">
kontinuirano tokom semestra;
jedan seminarski rad tokom semestra;
pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">
Biti, Vladimir: <i>Pojmovnik suvremene književne i kulturne teorije</i>. Zagreb. 1997.
Bašić, Sonja: <i>Subverzije modernizma: Joyce i Faulkner</i>. Zagreb. 1996.
Currie, Mark (ur): <i>Metafiction</i>. London-New York. 1995
Lodge, David: <i>Načini modernog pisanja</i>, Zagreb. 1988.
Sepčić, Višnja. <i>Klasici modernizma</i>. Zagreb. 1996.
Solar, Milivoj. <i>Mit o avangardi i dekadenciji</i>. Beograd. 1985.
Solar, Milivoj (ur.). <i>Moderna teorija romana</i>. Beograd. 1979.
Žmegač, Viktor. <i>Težišta modernizma: od Baudelairea do ekspresionozma</i>. Zagreb. 1986.
Dodatna i preporučena literatura: studenti će svake godine početkom semestra dobiti spisak aktualne literature koja će bitit uvrštena kao dodatna i preporučena literatura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Prevođenje i kultura 2, FIL KOB 329
Semestar i broj bodova: VI; 1P + 1V; 3 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s problemima prepjevanja moderne i postmoderne poezije. Realiziranje teorije prepjeva u praksi.
Sadržaj predmeta: Prepjevi poezije G. Apolinera, P. Valerija, G. Bena, V. B. Jejtsa, A. Bloka, B. Pasternaka, J. Brodskog.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni (test) i usmeni.
Udžbenici: nema
Literatura:
1. Džons, F. R. (2004) <i>Prevoditeljev put</i> , Sarajevo: Buybook.
2. Lederer, M. (1994) <i>La traduction aujourd'hui</i> . Hachette: F.L.E. Paris 9.
3. Levi, J. (1982) <i>Umjetnost prevodenja</i> . Sarajevo: Svetlost.
4. Sibinović, M. (1979) <i>Original i prevod</i> . Beograd: Privredna štampa.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Poetika lirskog teksta 2, FIL KOB 326
Semestar i broj bodova: VI; 2P + 1S; 3 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s poetikom najuspjelijih uzoraka strane i naše lirike koja je napisana u razdoblju od renesanse do dvadesetog stoljeća, i lirike nastale u dvadesetom stoljeću, te poređenje dviju poetika lirskog teksta – „klasične” i „moderne”. Romantika kao korijen moderne, ili moderna lirika kao „deromantizirana romantika”. Pravci u modernoj lirici - osnovne informacije. Analiza individualnih poetika. Postmoderistička reakcija.
Sadržaj predmeta: Moderna i postmoderna lirika: Š. Bodler, A. Rembo, V. Vitmen, E. Dikinson, G. Apoliner, P. Valeri, G. Ben, R. M. Rilke, V. B. Jejts, A. Blok, V. Majakovski, A. Breton, T. S. Eliot, K. Kavafi, F. G Lorka, R. Alberti, F. Pesoa, B. Pasternak, Đ. Ungareti, E. Montale, R. Forst, R. Tagore, H. Džubran, T. Ujević, A. B. Šimić, R. Petrović, V. Popa, S. Kulenović, M. Dizdar, I. Slamnig, J. Brodska.
N. B. U rasporedu predavanja navedene su sve nastavne jedinice koje će biti obrađene tokom semestra.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni (test) i usmeni.
Literatura:
1. Friedrich, H. <i>Struktura moderne lirike</i> . 2. Lotman, J. M. (1976) <i>Struktura umetničkog teksta</i> . Beograd: Nolit. 3. Pavletić, V. (1986) <i>Ključ za modernu poeziju</i> . Zagreb: Globus. 4. <i>Pojmovnik ruske avangarde</i> (1-8). Zagreb: Grafički zavod Hrvatske. 1984. 5. Štajger, E. (1978) <i>Umeće tumačenja</i> . Beograd: Prosveta. 6. <i>Umetnost tumačenja poezije</i> . Prir. D. Nedeljković i M. Radović. Beograd: Nolit. 1979.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Osnove dramaturgije 2, FIL KOB 328
Semestar i broj bodova: VI; 1P + 1V; 3 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata sa osnovama dramaturgije. Upoznavanje s konstitutivnim elementima drame. Detaljna analiza različitih stupnjeva složenosti dramskog lika, zatim analiza različitih tipova dramskog sižeа, upoznavanje s pojmom i značajem dramske radnje i s tehničkim elementima drame.
Sadržaj predmeta: U prvom dijelu ovoga kolegija studenti će biti upoznati s konstitutivnim elementima drame. Zatim će se razmatrati pojam i funkcije dramskog lika, sredstva i načini njegove gradnje, stupnjevi njegove složenosti (dramaturška funkcija, maska, tip, karakter). U vezi s drugim konstitutivnim elementom drame, sižeom, govorit će se o tipovima dramskog sižeа, zatim o principima povezivanja dramskih događaja u siježni niz (progresija, piramida, grana, paralelni nizovi). Posebno mjesto u ovom kolegiju zauzima definiranje radnje kao konstitutivnog elementa drame. Nakon upoznavanja s konstitutivnim elementima drame, studenti će biti upoznati i s njenim tehničkim elementima (replika, didaskalija, prizor/scena/episodija, čin).
Nastava podrazumijeva i aktivno sudjelovanje studenata, pisanje praktičnih vježbi i usmena izlaganja. Tokom semestra studenti su dužni napisati tri vježbe.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit); pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aristotel (1983) <i>O pjesničkom umijeću</i>. Zagreb: August Cesarec.
2. Fergusson, F. (1979) <i>Pojam pozorišta</i>. Beograd: Nolit.
3. Karahasan, Dž. (1988) <i>Model u dramaturgiji</i>. Zagreb: Centar za kulturnu djelatnost.
4. Karahasan, Dž. (2004) <i>Dnevnik melankolije</i>. Zenica: Vrijeme.
5. Klotz, V. (1995) <i>Otvorena i zatvorena forma u drami</i>. Beograd: Lapis.
6. Lessing, G. E. (1950) <i>Hamburška dramaturgija</i>. Zagreb: Državno izdavačko preduzeće Hrvatske.
7. Lessing, G. E. (1964) <i>Laookon</i>. Beograd: Rad.
8. <i>Moderna teorija drame</i>. Prir. M. Miočinović. Beograd: Nolit. 1981.
9. Pfister, M. (1998) <i>Drama</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI.
10. Szondi, P. (2001) <i>Teorija moderne drame</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Digitalizacija, FIL KOB 342
Semestar i broj bodova: VI; 2P + 2V; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice bibliotekarstva s temeljnim principima procesa digitalizacije bibliotečke građe (s osvrtom na arhivsku i muzejsku građu), kao što su: odabir građe, analiza opravdanosti i isplativosti, priprema građe, organizacija postupka digitalizacije, provjera kvalitete i podešavanje parametara pri digitalizaciji, naknadna obrada, organizacija i označavanje, te problematika očuvanja i zaštite elektronske građe na duži rok. Uz to, cilj je obavijestiti studente/ice o najznačajnijim projektima digitalizacije bibliotečke, arhivske i muzejske građe u svijetu, te o problemima digitalizacije građe u bosanskohercegovačkim informacijskim institucijama.
Sadržaj predmeta:
<ol style="list-style-type: none">
1. Uvodna razmatranja o konceptu digitalizacije.
2. Svrhe i ciljevi procesa digitalizacije.
3. Odabir i priprema građe za digitalizaciju.
4. Odabir tehnika i uređaja za digitalizaciju.
5. Organizacija postupka digitalizacije.
6. Provedba digitalizacije uz provjeru kvalitete.
7. Organizacija i označavanje građe.
8. Pohrana, dugotrajno čuvanje, konverzija i migracija.
9. Vodeći projekti digitalizacije bibliotečke, arhivske i muzejske građe u svijetu.
10. Digitalizacija bibliotečke, arhivske i muzejske građe u Bosni i Hercegovini.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Chowdhury, G., Chowdhury, S. (2003) <i>Introduction to Digital Libraries</i>. London: Facet Publishing.
2. Cleveland, G. (1998) <i>Digital Libraries: Definitions, Issues and Challenges</i>. Ottawa: IFLA.
3. Frey, F. S., Reilly, J. M. (1999) <i>Digital Imaging for Photographic Collections, Image Permanence Institute</i>. New York: Rochester Institute of Technology, URL: http://www.rit.edu/~661www1/sub_pages/digibook.pdf
4. Handbook for Digital Projects: A Management Tool for Preservation and Access, ur. Sitts, Maxine K., Northeast Document Conversion Center, Andover, Massachusetts, 2000., <http://www.nedcc.org/digital/dman.pdf>, poglavlja: II, IV, VI, VII, IX
5. Katić, T. (2003) „Digitalizacija stare građe“. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i>. 46. 3-4. Str. 33–47.
6. Klarin, S. (2005) „Pristup digitalnoj baštini“. U: <i>Edupoint</i>. God. 5.
7. Smjernice za korištenje elektroničkih informacija. Zagreb: Hrvatski državni arhiv. 1999.
8. Stančić, H. (2000) „Digitalizacija kao mogućnost zaštite i predstavljanja baštine“. U: <i>Školska baština</i>. Rijeka: Ministarstvo prosvjete i športa Republike Hrvatske, Prva sušačka hrvatska gimnazija u Rijeci. Str. 57–61.
9. URL: http://www.carnet.hr/casopis/31/clanci
10. Vrana, R. (2004) „Izgradnja digitalnih zbirki: određivanje i izbor kriterija za digitalizaciju knjižnične građe“. U: Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture / uredila Tinka Katić. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo. Str. 79–86.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Bibliografija Bosne i Hercegovine 2, FIL KOB 344
Semestar i broj bodova: VI; 2P + 2V; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Omogućiti studentima/icama upoznavanje s bosanskohercegovačkom bibliografskom tradicijom kao i sa aktivnostima koje se provode na ujednačavanju bibliografskih praksi na svjetskoj razini.
Sadržaj predmeta: Ovaj je kolegij zamišljen iz tri dijela. Prvi tematski blok se odnosi na izradu i rekonstrukciju nacionalne bibliografije Bosne i Hercegovine, a drugi na standardizaciju i bibliografsku kontrolu. Treći je dio savladavanje praktičnih vještina vezanih za izradu bibliografije.
U prvom dijelu posebna pažnja bit će posvećena izradi nacionalne bibliografije s obzirom na to da jedan od velikih problema i dalje predstavlja rekonstrukcija bibliotečkih fondova i zapisa o njima, a bitan aspekt toga su i inicijative UNESCO-a na redefiniranju „Bosniake”, s čim je potrebno upoznati studente/ice.
Drugi dio kolegija odnosi se na teme koje će doprinijeti boljem razumijevanju uloge standarda i bibliografske kontrole u izradi bibliografija, kao i razumijevanju korisnika i njihovih informacijskih potreba.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Bibliografija Bosne i Hercegovine 1
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Obavezna literatura:
1. Beauquez, M. National bibliographic services at the dawn of the 21st century: evolution and revolution. International Conference on National Bibliographic Services. http://www.ifla.org./VI/3/icnbs/beam-e.htm
2. Bakarić, K. (1999) <i>Bibliografija arheologije Bosne i Hercegovine</i> . Knj. 1. Komunikacijska struktura arheološkog znanja. Sarajevo. Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine.
3. Bakarić, K. (2005) Fragmenti kulturne historije Bosne i Hercegovine. Sarajevo: Magistrat.
4. Sečić, D. (1995) <i>Informacijska služba u knjižnici</i> . Rijeka: Benja.
5. UNESCO dokumenti u vezi s Nacionalnom bibliotekom.
Preporučena literatura:
1. Dizdar, S. (2004) „Problemi izrade naslova za Bibliografiju Sarajevskog cvjetnika”. U: <i>Radovi Filozofskog fakulteta</i> . Sarajevo. Str. 347–365.
2. Horvat, A. (2000) „Nacionalna tekuća bibliografija u službi Univerzalne bibliografske kontrole”. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i> . 43. 1/2. Str. 1–8.
3. Murati, T. (1999) Druga međunarodna konferencija o nacionalnim bibliografijama održana u Kopenhagenu, Danska, od 25. do 27. studenoga 1998. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i> . 42. Str. 81–96.
4. Verona, E. (1976) „Univerzalna bibliografska kontrola i međunarodno ujednačavanje kataloških postupaka”. U: <i>Informatologia jugoslavica</i> . 8. Str. 1–28.
5. Živković, D. (2001) <i>Elektronička knjiga</i> . Zagreb: Multigraf. Str. 53–75.

**Program obaveznih i izbornih predmeta za
jednopredmetni studij komparativne književnosti (I. ciklus)
na Odsjeku za komparativnu književnost i bibliotekarstvo**

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Uvod u proučavanje književnosti 1, FIL KOB 112
Semestar, broj sati i broj bodova: I; 2P + 1S + 3V; 9 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Predmet Uvod u proučavanje književnosti 1 namijenjen je studentima/icama prve godine studija komparativne književnosti i ima za cilj njihovo upoznavanje s osnovnim problemima, područjima, terminologijom i razvojem znanosti o književnosti od antike do danas. U prvoj polovini kolegija predavanja će se fokusirati na opis nastanak i razvoj nauke o književnosti, tradicionalne izvore (kraći pregled povjesnih poetika i retorika) i na problem književnog jezika . U drugoj polovini kolegija će se izučavati klasifikacija književnosti, osnovnim pristupima i problemima povijesti književnosti, teorije književnosti, književne kritike, komparativne književnosti, te književni periodi i razdoblja. Na vježbama će biti analitički obrađivana tekstovi sa liste obavezne kritičko teorijske literature za ovaj kolegij te su studenti/ce obavezni/e da tekstove u cijelosti pročitaju u vrijeme kada se ona prema programu obrađuju na predavanjima i vježbama, a njihovo aktivno učešće će značajno utjecati na konačnu ocjenu iz ovog predmeta.
Sadržaj predmeta: <ol style="list-style-type: none">
1. Nastanak i razvoj znanosti o književnosti, tradicionalni izvori (posebno Platon i Aristotel), kraći pregled povjesnih poetika i retorika.
2. Književnost kao mimeza, jezik i ekspresija
3. Osnovni pristupi i problemi povijesti književnosti, teorije književnosti i književne kritike.
4. Koncepcije komparativne književnosti
5. Književni periodi i razdoblja
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; dva kolokvija (prvi sredinom, drugi krajem semestra). Preduvjet za finalnu provjeru: uredno pohađanje predavanja i vježbi tokom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi. Finalna provjera: pismeni ispit Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i učešća u diskusiji na vježbama (20 %), srednje ocjene testova (40 %) i pismenog ispita (40 %).
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Lešić, Z. (2005) <i>Teorija književnosti</i>. Sarajevo: SP.
2. Solar, M. (1998) <i>Teorija književnosti</i>. Zagreb.
3. Škreb, Z., Stamać, A. (1997) <i>Uvod u književnost</i>. Zagreb.
Dodatna i preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Aristotel (1983) <i>O pjesničkom umijeću</i>. Zagreb: August Cesarec.
2. Beker, M. (1999) <i>Povijest književnih teorija</i>. Zagreb: MH.
3. Biti, V. (1997, 2000) <i>Pojmovnik suvremene i kulturne teorije</i>. Zagreb.
4. Boileau-Despreaux, N. (1999) <i>Pjesničko umijeće</i>. Zagreb: MH.
5. Culler, J. (2001) <i>Književna teorija: vrlo kratak uvod</i>. Zagreb: AGM.
6. Pavličić, P. (1983) <i>Književna genologija</i>. Zagreb: Liber.
7. Platon (1976) <i>Država</i>. Beograd: BIGZ.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća povijest književnosti 1 - Antički period, FIL KOB 114
Semestar (semestri i broj bodova): I; 2P + 2V + 2S; 9 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente Odsjeka za komparativnu književnost i bibliotekarstvo sa osnovnim elementima znanstvenog pristupa materiji antičke književnosti. Studenti kroz više provjera (domaće zadatke, pismene i usmene ispite, referate i izradu seminarског rada) stjeću pravo upisa na narednu godinu.
Sadržaj predmeta: Proučavat će se antropologija, sveti tekstovi, epska tradicija antike, antički teatar, poetika i retorika tog razdoblja, lirika i estetička misao antike.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; domaći zadaci, pismene i usmene provjere znanja, referati i izrada seminarског rada.
Literatura:
1. Auerbach (2004) <i>Mimeza</i> . Zagreb: Hena com. 2. Curtius (1971) <i>Europska književnost i latinsko srednjovjekovlje</i> . Zagreb: Matica hrvatska. 3. Dukat (1988) <i>Homersko pitanje</i> . Zagreb: Globus. 4. Frajdenberg (1986) <i>Slika i pojam</i> . Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske. 5. Harrington (1991) <i>Uvod u Bibliju</i> . Zagreb: Kršćanska sadašnjost. 6. Meletinski (1983) <i>Poetika mita</i> . Beograd: Nolit. Obavezna i šira literatura se inovira svake godine, o čemu se studenti informiraju na početku semestra.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Teorija kulture i komunikacija, FIL KOB 116
Semestar i broj bodova: I; 2P + 2V; 6 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni je cilj ovoga kolegija da se studenti što temeljitije upoznaju sa suvremenim kulturnim teorijama, naukama o komunikaciji i njenim tipovima, lingvističkim teorijama, strukturalnom lingvistikom, teorijom informacija i njenim terminima, kibernetikom, strukturalizmom i semiologijom, tipovima znakova, profesijom kritičara i interpretatora, medijima masovne komunikacije, teorijom recepcije i publicističkom stilistikom.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se studenti upoznaju s dominantnim kulturnim teorijama i doprinosom znanstvenika kao što su Umberto Eco, Mukaržovski, Barthes, dok su lingvističke teorije predstavljene preko djela Ferdinanda de Sosira, Emila Benvenista, Romana Jakobsona, Čarlsa Morisa i sistematizatora ovih ideja Tvrta Kulenovića. Mediji masovne komunikacije i njihova upotreba bit će predstavljeni djelom Maršala Makluana i Edgara Morina. Suvremena digitalna djelatnost bit će osvijetljena zbornikom <i>Videosfera</i> (Ristić), a teorija recepcije Jusovim djelom. U segmentu posvećenom publicističkoj stilistici studenti će uraditi više zadataka na dogovorenou temu, što treba stimulirati njihov intelektualni, znanstveni i kreativni potencijal. Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava (odlomci iz pjesama ili prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web-stranice na internetu, Power point prezentacije), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu. U toku svakog semestra student je obavezan da pročita ona djela koja su se u izvodima ili cijelovito obrađivala na predavanjima i vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Barthes, (1989) <i>Carstvo znakova</i>, Zagreb, August Cesarec.
2. Benvenist, (1975) <i>Problemi opšte lingvistike</i>, Beograd, Nolit.
3. Calvino, (1989) <i>Američka predavanja</i>, Novi Sad, Bratstvo i Jedinstvo.
4. Čolović, (1984) <i>Divilja književnost</i>, Beograd, Nolit.
5. Jakobson, (1966) <i>Lingvistika i poetika</i>, Beograd, Nolit.
6. Jaus, (1978), <i>Estetika recepcije</i>, Beograd, Nolit
7. Kulenović, (1995) <i>Rezime</i>, Sarajevo, Međunarodni centar za mir.
8. Makluan, (1972) <i>Poznavanje opštila – čovjekovih produžetaka</i>, Beograd, Prosveta.
9. Morin, (1976) <i>Duh vremena</i>, Beograd, Nolit.
10. Moris, (1975) <i>Osnove teorije o znacima</i>, Beograd, Beogradski izdavačko – grafički zavod.
11. Mukaržovski, (1987) <i>Struktura, funkcija, znak, vrednost</i>, Beograd, Nolit.
12. Ristić, (1986) <i>Videosfera</i>, Beograd, Studentski izdavački centar.
13. Sosir, (1977) <i>Opšta lingvistika</i>, Beograd, Nolit.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Uvod u proučavanje književnosti 2, FIL KOB 118
Semestar, broj sati i broj bodova: II; 2P + 1S + 3V; 9 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Ovaj je predmet namijenjen studentima/icama prve godine studija i ima za cilj upoznavanje s osnovnim stilskim formacijama, teorijom književnih rodova i vrsta, osnovnim pojmovima versifikacije, te sa stilističkom analizom književnog teksta.
Sadržaj predmeta: <ol style="list-style-type: none">
1. Stilske formacije
2. Rodovi i vrste: epika, lirika, drama, i problem romana
3. Uvod u teoriju stiha
4. Versifikacijski sistemi
5. Stalni oblici stiha i strofe
6. Uvod u stilistiku
7. Klasifikacija stilskih figura
8. Metafora i metonimija kao ključni termini
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Uvod u proučavanje književnosti 1
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; dva kolokvija (prvi sredinom, drugi krajem semestra). Preduvjet za finalnu provjeru: uredno pohađanje predavanja i vježbi tokom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi. Finalna provjera: pismeni ispit Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i učešća u diskusiji na vježbama (20 %), srednje ocjene testova (40 %) i pismenog ispita (40 %).
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Kajzer, V. (1973) <i>Jezičko umjetničko djelo</i>. Beograd.
2. Lešić, Z. (2005) <i>Teorija književnosti</i>. Sarajevo: SP.
3. Škreb, Z., Stamać, A. (1997) <i>Uvod u književnost</i>. Zagreb.
Dodatna i preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Biti, V. (1997) <i>Pojmovnik suvremene i kulturne teorije</i>. Zagreb.
2. Grdinić, N. (2007) <i>Stalni oblici pesme i strofe</i>. Beograd: Narodna knjiga.
3. Jakobson, R. (1978) <i>Ogledi iz poetike</i>. Beograd: Prosveta.
4. Katnić-Bakaršić, M. (2001) <i>Stilistika</i>. Sarajevo: Naučna i univerzitetska knjiga.
5. Kravar, Z. (1993) <i>Tema «stih»</i>. Zagreb: Zavod za znanost o književnosti.
6. Lešić, Z. (1971) <i>Jezik i književno djelo</i>. Sarajevo: Zavod za izdavanje udžbenika.
7. Lotman, J. (2001) <i>Struktura umjetničkog teksta</i>. Zagreb: Alfa.
8. Moranjak-Bamburać, N. (2003) <i>Retorika tekstualnosti</i>. Sarajevo: Buybook.
9. Pavličić, P. (1989) <i>Stih i značenje</i>. Zagreb: Naprijed.
10. Petrović, S. (2003) <i>Oblik i smisao</i>. Beograd: Fabrika knjiga.
11. Tinjanov, J. (1990) <i>Problemi stihovnog jezika: Arhaisti i novotari</i>. Sarajevo: Veselin Masleša.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća povijest književnosti 2 - Period Srednjeg vijeka, FIL KOB 120
Semestar i broj bodova: II; 2P + 2V + 2S; 9 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe i seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente Odsjeka za komparativnu književnost i bibliotekarstvo sa osnovnim elementima književno-znanstvenog pristupa materiji srednjovjekovne književnosti.
Sadržaj predmeta: Proučava se fenomen okvirne priče, srednjovjekovni roman, predisamska misao i književnost, poetičko-retorički pristup kur'anskoj tekstualnosti, poetika arabeske, trubadurska poezija, vizantijska umjetnost, Danteova djela te srednjovjekovna fantastika i simbolizam.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; dva eseja, završni pismeni ispit.
Literatura:
1. Auerbach (2004) <i>Mimezis</i> . Zagreb. Hena com.
2. Curtius (1971) <i>Europska književnost i latinsko srednjovjekovlje</i> . Zagreb: Matica hrvatska.
3. Harrington (1991) <i>Uvod u Bibliju</i> . Zagreb: Kršćanska sadašnjost.
4. Meletinski (1983) <i>Poetika mita</i> . Beograd: Nolit.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Odnosi među umjetnostima, FIL KOB 122
Semestar i broj bodova: II; 2P + 2V; 6 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovoga kolegija jeste da se student što temeljitije upozna s najznačajnijim poetikama, estetičkim teorijama pojedinačnih umjetničkih vrsta, kao i principima komparativne estetike. Vrlo je bitno sagledati odnos umjetnosti prema drugim konstituentima kulture (prema mišljenju, religiji, nauci, politici, masovnim komunikacijama, subkulturi). Studente treba temeljito upoznati s prvcima u morfološkoj analizi umjetnosti, kao i s narativnom putanjom od ideje do djela.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se studenti upoznaju s problemom autoreferencijalnosti, vrstama umjetnosti, semiotikom književnosti, teatra i filma, glazbom kao umjetnosti zasnovanoj na sintaksi, prvcima u morfološkoj analizi umjetnosti, a na vježbama će se baviti rekonstrukcijom kreativnog čina i stvaralaštva uopće, kao i analizama narativne putanje od ideje do djela na primjerima iz različitih vrsta umjetnosti. Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava (odломci iz pjesama ili prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web-stranice na internetu, Power point prezentacije), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu. U toku svakog semestra student je obavezan da pročita, presluša i pogleda ona djela koja su predviđena programom, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Odnosi među umjetnostima.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">
1. Kulenović, (1995) <i>Rezime</i>, Sarajevo, Međunarodni centar za mir.
2. Kulenović, (1983) <i>Umetnost i komunikacija</i>, Sarajevo, Veselin Masleša.
3. Kulenović, (1975) <i>Teorijske osnove modernog azijskog i klasičnog evropskog pozorišta</i>, Sarajevo, Svjetlost.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Doležal, (1991) <i>Poetike zapada</i>, Sarajevo, Svjetlost.
2. Foht, (1972) <i>Uvod u estetiku</i>, Sarajevo, Zavod za izdavanje udžbenika
3. Foht, (1976) <i>Tajna umjetnosti</i>, Zagreb, Školska knjiga.
4. Lotman, (1976) <i>Struktura umjetničkog teksta</i>, Beograd, Nolit.
5. Lotman, (1976) <i>Semiotika filma</i>, Beograd, Institut za film.
6. Musabegović, (1982) <i>Mimezis i konstrukcija</i>, Sarajevo, Veselin Masleša.
7. Pođoli, (1975) <i>Teorija avangardne umjetnosti</i>, Beograd, Nolit.
8. Ranković, (1973) <i>Komparativna estetika</i>, Beograd, Umetnička akademija u Beogradu.
9. Stojanović, (1975) <i>Film kao prevazilaženje jezika</i>, Beograd, Univerzitet umetnosti u Beogradu.
10. Surio (1958), <i>Odnosi među umjetnostima, Problemi uporedne estetike</i>, Sarajevo, Svjetlost.
11. Šion, (1989) <i>Napisati scenario</i>, Beograd, Naučna knjiga/Institut za film

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Književne teorije od pozitivizma do strukturalizma, FIL KOB 216
Semestar, broj sati i broj bodova: III; 2 P + 2V; 6 ECTS / jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata/ica s osnovnim orijentacijama u književnoj kritici do kraja 70-ih godina 20. stoljeća
Sadržaj predmeta: Teme: Pozitivizam, ruski formalisti, „nova kritika” u Engleskoj i Americi, učenje o interpretaciji, psihanalitička i arhetipska književna kritika, estetika recepcije i strukturalizam. Teorijski pristupi čitanju književnog teksta, utjecaji lingvistike, teorija informacija i semiotika.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kritički prikaz i dva testa (prvi sredinom, drugi krajem semestra).
Preduvjet za finalnu provjeru: uredno pohađanje predavanja i vježbi tokom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi.
Finalna provjera: pismeni ispit
Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i učešća u diskusiji na vježbama (10 %), srednje ocjene testova (30 %), ocjene kritičkog prikaza (20 %) i pismenog ispita (40 %).
Obavezna literatura:
1. Beker, M. (1986) <i>Suvremene književne teorije</i> . Zagreb: SNL.
2. Lešić, Z. (2006) <i>Suvremena tumačenja književnosti</i> . Sarajevo: SP.
3. Solar, M. (1998) <i>Teorija književnosti</i> . Zagreb.
Dodatna i preporučena literatura:
1. Eagleton, T. (1987) <i>Književna teorija</i> . Zagreb: SNL.
2. Hirsch, E. D. (1983) <i>Načela tumačenja</i> . Beograd: Nolit.
3. Jameson, F. (1978) <i>U tamnici jezika</i> . Zagreb: Stvarnost.
4. Lotman, M. (1974) <i>Struktura umjetničkog teksta</i> . Beograd.
5. Milošević, N. <i>Filozofija strukturalizma</i> . Beograd
6. Petrović, S. (1972) <i>Priroda kritike</i> . Zagreb.
7. Savić, O. (ur.) (1988) <i>Filozofsko čitanje Frojda</i> . Beograd.
8. Stamać, A., Zuppa, V. (ur.) (1972) <i>Nova evropska kritika III</i> . Split: N. z. Marko
9. Marulić.
10. Škrebl, Z., Stamać, A. (1997) <i>Uvod u književnost</i> . Zagreb.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Uvod u naratologiju, FIL KOB 212
Semestar, broj sati i broj bodova: III; 2 P + 2V; 6 ECTS / jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj je ovoga predmeta ponuditi pregled pojmovnih sistema analize ruskog formalizma i strukturalizma, kao i uvid u morfologiju jednostavnih oblika, ali i studentima/icama pružiti mogućnost da razviju svoje kreativne sposobnosti, kako u interpretativnom, tako i u stvaralačkom smislu. Stoga se proučavanje narativnih modela u književnosti, te narativnih strategija i modusa ne koristi samo u svrhu sticanja znanja, već se studentima/icama predlaže i model re-kreiranja interesa za pripovjedni tekst.
Sadržaj predmeta: Izučavat će se osnovni pojmovi teorije proze kao što su fabula, siže, kompozicija / konstrukcija, motiv i motivacija, lik i sl., te jednostavni oblici (legenda, mit, bajka) i teorija novele, kratka priča. Svi narativni modeli, pripovjedačke strategije i modusi razmatrat će se na reprezentativnom materijalu, koji će biti priložen uz ovaj program kao obavezna lektira.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; esej (4–5 kartica) i dva testa (prvi sredinom, drugi krajem semestra). Preduvjet za finalnu provjeru: uredno pohađanje predavanja i vježbi tokom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi. Finalna provjera: pismeni ispit Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i učešća u diskusiji na vježbama (10 %), srednje ocjene testova(40 %), ocjene eseja (10 %) i pismenog ispita (40 %).
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Bal, M. (2000) <i>Naratologija</i>. Novi Sad.
2. Kramarić, Z. (ur.) (1989) <i>Uvod u naratologiju</i>. Osijek.
3. Rimon-Kenan, Š. (2007) <i>Narativna proza</i>. Beograd: Narodna knjiga.
Dodatna i preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Biti, V. (1987) <i>Interes pripovjednog teksta</i>. Zagreb: SNL.
2. Jolles, A. (2000) <i>Jednostavni oblici</i>. Zagreb.
3. Levi-Strauss, C. (1988) <i>Strukturalna antropologija</i>. Zagreb.
4. Petrov, A. (prir.) (1970) <i>Poetika ruskog formalizma</i>. Beograd.
5. Prop, V. (1982) <i>Morfologija bajke</i>. Beograd.
6. Prop, V. (1990) <i>Historijski korijeni bajke</i>. Sarajevo.
7. Tomaševski, B. (1998) <i>Teorija književnosti</i>. Zagreb.
8. <i>Hiljadu i jedna noć</i>, Sarajevo: Ljiljan, 1999
9. Boccaccio, G. <i>Dekameron</i>, Beograd: Jugoslavija, 1966
10. Chaucer, G. <i>Kenterberijske priče</i>, Beograd: Srpska književna zadruga, 1983
11. Poe, E. A. <i>Priče</i>. Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske, 1986
12. Gogolj, N. <i>Šinjel i druge pripovijetke</i>, Sarajevo: "Veselin Masleša", 1981
13. Balzac, Onore, de. <i>Golicave priče</i>, Sarajevo: Svjetlost, 1969
14. Čehov, A. <i>Pripovijetke</i>, Sarajevo: "Veselin Masleša", 1991
15. Singer, I. B. <i>Strasti i druge pripovijetke</i>, Sarajevo: Svjetlost, 1985
16. Kafka, F. <i>Celokupne pripovetke</i>, Beograd: Nolit: Službeni list SFRJ, 1984
17. Hemingway, E. <i>Pripovetke</i>, Novi Sad: Matica srpska, 1985
18. Ugrešić, D. <i>Život je bajka</i>, Zagreb: Konzor, Beograd: Samizdat B92, 2001
19. Grimm, J., <i>Bajke</i>, Sarajevo: "Veselin Masleša", 1983

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća povijest književnosti 3 – Od renesanse do realizma; FIL KOB 214
Semestar i broj bodova: III. semestar 2P+1S+2V 8 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe i seminari
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj predmeta jeste da rasvijetli stilske karakteristike velikih književno-povijesnih razdoblja i to u periodu od renesanse do realizma u romanu.
Sadržaj predmeta: <ul style="list-style-type: none">
• Humanizam i renesansa (predstavnici, stilske karakteristike, analiza najznačajnijih proznih djela tog perioda);
• Barok (predstavnici, stilske karakteristike, analiza najznačajnijih djela tog perioda);
• Klasinizam (predstavnici, stilske karakteristike, historijski kontekst, analiza najznačajnijih proznih djela tog perioda);
• Romantizam (predstavnici, stilske karakteristike, analiza najznačajnijih proznih djela tog perioda);
• Realizam (predstavnici, stilske karakteristike, analiza najznačajnijih proznih djela tog perioda).
Preduvjeti za upis predmeta: položeni obavezni predmeti sa prve godine
Način provjere znanja: <ul style="list-style-type: none">
• kontinuirano tokom semestra;
• jedan seminarски rad tokom semestra;
• pismeni i usmeni ispit krajem semestra
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Bahtin, Mihajl: <i>Voprosy literatury i estetiki</i>. Moskva. (Srpsko izdanje <i>O romanu</i>. Beograd, 1989)
2. Bahtin, Mihajl: Tvorčestvo Fransa Rable i narodnaja kul'tura srednevekov'ja i Renesansa. Moskva (Srpsko izdanje Beograd 1978)
3. Flaker, Aleksandar/Škreb, Zdenko: Stilovi i razdoblja. Zagreb 1964.
4. Solar, Milivoj: Ideja i priča. Aspekti i teorije proze. Zagreb. 1974.
5. Žmegač, Viktor: Povijesna poetika romana. Zagreb 1987.
6. Solar, Milivoj: Povijest svjetske književnosti, Zagreb, 2004.
Dodatna i preporučena literatura: obavezna i opća literatura se inovira svake godine o čemu će studenti biti informirani početkom semestra

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Postmodernistička proza FIL KOB 218
Semestar, broj sati i broj bodova: 2 sata predavanja, 1 sat vježbe, 2 sata seminar; 8 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 3. semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe i seminari
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa razvojem romana u 20. Stoljeću. Kolegiji se sastoji od predavanja (30 sati) i vježbi (30 sati). U okviru predavanja posebna pažnja biće posvećena suvremenim teorijskim pristupima romanu i društveno-historijskim uslovima koji su doveli do njegovog nastanka, načinu na koji dato djelo otjelovljuje osnovne preokupacije svoje epohe i načinu na koji se danas tumače književna ostvarenja ranijih epoha i stilskih pravaca, sukladno suvremenom književno-teorijskom pristupu.
Sadržaj predmeta: Razmotriti će se osnovni problemi <i>preispisivanja</i> romana realizma i modernizma unutar postmodernističke metafikcionalne proze. Ujedno će biti ponuđena određena teorijska znanja – nekada u vidu naznaka, a ponekad i nešto opširnije kada su ta znanja neposredno značajna za razumijevanje eksperimentalnog pristupa romanskoj formi, ili nekim bitnim pitanjima o položaju suvremenog čovjeka bez kojih ni roman našeg stoljeća ne bi imao baš takav pristup kakvog je iskazao širom svijeta. Na vježbama će biti analitički obrađivana djela sa liste obavezne lektire i literature za ovaj kolegiji te su studenti obavezni da ih pročitaju u cijelosti i to u vrijeme kada se ona prema programu obražuju na predavanjima i vježbama, a njihovo aktivno učešće na satima vježbi će značajno utjecati na konačnu ocjenu iz ovog predmeta.
Preduvjeti za upis predmeta: Položeni obavezni predmeti s prve godine
Način provjere znanja: <ol style="list-style-type: none">
kontinuirano tokom semestra;
jedan seminarski rad tokom semestra;
pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">
Richard Appignanesi – Chris Garratt: <i>Postmodernizam za početnike</i>, Zagreb, 2002.
Linda Hutcheon: <i>Poetika postmodernizma</i>, Novi Sad, 1996.
Viktor Žmegač: <i>Povjesna poetika romana</i>, Zagreb, 1987.
Milivoj Solar: <i>Povijest svjetske književnosti</i>, Zagreb, 2004; Glava 10.
Jean Francois Lyotard: <i>Postmoderno stanje</i>, Novi Sad, 1988.
Catherine Belsey: <i>Poststrukturalizam</i>, Sarajevo, 2003.
Dodatna i preporučena literatura: studenti će svake godine početkom semestra dobiti spisak aktualne literature koja će biti uvrštena kao dodatna i preporučena literatura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Pojmovnik suvremene znanosti o književnosti, FIL KOB 238
Semestar, broj sati i broj bodova: III; 2P; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Početkom 20. stoljeća, nakon raskida s devetnaestovjekovnom književnopolijesnom paradigmom, opća su se obilježja književnosti kao „predmeta” izučavanja uveliko promijenila. Početak znanosti o književnosti obilježen je napuštanjem pozitivističkog „filtrta” kao temeljnog aspekta u analitičkom bavljenju književnošću.
Sadržaj predmeta: Različiti metodološki postupci koje ubrajamo pod zajednički imenitelj suvremene književne teorije u fokusu su interesa kolegija pod nazivom „Pojmovnik suvremene znanosti o književnosti”. Stoga se od tradicionalne teorije književnosti suvremena književna teorija razlikuje upravo po tome što temeljne, konstitutivne granice između znanosti i književnosti bivaju dokinute. Cjelokupan „pojmovni uređaj“ discipline biva suočen s tzv. „krizom temelja“ u cilju demonstriranja razlika kao „sličnosti presvučenih distancom“. Drugim riječima, teorija je u razdoblju postmoderne na stanovit način razvlastila utjecaj <i>interpretativne kritike</i> , potom <i>povijesti književnosti</i> , da bi koncem dvadesetog stoljeća Teorija postala „teorija kao književnost“. No, priznavanje stanovite fikcionalnosti u pogledu same znanstvene discipline, proučavatelji naklonjeni sintagmi „književna teorija“, kako je demonstrirao Jonathan Culler, nagovještavaju novu sklonost u svezi analitičke perspektive kao beskompromisani zahtjev za propitivanjem / problematiziranjem svih predodžaba o književnosti. Ishod navedenog promatrana bio je tzv. „prelaženje granica“ u smislu da se niti jedan pristup u ophođenju s književnim tekstom ne može primjenjivati kao temeljan niti kao univerzalan, već da svaki proučavatelj/ica mora nastojati podvrgnuti svoja načela /samo/ pre-ispitivanju. U tom smislu namjera nam je, unutar nastavnog programa predviđenog za kolegij <i>Pojmovnik suvremene znanosti o književnosti</i> , upoznati studente i studentice sa značajnim pojmovima, i to u presjecištu mnoštva posve različitih, a time i konkurentnih polazišta načinjenih iz oprečnih perspektiva. Unatoč pozivanju na univerzalna načela, teorijsko propitivanje Pojmova treba izučavati kao „problematiziranje univerzalija“. U skladu s tim, studentima i studenticama sugeriramo aktivan odnos u primjeni stičenih znanja, i to u smislu usvajanja ponuđenih postavki koje će, svako ponaosob, pokušati povezati sukladno s kontekstom. U završnom dijelu semestra nastava će se jednim dijelom bazirati na permanentnom dijalogu sa studentima i studenticama o njihovom načinu promišljanja o usvojenim znanjima i njihovim strukovnim / studentskim preferencijama u praktičnoj primjenjivosti postavki suvremene znanosti o književnosti.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra, jedan seminarски rad tokom semestra, pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Obavezna literatura:
1. Beker, M. (ur.) (1986) <i>Suvremene književne teorije</i> . Zagreb. 2. Biti, V. (2000) <i>Pojmovnik suvremene književne i kulturne teorije</i> . Zagreb: Matica hrvatska. 3. Culler, J. (1982) <i>On Deconstruction: Theory and Criticism after Structuralism</i> . Ithaca/NY. (hrvatsko izdanje: Zagreb, 1991)
Dodatna i preporučena literatura: studenti će svake godine početkom semestra dobiti spisak aktualne literature koja će biti uvrštena kao dodatna i preporučena literatura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Prostor i vrijeme u književnosti 1; FIL KOB 239
Semestar i broj bodova: III; 2P; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s prostorom i vremenom u književnosti.
Sadržaj predmeta: Upoznavanje studenata s pojmom prostora i pojmom vremena i njihovim značajem za književnost. Studenti će se upozoriti na značaj vremena u književnosti kao vremenskoj umjetnosti, a zatim i na značaj prostornih odnosa unutar književnog djela. Studentima će biti ponuđen razgovor o oblikovanju vremena u pojedinim kulturama, kao i razgovor o temeljnim opozicijama antropološkog prostora. Na kraju će se studenti upozoriti na važnost prostora za konstituiranje pojedinih književnih žanrova.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeni; kontinuirano tokom semestra.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Bachelard, G. (1969) <i>Poetika prostora</i>. Beograd: Kultura.
2. Bahtin, M. (1989) <i>O romanu</i>. Beograd: Nolit.
3. Bašović, A. (2008) <i>Čehov i prostor</i>. Novi Sad: Sterijino pozorje.
4. Bunjevac, M. (1980) <i>Vreme u drami</i>. Beograd: Nolit.
5. Durand, G. (1991) <i>Antropološke strukture imaginarnog</i>. Zagreb: August Cesarec.
6. Kant, I. (1970) <i>Kritika čistog uma</i>. Beograd: Kultura.
7. Lessing, G. E. (1964) <i>Laokoon</i>. Beograd: Rad.
8. Spengler, O. (1989) <i>Propast zapada</i>. I-IV. Beograd: Književne novine.
9. Wölfflin, H. (1974) <i>Osnovni pojmovi istorije umjetnosti</i>. Sarajevo: Veselin Masleša.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća povijest književnosti 4 - Evropska drama od renesanse do romantizma, FIL KOB 222
Semestar i broj bodova: IV; 2P + 2V + 1S; 8 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe i seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj predmeta jeste rasvijetliti stilske karakteristike velikih književno-povijesnih razdoblja, i to od realizma do moderne.
Sadržaj predmeta: Razvoj evropske drame od postsrednjovjekovnog teatra do romantizma. Obuhvaćena su djela velikih dramskih pisaca od Shakespeareovih prethodnika do Goetheovog <i>Fausta</i> .
Preduvjeti za upis predmeta: položeni obavezni predmeti s prve godine
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; jedan seminarski rad tokom semestra, pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Kot, Jan: <i>Šekspir naš savremenik</i>, Svjetlost, Sarajevo 1990.
2. Kostić, Veselin: <i>Šekspirov život i svet</i>, Naučna knjiga, Beograd, 1978.
3. Karahasan, Dževad: <i>Dnevnik melankolije</i>, Vrijeme, Zenica, 2004.
4. Klotz, Volker: <i>Zatvorena i otvorena forma u drami</i>, Lapis, Beograd, 1995.
5. Fergusson, Francis: <i>Pojam pozorišta</i>, Nolit, Beograd, 1979.
6. Molinari, Cesare: <i>Istorijska pozorišta</i>, Vuk Karadžić, Beograd, 1982.
7. D' Amico, Silivo: <i>Povijest dramskog teatra</i>, Matica hrvatska, Zagreb, 1972.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Postkolonijalni roman FIL KOB 226
Semestar i broj bodova: IV 2P+1V+2S; 8 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe i seminari
Status predmeta: obavezni
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa razvojem romana u 20. Stoljeću. Kolegiji se sastoji od predavanja (30 sati) i vježbi (30 sati). U okviru predavanja posebna pažnja biće posvećena suvremenim teorijskim pristupima romanu i društveno-historijskim uslovima koji su doveli do njegovog nastanka, načinu na koji dato djelo otjelovljuje osnovne preokupacije svoje eophe i načinu na koji se danas tumače književna ostvarenja ranijih epoha i stilskih pravaca, sukladno suvremenom književno-teorijskom pristupu.</p> <p>Sadržaj predmeta: Ujedno će biti ponuđena određena teorijska znanja – nekada u vidu naznaka, a ponekad i nešto opširnije kada su ta znanja neposredno značajna za razumijevanje eksperimentalnog pristupa romanskoj fomri, ili nekim bitnim pitanjima o položaju suvremenog čovjeka bez kojih ni roman našeg stoljeća ne bi imao baš takav pristup kakvog je iskazao širom svijeta. Pri tome će se insistirati na kompleksnoj međuvisnosti postmodernističkih romansierskih postupaka i prepoznavanja elemenata poststrukturalizma, kao i <i>dekonstrukcije</i> kao jedne od mogućnosti u samom pisanju ali i čitanju romana kao osebujne književne verste kojom dovodimo u <i>zonu propitivanja</i> sva naša tradicionalno utemeljena ubjeđenja. Uočena problematika u svezi je prilično burnog razdoblja postmoderne gdje je postkolonijalna književnost akcentirala značaj, čak i <i>moć</i> najpopularnijeg i najutjecajnijeg književnog žanra u 20. ali i 21. stoljeću.</p> <p>Na vježbama će biti analitički obrađivana djela sa liste obavezne lektire i literature za ovaj kolegij te su studenti obavezni da ih pročitaju u cijelosti i to u vrijeme kada se ona prema programu obražuju na predavanjima i vježbama, a njihovo aktivno učešće na satima vježbi će značajno utjecati na konačnu ocjenu iz ovog predmeta.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja:
<ol style="list-style-type: none">
1. kontinuirano tokom semestra;
2. jedan seminarski rad tokom semestra;
3. pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Edvard W. Said: <i>Orijentalizam</i>, Beograd, 2000.
2. Edvard W. Said: <i>Kultura i imperijalizam</i>, Beograd, 2002.
3. Gayatri Chakravorti Spivak: <i>Kritika postkolonijalnog uma</i>, Beograd, 2003.
4. Andrea Zlatar: <i>Tekst, tijelo, identitet</i>, Zagreb, 2004.
5. Robert Irwin: <i>1001 Noć na Zapadu</i>, Sarajevo, 1999.
6. Dubravka Oraić – Tolić: <i>Muška moderna i ženska postmoderna</i>, Zagreb, 2005.
Dodatna i preporučena literatura: studenti će svake godine početkom semestra dobiti spisak aktualne literature koja će biti uvrštena kao dodatna i preporučena literatura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Savremene književne teorije u doba postmodernizma, FIL KOB 224
Semestar, broj sati i broj bodova: IV; 2 P + 2V; 6 ECTS / jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni je cilj ovoga kolegija da se studenti i studentice upoznaju s književnim teorijama i praksama nastalim od kraja 70-ih godina 20. stoljeća.
Sadržaj predmeta: U prvoj polovini kolegija studenti i studentice će se upoznati sa osnovnim idejama postkolonijalne i feminističke kritike, kulturnog materijalizma i s još nekim kritičko-teorijskim alijansama, dok će se u drugom dijelu kolegija ponavljati raspravljanje o književnokritičkim pozicijama i o odnosu književnosti prema temeljnim pojmovima današnjice kao što su znanje, moć, ideologija, sloboda itd.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Književne teorije od pozitivizma do strukturalizma
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; seminarski rad (do 10 kartica) i dva testa (prvi sredinom, drugi krajem semestra). Preduvjet za finalnu provjeru: uredno pohađanje predavanja i vježbi tokom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi. Finalna provjera: pismeni ispit Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i učešća u diskusiji na vježbama (10 %), srednje ocjene testova (30 %), ocjene seminarskog rada (20 %) i pismenog ispita (40 %).
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Belsey, C. (2003) <i>Poststrukturalizam</i>. Sarajevo: Šahinpašić.
2. Eagleton, T. (2005) <i>Teorija i nakon nje</i>. Zagreb: Algoritam.
3. Lešić, Z. <i>Nova čitanja: Poststrukturalistička čitanka</i>.
Dodatna i preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Culler, J. (1991) <i>O dekonstrukciji</i>. Zagreb: Globus.
2. Eco, U. (2001) <i>Granice tumačenja</i>. Beograd: Paideia.
3. Hirsch, E. D. (1983) <i>Načela tumačenja</i>. Beograd: Nolit.
4. Jameson, F. (1978) <i>U tamnici jezika</i>. Stvarnost: Zagreb.
5. Moranjak-Bamburać, N. (2004) <i>Retorika tekstualnosti</i>. Sarajevo: buuybook, 2004.
6. Stamać, A., Zuppa, V. (ur.) (1972) <i>Nova evropska kritika III</i>. Split: N. z. Marko Marulić.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Poetika pripovjednog teksta, FIL KOB 220
Semestar, broj sati i broj bodova: IV; 2P + 2V; 6 ECTS / jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni (izborni na nivou FF)
Cilj predmeta: Cilj predmeta jeste da poetiku pripovjednih vrsta i problem fikcije predstavi u svjetlu heterogenog poststrukturalističkog teorijskog okvira. Također je predviđena prezentacija teorijskih koncepcija fenomenologije, psihanalize, novog historicizma, dekonstrukcije, feminističke kritike itd. U žanrovskom smislu, interes za pripovjedni tekst proširuje se i na roman, dramu, narativni film, te na trivijalnu književnost i historijsko pripovijedanje. Svi narativni modeli, pripovjedačke strategije i modusi razmatraju se na reprezentativnom materijalu, koji je priložen uz ovaj program kao lektira.
Sadržaj predmeta: Složenost pripovjedne komunikativne situacije. Polifonijska teorija teksta. Poetika intertekstualnosti. „Ključna priča“ psihanalize. Mit. Mitska svijest i pripovijedanje. Mit i suvremena književnost. Veliki narativni oblici: ep i roman. Metafikcija. Poetika kriminalističkog romana. Trivijalni žanrovi. Drama i priča. Lirska naracija. Narativne strukture u pozorištu, filmu i slikarstvu. Historijsko pripovijedanje.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; dva kolokvija (testa), seminarski rad (do 10 kartica) i finalni ispit. Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i učešća u diskusiji na vježbama (10 %), srednje ocjene testova (30 %), ocjene seminarskog rada (20 %) i pismenog ispita (40 %).
Obavezna literatura:
1. Biti, V. (prir.) <i>Suvremena teorija pripovijedanja</i> . Zagreb, 1992. 2. Donato, E. i Meksi, R. (prir.) <i>Strukturalistička kontraverza</i> . Beograd, Prosveta, 1988. 3. Moranjak-Bamburać, N. <i>Retorika tekstualnosti</i> . Sarajevo, 2003.
Dodatna i preporučena literatura:
1. Biti, V. (prir.) <i>Politika i etika pripovijedanja</i> . Zagreb, 2002. 2. Currie, M., <i>Postmodern Narrative Theory</i> , London: Macmillan, 1998 3. Hutcheon, L. <i>A Poetics of Postmodernism: History, Theory, Fiction</i> . NewYork, 1988. 4. McHale, B. <i>Postmodernist Fiction</i> . NewYork: Methuen, 1987. 5. Peleš, G. <i>Priča i značenje</i> . Zagreb, 1989. 1. Calvin, I. <i>Ako jedne zimske noći jedan putnik...</i> , Zagreb: Znanje, 1996 2. Ugrešić, D. <i>Štefica Cvek u raljama života</i> , Zagreb: Konzor, Beograd: Samizdat B92, 2001 3. Lermontov, M. <i>Junak našeg doba</i> , Sarajevo: "Veselin Masleša", 1969 4. Mann, T. <i>Smrt u Veneciji</i> , Beograd: Narodna knjiga, 1978 5. Borges, J. L. <i>Maštarije: pripovetke</i> , Beograd: Nolit, 1963 6. Nabokov, V. <i>Lolita</i> , Narodna knjiga – Alfa, Beograd 2002. 7. Attwood, M. <i>The Handmaid's Tale</i> , London: Vintage, 1998 8. Chesterton, G. K. <i>Čovek koji je bio Četvrtak: košmar</i> , Beograd: Nolit, 1987 9. Fuentes, C. <i>Terra nostra</i> , Sarajevo: Svjetlost, 1985

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Književnost i pamćenje u istočnoj Evropi, FIL KOB 248
Semestar, broj sati i broj bodova: IV; 2 P; 2 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Uvod u istočnoevropsku književnost modernog i postmodernog doba kroz proučavanje tekstova pisaca kao što su Kundera, Hrabal, Kiš, Ugrešić i drugi. Bavit će se problemom identiteta i pamćenja i odnosom između ovih tema i književnih tekstova s historijom istočne Europe nakon Drugog svjetskog rata.
Sadržaj predmeta: Upoznavanje s osnovnim problemima proučavanja odnosa između književnosti i procesa pamćenja. Predmet će obuhvatati uvod u teoriju pamćenja i praktičnu primjenjivost te teorije u čitanju konkretnih književnih djela. Posebni problemi kojima će se baviti bit će: autobiografsko pisanje, utjecaj psihanalitičke, te političke i sociološke teorije na proučavanje procesa historijskog pamćenja, i odnos fantazije i historije u književnosti.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; dva parcijalna ispita (prvi sredinom, drugi krajem semestra). Preduvjet za finalnu provjeru: uredno pohađanje predavanja i vježbi tokom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi. Finalna provjera: pismeni ispit Konačna ocjena: se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i učešća u diskusiji na predavanjima (20 %), srednje ocjene parcijalnih ispita (40 %) i završnog pismenog ispita (40 %).
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Radstone, S. (ed.) (2000) <i>Memory and Methodology</i>. Oxford: Berg.
2. Lachmann, R. (2002) <i>Phantasia / Memoria / Rhetorica</i>. Zagreb: Matica hrvatska.
3. Lachmann, R. (2007) Metamorfoza činjenica i tajno znanje: o ludama, mostovima i drugim fenomenima. Sarajevo: Zoro.
4. Zlatar, A. (2004) <i>Tekst, tijelo, identitet</i>. Zagreb: Naklada Ljevak.
Dodatna i preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Anderson, L. (2001) <i>Autobiography</i>. London: Routledge.
2. Hawkesworth, C. (ed.) (1991) <i>Literature and Politics in Eastern Europe – Writers from Eastern Europe</i>.
3. Jergović, M. <i>Historijska čitanka</i>.
4. Ugrešić, D. (2002) <i>Kultura laži</i>. Beograd: Samizdat B92, Fabrika knjiga.
Lektira: <ol style="list-style-type: none">
1. Hrabal, B. (1984) <i>Služio sam engleskog kralja</i>. Beograd: Narodna knjiga.
2. Jergović, M. (2005) <i>Mama Leone</i>. Beograd: Rende.
3. Karahasan, Dž. (1994) <i>Šahrijarov prsten</i>. Sarajevo: Bosanska knjiga.
4. Kiš, D. (2000) <i>Grobnica za Borisa Davidovića</i>. Novi Sad.
5. Kundera, M. (1982) <i>Šala</i>. Zagreb: Znanje.
6. Milosz, Cz. (1988) <i>Collected Poems (1931-1987)</i>. London: Penguin.
7. Lem, S. (2003) <i>Solaris</i>. Beograd: Kojot.
8. Ugrešić, D. (2002) <i>Muzej bezuvjetne predaje</i>. Beograd: Fabrika knjiga.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Prostor i vrijeme u književnosti 2, FIL KOB 249
Semestar i broj bodova: IV; 2P; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s prostorom i vremenom u književnosti.
Sadržaj predmeta: Na početku će se upozoriti na neraskidivu povezanost prostora i vremena u književnosti, odnosno na značaj koji za sliku svijeta ima kronotop u književnom djelu. Studentima će se, nakon uvodnih napomena o pojmu kronotopa, koji u književnu teoriju uvodi Mihail Bahtin, ponuditi razgovor o različitim slikama prostora i vremena u pojedinim epohama. Upozorit će se na tipove kronotopa u romanu, drami i lirskoj pjesmi. Završna razmatranja bavit će se prostorom i vremenom kao temom i motivacijskim sredstvom u književnom djelu, a upozorit će se i na važnost slika i formi prostora i vremena u književnosti.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeni; kontinuirano tokom semestra.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Bachelard, G. (1969) <i>Poetika prostora</i>. Beograd: Kultura.
2. Bahtin, M. (1989) <i>O romanu</i>. Beograd: Nolit.
3. Bašović, A. (2008) <i>Čehov i prostor</i>. Novi Sad: Sterijino pozorje.
4. Bunjevac, M. (1980) <i>Vreme u drami</i>. Beograd: Nolit.
5. Durand, G. (1991) <i>Antropološke strukture imaginarnog</i>. Zagreb: August Cesarec.
6. Kant, I. (1970) <i>Kritika čistog uma</i>. Beograd: Kultura.
7. Lessing, G. E. (1964) <i>Laokoon</i>. Beograd: Rad.
8. Spengler, O. (1989) <i>Propast zapada</i>. I-IV. Beograd: Književne novine.
9. Wölfflin, H. (1974) <i>Osnovni pojmovi istorije umjetnosti</i>. Sarajevo: Veselin Masleša.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Stilistika 1, FIL KOB 314
Semestar i broj bodova: V; 2P + 2S; 8 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj predmeta jeste upoznavanje studenata sa elementarnim pojmovima, terminima i problemima koje izučava stilistica. Predmet je koncipiran tako da studenti mogu stići predstavu, tj. svijest o jeziku uopće, o njegovoj prirodi, načinu funkcioniranja i značaju za čovjeka, shvaćenoga prije svega kao homo loquens. Uz to, zadatok predmeta jeste da studenti razviju stilističku <i>kompetenciju i performancu</i> (mogućnost prepoznavanja pojedinih stilova i žanrova, njihove stilističke analize i, što je posebno značajno, mogućnost kreiranja tekstova sa određenom stilskom i registarskom markiranošću), budući da će im to biti neophodno u njihovoј profesiji. Da bi se taj cilj što uspješnije realizirao, naglašeno mjesto zauzimaju praktični radovi, koji su bazično usklađeni sa osnovnom koncepcijom studija komparativne književnosti.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima studenti dobijaju osnovne informacije o pojmovima stil i stilistica, te o osnovnim pravcima u stilistici, koja je danas veoma razuđena disciplina i kreće se u rasponu od strukturalne do poststrukturalne, pragmatičke, kognitivne i diskursne stilistike. Pri tome kao uvod služi smještanje stilistike u širi kontekst interdisciplinarnosti, a posebno se promatra njen suodnos sa lingvistikom i semiotikom. Uvode se osnovni stilistički pojmovi i termini (stil, stillem, markiranost, stilistička kompetencija / performansa... itd.). Centralni dio zauzima proučavanje raslojavanja jezika, odnosno diskursnog polja, a u okviru toga predstavljanje funkcionalne stilistike i pojedinih funkcionalnih stilova (sakralnog, razgovornog, administrativnog, naučnog, žurnalističkog, publicističkog, reklamnog, esejističkog, scenarističkog, stripovnog, retoričkog), sve do književnoumjetničkog stila. Pri tome se postupno od pojma funkcionalni stil kreće prema diskursnom tipu. Na seminarima se produbljuju saznanja iz pojedinih nastavnih cjelina, a studenti pripremaju referate i seminarske radove. Vježbe podrazumijevaju razvijanje stilističke performance – analizu i pisanje tekstova koji pripadaju različitim stilovima, odnosno diskursnim žanrovima, te pisanje radova na zadatu temu; ti se tekstovi zajednički komentiraju i studenti usavršavaju vlastiti stil uz poštovanje pravila svakoga žanra. Studenti su obavezni da pročitaju one tekstove koji su se u izvodima ili cijelovito obrađivali na seminarima.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: 1. Katnić-Bakarić, M. (2007) <i>Stilistica</i> . Drugo izdanje. Sarajevo: Tugra. 2. Kovačević, M., Badurina, L. (2001) <i>Raslojavanje jezične stvarnosti</i> . Rijeka: Izdavački centar Rijeka.
Literatura: 1. Bahtin, M. (1980) „Prilog istoriji formi iskaza u konstrukcijama jezika“. U: <i>Marksizam i filozofija jezika</i> . Beograd: Nolit. Str. 123–186. 2. Bourdieu, P. (1992) <i>Što znači govoriti: ekonomija jezičnih razmjena</i> . Zagreb: Naprijed. 3. Giro, P. (1975) <i>Semiologija</i> . Beograd: BIGZ. 4. Guiraud, P. (1964) <i>Stilistica</i> . Sarajevo: Veselin Masleša. 5. Jakobson, R. (1966) <i>Lingvistika i poetika</i> (odabrani tekstovi). Beograd: Nolit. (Odabrani tekstovi) 6. Lotman, J.M. (1976) <i>Struktura umetničkog teksta</i> (odabrani dijelovi knjige). Beograd: Nolit. 7. Silić, J. (2006) <i>Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika</i> . Zagreb: Disput. 8. Škreb, Z., Stamać, A. (1986) <i>Uvod u književnost. Teorija, metodologija</i> (odabrani tekstovi o stilu, o jeziku i književnosti). Zagreb: Globus. 9. Uspenski, B. A. (1979) „Poetika kompozicije“. U: <i>Poetika kompozicije. Semiotika ikone</i> . Beograd: Nolit. Napomena: Pored osnovne literaturе uz pojedine nastavne teme uvođit će se proširena literatura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća povijest književnosti 5 - Evropska drama u doba modernizma, FIL KOB 312
Semestar i broj bodova: V; 2P + 2V + 2S; 8 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe i seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj predmeta jeste upoznavanje sa stilskim karakteristikama i književnim tendencijama koje se javljaju krajem 19. stoljeća i koje se vezuju za pojam moderne i modernizma 20. stoljeća. Studenti će se upoznavati s književnošću tog perioda kroz analize konkretnih dramskih djela.
Sadržaj predmeta: Prilikom bavljenja dramskom književnošću posebna će se pažnja posvetiti teatarskim konvencijama u 19. stoljeću i vezi između teatarskih konvencija i dramske književnosti tog perioda s tendencijama u 20. stoljeću kao i sa žanrovske odrednicama, odnosno ograničenjima koja dramskoj književnosti nudi slika svijeta koju promovira građansko društvo. Također, studenti će se upoznati sa osnovnim stilskim formacijama koje obilježavaju književnost 20. stoljeća. Studenti su dužni pročitati djela koja će se analizirati na vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu koja je navedena u programu.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta FIL KOB 222, Opća povijest književnosti 4 - Evropska drama od renesanse do romantizma
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; jedan seminarski rad tokom semestra, pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Lukacs, G. (1987) <i>Istorija razvoja moderne drame</i>. Beograd.
2. Miočinović, M. (ur.) (1975) <i>Drama</i>. Beograd.
3. Solar, M. (1997) <i>Suvremena svjetska književnost</i>. III preuređeno i dopunjeno izdanje. Zagreb.
4. Szondi, P. (2001) <i>Teorija moderne drame: 1880-1950</i>. Zagreb.
5. Williams, R. (1979) <i>Drama od Ibzena do Brehta</i>. Beograd.
Napomena: obavezna i opća literatura se inovira svake godine, o čemu će studenti biti informirani početkom semestra.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Prevođenje i kultura 1, FIL KOB 319
Semestar i broj bodova: V; 2P + 1V + 1S; 6 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe i seminar
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s temeljnim problemima prevođenja kao jednog od najvažnijih vidova dijaloga među kulturama. Prevođenje kao "otac civilizacije" (J. Brodski). Klasična poetika prepjeva i produbljeno proučavanje modernih zahtjeva prepjevavanja. Granice prepjeva, ili prepjev kao „pokušaj plesanja sa svezanim udovima“ (Deže Kostolanji). Razlike u pristupu prepjevavanju sa pojedinih evropskih jezika (sa ruskog i engleskog, na primjer) i prepjevavanju sa evropskih i vanevropskih jezika (sa francuskog i arapskog, na primjer). Prepjevi kao dio istorije književnosti na svakom jeziku. Analiza pogodaka i promašaja u prepjevima. Realiziranje teorije prepjeva u praksi.
Sadržaj predmeta: Prepjevi Ž. di Belea, A. Puškina, E. Baratinskog, V. Vordsvorta, Dž. Kitsa, Novalisa, Đ. Leopardija, Š. Bodlera, A. Remboa, E. Dikinson, G. Bena, B. Pasternaka, M. Cvetajeve, J. Brodskog, R. M. Rilkea, E. Montalea, V. B. Jejtsa, F.G. Lorke, K. Kavafisa.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni (test) i usmeni.
Udjžbenici: nema
Literatura:
1. Achilles Fang... [at al.] (1959) <i>On Translation</i> . Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
2. Despot, B. „Ontologička mogućnost prevoda i prevođenja“. Tematski blok: Filozofijsko nazivlje i teorija prevodenja. U: <i>Filozofska istraživanja</i> .
3. Jakobson, Roman. (1983) „Šest predavanja o zvuku i smislu“. U: Treći program: časopis Radio Beograda / [Radenko Kuzmanović, glavni i odgovorni urednik]. 1/4. Str. 249–308.
4. Premus, K. (1998) <i>Teorija prevođenja</i> . Dubrava: Ladina TU.
5. Vlahov, S., Florin, S. (1980) <i>Neperevodimoje v perevode</i> . Moskva.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Poetika lirskog teksta 1, FIL KOB 316
Semestar i broj bodova: V; 2P + 2S + 2V; 8 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe i seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s poetikom najuspjelijih uzoraka strane i naše lirke napisane od renesanse do završetka romantizma, te uočavanje onih svojstava romantičarske lirike koja znače "predigru" moderne lirike.
Sadržaj predmeta: Teme: Lirika renesanse. Petrarka, Šekspir. Poredba italijanskog i engleskog soneta. Lirka romantizma. Opšte odlike romantičarske lirike. Osobenosti romantičarske lirike u pojedinim naroda. Analiza pjesama J. V. Getea, F. Šilera, Novalisa, F. Helderlina, V. Vordsvorta, S. T. Kolridža, P. B. Šelija, Dž. Kitsa, V. Igoa, A. de Lamartina, A. de Vinjija, Ž. Nervala, A. Puškina, E. Baratinskog, M. Ljermontova, A. Mickjeviča, J. Slovackog, Đ. Leopardija, Š. Petefija, F. Prešerna, L. Kostića. Poezija Š. Bodlera kao sinteza bitnih odlika romantičarske i početak moderne lirike. Emily Dickinson, naš savremenik. N. B. U rasporedu predavanja navedene su sve nastavne jedinice koje će biti obrađene tokom semestra.
Preduvjet za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni (test) i usmeni.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. De Sanktis, F. (1960) <i>Kritički eseji</i>. Beograd: Kultura.
2. Grupa autora (1991) <i>Engleska književnost (II)</i>. Sarajevo: Svjetlost.
3. Grupa autora (1978) <i>Ruska književnost (I)</i>. Sarajevo – Beograd: Svjetlost – Nolit.
4. Martini, F. (1971) <i>Istorija nemačke književnosti</i>. Beograd: Nolit.
5. Tibode, A. (1961) <i>Istorija francuske književnosti</i>. Sarajevo: Veselin Masleša.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Osnove dramaturgije 1, FIL KOB 318
Semestar i broj bodova: V; 2P + 1S + 1V; 6 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata sa osnovama dramaturgije. Upoznavanje s pojmom i predmetom dramaturgije, a zatim i sa odnosom dramaturgije prema teoriji drame i historiji drame i teatra. Također, studenti bi se upoznali sa elementima dramskog teksta i specifičnostima drame i dramskog.
Sadržaj predmeta: Nakon upoznavanja s pojmom i predmetom dramaturgije, studenti bi bili upoznati sa odnosom dramaturgije prema teoriji drame, s jedne, i historiji drame i teatra, s druge strane. Zatim bi se govorilo o specifičnostima drame i dramskog, o odnosu dramskog prema epskome i lirskom, o dramskom vremenu i prostoru, o osnovnim elementima dramskog teksta, o postupcima konstrukcije dramskoga književnog djela. Posebna pažnja bi se posvetila predstavljanju kao osnovi drame, dakle posebno bi se naglasila važnost dramskog <i>sada i ovdje</i> .
Nastava podrazumijeva i aktivno sudjelovanje studenata, pisanje praktičnih vježbi i usmena izlaganja. Tokom semestra studenti su dužni napisati tri vježbe.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit); pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aristotel (1983) <i>O pjesničkom umijeću</i>. Zagreb: August Cesarec.
2. Fergusson, F. (1979) <i>Pojam pozorišta</i>. Beograd: Nolit.
3. Karahasan, Dž. (1988) <i>Model u dramaturgiji</i>. Zagreb: Centar za kulturnu djelatnost.
4. Karahasan, Dž. (2004) <i>Dnevnik melankolije</i>. Zenica: Vrijeme.
5. Klotz, V. (1995) <i>Otvorena i zatvorena forma u drami</i>. Beograd: Lapis.
6. Lessing, G. E. (1950) <i>Hamburška dramaturgija</i>. Zagreb: Državno izdavačko preduzeće Hrvatske.
7. Lessing, G. E. (1964) <i>Laookon</i>. Beograd: Rad.
8. <i>Moderna teorija drame</i>. Prir. M. Miočinović. Beograd: Nolit. 1981.
9. Pfister, M. (1998) <i>Drama</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI.
10. Szondi, P. (2001) <i>Teorija moderne drame</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Stilistika 2, FIL KOB 324
Semestar i broj bodova: V; 2P + 2S; 6 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: obavezni
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj predmeta jeste dalje proučavanje stilistike, pri čemu se u centru pažnje nalazi književnoumjetnički stil. Uz to, zadatak predmeta jeste da studenti dalje razviju stilističku <i>kompetenciju i performancu</i> (mogućnost prepoznavanja pojedinih stilova i žanrova, njihove stilističke analize i, što je posebno značajno, mogućnost kreiranja tekstova sa određenom stilskom i registarskom markiranošću), budući da će im to biti neophodno u njihovoј profesiji. Da bi se taj cilj što uspešnije realizirao, naglašeno mjesto zauzimaju praktični radovi, koji su bazično usklađeni sa osnovnom koncepcijom studija komparativne književnosti.</p> <p>Sadržaj predmeta: Na predavanjima studenti dobijaju osnovne informacije o književnoumjetničkom stilu i njegovim podstilovima (dramskom, proznom i poetskom). Drugo centralno pitanje jeste proučavanje nivoa stilističke analize od fonostilistike, grafostilistike, preko leksičke, morfološke i sintaksičke pa do tekstualne i diskursne stilistike. Proučava se stil hiperteksta, koji uključuje i interpretaciju sms-poruka, bloga, te književnosti nastale u tim formama. Konačno, izučavaju se tropi i figure, te narrativne figure.</p> <p>Na seminarima se produbljuju saznanja iz pojedinih nastavnih cjelina, a studenti pripremaju referate i seminarske radove. Vježbe podrazumijevaju razvijanje stilističke performance – analizu i pisanje tekstova koji pripadaju različitim stilovima, odnosno diskursnim žanrovima, te pisanje radova na zadatu temu; ti se tekstovi zajednički komentiraju i studenti usavršavaju vlastiti stil uz poštovanje pravila svakoga žanra. Osim toga, vrše se analize stilski različitih tekstova.</p> <p>Studenti također čitaju one tekstove koji su se u izvodima ili cijelovito obrađivali na seminarima.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Stilistika 1
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestr) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestruru.
Udjbenici:
1. Katnić-Bakaršić, M. (2007) <i>Stilistika</i> . Drugo izdanje. Sarajevo: Tugra.
Literatura:
1. Bahtin, M. (1980) „Prilog istoriji formi iskaza u konstrukcijama jezika”. U: <i>Marksizam i filozofija jezika</i> . Beograd: Nolit. Str. 123–186.
2. Bourdieu, P. (1992) <i>Što znači govoriti: ekonomija jezičnih razmjena</i> . Zagreb: Naprijed.
3. Jakobson, R. (1966) <i>Lingvistika i poetika</i> (odabrani tekstovi). Beograd: Nolit.
4. Katnić-Bakaršić, M. (2003) <i>Stilistika dramskog diskursa</i> . Zenica: Vrijeme.
5. Lešić, Z., Kapičić-Osmanagić, H., Katnić-Bakaršić, M., Kulenović, T. (2007) <i>Suvremena tumačenja književnosti</i> . Sarajevo: Sarajevo Publishing.
6. Lotman, J. M. (1976) <i>Struktura umetničkog teksta</i> (odabrani dijelovi knjige). Beograd: Nolit.
7. Moranjak-Bamburać, N. (2003) <i>Retorika tekstualnosti</i> . Sarajevo: Buybook.
8. Oraić-Tolić, D. (1990) <i>Teorija citatnosti</i> . Zagreb: GZH.
9. Silić, J. (2006) <i>Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika</i> . Zagreb: Disput.
10. Škreb, Z., Stamać, A. (1986) <i>Uvod u književnost. Teorija, metodologija</i> (odabrani tekstovi o stilu, o jeziku i književnosti). Zagreb: Globus.
11. Uspenski, B. A. (1979) „Poetika kompozicije”. U: <i>Poetika kompozicije. Semiotika ikone</i> . Beograd: Nolit.
Napomena: Pored osnovne literature uz pojedine nastavne teme uvodit će se proširena literatura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća povijest književnosti 6 – Stilske karakteristike prozne književnosti 20. stoljeća FIL KOB 322
Semestar, broj sati i broj bodova: V semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbe, 2 sata seminar; ECTS 8 /jednopredmetni/; 1 sat predavanja. 1 sat vježbe, 1 sat seminar; 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe i seminari
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa velikom proznom književnošću u devetnaestom i dvadesetom stoljeću. Kolegij se sastoji od predavanja (30 sati) i vježbi (30 sati). U okviru predavanja posebna pažnja bit će posvećena teorijskim aspektima romana u 19. i 20. stoljeću, kao i društveno-historijskim uslovima u kojima su nastali, te o slici svijeta koja se može rekonstruirati iz književne tehnike u djelima ove epohe. Predavanja će se fokusirati i na društveno-historijski kontekst 20. stoljeća da bi studenti stekli jasnu sliku o važnosti koju svjetski ratovi i naučne revolucije imaju za sliku čovjeka druge polovine devetnaestog i dvadesetog stoljeća.
Sadržaj predmeta: U prvoj polovini kolegija predavanja će se baviti problemima metemorfoze tradicionalnog romana, npr. sa pojmom eseja u romanu, ali i sa kompleksnošću tumačenja modernog romana. Također, studenti će se upoznati sa osnovnim stilskim formacijama koje obilježavaju kraj 19. i 20. stoljeće u romanu. U drugoj polovini kolegija će se izučavati isključivo roman dvadesetog stoljeća. Posebna pažnja će se posvetiti subverziji modernizma u romanu dvadesetog stoljeća. Također, kolegij će se baviti i obnovljenim interesom za mit u romanu ove epohe, na primjerima Joyceovog Uliksa i Camusove knjige Mit o Sizifu. Kao posebna tematska cjelina u okviru kolegija izdvaja se odnos između teoretičaracije romana i suvremenih književnih teorija, odnosno značaj koji roman kao forma ima za razmišljanja najznačajnijih filozofa dvadesetog stoljeća. Na primjerima južnoameričkih autora govorit će se o pojmu magijskog realizma. Na vježbama će biti analitički obrađivana djela sa liste obavezne lektire za ovaj kolegij te su studenti obavezni da djela u cijelosti pročitaju u vrijeme kada se ona prema programu obrađuju na predavanjima i vježbama, a njihovo aktivno učešće na satima vježbi će značajno utjecati na konačnu ocjenu iz ovog predmeta
Preduvjeti za upis predmeta: FIL KOB 222, Opća povijest književnosti II (2. dio)
Način provjere znanja: <ul style="list-style-type: none">
• kontinuirano tokom semestra;
• jedan seminarski rad tokom semestra;
• pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Biti, Vladimir: <i>Pojmovnik suvremene književne i kulturne teorije</i>. Zagreb. 1997.
2. Bašić, Sonja: <i>Subverzije modernizma: Joyce i Faulkner</i>. Zagreb. 1996.
3. Currie, Mark (ur): <i>Metafiction</i>. London-New York. 1995
4. Lodge, David: <i>Načini modernog pisanja</i>, Zagreb. 1988.
5. Sepčić, Višnja. <i>Klasici modernizma</i>. Zagreb. 1996.
6. Solar, Milivoj. <i>Mit o avangardi i dekadenciji</i>. Beograd. 1985.
7. Solar, Milivoj (ur.). <i>Moderna teorija romana</i>. Beograd. 1979.
8. Žmegač, Viktor. <i>Težišta modernizma: od Baudelairea do ekspresionozma</i>. Zagreb. 1986.
Dodatna i preporučena literatura: studenti će svake godine početkom semestra dobiti spisak aktualne literature koja će biti uvrštena kao dodatna i preporučena literatura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Prevođenje i kultura 2, FIL KOB 329
Semestar i broj bodova: VI; 2P + 1V; 4 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s problemima prepjevanja moderne i postmoderne poezije. Realiziranje teorije prepjeva u praksi.
Sadržaj predmeta: Prepjevi poezije G. Apolinera, P. Valerija, G. Bena, V. B. Jejtsa, A. Bloka, B. Pasternaka, J. Brodskog.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni (test) i usmeni.
Udžbenici: nema
Literatura:
1. Džons, F. R. (2004) <i>Prevoditeljev put</i> , Sarajevo: Buybook.
2. Lederer, M. (1994) <i>La traduction aujourd'hui</i> . Hachette: F.L.E. Paris 9.
3. Levi, J. (1982) <i>Umjetnost prevodenja</i> . Sarajevo: Svjetlost.
4. Sibinović, M. (1979) <i>Original i prevod</i> . Beograd: Privredna štampa.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Poetika lirskog teksta 2, FIL KOB 326
Semestar i broj bodova: VI; 2P + 2S; 5 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s poetikom najuspjelijih uzoraka strane i naše lirike koja je napisana u razdoblju od renesanse do dvadesetog stoljeća, i lirike nastale u dvadesetom stoljeću, te poređenje dviju poetika lirskog teksta – „klasične” i „moderne”. Romantika kao korijen moderne, ili moderna lirika kao „deromantizirana romantika”. Pravci u modernoj lirici - osnovne informacije. Analiza individualnih poetika. Postmoderistička reakcija.
Sadržaj predmeta: Moderna i postmoderna lirika: Š. Bodler, A. Rembo, V. Vitmen, E. Dikinson, G. Apoliner, P. Valeri, G. Ben, R. M. Rilke, V. B. Jejts, A. Blok, V. Majakovski, A. Breton, T. S. Eliot, K. Kavafi, F. G Lorka, R. Alberti, F. Pesoa, B. Pasternak, Đ. Ungareti, E. Montale, R. Forst, R. Tagore, H. Džubran, T. Ujević, A. B. Šimić, R. Petrović, V. Popa, S. Kulenović, M. Dizdar, I. Slamnig, J. Brodska.
N. B. U rasporedu predavanja navedene su sve nastavne jedinice koje će biti obrađene tokom semestra.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni (test) i usmeni.
Literatura:
1. Friedrich, H. <i>Struktura moderne lirike</i> . 2. Lotman, J. M. (1976) <i>Struktura umetničkog teksta</i> . Beograd: Nolit. 3. Pavletić, V. (1986) <i>Ključ za modernu poeziju</i> . Zagreb: Globus. 4. <i>Pojmovnik ruske avangarde</i> (1-8). Zagreb: Grafički zavod Hrvatske. 1984. 5. Štajger, E. (1978) <i>Umeće tumačenja</i> . Beograd: Prosveta. 6. <i>Umetnost tumačenja poezije</i> . Prir. D. Nedeljković i M. Radović. Beograd: Nolit. 1979.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Osnove dramaturgije 2, FIL KOB 328
Semestar i broj bodova: VI; 2P + 1V; 4 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata sa osnovama dramaturgije. Upoznavanje s konstitutivnim elementima drame. Detaljna analiza različitih stupnjeva složenosti dramskog lika, zatim analiza različitih tipova dramskog sižea, te upoznavanje s pojmom i značajem dramske radnje i s tehničkim elementima drame.
Sadržaj predmeta: U prvom dijelu ovoga kolegija studenti bi bili upoznati s konstitutivnim elementima drame. Zatim bi se razmatrali pojam i funkcije dramskog lika, sredstva i načini njegove gradnje, stupnjevi njegove složenosti (dramaturška funkcija, maska, tip, karakter). U vezi s drugim konstitutivnim elementom drame, sižeom, govorilo bi se o tipovima dramskog sižea, zatim o principima povezivanja dramskih događaja u siježni niz (progresija, piramida, grana, paralelni nizovi). Posebno mjesto u ovom kolegiju zauzima definiranje radnje kao konstitutivnog elementa drame. Nakon upoznavanja s konstitutivnim elementima drame, studenti će biti upoznati i s njenim tehničkim elementima (replika, didaskalija, prizor/scena/episodija, čin).
Nastava podrazumijeva i aktivno sudjelovanje studenata, pisanje praktičnih vježbi i usmena izlaganja. Tokom semestra studenti su dužni napisati tri vježbe.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit); pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aristotel (1983) <i>O pjesničkom umijeću</i>. Zagreb: August Cesarec.
2. Fergusson, F. (1979) <i>Pojam pozorišta</i>. Beograd: Nolit.
3. Karahasan, Dž. (1988) <i>Model u dramaturgiji</i>. Zagreb: Centar za kulturnu djelatnost.
4. Karahasan, Dž. (2004) <i>Dnevnik melankolije</i>. Zenica: Vrijeme.
5. Klotz, V. (1995) <i>Otvorena i zatvorena forma u drami</i>. Beograd: Lapis.
6. Lessing, G. E. (1950) <i>Hamburška dramaturgija</i>. Zagreb: Državno izdavačko preduzeće Hrvatske.
7. Lessing, G. E. (1964) <i>Laookon</i>. Beograd: Rad.
8. <i>Moderna teorija drame</i>. Prir. M. Miočinović. Beograd: Nolit. 1981.
9. Pfister, M. (1998) <i>Drama</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI.
10. Szondi, P. (2001) <i>Teorija moderne drame</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI.

**Program obaveznih i izbornih predmeta
za dvopredmetni studij komparativne književnosti
A1 + A2 (I. ciklus)
na Odsjeku za komparativnu književnost i bibliotekarstvo**

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Uvod u proučavanje književnosti 1, FIL KOB 112
Semestar, broj sati i broj bodova: I; 2P + 1V, 3 ECTS /dvopredmetni A1+A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
<p>Cilj predmeta: Predmet Uvod u proučavanje književnosti 1 namijenjen je studentima/icama prve godine studija komparativne književnosti i ima za cilj njihovo upoznavanje s osnovnim problemima, područjima, terminologijom i razvojem znanosti o književnosti od antike do danas.</p> <p>U prvoj polovini kolegija predavanja će se fokusirati na opis nastanak i razvoj nauke o književnosti, tradicionalne izvore (kraći pregled povjesnih poetika i retorika) i na problem književnog jezika . U drugoj polovini kolegija će se izučavati klasifikacija književnosti, osnovnim pristupima i problemima povijesti književnosti, teorije književnosti, književne kritike, komparativne književnosti, te književni periodi i razdoblja. Na vježbama će biti analitički obrađivana tekstovi sa liste obavezne kritičko teorijske literature za ovaj kolegij te su studenti/ce obavezni/e da tekstove u cijelosti pročitaju u vrijeme kada se ona prema programu obrađuju na predavanjima i vježbama, a njihovo aktivno učešće će značajno utjecati na konačnu ocjenu iz ovog predmeta.</p>
Sadržaj predmeta:
<ol style="list-style-type: none">
1. Nastanak i razvoj znanosti o književnosti, tradicionalni izvori (posebno Platon i Aristotel), kraći pregled povjesnih poetika i retorika.
2. Književnost kao mimeza, jezik i ekspresija
3. Osnovni pristupi i problemi povijesti književnosti, teorije književnosti i književne kritike.
4. Koncepcije komparativne književnosti
5. Književni periodi i razdoblja
Preduvjeti za upis predmeta: nema
<p>Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; dva kolokvija (prvi sredinom, drugi krajem semestra).</p> <p>Preduvjet za finalnu provjeru: uredno pohađanje predavanja i vježbi tokom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi. Finalna provjera: pismeni ispit</p> <p>Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i učešća u diskusiji na vježbama (20 %), srednje ocjene testova (40 %) i pismenog ispita (40 %).</p>
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Lešić, Z. (2005) <i>Teorija književnosti</i>. Sarajevo: SP.
2. Solar, M. (1998) <i>Teorija književnosti</i>. Zagreb.
3. Škreb, Z., Stamać, A. (1997) <i>Uvod u književnost</i>. Zagreb.
Dodatna i preporučena literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aristotel (1983) <i>O pjesničkom umijeću</i>. Zagreb: August Cesarec.
2. Beker, M. (1999) <i>Povijest književnih teorija</i>. Zagreb: MH.
3. Biti, V. (1997, 2000) <i>Pojmovnik suvremene i kulturne teorije</i>. Zagreb.
4. Boileau-Despreaux, N. (1999) <i>Pjesničko umijeće</i>. Zagreb: MH.
5. Culler, J. (2001) <i>Književna teorija: vrlo kratak uvod</i>. Zagreb: AGM.
6. Pavličić, P. (1983) <i>Književna genologija</i>. Zagreb: Liber.
7. Platon (1976) <i>Država</i>. Beograd: BIGZ.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća povijest književnosti 1 - Antički period, FIL KOB 114
Semestar (semestri i broj bodova): I; 2P + 1V; 3 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: stručni
Cilj predmeta: Upoznati studente Odsjeka za komparativnu književnost i bibliotekarstvo sa osnovnim elementima znanstvenog pristupa materiji antičke književnosti. Studenti kroz više provjera: domaće zadatke, pismene i usmene ispite, referate i izradu seminarског rada stiču pravo upisa na narednu godinu.
Sadržaj predmeta: Proučavat će se antropologija, sveti tekstovi, epska tradicija antike, antički teatar, poetika i retorika tog razdoblja, lirika i estetička misao antike.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; domaći zadaci, pismene i usmene provjere znanja, referati i izrada seminarског rada.
Literatura:
1. Auerbach (2004) <i>Mimeza</i> . Zagreb: Hena com. 2. Curtius (1971) <i>Europska književnost i latinsko srednjovjekovlje</i> . Zagreb: Matica hrvatska. 3. Dukat (1988) <i>Homersko pitanje</i> . Zagreb: Globus. 4. Frajdenberg (1986) <i>Slika i pojam</i> . Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske. 5. Harrington (1991) <i>Uvod u Bibliju</i> . Zagreb: Kršćanska sadašnjost. 6. Meletinski (1983) <i>Poetika mita</i> . Beograd: Nolit. Obavezna i šira literatura se inovira svake godine, o čemu se studenti informiraju na početku semestra.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Teorija kulture i komunikacija, FIL KOB 116
Semestar i broj bodova: I; 1P + 1V; 3 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovoga kolegija jeste da se studenti što temeljitije upoznaju sa suvremenim kulturnim teorijama, naukama o komunikaciji i njenim tipovima, lingvističkim teorijama, strukturalnom lingvistikom, teorijom informacija i njenim terminima, kibernetikom, strukturalizmom i semiologijom, tipovima znakova, profesijom kritičara i interpretatora, medijima masovne komunikacije, teorijom recepcije i publicističkom stilistikom.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se studenti upoznaju s dominantnim kulturnim teorijama i doprinosom znanstvenika kao što su Umberto Eco, Mukaržovski, Barthes, dok su lingvističke teorije predstavljene preko djela Ferdinanda de Sosira, Emila Benvenista, Romana Jakobsona, Čarlsa Morisa i sistematizatora ovih ideja Tvrkta Kulenovića. Mediji masovne komunikacije i njihova upotreba bit će predstavljeni djelom Maršala Makluana i Edgara Morina. Suvremena digitalna djelatnost bit će osvijetljena zbornikom <i>Videosfera</i> (Ristić), a teorija recepcije Jusovim djelom. U segmentu posvećenom publicističkoj stilistici studenti će uraditi više zadataka na dogovorenju temu, što treba stimulirati njihov intelektualni, znanstveni i kreativni potencijal. Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava (odlomci iz pjesama ili prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web-stranice na internetu, Power point prezentacije), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu. U toku svakog semestra student je obavezan da pročita ona djela koja su se u izvodima ili cijelovito obrađivala na predavanjima i vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestr) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestr.
Udžbenici: nema
Literatura: 14. Barthes, (1989) <i>Carstvo znakova</i> , Zagreb, August Cesarec. 15. Benvenist, (1975) <i>Problemi opšte lingvistike</i> , Beograd, Nolit. 16. Calvino, (1989) <i>Američka predavanja</i> , Novi Sad, Bratstvo i Jedinstvo. 17. Čolović, (1984) <i>Divilja književnost</i> , Beograd, Nolit. 18. Jakobson, (1966) <i>Lingvistika i poetika</i> , Beograd, Nolit. 19. Jaus, (1978), <i>Estetika recepcije</i> , Beograd, Nolit 20. Kulenović, (1995) <i>Rezime</i> , Sarajevo, Međunarodni centar za mir. 21. Makluan, (1972) <i>Poznavanje opštila – čovjekovih produžetaka</i> , Beograd, Prosveta. 22. Morin, (1976) <i>Duh vremena</i> , Beograd, Nolit. 23. Moris, (1975) <i>Osnove teorije o znacima</i> , Beograd, Beogradski izdavačko – grafički zavod. 24. Mukaržovski, (1987) <i>Struktura, funkcija, znak, vrednost</i> , Beograd, Nolit. 25. Ristić, (1986) <i>Videosfera</i> , Beograd, Studentski izdavački centar. Sosir, (1977) <i>Opšta lingvistika</i> , Beograd, Nolit.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Uvod u proučavanje književnosti 2, FIL KOB 118
Semestar, broj sati i broj bodova: II; 2P + 1V, 3 ECTS /dvopredmetni A1+A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Ovaj je predmet namijenjen studentima/icama prve godine studija i ima za cilj upoznavanje s osnovnim stilskim formacijama, teorijom književnih rodova i vrsta, osnovnim pojmovima versifikacije, te sa stilističkom analizom književnog teksta.
Sadržaj predmeta: <ol style="list-style-type: none">
1. Stilske formacije
2. Rodovi i vrste: epika, lirika, drama, i problem romana
3. Uvod u teoriju stiha
4. Versifikacijski sistemi
5. Stalni oblici stiha i strofe
6. Uvod u stilistiku
7. Klasifikacija stilskih figura
8. Metafora i metonimija kao ključni termini
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Uvod u proučavanje književnosti 1
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; dva kolokvija (prvi sredinom, drugi krajem semestra). Preduvjet za finalnu provjeru: uredno pohađanje predavanja i vježbi tokom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi. Finalna provjera: pismeni ispit Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i učešća u diskusiji na vježbama (20 %), srednje ocjene testova (40 %) i pismenog ispita (40 %).
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Kajzer, V. (1973) <i>Jezičko umjetničko djelo</i>. Beograd.
2. Lešić, Z. <i>Teorija književnosti</i>. Sarajevo: SP.
3. Škreb, Z., Stamać, A. (1997) <i>Uvod u književnost</i>. Zagreb.
Dodatna i preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Biti, V. (1997) <i>Pojmovnik suvremene i kulturne teorije</i>. Zagreb.
2. Grdinić, N. (2007) <i>Stalni oblici pesme i strofe</i>. Beograd: Narodna knjiga.
3. Jakobson, R. (1978) <i>Ogledi iz poetike</i>. Beograd: Prosveta.
4. Katnić-Bakaršić, M. (2001) <i>Stilistica</i>. Sarajevo: Naučna i univerzitetska knjiga.
5. Kravar, Z. (1993) <i>Tema «stih»</i>. Zagreb: Zavod za znanost o književnosti.
6. Lešić, Z. (1971) <i>Jezik i književno djelo</i>. Sarajevo: Zavod za izdavanje udžbenika.
7. Lotman, J. (2001) <i>Struktura umjetničkog teksta</i>. Zagreb: Alfa.
8. Moranjak-Bamburać, N. (2003) <i>Retorika tekstualnosti</i>. Sarajevo: Buybook.
9. Pavličić, P. (1989) <i>Stih i značenje</i>. Zagreb: Naprijed.
10. Petrović, S. (2003) <i>Oblik i smisao</i>. Beograd: Fabrika knjiga.
11. Tinjanov, J. (1990) <i>Problemi stihovnog jezika: Arhaisti i novotari</i>. Sarajevo: Veselin Masleša.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća povijest književnosti 2 - Period Srednjeg vijeka, FIL KOB 120
Semestar i broj bodova: III; 2P + 1V, 3 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente Odsjeka za komparativnu književnost i bibliotekarstvo sa osnovnim elementima književno-znanstvenog pristupa materiji srednjovjekovne književnosti.
Sadržaj predmeta: Proučava se fenomen okvirne priče, srednjovjekovni roman, predislamska misao i književnost, poetičko-retorički pristup kur'anskoj tekstualnosti, poetika arabeske, trubadurska poezija, vizantijska umjetnost, Dantova djela te srednjovjekovna fantastika i simbolizam.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; dva eseja, završni pismeni ispit.
Literatura:
1. Auerbach (2004) <i>Mimeza</i> . Zagreb ; Hena com.
2. Curtius (1971) <i>Europska književnost i latinsko srednjovjekovlje</i> . Zagreb: Matica hrvatska.
3. Harrington (1991) <i>Uvod u Bibliju</i> . Zagreb: Kršćanska sadašnjost.
4. Meletinski (1983) <i>Poetika mita</i> . Beograd: Nolit.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Odnosi među umjetnostima, FIL KOB 122
Semestar i broj bodova: II; 1P + 1V, 3 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni je cilj ovoga kolegija da se student što temeljitije upozna s najznačajnijim poetikama, estetičkim teorijama pojedinačnih umjetničkih vrsta, kao i principima komparativne estetike. Vrlo je bitno sagledati odnos umjetnosti prema drugim konstituentima kulture (prema mišljenju, religiji, nauci, politici, masovnim komunikacijama, subkulturi). Studente treba temeljito upoznati s prvcima u morfološkoj analizi umjetnosti, kao i s narativnom putanjom od ideje do djela.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se studenti upoznaju s problemom autoreferencijalnosti, vrstama umjetnosti, semiotikom književnosti, teatra i filma, glazbom kao umjetnosti zasnovanoj na sintaksi, prvcima u morfološkoj analizi umjetnosti, a na vježbama će se baviti rekonstrukcijom kreativnog čina i stvaralaštva uopće, kao i analizama narativne putanje od ideje do djela na primjerima iz različitih vrsta umjetnosti. Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava (odломci iz pjesama ili prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web-stranice na internetu, Power point prezentacije), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu. U toku svakog semestra student je obavezan da pročita, presluša i pogleda ona djela koja su predviđena programom, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Odnosi među umjetnostima
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">
1. Kulenović, (1995) <i>Rezime</i>, Sarajevo, Međunarodni centar za mir.
2. Kulenović, (1983) <i>Umetnost i komunikacija</i>, Sarajevo, Veselin Masleša.
3. Kulenović, (1975) <i>Teorijske osnove modernog azijskog i klasičnog evropskog pozorišta</i>, Sarajevo, Svjetlost.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Doležal, (1991) <i>Poetike zapada</i>, Sarajevo, Svjetlost.
2. Foht, (1972) <i>Uvod u estetiku</i>, Sarajevo, Zavod za izdavanje udžbenika
3. Foht, (1976) <i>Tajna umjetnosti</i>, Zagreb, Školska knjiga.
4. Lotman, (1976) <i>Struktura umjetničkog teksta</i>, Beograd, Nolit.
5. Lotman, (1976) <i>Semiotika filma</i>, Beograd, Institut za film.
6. Musabegović, (1982) <i>Mimezis i konstrukcija</i>, Sarajevo, Veselin Masleša.
7. Pođoli, (1975) <i>Teorija avangardne umjetnosti</i>, Beograd, Nolit.
8. Ranković, (1973) <i>Komparativna estetika</i>, Beograd, Umetnička akademija u Beogradu.
9. Stojanović, (1975) <i>Film kao prevazilaženje jezika</i>, Beograd, Univerzitet umetnosti u Beogradu.
10. Surio (1958), <i>Odnosi među umjetnostima, Problemi uporedne estetike</i>, Sarajevo, Svjetlost.
11. Šion, (1989) <i>Napisati scenario</i>, Beograd, Naučna knjiga/Institut za film

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Književne teorije od pozitivizma do strukturalizma, FIL KOB 216
Semestar i broj bodova: III; 2P + 1V; 4 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata/ica s osnovnim orijentacijama u književnoj kritici do kraja 70-ih godina 20. stoljeća.
Sadržaj predmeta: Teme: Pozitivizam, ruski formalisti, „nova kritika” u Engleskoj i Americi, učenje o interpretaciji, psihanalitička i arhetipska književna kritika, estetika recepcije i strukturalizam. Teorijski pristupi čitanju književnog teksta, utjecaji lingvistike, teorija informacija i semiotika.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kritički prikaz i dva testa (prvi sredinom, drugi krajem semestra). Preduvjet za finalnu provjeru: uredno pohađanje predavanja i vježbi tokom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi. Finalna provjera: pismeni ispit Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i učešća u diskusiji na vježbama (10 %), srednje ocjene testova (30 %), ocjene kritičkog prikaza (20 %) i pismenog ispita (40 %).
Obavezna literatura:
1. Beker, M. (1986) <i>Suvremene književne teorije</i> . Zagreb: SNL. 2. Lešić, Z. (2006) <i>Suvremena tumačenja književnosti</i> . Sarajevo: Sarajevo Publishing. 3. Solar, M. (1998) <i>Teorija književnosti</i> . Zagreb.
Dodatna i preporučena literatura:
1. Beker, M. (1986) <i>Suvremene književne teorije</i> . Zagreb: SNL. 2. Hirsch, E. D. (1983) <i>Načela tumačenja</i> . Beograd: Nolit. 3. Jameson, F. (1978) <i>U tamnici jezika</i> . Zagreb: Stvarnost. 4. Lotman, M. (1974) <i>Struktura umjetničkog teksta</i> . Beograd. 5. Milošević, N. <i>Filozofija strukturalizma</i> . Beograd 6. Petrović, S. (1972) <i>Priroda kritike</i> . Zagreb. 7. Stamać, Ante i Zuppa, Vjeran (ur.) (1972) <i>Nova evropska kritika III</i> . Split: N. z. Marko Marulić. 8. <i>Suvremena tumačenja književnosti</i> (Zdenko Lešić, Hanifa Kapidžić-Osmanagić, Marina Katnić-Bakaršić, Tvrtnko Kulenović) (2007). Sarajevo: Sarajevo Publishing. 9. Škreb, Z., Stamać, A. (1997) <i>Uvod u književnost</i> . Zagreb.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Uvod u naratologiju, FIL KOB 212
Semestar, broj sati i broj bodova: III; 2P + 1V; 4 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj je ovoga predmeta ponuditi pregled pojmovnih sistema analize ruskog formalizma i strukturalizma, kao i uvid u morfologiju jednostavnih oblika, ali i studentima/icama pružiti mogućnost da razviju svoje kreativne sposobnosti, kako u interpretativnom, tako i u stvaralačkom smislu. Stoga se proučavanje narativnih modela u književnosti, te narativnih strategija i modusa ne koristi samo u svrhu sticanja znanja, već se studentima/icama predlaže i model re-kreiranja interesa za pripovjedni tekst.
Sadržaj predmeta: Izučavat će se osnovni pojmovi teorije proze kao što su fabula, siže, kompozicija / konstrukcija, motiv i motivacija, lik i sl., te jednostavni oblici (legenda, mit, bajka) i teorija novele, kratka priča. Svi narativni modeli, pripovjedačke strategije i modusi razmatrat će se na reprezentativnom materijalu, koji će biti priložen uz ovaj program kao obavezna lektira.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; esej (4–5 kartica) i dva testa (prvi sredinom, drugi krajem semestra). Preduvjet za finalnu provjeru: uredno pohađanje predavanja i vježbi tokom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi. Finalna provjera: pismeni ispit Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i učešća u diskusiji na vježbama (10 %), srednje ocjene testova(40 %), ocjene eseja (10 %) i pismenog ispita (40 %).
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Bal, M. (2000) <i>Naratologija</i>. Novi Sad.
2. Kramarić, Z. (ur.) (1989) <i>Uvod u naratologiju</i>. Osijek.
3. 3. Rimon-Kenan, Š. (2007) <i>Narativna proza</i>. Beograd: Narodna knjiga.
Dodatna i preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Biti, V. (1987) <i>Interes pripovjednog teksta</i>. Zagreb: SNL.
2. Jolles, A. (2000) <i>Jednostavni oblici</i>. Zagreb.
3. Levi-Strauss, C. (1988) <i>Strukturalna antropologija</i>. Zagreb.
4. Petrov, A. (prir.) (1970) <i>Poetika ruskog formalizma</i>. Beograd.
5. Prop, V. (1982) <i>Morfologija bajke</i>. Beograd.
6. Prop, V. (1990) <i>Historijski korijeni bajke</i>. Sarajevo.
7. Tomaševski, B. (1998) <i>Teorija književnosti</i>. Zagreb. <ol style="list-style-type: none">
1. <i>Bajke</i> (po izboru).
2. <i>Balzac, Onore de. Gopsek</i>.
3. <i>Boccaccio, G. Dekameron</i>.
4. <i>Chaucer, G. Kanterberijske priče</i>.
5. Čehov, A. <i>Priče</i> (po izboru).
6. Gogolj, N. <i>Priče</i> (po izboru).
7. Hemingway, E. <i>Priče</i> (po izboru).
8. <i>Hiljadu i jedna noć</i>.
9. Hrabal, B. <i>Svaki dan čudo</i>.
10. Kafka, F. <i>Preobražaj</i>.
11. Poe, E. A. <i>Priče</i> (po izboru).
12. Ramadan, H. <i>Priče od kiše</i>.
13. Singer, I. B. <i>Priče</i> (po izboru).
14. Ugrešić, D. <i>Život je bajka</i>.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća povijest književnosti 3 - Od renesanse do realizma, FIL KOB 214
Semestar i broj bodova: III; 2P + 1V; 4 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj je predmeta rasvijetliti stilske karakteristike velikih književno-povijesnih razdoblja, i to u periodu od renesanse do realizma kako u romanu, tako i u drami.
Sadržaj predmeta:
1. Humanizam i renesansa (predstavnici, stilske karakteristike, analiza najznačajnijih proznih djela tog perioda).
2. Barok (predstavnici, stilske karakteristike, analiza najznačajnijih djela tog perioda).
3. Klasicizam (predstavnici, stilske karakteristike, historijski kontekst, analiza najznačajnijih proznih djela tog perioda).
4. Romantizam (predstavnici, stilske karakteristike, analiza najznačajnijih proznih djela tog perioda).
5. Realizam (predstavnici, stilske karakteristike, analiza najznačajnijih proznih djela tog perioda).
Preduvjeti za upis predmeta: položeni obavezni predmeti s prve godine
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; jedan seminarski rad tokom semestra, pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Literatura:
1. Bahtin, M. <i>Voprosy literatury i estetiki</i> . Moskva. (srpsko izdanje: <i>O romanu</i> . Beograd, 1989)
2. Bahtin, M. <i>Tvorčestvo Fransua Rable i narodnaja kul'tura srednevekov'ja i Renesansa</i> . Moskva. (srpsko izdanje: Beograd, 1978)
3. Flaker, A., Škreb, Z. (1964) <i>Stilovi i razdoblja</i> . Zagreb.
4. Solar, M. (1974) <i>Ideja i priča. Aspekti i teorije proze</i> . Zagreb.
5. Žmegač, V. (1987) <i>Povijesna poetika romana</i> . Zagreb.
Napomena: obavezna i opća literatura se inovira svake godine, o čemu će studenti biti informirani početkom semestra.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Postmodernistička proza FIL KOB 238
Semestar, broj sati i broj bodova: 2 sata predavanja, 1 sat vježbe, 2 sata seminar; 8 ECTS /jednopredmetni/ 2 sata predavanja, 1 sat vježbe; 3 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 3. semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe i seminari
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa razvojem romana u 20. Stoljeću. Kolegiji se sastoji od predavanja (30 sati) i vježbi (30 sati). U okviru predavanja posebna pažnja biće posvećena suvremenim teorijskim pristupima romanu i društveno-historijskim uslovima koji su doveli do njegovog nastanka, načinu na koji dato djelo otjelovljuje osnovne preokupacije svoje epohe i načinu na koji se danas tumače književna ostvarenja ranijih epoha i stilskih pravaca, sukladno suvremenom književno-teorijskom pristupu.
Sadržaj predmeta: Razmotriti će se osnovni problemi <i>preispisivanja</i> romana realizma i modernizma unutar postmodernističke metafikcionalne proze. Ujedno će biti ponuđena određena teorijska znanja – nekada u vidu naznaka, a ponekad i nešto opširnije kada su ta znanja neposredno značajna za razumijevanje eksperimentalnog pristupa romanskonoj formi, ili nekim bitnim pitanjima o položaju suvremenog čovjeka bez kojih ni roman našeg stoljeća ne bi imao baš takav pristup kakvog je iskazao širom svijeta. Na vježbama će biti analitički obrađivana djela sa liste obavezne lektire i literature za ovaj kolegiji te su studenti obavezni da ih pročitaju u cijelosti i to u vrijeme kada se ona prema programu obražuju na predavanjima i vježbama, a njihovo aktivno učešće na satima vježbi će značajno utjecati na konačnu ocjenu iz ovog predmeta.
Preduvjeti za upis predmeta: Položeni obavezni predmeti s prve godine
Način provjere znanja: <ul style="list-style-type: none">
• kontinuirano tokom semestra;
• jedan seminarski rad tokom semestra;
• pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Richard Appignanesi – Chris Garratt: <i>Postmodernizam za početnike</i>, Zagreb, 2002.
2. Linda Hutcheon: <i>Poetika postmodernizma</i>, Novi Sad, 1996.
3. Viktor Žmegač: <i>Povijesna poetika romana</i>, Zagreb, 1987.
4. Milivoj Solar: <i>Povijest svjetske književnosti</i>, Zagreb, 2004; Glava 10.
5. Jean Francois Lyotard: <i>Postmoderno stanje</i>, Novi Sad, 1988.
6. Catherine Belsey: <i>Poststrukturalizam</i>, Sarajevo, 2003.
Dodatna i preporučena literatura: studenti će svake godine početkom semestra dobiti spisak aktualne literature koja će biti uvrštena kao dodatna i preporučena literatura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća povijest književnosti 4 - Evropska drama od renesanse do romantizma, FIL KOB 222
Semestar i broj bodova: IV; 2P + 1V; 4 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj je predmeta rasvijetliti stilske karakteristike velikih književno-povijesnih razdoblja, i to od realizma do moderne.
Sadržaj predmeta: Razvoj evropske drame od postsrednjovjekovnog teatra do romantizma. Obuhvaćena su djela velikih dramskih pisaca od Shakespeareovih prethodnika do Goetheovog <i>Fausta</i> .
Preduvjeti za upis predmeta: položeni obavezni predmeti s prve godine
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; jedan seminarski rad tokom semestra, pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Kot, Jan: <i>Šekspir naš savremenik</i>, Svjetlost, Sarajevo 1990.
2. Kostić, Veselin: <i>Šekspirov život i svet</i>, Naučna knjiga, Beograd, 1978.
3. Karahasan, Dževad: <i>Dnevnik melankolije</i>, Vrijeme, Zenica, 2004.
4. Klotz, Volker: <i>Zatvorena i otvorena forma u drami</i>, Lapis, Beograd, 1995.
5. Fergusson, Francis: <i>Pojam pozorišta</i>, Nolit, Beograd, 1979.
6. Molinari, Cesare: <i>Istorijska pozorišta</i>, Vuk Karadžić, Beograd, 1982.
7. D' Amico, Silivo: <i>Povijest dramskog teatra</i>, Matica hrvatska, Zagreb, 1972.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Postkolonijalni roman FIL KOB 226
Semestar, broj sati i broj bodova: 2 sata predavanja, 1 sat vježbe, 2 sata seminar; 8 ECTS /jednopredmetni/ 2 sata predavanja, 1 sat vježbe; 3 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 4. semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe i seminari
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa razvojem romana u 20. Stoljeću. Kolegiji se sastoji od predavanja (30 sati) i vježbi (30 sati). U okviru predavanja posebna pažnja biće posvećena suvremenim teorijskim pristupima romanu i društveno-historijskim uslovima koji su doveli do njegovog nastanka, načinu na koji dato djelo otjelovljuje osnovne preokupacije svoje eophe i načinu na koji se danas tumače književna ostvarenja ranijih epoha i stilskih pravaca, sukladno suvremenom književno-teorijskom pristupu.
Sadržaj predmeta: Ujedno će biti ponuđena određena teorijska znanja – nekada u vidu naznaka, a ponekad i nešto opširnije kada su ta znanja neposredno značajna za razumijevanje eksperimentalnog pristupa romanskoj formi, ili nekim bitnim pitanjima o položaju suvremenog čovjeka bez kojih ni roman našeg stoljeća ne bi imao baš takav pristup kakvog je iskazao širom svijeta. Pri tome će se insistirati na kompleksnoj međuvisnosti postmodernističkih romansierskih postupaka i prepoznavanja elemenata poststrukturalizma, kao i <i>dekonstrukcije</i> kao jedne od mogućnosti u samom pisanju ali i čitanju romana kao osebujne književne verste kojom dovodimo u <i>zonu propitivanja</i> sva naša tradicionalno utemeljena ubjedjenja. Uočena problematika u svezi je prilično burnog razdoblja postmoderne gdje je postkolonijalna književnost akcentirala značaj, čak i moć najpopularnijeg i najutjecajnijeg književnog žanra u 20. ali i 21. stoljeću. Na vježbama će biti analitički obrađivana djela sa liste obavezne lektire i literaturu za ovaj kolegiji te su studenti obavezni da ih pročitaju u cijelosti i to u vrijeme kada se ona prema programu obražuju na predavanjima i vježbama, a njihovo aktivno učešće na satima vježbi će značajno utjecati na konačnu ocjenu iz ovog predmeta.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja:
<ul style="list-style-type: none">
• kontinuirano tokom semestra;
• jedan seminarski rad tokom semestra;
• pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Obavezna literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Edvard W. Said: <i>Orijentalizam</i>, Beograd, 2000.
2. Edvard W. Said: <i>Kultura i imperijalizam</i>, Beograd, 2002.
3. Gayatri Chakravorti Spivak: <i>Kritika postkolonijalnog uma</i>, Beograd, 2003.
4. Andrea Zlatar: <i>Tekst, tijelo, identitet</i>, Zagreb, 2004.
5. Robert Irwin: <i>1001 Noć na Zapadu</i>, Sarajevo, 1999.
6. Dubravka Oraić – Tolić: <i>Muška moderna i ženska postmoderna</i>, Zagreb, 2005.
Dodatna i preporučena literatura: studenti će svake godine početkom semestra dobiti spisak aktualne literature koja će biti uvrštena kao dodatna i preporučena literatura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Savremene književne teorije u doba postmodernizma, FIL KOB 224
Semestar i broj bodova: IV; 2P + 1V; 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je da se studenti i studentice upoznaju sa književnim teorijama i praksama nastalim od kraja 70-ih godina 20. stoljeća.
Sadržaj predmeta: U prvoj polovini kolegija studenti i studentice će se upoznati sa osnovnim idejama postkolonijalne i feminističke kritike, kulturnog materijalizma i s još nekim kritičko-teorijskim alijansama, dok će se u drugom dijelu kolegija ponavljati raspravljanje o književnokritičkim pozicijama i o odnosu književnosti prema temeljnim pojmovima današnjice kao što su znanje, moć, ideologija, sloboda itd.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Književne teorije od pozitivizma do strukturalizma
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; seminarski rad (do 10 kartica) i dva testa (prvi sredinom, drugi krajem semestra). Preduvjet za finalnu provjeru: uredno pohađanje predavanja i vježbi tokom semestra, aktivno sudjelovanje u nastavi. Finalna provjera: pismeni ispit Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i učešća u diskusiji na vježbama (10 %), srednje ocjene testova (30 %), ocjene seminarskog rada (20 %) i pismenog ispita (40 %).
Obavezna literatura:
1. Belsey, C. (2003) <i>Poststrukturalizam</i> . Sarajevo: Šahinpašić. 2. Eagleton, T. (2005) <i>Teorija i nakon nje</i> . Zagreb: Algoritam. 3. Lešić, Z. <i>Nova čitanja: Poststrukturalistička čitanka</i> . Sarajevo: Buybook.
Dodatna i preporučena literatura:
1. Culler, J. (1991) <i>O dekonstrukciji</i> . Zagreb: Globus. 2. Eco, U. (2001) <i>Granice tumačenja</i> . Beograd: Paideia. 3. Hirsch, E. D. (1983) <i>Načela tumačenja</i> . Beograd: Nolit. 4. Jameson, F. (1978) <i>U tamnici jezika</i> . Zagreb: Stvarnost. 5. Moranjak-Bamburać, N. (2004) <i>Retorika tekstualnosti</i> . Sarajevo: Buybook. 6. Stamać, A., Zuppa, V. (ur.) (1972) <i>Nova evropska kritika III</i> . Split: N. z. Marko Marulić.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Poetika pripovjednog teksta, FIL KOB 220
Semestar, broj sati i broj bodova: IV; 2P + 1V; 4 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni (izborni na nivou FF)
Cilj predmeta: Cilj predmeta jeste da poetiku pripovjednih vrsta i problem fikcije predstavi u svjetlu heterogenog poststrukturalističkog teorijskog okvira. Također je predviđena prezentacija teorijskih koncepcija fenomenologije, psihanalize, novog historicizma, dekonstrukcije, feminističke kritike itd. U žanrovskom smislu, interes za pripovjedni tekst proširuje se i na roman, dramu, narativni film, te na trivijalnu književnost i historijsko pripovijedanje. Svi narativni modeli, pripovjedačke strategije i modusi razmatraju se na reprezentativnom materijalu, koji je priložen uz ovaj program kao lektira.
Sadržaj predmeta: Složenost pripovjedne komunikativne situacije. Polifonijska teorija teksta. Poetika intertekstualnosti. „Ključna priča“ psihanalize. Mit. Mitska svijest i pripovijedanje. Mit i suvremena književnost. Veliki narativni oblici: ep i roman. Metafikcija. Poetika kriminalističkog romana. Trivijalni žanrovi. Drama i priča. Lirska naracija. Narativne strukture u pozorištu, filmu i slikarstvu. Historijsko pripovijedanje.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; dva kolokvija (testa), seminarski rad (do 10 kartica) i finalni ispit. Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i učešća u diskusiji na vježbama (10 %), srednje ocjene testova (30 %), ocjene seminarskog rada (20 %) i pismenog ispita (40 %).
Obavezna literatura:
1. Biti, V. (prir.) <i>Suvremena teorija pripovijedanja</i> . Zagreb, 1992. 2. Donato, E. i Meksi, R. (prir.) <i>Strukturalistička kontraverza</i> . Beograd, Prosveta, 1988. 3. Moranjak-Bamburać, N. <i>Retorika tekstualnosti</i> . Sarajevo, 2003.
Dodatna i preporučena literatura:
1. Biti, V. (prir.) <i>Politika i etika pripovijedanja</i> . Zagreb, 2002. 2. Currie, M., <i>Postmodern Narrative Theory</i> , London: Macmillan, 1998 3. Hutcheon, L. <i>A Poetics of Postmodernism: History, Theory, Fiction</i> . NewYork, 1988. 4. McHale, B. <i>Postmodernist Fiction</i> . NewYork: Methuen, 1987. 5. Peleš, G. <i>Priča i značenje</i> . Zagreb, 1989. 1. Calvin, I. <i>Ako jedne zimske noći jedan putnik...</i> , Zagreb: Znanje, 1996 2. Ugrešić, D. <i>Štefica Cvek u raljama života</i> , Zagreb: Konzor, Beograd: Samizdat B92, 2001 3. Lermontov, M. <i>Junak našeg doba</i> , Sarajevo: "Veselin Masleša", 1969 4. Mann, T. <i>Smrt u Veneciji</i> , Beograd: Narodna knjiga, 1978 5. Borges, J. L. <i>Maštarije: pripovetke</i> , Beograd: Nolit, 1963 6. Nabokov, V. <i>Lolita</i> , Narodna knjiga – Alfa, Beograd 2002. 7. Attwood, M. <i>The Handmaid's Tale</i> , London: Vintage, 1998 8. Chesterton, G. K. <i>Čovek koji je bio Četvrtak: košmar</i> , Beograd: Nolit, 1987 9. Fuentes, C. <i>Terra nostra</i> , Sarajevo: Svjetlost, 1985

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Stilistika 1, FIL KOB 314
Semestar i broj bodova: V; 2P + 2S; 5 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj predmeta jeste upoznavanje studenata sa elementarnim pojmovima, terminima i problemima koje izučava stilistica. Predmet je koncipiran tako da studenti mogu steći predstavu, tj. svijest o jeziku uopće, o njegovoj prirodi, načinu funkcioniranja i značaju za čovjeka, shvaćenoga prije svega kao homo loquens. Uz to, zadatak predmeta jeste da studenti razviju stilističku <i>kompetenciju i performancu</i> (mogućnost prepoznavanja pojedinih stilova i žanrova, njihove stilističke analize i, što je posebno značajno, mogućnost kreiranja tekstova sa određenom stilskom i registarskom markiranošću), budući da će im to biti neophodno u njihovoј profesiji. Da bi se taj cilj što uspješnije realizirao, naglašeno mjesto zauzimaju praktični radovi, koji su bazično usklaćeni sa osnovnom koncepcijom studija komparativne književnosti.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima studenti dobijaju osnovne informacije o pojmovima stil i stilistica, te o osnovnim pravcima u stilistici, koja je danas veoma razuđena disciplina i kreće se u rasponu od strukturalne do poststrukturalne, pragmatičke, kognitivne i diskursne stilistike. Pri tome kao uvod služi smještanje stilistike u širi kontekst interdisciplinarnosti, a posebno se promatra njen suodnos s lingvistikom i semiotikom. Uvode se osnovni stilistički pojmovi i termini (stil, stilem, markiranost, stilistička kompetencija / performansa... itd.). Centralni dio zauzima proučavanje raslojavanja jezika, odnosno diskursnog polja, a u okviru toga predstavljanje funkcionalne stilistike i pojedinih funkcionalnih stilova (sakralnog, razgovornog, administrativnog, naučnog, žurnalističkog, publicističkog, reklamnog, esejističkog, scenarističkog, stripovnog, retoričkog), sve do književnoumjetničkog stila. Pri tome se postupno od pojma funkcionalni stil kreće prema diskursnom tipu. Na seminarima se produbljuju saznanja iz pojedinih nastavnih cjelina, a studenti pripremaju referate i seminarske radove. Vježbe podrazumijevaju razvijanje stilističke performance – analizu i pisanje tekstova koji pripadaju različitim stilovima, odnosno diskursnim žanrovima, te pisanje radova na zadatu temu; ti se tekstovi zajednički komentiraju i studenti usavršavaju vlastiti stil uz poštovanje pravila svakoga žanra. Studenti su obavezni da pročitaju one tekstove koji su se u izvodima ili cijelovito obrađivali na seminarima.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: 1. Katnić-Bakarić, M. (2007) <i>Stilistica</i> . Drugo izdanje. Sarajevo: Tugra. 2. Kovačević, M., Badurina, L. (2001) <i>Raslojavanje jezične stvarnosti</i> . Rijeka: Izdavački centar Rijeka.
Literatura: 1. Bahtin, M. (1980) „Prilog istoriji formi iskaza u konstrukcijama jezika“. U: <i>Marksizam i filozofija jezika</i> . Beograd: Nolit. Str. 123–186. 2. Bourdieu, P. (1992) <i>Što znači govoriti: ekonomija jezičnih razmjena</i> . Zagreb: Naprijed. 3. Giro, P. (1975) <i>Semiologija</i> . Beograd: BIGZ. 4. Guiraud, P. (1964) <i>Stilistica</i> . Sarajevo: Veselin Masleša. 5. Jakobson, R. (1966) <i>Lingvistika i poetika</i> (odabrani tekstovi). Beograd: Nolit. 6. Lotman, J.M. (1976) <i>Struktura umetničkog teksta</i> (odabrani dijelovi knjige). Beograd: Nolit. 7. Silić, J. (2006) <i>Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika</i> . Zagreb: Disput. 8. Škreb, Z., Stamać, A. (1986) <i>Uvod u književnost. Teorija, metodologija</i> (odabrani tekstovi o stilu, o jeziku i književnosti). Zagreb: Globus. 9. Uspenski, B. A. (1979) „Poetika kompozicije“. U: <i>Poetika kompozicije. Semiotika ikone</i> . Beograd: Nolit.
Napomena: Pored osnovne literature uz pojedine nastavne teme uvodit će se proširena literatura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća povijest književnosti 5 - Evropska drama u doba modernizma, FIL KOB 312
Semestar i broj bodova: V; 1P + 1V + 1S; 4 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe i seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj predmeta jeste upoznavanje sa stilskim karakteristikama i književnim tendencijama koje se javljaju krajem 19. stoljeća i koje se vezuju za pojam moderne i modernizma 20. stoljeća. Studenti će se upoznavati s književnošću tog perioda kroz analize konkretnih dramskih djela.
Sadržaj predmeta: Prilikom bavljenja dramskom književnošću posebna će se pažnja posvetiti teatarskim konvencijama u 19. stoljeću i vezi između teatarskih konvencija i dramske književnosti tog perioda s tendencijama u 20. stoljeću kao i žanrovskim odrednicama, odnosno ograničenjima koja dramskoj književnosti nudi slika svijeta koju promovira građansko društvo. Također, studenti će se upoznati sa osnovnim stilskim formacijama koje obilježavaju književnost 20. stoljeća. Studenti su dužni pročitati djela koja će se analizirati na vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu koja je navedena u programu.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta FIL KOB 222, Opća povijest književnosti 4 - Evropska drama od renesanse do romantizma
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; jedan seminarski rad tokom semestra, pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Lukacs, G. (1987) <i>Istorija razvoja moderne drame</i>. Beograd.
2. Miočinović, M. (ur.) (1975) <i>Drama</i>. Beograd.
3. Solar, M. (1997) <i>Suvremena svjetska književnost</i>. III preuređeno i dopunjeno izdanje. Zagreb.
4. Szondi, P. (2001) <i>Teorija moderne drame: 1880-1950</i>. Zagreb.
5. Williams, R. (1979) <i>Drama od Ibzena do Brehta</i>. Beograd.
Napomena: obavezna i opća literatura se inovira svake godine, o čemu će studenti biti informirani početkom semestra.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Prevođenje i kultura 1, FIL KOB 319
Semestar i broj bodova: V; 1P + 1V; 3 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s temeljnim problemima prevođenja kao jednog od najvažnijih vidova dijaloga među kulturama. Prevođenje kao "otac civilizacije" (J. Brodski). Klasična poetika prepjeva i produbljeno proučavanje modernih zahtjeva prepjevavanja. Granice prepjeva, ili prepjev kao „pokušaj plesanja sa svezanim udovima“ (Deže Kostolanji). Razlike u pristupu prepjevavanju sa pojedinih evropskih jezika (sa ruskog i engleskog, na primjer) i prepjevavanju sa evropskih i vanevropskih jezika (sa francuskog i arapskog, na primjer). Prepjevi kao dio istorije književnosti na svakom jeziku. Analiza pogodaka i promašaja u prepjevima. Realiziranje teorije prepjeva u praksi.
Sadržaj predmeta: Prepjevi Ž. di Belea, A. Puškina, E. Baratinskog, V. Vordsvorta, Dž. Kitsa, Novalisa, Đ. Leopardija, Š. Bodlera, A. Remboa, E. Dikinson, G. Bena, B. Pasternaka, M. Cvetajeve, J. Brodskog, R. M. Rilkea, E. Montalea, V. B. Jejtsa, F.G. Lorke, K. Kavafisa.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni (test) i usmeni.
Udžbenici: nema
Literatura:
1. Achilles Fang... [et al.] (1959) <i>On Translation</i> . Cambridge, Mass.: Harvard University Press.
2. Despot, B. „Ontologička mogućnost prevoda i prevođenja“. Tematski blok: Filozofijsko nazivlje i teorija prevodenja. U: <i>Filozofska istraživanja</i> .
3. Jakobson, Roman. (1983) „Šest predavanja o zvuku i smislu“. U: Treći program: časopis Radio Beograda / [Radenko Kuzmanović, glavni i odgovorni urednik]. 1/4. Str. 249–308.
4. Premus, K. (1998) <i>Teorija prevođenja</i> . Dubrava: Ladina TU.
5. Vlahov, S., Florin, S. (1980) <i>Neperevodimoje v perevode</i> . Moskva.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Poetika lirskog teksta 1, FIL KOB 316
Semestar i broj bodova: V; 2P + 1S; 3 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s poetikom najuspjelijih uzoraka strane i naše lirke napisane od renesanse do završetka romantizma, te uočavanje onih svojstava romantičarske lirike koja znače "predigru" moderne lirike.
Sadržaj predmeta: Teme: Lirika renesanse. Petrarka, Šekspir. Poredba italijanskog i engleskog soneta. Lirka romantizma. Opšte odlike romantičarske lirike. Osobenosti romantičarske lirike u pojedinih naroda. Analiza pjesama J. V. Getea, F. Šilera, Novalisa, F. Helderlina, V. Vordsvorta, S. T. Kolridža, P. B. Šelija, Dž. Kitsa, V. Igoa, A. de Lamartina, A. de Vinjija, Ž. Nervala, A. Puškina, E. Baratinskog, M. Ljermontova, A. Mickjeviča, J. Slovackog, Đ. Leopardija, Š. Petefija, F. Prešerna, L. Kostića. Poezija Š. Bodlera kao sinteza bitnih odlika romantičarske i početak moderne lirike. Emily Dickinson, naš savremenik. N. B. U rasporedu predavanja navedene su sve nastavne jedinice koje će biti obrađene tokom semestra.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni (test) i usmeni.
Literatura:
1. De Sanktis, F. (1960) <i>Kritički eseji</i> . Beograd: Kultura. 2. Grupa autora (1991) <i>Engleska književnost (II)</i> . Sarajevo: Svjetlost. 3. Grupa autora (1978) <i>Ruska književnost (I)</i> . Sarajevo – Beograd: Svjetlost – Nolit. 4. Martini, F. (1971) <i>Istorija nemačke književnosti</i> . Beograd: Nolit. 5. Tibode, A. (1961) <i>Istorija francuske književnosti</i> . Sarajevo: Veselin Masleša.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Osnove dramaturgije 1, FIL KOB 318
Semestar i broj bodova: V; 1P + 1V; 3 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata sa osnovama dramaturgije. Upoznavanje s pojmom i predmetom dramaturgije, a zatim i sa odnosom dramaturgije prema teoriji drame i historiji drame i teatra. Također, studenti će se upoznati sa elementima dramskog teksta i specifičnostima drame i dramskog.
Sadržaj predmeta: Nakon upoznavanja s pojmom i predmetom dramaturgije, studenti bi bili upoznati sa odnosom dramaturgije prema teoriji drame, s jedne, i historiji drame i teatra, s druge strane. Zatim bi se govorilo o specifičnostima drame i dramskog, o odnosu dramskog prema epskome i lirskom, o dramskom vremenu i prostoru, o osnovnim elementima dramskog teksta, o postupcima konstrukcije dramskog književnog djela. Posebna bi se pažnja posvetila predstavljanju kao osnovi drame, dakle posebno bi se naglasila važnost dramskog <i>sada i ovdje</i> .
Nastava podrazumijeva i aktivno sudjelovanje studenata, pisanje praktičnih vježbi i usmena izlaganja. Tokom semestra studenti su dužni napisati tri vježbe.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit); pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aristotel (1983) <i>O pjesničkom umijeću</i>. Zagreb: August Cesarec.
2. Fergusson, F. (1979) <i>Pojam pozorišta</i>. Beograd: Nolit.
3. Karahasan, Dž. (1988) <i>Model u dramaturgiji</i>. Zagreb: Centar za kulturnu djelatnost.
4. Karahasan, Dž. (2004) <i>Dnevnik melankolije</i>. Zenica: Vrijeme.
5. Klotz, V. (1995) <i>Otvorena i zatvorena forma u drami</i>. Beograd: Lapis.
6. Lessing, G. E. (1950) <i>Hamburška dramaturgija</i>. Zagreb: Državno izdavačko preduzeće Hrvatske.
7. Lessing, G. E. (1964) <i>Laokon</i>. Beograd: Rad.
8. <i>Moderna teorija drame</i>. Prir. M. Miočinović. Beograd: Nolit. 1981.
9. Pfister, M. (1998) <i>Drama</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI.
10. Szondi, P. (2001) <i>Teorija moderne drame</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Stilistika 2, FIL KOB 324
Semestar i broj bodova: V; 2P + 1S; 2 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar
Status predmeta: obavezni
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj predmeta jeste dalje proučavanje stilistike, pri čemu se u centru pažnje nalazi književnoumjetnički stil. Uz to, zadatak predmeta jeste da studenti dalje razviju stilističku <i>kompetenciju i performancu</i> (mogućnost prepoznavanja pojedinih stilova i žanrova, njihove stilističke analize i, što je posebno značajno, mogućnost kreiranja tekstova sa određenom stilskom i registarskom markiranošću), budući da će im to biti neophodno u njihovoј profesiji. Da bi se taj cilj što uspješnije realizirao, naglašeno mjesto zauzimaju praktični radovi, koji su bazično usklađeni sa osnovnom koncepcijom studija komparativne književnosti.</p> <p>Sadržaj predmeta: Na predavanjima studenti dobijaju osnovne informacije o književnoumjetničkom stilu i njegovim podstilovima (dramskom, proznom i poetskom). Drugo centralno pitanje jeste proučavanje nivoa stilističke analize od fonostilistike, grafostilistike, preko leksičke, morfološke i sintaksičke pa do tekstualne i diskursne stilistike. Proučava se stil hiperteksta, koji uključuje i interpretaciju sms-poruka, bloga, te književnosti nastale u tim formama. Konačno, izučavaju se tropi i figure, te narrativne figure.</p> <p>Na seminarima se produbljuju saznanja iz pojedinih nastavnih cjelina, a studenti pripremaju referate i seminarske radove. Vježbe podrazumijevaju razvijanje stilističke performance – analizu i pisanje tekstova koji pripadaju različitim stilovima, odnosno diskursnim žanrovima, te pisanje radova na zadatu temu; ti se tekstovi zajednički komentiraju i studenti usavršavaju vlastiti stil uz poštovanje pravila svakoga žanra. Osim toga, provode se analize stilski različitih tekstova.</p> <p>Studenti također čitaju one tekstove koji su se u izvodima ili cjelovito obrađivali na seminarima.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Stilistika 1
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestr) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestr.
Udjbenici:
1. Katnić-Bakaršić, M. (2007) <i>Stilistika</i> . Drugo izdanje. Sarajevo: Tugra.
Literatura:
1. Bahtin, M. (1980) „Prilog istoriji formi iskaza u konstrukcijama jezika”. U: <i>Marksizam i filozofija jezika</i> . Beograd: Nolit. Str. 123–186.
2. Bourdieu, P. (1992) <i>Što znači govoriti: ekonomija jezičnih razmjena</i> . Zagreb: Naprijed.
3. Jakobson, R. (1966) <i>Lingvistika i poetika</i> (odabrani tekstovi). Beograd: Nolit.
4. Katnić-Bakaršić, M. (2003) <i>Stilistika dramskog diskursa</i> . Zenica: Vrijeme.
5. Lešić, Z., Kapičić-Osmanagić, H., Katnić-Bakaršić, M., Kulenović, T. (2007) <i>Suvremena tumačenja književnosti</i> . Sarajevo: SarajevoPublishing.
6. Lotman, J.M. (1976) <i>Struktura umetničkog teksta</i> (odabrani dijelovi knjige). Beograd: Nolit.
7. Moranjak-Bamburać, N. (2003) <i>Retorika tekstualnosti</i> . Sarajevo: Buybook.
8. Oraić-Tolić, D. (1990) <i>Teorija citatnosti</i> . Zagreb: GZH.
9. Silić, J. (2006) <i>Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika</i> . Zagreb: Disput.
10. Škreb, Z., Stamać, A. (1986) <i>Uvod u književnost. Teorija, metodologija</i> (odabrani tekstovi o stilu, o jeziku i književnosti). Zagreb: Globus.
11. Uspenski, B. A. (1979) „Poetika kompozicije”. U: <i>Poetika kompozicije. Semiotika ikone</i> . Beograd: Nolit.
Napomena: Pored osnovne literature uz pojedine nastavne teme uvodit će se proširena literatura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća povijest književnosti 6 – Stilske karakteristike prozne književnosti 20. stoljeća FIL KOB 322
Semestar, broj sati i broj bodova: V semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbe, 2 sata seminar; ECTS 8 /jednopredmetni/; 1 sat predavanja. 1 sat vježbe, 1 sat seminar; 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe i seminari
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa velikom proznom književnošću u devetnaestom i dvadesetom stoljeću. Kolegij se sastoji od predavanja (30 sati) i vježbi (30 sati). U okviru predavanja posebna pažnja bit će posvećena teorijskim aspektima romana u 19. i 20. stoljeću, kao i društveno-historijskim uslovima u kojima su nastali, te o slici svijeta koja se može rekonstruirati iz književne tehnike u djelima ove epohe. Predavanja će se fokusirati i na društveno-historijski kontekst 20. stoljeća da bi studenti stekli jasnu sliku o važnosti koju svjetski ratovi i naučne revolucije imaju za sliku čovjeka druge polovine devetnaestog i dvadesetog stoljeća.
Sadržaj predmeta: U prvoj polovini kolegija predavanja će se baviti problemima metemorfoze tradicionalnog romana, npr. sa pojmom eseja u romanu, ali i sa kompleksnošću tumačenja modernog romana. Također, studenti će se upoznati sa osnovnim stilskim formacijama koje obilježavaju kraj 19. i 20. stoljeće u romanu. U drugoj polovini kolegija će se izučavati isključivo roman dvadesetog stoljeća. Posebna pažnja će se posvetiti subverziji modernizma u romanu dvadesetog stoljeća. Također, kolegij će se baviti i obnovljenim interesom za mit u romanu ove epohe, na primjerima Joyceovog Uliksa i Camusove knjige Mit o Sizifu. Kao posebna tematska cjelina u okviru kolegija izdvaja se odnos između teoretičke romanografije i suvremenih književnih teorija, odnosno značaj koji roman kao forma ima za razmišljanja najznačajnijih filozofa dvadesetog stoljeća. Na primjerima južnoameričkih autora govorit će se o pojmu magijskog realizma. Na vježbama će biti analitički obrađivana djela sa liste obavezne lektire za ovaj kolegij te su studenti obavezni da djela u cijelosti pročitaju u vrijeme kada se ona prema programu obrađuju na predavanjima i vježbama, a njihovo aktivno učešće na satima vježbi će značajno utjecati na konačnu ocjenu iz ovog predmeta
Preduvjeti za upis predmeta: FIL KOB 222, Opća povijest književnosti II (2. dio)
Način provjere znanja: <ul style="list-style-type: none">
• kontinuirano tokom semestra;
• jedan seminarski rad tokom semestra;
• pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Biti, Vladimir: <i>Pojmovnik suvremene književne i kulturne teorije</i>. Zagreb. 1997.
2. Bašić, Sonja: <i>Subverzije modernizma: Joyce i Faulkner</i>. Zagreb. 1996.
3. Currie, Mark (ur): <i>Metafiction</i>. London-New York. 1995
4. Lodge, David: <i>Načini modernog pisanja</i>, Zagreb. 1988.
5. Sepčić, Višnja. <i>Klasici modernizma</i>. Zagreb. 1996.
6. Solar, Milivoj. <i>Mit o avangardi i dekadenciji</i>. Beograd. 1985.
7. Solar, Milivoj (ur.). <i>Moderna teorija romana</i>. Beograd. 1979.
8. Žmegač, Viktor. <i>Težišta modernizma: od Baudelairea do ekspresionozma</i>. Zagreb. 1986.
Dodatna i preporučena literatura: studenti će svake godine početkom semestra dobiti spisak aktualne literature koja će biti uvrštena kao dodatna i preporučena literatura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Prevođenje i kultura 2, FIL KOB 329
Semestar i broj bodova: VI; 1P + 1V; 1 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s problemima prepjevavanja moderne i postmoderne poezije. Realiziranje teorije prepjeva u praksi.
Sadržaj predmeta: Prepjevi poezije G. Apolinera, P. Valerija, G. Bena, V. B. Jejtsa, A. Bloka, B. Pasternaka, J. Brodskog.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni (test) i usmeni.
Udžbenici: nema
Literatura:
1. Džons, F. R. (2004) <i>Prevoditeljev put</i> , Sarajevo: Buybook.
2. Lederer, M. (1994) <i>La traduction aujourd'hui</i> . Hachette: F.L.E. Paris 9.
3. Levi, J. (1982) <i>Umjetnost prevodenja</i> . Sarajevo: Svjetlost.
4. Sibinović, M. (1979) <i>Original i prevod</i> . Beograd: Privredna štampa.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Poetika lirskog teksta 2, FIL KOB 326
Semestar i broj bodova: VI; 2P; 2 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s poetikom najuspjelijih uzoraka strane i naše lirike koja je napisana u razdoblju od renesanse do dvadesetog stoljeća, i lirike nastale u dvadesetom stoljeću, te poređenje dviju poetika lirskog teksta – „klasične” i „moderne”. Romantika kao korijen moderne, ili moderna lirika kao „deromantizirana romantika”. Pravci u modernoj lirici - osnovne informacije. Analiza individualnih poetika. Postmoderistička reakcija.
Sadržaj predmeta: Moderna i postmoderna lirika: Š. Bodler, A. Rembo, V. Vitmen, E. Dikinson, G. Apoliner, P. Valeri, G. Ben, R. M. Rilke, V. B. Jejts, A. Blok, V. Majakovski, A. Breton, T. S. Eliot, K. Kavafi, F. G Lorka, R. Alberti, F. Pesoa, B. Pasternak, Đ. Ungareti, E. Montale, R. Forst, R. Tagore, H. Džubran, T. Ujević, A. B. Šimić, R. Petrović, V. Popa, S. Kulenović, M. Dizdar, I. Slamnig, J. Brodska.
N. B. U rasporedu predavanja navedene su sve nastavne jedinice koje će biti obrađene tokom semestra.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni (test) i usmeni.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Friedrich, H. <i>Struktura moderne lirike</i>.
2. Lotman, J. M. (1976) <i>Struktura umjetničkog teksta</i>. Beograd: Nolit.
3. Pavletić, V. (1986) <i>Ključ za modernu poeziju</i>. Zagreb: Globus.
4. <i>Pojmovnik ruske avangarde</i> (1-8). Zagreb: Grafički zavod Hrvatske. 1984.
5. Štajger, E. (1978) <i>Umeće tumačenja</i>. Beograd: Prosveta.
6. <i>Umetnost tumačenja poezije</i>. Prir. D. Nedeljković i M. Radović. Beograd: Nolit. 1979.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Osnove dramaturgije 2, FIL KOB 328
Semestar i broj bodova: VI; 1P + 1V; 1 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata sa osnovama dramaturgije. Upoznavanje s konstitutivnim elementima drame. Detaljna analiza različitih stupnjeva složenosti dramskog lika, zatim analiza različitih tipova dramskog sižeа, upoznavanje s pojmom i značajem dramske radnje i s tehničkim elementima drame.
Sadržaj predmeta: U prvom dijelu ovoga kolegija studenti će biti upoznati s konstitutivnim elementima drame. Zatim će se razmatrati pojam i funkcije dramskog lika, sredstva i načini njegove gradnje, stupnjevi njegove složenosti (dramaturška funkcija, maska, tip, karakter). U vezi s drugim konstitutivnim elementom drame, sižeom, govorit će se o tipovima dramskog sižeа, zatim o principima povezivanja dramskih događaja u siježni niz (progresija, piramida, grana, paralelni nizovi). Posebno mjesto u ovom kolegiju zauzima definiranje radnje kao konstitutivnog elementa drame. Nakon upoznavanja s konstitutivnim elementima drame, studenti će biti upoznati i s njenim tehničkim elementima (replika, didaskalija, prizor/scena/episodija, čin).
Nastava podrazumijeva i aktivno sudjelovanje studenata, pisanje praktičnih vježbi i usmena izlaganja. Tokom semestra studenti su dužni napisati tri vježbe.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit); pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aristotel (1983) <i>O pjesničkom umijeću</i>. Zagreb: August Cesarec.
2. Fergusson, F. (1979) <i>Pojam pozorišta</i>. Beograd: Nolit.
3. Karahasan, Dž. (1988) <i>Model u dramaturgiji</i>. Zagreb: Centar za kulturnu djelatnost.
4. Karahasan, Dž. (2004) <i>Dnevnik melankolije</i>. Zenica: Vrijeme.
5. Klotz, V. (1995) <i>Otvorena i zatvorena forma u drami</i>. Beograd: Lapis.
6. Lessing, G. E. (1950) <i>Hamburška dramaturgija</i>. Zagreb: Državno izdavačko preduzeće Hrvatske.
7. Lessing, G. E. (1964) <i>Laookon</i>. Beograd: Rad.
8. <i>Moderna teorija drame</i>. Prir. M. Miočinović. Beograd: Nolit. 1981.
9. Pfister, M. (1998) <i>Drama</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI.
10. Szondi, P. (2001) <i>Teorija moderne drame</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI.

**Program obaveznih i izbornih predmeta za dvopredmetni studij bibliotekarstva
(I. ciklus) u kombinaciji sa studijskim grupama ostalih odsjeka Filozofskog fakulteta
na Odsjeku za komparativnu književnost i bibliotekarstvo**

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Osnove informacionih znanosti i bibliotekarstva 1, FIL KOB 124
Semestar i broj bodova: I; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Pokazati savremene tehnologije bibliotekarstva i informacionih znanosti prema korisnicima.
Sadržaj predmeta: Informaciona znanost predstavlja savremenu tehnologiju promjene funkcije biblioteka i informacija u bibliotečkim katalozima. Informaciona znanost poboljšala je sve funkcije biblioteka i osavremenila klasičnu biblioteku u forme tzv. INDOK servisa, bibliotečkih mreža, specijalnih biblioteka, referentnih službi.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Bakarić, K. (1999) <i>Komunikacijska struktura arheološkog znanja</i>. Sarajevo: Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine.
2. Gazivoda-Aparac, T. (1993) <i>Teorijske osnove knjižnične znanosti</i>. Zagreb: Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti.
3. Tuđman, M., Boras, D., Dovedan, Z. (1992) <i>Uvod u informacijsku znanost</i>. Zagreb: Školska knjiga.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Opća historija informacijske kulture, FIL KOB 126
Semestar i broj bodova: I; 2P + 2V; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice bibliotekarstva sa osnovnim fazama u razvoju informacijskih društava kroz historiju (imajući u vidu opći, svjetski kontekst), s globalnim, interkulturalnim porijeklom i razvojem informacijske i bibliotečke djelatnosti, s evropskim i svjetskim bibliotečkim i informacijskim naslijeđem, s razvojem bibliotečke i informacijske znanosti kao discipline i kao profesije, te s pitanjima savremenih tokova bibliotečke i informacijske znanosti u svjetlu njihove prošlosti.
Sadržaj predmeta: <ol style="list-style-type: none">
1. Faze u razvoju ljudske komunikacije: usmena, rukopisna, štampana i digitalna kultura.
2. Osnovni sistemi pisama i njihove karakteristike.
3. Osnovni formati: svitak, kodeks, elektronski dokument.
4. Osnovna sredstva i materijali za pisanje.
5. Historija čitanja: od glasnog čitanja do čitanja u tišini. Javno i privatno čitanje. Cenzura.
6. Razvoj bibliotečke i informacijske djelatnosti u različitim dijelovima svijeta: Evropa, Bliski istok, Daleki istok, Arabiljani, Amerika (Maje, Inke).
7. Pojava i značaj štampe.
8. Prosvjetiteljstvo i širenje bibliotečke i informacijske kulture (uključujući razvoj izdavaštva, pojavu autorskih prava, masovno obrazovanje i opismenjavanje).
9. Industrijalizacija: značaj mehanizacije štampe.
10. Razvoj komunikacijskih tehnologija: telegraf, telefon, računari.
11. Mediji masovne komunikacije i vizuelna kultura (radio, TV, film, video, CD, DVD).
12. Razvoj digitalne kulture, interneta i drugih mreža.
13. Bibliotekarstvo, bibliotečka znanost, informacijska znanost, bibliotečka i informacijska znanost.
14. Najznačajniji teoretičari i vizionari bibliotečkih i informacijskih znanosti: Naudé, Schrettinger, Otlet, La Fonten, H. G. Wells, Dewey, Wannevar Bush, Mooers itd.
15. Edukacija i obrazovanje bibliotečkih i informacijskih stručnjaka.
16. Internacionale bibliotečke asocijacije i udruženja (nastanak, značaj i zadaci danas).
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Kulundžić, Z. (1951) <i>Historija pisama, materijala i instrumenata za pisanje</i>. Zagreb: Školska knjiga.
2. Memija, E. (2003) <i>Od slike do knjige: iz historije pisma, štampe i biblioteke</i>. Sarajevo: Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine.
3. Stipčević, A. (1985) <i>Povijest knjige</i>. Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Osnove informacionih znanosti i bibliotekarstva 2, FIL KOB 128
Semestar i broj bodova: II; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Pokazati savremene tehnologije bibliotekarstva i informacionih znanosti prema korisnicima.
Sadržaj predmeta: Informaciona znanost predstavlja savremenu tehnologiju promjene funkcije biblioteka i informacija u bibliotečkim katalozima. Informaciona znanost poboljšala je sve funkcije biblioteka i osavremenila klasičnu biblioteku u forme tzv. INDOK servisa, bibliotečkih mreža, specijalnih biblioteka, referentnih službi.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Osnove informacionih znanosti 1
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Literatura:
1. Lasić-Lazić, J. (1996) <i>Znanje o znanju</i> . Zagreb: Zavod za informacijske studije.
2. Preston, G. (2004) <i>Kako funkcioniра internet</i> . Zagreb: Algoritam.
3. Rubin, R. (2000) <i>Foundations of library and information science</i> . New York: Neal-Schuman Publishers, Inc.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Historija informacijske kulture Bosne i Hercegovine, FIL KOB 130
Semestar i broj bodova: II; 2P + 2V; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice bibliotekarstva s osnovnim fazama informacijskog izrastanja bosanskohercegovačkog društva; s počecima i kasnjim razvojem bosanskohercegovačke pismenosti; s tokovima bibliotečke i informacijske djelatnosti u Bosni i Hercegovini; s bogatim bosanskohercegovačkim bibliotečkim naslijeđem te kroz historiju najznačajnijim bosanskohercegovačkim bibliotečkim institucijama; s razvojem bibliotečke znanosti u Bosni i Hercegovini te s razvojem bosanskohercegovačkog bibliotekarstva kao profesije; s problemima uključivanja bosanskohercegovačkog bibliotekarstva u savremene bibliotečko-informacijske tokove.
Sadržaj predmeta: <ol style="list-style-type: none">
1. Pregled historije pisama u Bosni i Hercegovini.
2. Pregled historije bosanskohercegovačke knjige (načini proizvodnje, oprema, izgled, čitateljstvo). Sudbine značajnih bosanskohercegovačkih rukopisa.
3. Pojava štampe u Bosni i Hercegovini. Bosanskohercegovačke inkunabule.
4. Pojava i razvoj novinske i izdavačke djelatnosti u Bosni i Hercegovini.
5. Pojava i značaj bosanskohercegovačkih kulturno-prosvjetnih društava i njihovih čitaonica.
6. Biblioteke u Bosni i Hercegovini. Srednjovjekovne zbirke. Osmanski period. Austrougarski period. Period između dva svjetska rata. Socijalistički period. Stanje od 1992. do 1995. Biblioteke u Bosni i Hercegovini nakon 1995.
7. Razvoj ideje o nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci u Bosni i Hercegovini. Javne biblioteke. Univerzitske biblioteke. Specijalne biblioteke. Školske biblioteke.
8. Razvoj bibliotekarstva u Bosni i Hercegovini, kao znanstvene discipline i kao profesije.
9. Edukacija i obrazovanje informacijskih stručnjaka u Bosni i Hercegovini.
10. Nacionalna bibliotečka udruženja. Najznačajniji nosioci bibliotečke znanosti i prakse u historiji bosanskohercegovačkog bibliotekarstva.
11. Perspektive razvoja bosanskohercegovačkog bibliotekarstva.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Opća historija informacijske kulture
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Bašović, Lj. (1986) <i>Biblioteke i bibliotekarstvo u Bosni i Hercegovini: 1918-1945</i>. Sarajevo: Veselin Masleša.
2. Bašović, Lj. (1977) <i>Biblioteke i bibliotekarstvo u Bosni i Hercegovini: 1945-1975</i>. Sarajevo: Svjetlost.
3. Hadžiosmanović, L. (1980) <i>Biblioteke u BiH: 1878-1918</i>. Sarajevo: Veselin Masleša.
4. Memija, E. (1996) <i>Bosanski vjesnici</i>. Sarajevo: El-Kalem.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Uvod u klasifikaciju, FIL KOB 248
Semestar i broj bodova: III; 1P + 1S; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj je predmeta uvođenje studenata/ica u filozofske i logičke osnove klasifikacije i klasifikacijskih sistema da bi se razumjela svrha klasifikacije i njena uloga u organiziranju znanja.
Sadržaj predmeta: Kolegij se sastoji od dva segmenta – predavanja i seminara. Predavanja: Tri informacione revolucije. Osnovni pojmovi: pojam, podatak, informacija, znanje, zabilježeno znanje. Uvod u klasifikaciju kao proces i metodu logičkog mišljenja i organizaciju znanja. Pravila klasificiranja: dioba, princip diobe, simbolički jezik, skup i operacije sa skupovima. Definicija klasifikacije, njena načela i svrha. Vrste bibliotečkih klasifikacija prema strukturi. Korištenje klasifikacijskih sistema u različitim okruženjima – biblioteka, muzej, arhiv i internet. Klasifikacija kao pomagalo za pretraživanje informacija. Seminar: Upoznavanje s literaturom i online izvorima iz oblasti klasifikacije. Principi izgradnje klasifikacijskog sistema. Uloga klasifikacije u elektronskom okruženju. Razvoj tehnika i strategija prikaza znanja. Tehnike pretraživanja interneta i baza podataka.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno. Obavezna je izrada seminarског rada, te pisana i usmena prezentacija zadane teme.
Udžbenici: nema
Obavezna literatura:
1. Dahlberg, I. (2001) „Načela strukture klasifikacije: ispitivanja, iskustva, zaključci”. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i> . 44. 1–4. Str. 27–37. 2. Lasić-Lazić, J. (1996) <i>Znanje o znanju</i> . Zagreb: Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti. 3. Manecke, Hans-Jürgen (2004) Klassifikation, Klassieren. // Grundlagen der praktischen Information und Dokumentation (Hrs.) Rainer Kuhlen (et.al.) München: K. G. Saur. Str. 127–141. 4. Petrović, G. (1998) <i>Logika</i> (Prvi dio: Oblici misli). 25. izd. Novi Sad: Dnevnik, Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
Preporučena literatura:
1. Slavić, A. (2001) „UDK i druge opće velike klasifikacijske sheme dostupne na webu”. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i> . 44. 1–4. Str. 95–109. 2. Vickery, B. C. (1975) <i>Classification and Indexing in Science</i> . 3ed. London: Butterworths.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Osnove bibliotečke djelatnosti, FIL KOB 230
Semestar i broj bodova: III; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice s osnovama bibliotečke djelatnosti kao i s vrstama i zadacima biblioteka. Ukazat će se na ključne promjene unutar bibliotečke djelatnosti pod utjecajem novog informacijskog okruženja. Studenti/ice obavijestit će se i o osnovnim odgovornostima bibliotečke struke te o bibliotečkom zakonodavstvu.
Sadržaj predmeta: <ol style="list-style-type: none">
1. Definicija biblioteke. Biblioteka kao javna ustanova. Raznolikost uloga u društvu.
2. Zadaci biblioteka s obzirom na vrste (nacionalne biblioteke, univerzitetske biblioteke, specijalne biblioteke, javne biblioteke, školske biblioteke). Standardi i norme za različite vrste biblioteka.
3. Utjecaj savremenih informacionih tehnologija na promjene u bibliotečkom poslovanju (tradicionalna/hibridna/digitalna biblioteka).
4. Raznolikost odgovornosti bibliotečkog/informacijskog stručnjaka pri radu u biblioteci. Profesionalna etika i etički kodeks. Zakon o bibliotečkoj djelatnosti.
5. Slobodan pristup informacijama. Slobodan pristup informacijama u digitalnom okruženju. Biblioteke i slobodan pristup informacijama na internetu. Problem ograničenja pristupa internetu u školskim bibliotekama. Zaštita privatnosti.
6. Obavezni primjerak (pojava, značaj, ciljevi). Problemi realizacije obaveznog primjerka u savremenom tehnološkom okruženju.
7. Autorsko pravo (pojava, značaj). Zaštita autorskih prava u digitalnom okruženju.
8. Bibliotečke službe i usluge i njihovo vrednovanje.
9. Organizaciono povezivanje biblioteka. Organizacija sistema mreže biblioteka. Matične biblioteke. Centralne biblioteke.
10. Međubibliotečka saradnja (međubibliotečka pozajmica, zamjena publikacija, drugi vidovi saradnje).
11. Automatizacija bibliotečkog poslovanja.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Brophy, P. (2005) <i>Biblioteka u dvadeset prvom veku: nove usluge za novo informaciono doba</i>. Beograd: Clio.
2. Buckland, M. (2000) <i>Preoblikovanje knjižničnih službi i usluga</i>. Lokve: Benja.
3. Henneberg, I. (2001) <i>Autorsko pravo</i>. 2. izmijenjeno i dopunjeno izdanje. Zagreb: Informator, 2001.
4. Hergešić, B. (1966) „Obavezni primjerak: povlastica ili dužnost“. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i>. 12. 3/4. Str. 97–107.
5. Narodna knjižnica: IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za razvoj službi i usluga. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo. 2003.
6. Sečić, D. (1995) <i>Informacijska služba u knjižnici</i>. Rijeka.
7. Tadić, K. (1994) <i>Rad u knjižnici</i>. Opatija: Naklada Benja.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Bibliotečki standardi i bibliografska kontrola, FIL KOB 232
Semestar i broj bodova: III; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata/ica s relevantnim Međunarodnim standardima za bibliografski opis i s bibliografskom kontrolom podataka radi savladavanja vještina vezanih za izradu abecednoga kataloga u mrežnom okruženju.
Sadržaj predmeta: Kolegij se sastoji od dva segmenta – predavanja i vježbi. Predavanja: Uvod u bibliografsku kontrolu, definicije i zadaci bibliografske kontrole. Katalog: definicije, zadaci i vrste. Literarna jedinica / bibliografska jedinica. Deskriptivna katalogizacija i Univerzalna bibliografska kontrola (UBC). Razvoj kataložnih standarda od Pariških načela do Međunarodnih standarda za bibliografski opis (ISBD). Struktura ISBD-a. Izbor pristupnih tačaka i kreiranje odrednica. Vrste odrednica i autorska kontrola. Vježbe: savladavanje vještina na utvrđivanju odrednica, njenih vrsta i načina njihove kontrole. Upoznavanje i praktičan rad s pojedinačnim međunarodnim standardima: ISBD(M), ISBD(CR), ISBD(A), ISBD(PM), ISBD(CP), ISBD(ER). Osobita pažnja bit će posvećena ISBD(M) standardu.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano u toku semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Udžbenici: nema
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Horvat, A. (1995) <i>Knjižnični katalog i autorstvo</i>. Rijeka: Benja.
2. Verona, E. <i>Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga</i>. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1983-1986. Dio 1: Odrednice i redalice. 2. izmijenjeno izd. 1986. Dio 2: Kataložni opis. 1983.
3. ISBD(M): Međunarodni bibliografski standardni opis monografskih publikacija / [priredjivač] Međunarodna federacija bibliotečkih udruženja i institucija = [edited by] International Federation of Library Associations and Institutions; prevod prerađenog izdanja iz 2002. godine [Biljana Ilić]. – Beograd: Narodna biblioteka Srbije, 2004. Str. 90.
4. ISBD(CR): Međunarodni standardni bibliografski opis serijskih publikacija i druge neomeđene građe. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2005.
5. ISBD(ER): Međunarodni standardni bibliografski opis elektroničke građe. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2001.
6. ISBD(NBM): Međunarodni standardni bibliografski opis neknjižne građe. Prerađeno izd. Zagreb: HBD, 1993.
7. Smjernice za izradu preglednih kataložnih jedinica i uputnica. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1990.
Napomena: Uz tematska poglavља davat će se i dodatna literatura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Informacijsko zakonodavstvo i etika, FIL KOB 234
Semestar i broj bodova: III; 1P + 1V; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje s pravnim propisima koje nude evropske smjernice i sa zakonskom regulativom u Bosni i Hercegovini kojom se uređuje rad u bibliotekama i informacijskim institucijama. Cilj je savladavanje elementarnih propisa o uslovima koje te ustanove moraju ispuniti da bi mogle zakonito i profesionalno djelovati.
Sadržaj predmeta: Međunarodni dokumenti koji se tiču informacijskih i baštinskih institucija. Bosanskohercegovački zakonski propisi koji se odnose na bibliotečku djelatnost i informacijske službe. Međunarodni dokumenti i bosanskohercegovački propisi o čuvanju i zaštiti kulturne baštine. Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima. Međunarodni propisi o zaštiti ličnih podataka. Zakon o zaštiti tajnosti podataka. Pravo na pristup informacijama. Zakon o medijima. Pravo na slobodan govor i pravo na informiranje. Uloga baštinskih i informacijskih ustanova u osiguravanju slobodnog pristupa informacijama. Profesionalna etika i etički kodeksi.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano u toku semestra; seminarski rad.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. SAMEK, T. Librarianship and Human Rights: A Twenty-First Century Guide. Oxford: Chandos Publishing, 2007.
2. GORMAN, M. Our enduring values: librarianship in the 21st century. Chicago: American Library Association, 2000.
3. HAUPTMAN, Robert. Ethics and librarianship. Jefferson, N. C.: McFarland & Co., 2002
4. GUIDELINES on library legislation and policy in Europe. // Library legislation in Europe: discussion papers and country reports / edited by Christiane Bohrer. Bad Honnef: Bock+Herchen, 2000. Str. 27–34.
5. Horvat, A. (2002) Javno i tajno u knjižničarskoj struci. Peti seminar „Arhivi, knjižnice, muzeji“. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo. Str. 8–15.
6. Zakoni o bibliotečkoj djelatnosti koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Informacijska politika, FIL KOB 235
Semestar i broj bodova: III; 1P + 1V; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje s područjem i definicijama informacijske politike, razumijevanje utjecaja znanja i ICT-a (informacijsko-komunikacijske tehnologije) na društveni razvoj i stvaranje informacijskog društva.
Sadržaj predmeta: Međuodnosi informacijske politike u odnosu prema globalnim i regionalnim strukturama. WTO, ITU, ICANN; informacijska politika EU; Evropa i globalno informacijsko društvo; ICT i znanje za društveni razvoj; integracija i primjena ICT-a u trgovini, industriji i državnoj upravi; globalni i regionalni trendovi u telekomunikacijskoj infrastrukturi; ICT prioriteti u tranzicijskim zemljama; politika edukacijske tehnologije; razvoj i trendovi e-tržišta; nacionalne telekomunikacijske mreže; istraživački prioriteti u ICT-u.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano u toku semestra; seminarски rad.
Udjbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Bergquist, M., Ljungberg, J. (2001) „The Power of Gifts: Organizing Social Relationships in Open Source Communities”. U: <i>Information Systems Journal</i>. Vol. 11. No. 4. Pp. 305–320.
2. Castells, M., Himanen, P. (2002) <i>The Information Society and the Welfare State: The Finnish Model</i>.
3. Kollock, P. (1999) <i>Communities in Cyberspace</i> (ed. M. A. Smith, P. Kollock). Routledge.
4. Haavisto, T., Lor, P.J. (2006), "IFLA in action at WSIS", available at: www.ifla.org/III/wsis/WSIS-report27-01-2006.html

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Klasifikacija i klasifikacijski sistemi, FIL KOB 236
Semestar i broj bodova: IV; 1P + 2V; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Uputiti studente u nedostatke i prednosti pojedinačnih klasifikacijskih sistema i obučiti ih da se koriste klasifikacijom u pohranjivanju i pretraživanju, te im predstaviti daljnji razvoj klasifikacije.
Sadržaj predmeta: Kolegij se sastoji od dva segmenta – predavanja i vježbi. Predavanja: Klasifikacija i klasifikacijski sistemi trebaju obuhvatiti teoriju općih i specijalnih bibliotečkih klasifikacija. Uloga bibliotečkih klasifikacija u organiziranju i prezentiranju znanja. Historijski razvoj bibliotečkih klasifikacija. Klasifikacija znanosti i bibliotečka klasifikacija. Vrste klasifikacije, klasifikacija prema strukturi. Klasifikacijski sistemi: historija, struktura i razvoj Univerzalne decimalne klasifikacije (UDK). Deweyeva decimalna klasifikacija. Ekspanzivna Cutterova klasifikacija. Klasifikacija Kongresne biblioteke. Klasifikacija s dvotačkom. Blissova bibliografska klasifikacija. Klasifikacija u mrežnom okruženju. Klasifikacija u online katalogu (OPAC). UNIMARC format i blok za sadržajnu obradu. Vježbe: upoznavanje sa enumerativnim i analitičko-sintetičkim klasifikacijama. Makro- i mikrostruktura UDK. Glavne i pomoćne tablice, pravila redanja citiranja. Automatizacija klasifikacije, tablice u elektronskom obliku: uloga u održavanju, uloga u korištenju. Korištenje abecednog predmetnog kazala za prevođenje klasifikacijskih oznaka na prirodni jezik.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Uvod u klasifikaciju
Način provjere znanja: kumulativni ispit i usmeni razgovor
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Broughton, V. (2001) „Klasifikacija za 21. stoljeće: načela i struktura Blissove bibliografske klasifikacije”. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i>. 44. 1–4. Str. 31–51.
2. MacLlwaine, I. C. (2004) <i>Univerzalna decimalna klasifikacija: upute za uporabu</i>. Lokve: Benja, Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Osijek: Filozofski fakultet.
3. Lasić-Lazić, J. (1996) <i>Znanje o znanju</i>. Zagreb: Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti. Filozofski fakultet.
4. Wynar 's Introduction to cataloging and classification. 9th ed. (edited by Arlene G. Taylor with David P. Miller). Greenwood, Group, Inc.: Libraries Unlimited, 2000, str. 303–343.
5. Žuljević, E. (1988) <i>Savremeni bibliotečni klasifikacioni sistemi</i>. Sarajevo: Društvo bibliotekara Bosne i Hercegovine.
Preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Lasić-Lazić, J., Slavić, A., Banek, Z. M. (2004) Bibliotečna klasifikacija kao pomagalo u organizaciji znanja. // Odabrana poglavlja iz organizacije znanja / ur. Jadranka Lasić-Lazić. Zagreb: Zavod za informacijske studije. Str.10–33.
2. Leščić, J., Cvitaš, M. (2001) „Sadržajna obrada dokumenata temeljem UDK-a u računalnom katalogu Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti”. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i>. 44. 1–4. Str. 96–109.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Izgradnja i upravljanje bibliotečkim zbirkama, FIL KOB 242
Semestar i broj bodova: IV; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice bibliotekarstva s osnovnim fazama u izgradnji i upravljanju bibliotečkim zbirkama. Uz upoznavanje organizacije rada u bibliotekama, studenti/ce obavijestit će se o mogućnostima što uspješnijeg upravljanja bibliotečkim zbirkama u vremenu burnih preoblika informacijskih institucija uopće.
Sadržaj predmeta: <ol style="list-style-type: none">
1. Bibliotečka građa, fond i zbirke. Vrste bibliotečke građe i njihove karakteristike.
2. Bibliotečka selekcija. Izvori informacija za odabir bibliotečke građe. Kriteriji odabira bibliotečke građe. Problemi odabira elektronske građe.
3. Nabavka bibliotečke građe. Odabir mogućnosti nabavke. Koordinirana nabavka bibliotečke građe. Softveri za nabavku građe. Problemi nabavke s obzirom na različite vrste građe. Smjernice za nabavku građe. Finansijska sredstva za nabavku. Planiranje utroška sredstava.
4. Prijem i obrada bibliotečke građe. Inventarisanje.
5. Sistemi smještaja. Signiranje. Korištenje bibliotečkom građom. Slobodan pristup građi. Posuđivanje građe izvan biblioteke. Pokretne biblioteke. Izlaganje prinova. Revizija.
6. Upravljanje budžetom. Izrada nacrta budžeta. Kontrola budžeta. Preraspodjela budžeta.
7. Zaštita bibliotečke građe. Savremena bibliotečka zgrada, prostorije, oprema. Osnovni postupci zaštite bibliotečke građe. Rukovanje, konzervacija, restauracija, preformatiranje (kopiranje, mikrofilmiranje, digitalizacija). Očuvanje elektronske građe i migracija medija.
8. Pročišćavanje i otpis bibliotečke građe. Ciljevi pročišćavanja. Kriteriji otpisa bibliotečke građe. Pristupi. Procedure. Serijske publikacije. Elektronska građa.
9. Procjena korisničkih potreba. Kvantitativna i kvalitativna istraživanja. Testovi dostave dokumenata. Provjera dostupnosti materijala na policama. Istraživanja pozajmice. Istraživanja internog korištenja materijala.
10. Mjerenje usmjerno na zbirke. Vanjski i unutarnji procjenitelji. Verifikaciona istraživanja. Citatne analize.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Osnove bibliotečke djelatnosti
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Giardullo, A. (2005) <i>Zaštita i konzervacija knjiga: materijali, tehnike i infrastruktura</i>. Beograd: Clio – Narodna biblioteka Srbije.
2. Gorman, G. E., Clayton, P. (2003) <i>Upravljanje izvorima informacija u bibliotekama: upravljanje fondovima u teoriji i praksi</i>. Beograd: Clio.
3. Johnson, P. (2004) <i>Fundamentals of collection development and management</i>. Chicago: American Library Association.
4. Pravilnik o otpisu i reviziji građe. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i>. 45. 1/2 (2002). Str. 156–158.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Bibliotečka katalogizacija i OPAC, FIL KOB 240
Semestar i broj bodova: IV; 1P + 2V; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice s razvojem online kataloga i s relevantnim bibliotečkim standardima koji omogućavaju njegovu implementaciju u mrežno okruženje.
Sadržaj predmeta: Sastoji se od dva segmenta – predavanja i vježbi. Predavanja: Detaljnije upoznavanje sa ostalim ISBD-ovima. Predstavljanje koncepta Funkcionalni zadaci bibliografskog opisa (FRBR). Uvod u razvoj online kataloga (3 generacije online kataloga). Formati za strojno čitljivo katalogiziranje UNIMARC i srodnii formati. UNIMARC: nastanak, zadaci i razvoj. UNIMARK i standardizacija. Opis formata UNIMARC za bibliografske baze podataka i za pregledne kataloške jedinice i uputnice. Prevođenje formata UNIMARC, CCF, ISSN, SGML. Programi kooperativne katalogizacije. Vježbe: izvode se u bibliotečkoj laboratoriji na Odsjeku za bibliotekarstvo i u Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci Bosne i Hercegovine. U laboratoriji se nastavlja savladavanje tehnika katalogizacije.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Bibliotečki standardi i bibliografska kontrola
Način provjere znanja: kumulativni ispit i usmeni razgovor
Udžbenici: nema
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none">
PRIRUČNIK za UNIMARC: bibliografski format / prevela i priredila M. Willer. 2. hrvatsko izd. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna biblioteka: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 1999.
UNIMARC/A Authorities: universal format for authorities / recommended by the IFLA Steering Group on a UNIMARC Format for Authorities; approved by the Standing Committees of IFLA Section on Cataloguing and Information Technology. Munchen, etc.: K. G. Saur, 1991.
SMJERNICE za izradu preglednih kataložnih jedinica i uputnica. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1990.
Willer, M. (1996) <i>UNIMARC u teoriji i praksi</i>. Rijeka: Benja.
Wynar's Introduction to cataloging and classification (Poglavlje VI, str. 435–448). 9th ed. / edited by Arlene G. Taylor with David P. Miller. Greenwood, Group, Inc.: Libraries Unlimited, 2000.
Preporučena literatura: <ol style="list-style-type: none">
Barbarić, A. (2003) „Povijesni razvoj OPAC-a”. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i>. 46. 3–4. Str. 48–58.
Ćamo-Tomić, E. (2005) „Katalogizacija Internet resursa”. U: <i>Glasnik Narodne biblioteke Srbije</i>. 1. Str. 271–293.
http://www.nbs.bg.ac.yu/publicat.ons.php?id=8561

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Školske biblioteke, FIL KOB 244
Semestar i broj bodova: IV; 1P + 1V; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice bibliotekarstva sa ulogom, značajem i zadacima školskih biblioteka, kao i sa standardima za školske biblioteke. O školskim bibliotekama govorit će se kako na sinhronijskoj tako i na dijahronijskoj razini, a u obzir će se uzeti školske biblioteke u bosanskohercegovačkom, ali i u širem kontekstu.
Sadržaj predmeta:
<ol style="list-style-type: none">
1. Zadaci i uloge školskih biblioteka.
2. Standardi za školske biblioteke.
3. Specifičnosti školskih biblioteka u odnosu na ostale vrste biblioteka.
4. Obrazovna, pedagoška, istraživačka uloga školske biblioteke.
5. Školska biblioteka u odnosu prema matičnoj obrazovnoj instituciji.
6. Specifičnosti izgradnje i upravljanja zbirkama u školskoj biblioteci.
7. Utjecaj informacijskih tehnologija na promjene u radu školske biblioteke. Nove službe i usluge.
8. Usložnjeni korisnički zahtjevi i školske biblioteke.
9. Status školskih biblioteka i školskih bibliotekara/ki.
10. Pregled historije razvoja školskih biblioteka u Bosni i Hercegovini i u svijetu.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano u toku semestra; seminarski rad.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Kovačević, D., Lasić-Lazić, J., Lovrinčević, J. (2004) <i>Školska knjižnica – korak dalje</i>. Zagreb: Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije.
2. Woolls, B. (1999) <i>The school library media manager</i>. Englewood, Co: Libraries Unlimited.
Napomena: Cjelovit popis literature studentima/icama će biti predložen pri početku nastave.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Visokoškolske biblioteke, FIL KOB 245
Semestar i broj bodova: IV; 1P + 1V; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice s ulogom i zadaćama biblioteka u sistemu visokog obrazovanja, te s promjenama i izazovima savremenog visokoškolskog bibliotekarstva.
Sadržaj predmeta: Historijski razvoj visokoškolskih biblioteka. Njihova uloga i zadaci u sistemu visokoškolskog obrazovanja u skladu sa informatičkim potrebama. Razlike između visokoškolskih biblioteka u odnosu na ostale biblioteke. Visokoškolske biblioteke u zapadnoevropskim zemljama. Nove informacijske tehnologije, znanstvena komunikacija i visokoškolske biblioteke. Slobodan pristup informacijama. Metode koje se koriste u evaluaciji visokoškolskih biblioteka. Obrazovanje bibliotekara i korisnika visokoškolskih biblioteka.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano u toku semestra; seminarski rad.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aparac-Gazivoda, T. (1990) „Sveučilišni bibliotečni sustavi u teoriji i praksi”. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i>. 33. 1/4. Str. 43–52.
2. Brophy, P. (2000) <i>The academic library</i>. London: Facet Publishing.
3. Filipi-Matutinović, S. (2005) „Koje su perspektive visokoškolskih biblioteka u eri informatizacije”. U: <i>Infoteka</i>. 6. Str. 177–195.
4. Knežević, B. (2002) <i>Specijalno bibliotekarstvo</i>. Beograd: Trebnik.
5. Petrak, J. (1998) „Izobrazba studenata za djelotvorne korisnike informacija: iskustva Središnje medicinske knjižnice Medicinskog fakulteta u Zagrebu”. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i>. 41. 1/4. Str. 15–20.
6. Vraneš, A. (ed.) (2005) <i>Intellectual freedom and Modern libraries</i> (The proceedings of the international meeting held in Belgrade, September, 25-27, 2005). Belgrade: Faculty of Philology.
7. Vraneš, A. (2004) <i>Visokoškolske biblioteke</i>. Beograd: Konzorcijum biblioteka.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Bibliografija Bosne i Hercegovine 1, FIL KOB 334
Semestar i broj bodova: V; 2P + 2V; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj je ovoga kolegija dvojak: prije svega student treba ovladati vještinom izrade bibliografije kao neodvojivog dijela naučnoistraživačkog rada, i drugo, upoznati se s naslijeđem u toj oblasti, prije svega u svojoj zemlji, a onda i u svijetu.
Sadržaj predmeta: U razvoju bibliotečkih disciplina bibliografiji se, kao znanosti, prilazi tek s krajem XIX stoljeća, a kod nas se tek nakon Drugog svjetskog rata ova oblast promišlja. U bosanskohercegovačkoj praksi bibliografski popisi javljaju se još od XVI stoljeća, u sidžilima (ostavinskim dokumentima), zatim u „Bosanskom prijatelju“ Ivana Franje Jukića i u salnamama u XIX stoljeću. Također će biti predočena i dostignuća teorije bibliografije u svijetu i mogućnosti razvoja te misli kod nas.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Literatura:
1. Bakaršić, K. (2005) <i>Fragmenti kulturne historije Bosne i Hercegovine</i> . Sarajevo: Magistrat.
2. Horvat, A. (1995) „Katalog i autorstvo“. U: <i>Knjižnični katalog i autorstvo</i> . Rijeka: Benja. Str. 93–135.
3. Logar, J. (1973) <i>Uvod u bibliografiju</i> . Sarajevo: Svetlost.
4. Vraneš, A. (2001) <i>Osnovi bibliografije</i> . Beograd: Narodna biblioteka Srbije.
Preporučena literatura:
Bibliografije građe Ferdinanda Velca, Hamdije Kreševljakovića, Pavla Mitrovića, kao i publikacije: Kapidžić, H. (1968) <i>Bosna i Hercegovina pod austrougarskom upravom</i> , te UNESCO dokumenti u vezi s Nacionalnom bibliotekom.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Baze podataka, FIL KOB 336
Semestar i broj bodova: V; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati osnovne koncepte, uloge i mogućnosti baza podataka i sistema za pretraživanje informacija u informacijskom sistemu.
Sadržaj predmeta:
<ol style="list-style-type: none">
1. Informacijska tehnologija. Strategijski aspekti informacijske tehnologije.
2. Elektronički informacijski sustavi i njihova izgradnja.
3. Značaj, uloge i zadaci baza podataka u informacijskom sistemu.
4. Odnosi između informacijskih i informatičkih potreba korisnika.
5. Organizacija i upravljanje podacima. Vrste baza podataka.
6. Sustav za upravljanje bazom podataka, logičke sheme i sadržaj baza podataka.
7. Programski jezici za rad s bazama podataka. Temeljna arhitektura interneta.
8. Načela komunikacije u mrežnom okruženju.
9. Osnove rada mrežnih baza podataka. Zaštita podataka (sadržaja i sustava).
10. Elektronički rezervoriji. Vrednovanje izvora podataka.
11. Uvjeti za pretraživanje, upiti i pretraživanje baza podataka, složeni upiti, optimiziranje upita.
12. Nacionalni i međunarodni standardi za razmjenu podataka.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Čerić, V., Varga, M., Birolla, H. (1998) <i>Poslovno računarstvo</i>. Zagreb: Znak.
2. Date, C. J. (2004) <i>An Introduction to Database Systems</i>. Addison-Wesley.
3. Varga, M. (1994) <i>Baze podataka. Konceptualno, logičko i fizičko modeliranje podataka</i>. Zagreb: Društvo za razvoj informacijske pismenosti (DRIP).
Napomena: Uz ovu osnovnu literaturu pojedine teme zahtijevat će uvođenje dodatne literature.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Digitalizacija, FIL KOB 342
Semestar i broj bodova: VI; 2P + 2V; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice bibliotekarstva s temeljnim principima procesa digitalizacije bibliotečke građe (s osvrtom na arhivsku i muzejsku građu), kao što su: odabir građe, analiza opravdanosti i isplativosti, priprema građe, organizacija postupka digitalizacije, provjera kvalitete i podešavanje parametara pri digitalizaciji, naknadna obrada, organizacija i označavanje, te problematika očuvanja i zaštite elektronske građe na duži rok. Uz to, cilj je obavijestiti studente/ice o najznačajnijim projektima digitalizacije bibliotečke, arhivske i muzejske građe u svijetu, te o problemima digitalizacije građe u bosanskohercegovačkim informacijskim institucijama.
Sadržaj predmeta: <ol style="list-style-type: none">
1. Uvodna razmatranja o konceptu digitalizacije.
2. Svrhe i ciljevi procesa digitalizacije.
3. Odabir i priprema građe za digitalizaciju.
4. Odabir tehnika i uređaja za digitalizaciju.
5. Organizacija postupka digitalizacije.
6. Provjeda digitalizacije uz provjeru kvalitete.
7. Organizacija i označavanje građe.
8. Pohrana, dugotrajno čuvanje, konverzija i migracija.
9. Vodeći projekti digitalizacije bibliotečke, arhivske i muzejske građe u svijetu.
10. Digitalizacija bibliotečke, arhivske i muzejske građe u Bosni i Hercegovini.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Chowdhury, G., Chowdhury, S. (2003) <i>Introduction to Digital Libraries</i>. London: Facet Publishing.
2. Cleveland, G. (1998) <i>Digital Libraries: Definitions, Issues and Challenges</i>. Ottawa: IFLA.
3. Frey, F. S., Reilly, J. M. (1999) <i>Digital Imaging for Photographic Collections, Image Permanence Institute</i>. New York: Rochester Institute of Technology, URL: http://www.rit.edu/~661www1/sub_pages/digibook.pdf
4. Handbook for Digital Projects: A Management Tool for Preservation and Access, ur. Sitts, Maxine K., Northeast Document Conversion Center, Andover, Massachusetts, 2000., <http://www.nedcc.org/digital/dman.pdf>, poglavlja: II, IV, VI, VII, IX
5. Katić, T. (2003) „Digitalizacija stare građe“. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i>. 46. 3-4. Str. 33–47.
6. Klarin, S. (2005) „Pristup digitalnoj baštini“. U: <i>Edupoint</i>. God. 5.
7. Smjernice za korištenje elektroničkih informacija. Zagreb: Hrvatski državni arhiv. 1999.
8. Stančić, H. (2000) „Digitalizacija kao mogućnost zaštite i predstavljanja baštine“. U: <i>Školska baština</i>. Rijeka: Ministarstvo prosvjete i športa Republike Hrvatske, Prva sušačka hrvatska gimnazija u Rijeci. Str. 57–61.
9. URL: http://www.carnet.hr/casopis/31/clanci
10. Vrana, R. (2004) „Izgradnja digitalnih zbirki: određivanje i izbor kriterija za digitalizaciju knjižnične građe“. U: Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture / uredila Tinka Katić. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo. Str. 79–86.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Bibliografija Bosne i Hercegovine 2, FIL KOB 344
Semestar i broj bodova: VI; 2P + 2V; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Omogućiti studentima/icama upoznavanje s bosanskohercegovačkom bibliografskom tradicijom kao i sa aktivnostima koje se provode na ujednačavanju bibliografskih praksi na svjetskoj razini.
Sadržaj predmeta: Ovaj je kolegij zamišljen iz tri dijela. Prvi tematski blok se odnosi na izradu i rekonstrukciju nacionalne bibliografije Bosne i Hercegovine, a drugi na standardizaciju i bibliografsku kontrolu. Treći je dio savladavanje praktičnih vještina vezanih za izradu bibliografije. U prvom dijelu posebna pažnja bit će posvećena izradi nacionalne bibliografije s obzirom na to da jedan od velikih problema i dalje predstavlja rekonstrukcija bibliotečkih fondova i zapisa o njima, a bitan aspekt toga su i inicijative UNESCO-a na redefiniranju „Bosniake”, s čim je potrebno upoznati studente/ice. Drugi dio kolegija odnosi se na teme koje će doprinijeti boljem razumijevanju uloge standarda i bibliografske kontrole u izradi bibliografija, kao i razumijevanju korisnika i njihovih informacijskih potreba.
Preduvjeti za upis predmeta: položen ispit iz predmeta Bibliografija Bosne i Hercegovine 1
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Obavezna literatura:
1. Beauquez, M. National bibliographic services at the dawn of the 21st century: evolution and revolution. International Conference on National Bibliographic Services. http://www.ifla.org/VI/3/icnbs/beam-e.htm
2. Bakaršić, K. (1999) <i>Bibliografija arheologije Bosne i Hercegovine</i> . Knj. 1. Komunikacijska struktura arheološkog znanja. Sarajevo. Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine.
3. Bakaršić, K. (2005) Fragmenti kulturne historije Bosne i Hercegovine. Sarajevo: Magistrat.
4. Sečić, D. (1995) <i>Informacijska služba u knjižnici</i> . Rijeka: Benja.
5. UNESCO dokumenti u vezi s Nacionalnom bibliotekom.
Preporučena literatura:
1. Dizdar, S. (2004) „Problemi izrade naslova za Bibliografiju Sarajevskog cvjetnika”. U: <i>Radovi Filozofskog fakulteta</i> . Sarajevo. Str. 347–365.
2. Horvat, A. (2000) „Nacionalna tekuća bibliografija u službi Univerzalne bibliografske kontrole”. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i> . 43. 1/2. Str. 1–8.
3. Murati, T. (1999) Druga međunarodna konferencija o nacionalnim bibliografijama održana u Kopenhagenu, Danska, od 25. do 27. studenoga 1998. U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i> . 42. Str. 81–96.
4. Verona, E. (1976) „Univerzalna bibliografska kontrola i međunarodno ujednačavanje kataloških postupaka”. U: <i>Informatologia jugoslavica</i> . 8. Str. 1–28.
5. Živković, D. (2001) <i>Elektronička knjiga</i> . Zagreb: Multigraf. Str. 53–75.

**Program obaveznih i izbornih predmeta za dvopredmetni studij
komparativne književnosti i bibliotekarstva (II. ciklus)
na Odsjeku za komparativnu književnost i bibliotekarstvo**

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Diskursna stilistika, FIL KOB 414
Semestar i broj bodova: VII; 2P + 1S, 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Ovaj je predmet koncipiran tako da pruži najvažnije informacije o stanju u savremenoj stilistici, koju karakterizira orientacija na kontekst i kritičke interpretativne modele. Cilj je usvajanje teorijskih znanja i praktična primjena u analizi i kreiranju tekstova.
Sadržaj predmeta: Diskursna stilistika proučava se u okviru relativno mlade krosdiscipline koja se naziva <i>diskursne studije</i> , a komprimira teoriju i analizu pismenog i usmenog teksta u praktično svim humanističkim disciplinama, od socijalne semiotike, preko naratologije do kritičke lingvistike. Diskursna stilistika pokazuje da svaki tekst omogućava različita čitanja, a da su značenja višestruka i uvijek rezultat pregovaranja pozicija autora, teksta i čitatelja / recipijenta / interpretatora. Predmet predviđa upoznavanje s različitim modelima teksta i diskursa, te sa osnovnim rezultatima diskursne analize i kritičke lingvistike koji su neophodni u diskursnostiličkoj interpretaciji.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema posebnih preduvjeta.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave) i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru. Radi se i seminarски rad, pišu radovi.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">
1. Katnić-Bakaršić, M. (2003) <i>Stilistika dramskog diskursa</i>. Zenica: Vrijeme.
2. Kovačević, M., Badurina, L. (2001) <i>Raslojavanje jezične stvarnosti</i>. Rijeka: Izdavački centar Rijeka
3. Van Dijk, T. A. (ed.) (1997) <i>Discourse as Social Interaction. Discourse Studies: A Multidisciplinary Introduction</i>. Vol. 2. London, New Delhi: SAGE Publication.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Katnić-Bakaršić, M. (2003) „Stilistika diskursa kao kontekstualizirana stilistika”. U: <i>Fluminensia</i>. God. 15. Br. 2. Rijeka. Str. 37–48.
2. Kovačević, M. (2002) „Diskursnoteorijski i diskursnoanalitički okviri stilistike”. U: <i>Važno je imati stila</i>. Zbornik. Ur. K. Bagić. Zagreb: Disput. Str. 117–130.
3. Weber, J. J. (ur.) (1996) <i>The Stylistics Reader: From Roman Jakobson to the Present</i>. London, New York, Sydney, Auckland: Arnold.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Esejistika, FIL KOB 418
Semestar i broj bodova: VII; 1P + 1S + 1V; 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje, seminar i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Esej je predmet koji u odnosu na svoj cilj odgovara grupi predmeta Dramaturgija na pozorišnim akademijama. S jedne strane, cilj je da se studenti upoznaju s fenomenom eseja kao što se upoznaju s pjesmom, pričom, romanom. S druge strane, praktični je cilj da se studenti obuče u pisanju eseja: ostale forme su pitanje ličnog izbora i talenta, ali esej je za naše studente sredstvo, alat, potreba.
Sadržaj predmeta: Studenti će biti upoznati sa osnovnim osobinama eseja kao književne vrste. Esej će se razmatrati kao stjecište humanističkih disciplina, ali će se posebna pažnja obratiti eseju u romanu, kao i odnosu eseja i poezije. Studenti će biti upoznati s konkretnim esejima pojedinih autora, ali će i sami pisati eseje na zadate teme.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Andrić, I. (1981) <i>Razgovor s Gojom</i>. U: <i>Istorija i legenda</i>. Sarajevo.
2. Bacon, F. (1967) <i>Eseji</i>. Beograd: Kultura.
3. De Montaigne, M. (1964) <i>Ogledi</i>. Sarajevo: Veselin Masleša.
4. Hristić, J. (2005) <i>Izabrani eseji</i>. Beograd: Srpski PEN centar.
5. Huxley, A. (2002) <i>Maslina i drugi eseji</i>. Zagreb: Izvori.
6. Krleža, M. (1966) <i>Esej o Proustu</i>. U: <i>Eseji, studije, putopisi</i>. Sarajevo: Svjetlost.
7. Marić, S. (1979) <i>Proplanci eseja</i>. Beograd: Nolit.
8. Platon (2000) <i>Gozba</i>. Beograd: BIGZ.
9. Platon (1955) <i>Fedra</i>. Beograd: Kultura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Poetika dramske književnosti, FIL KOB 416
Semestar i broj bodova: VII, 1P + 1S + 2V; 3 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje, seminar i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s poetikom dramske književnosti.
Sadržaj predmeta: Upoznavanje studenata s pojmom poetike, s njenim odnosom prema susjednim disciplinama – teorijom i kritikom, kao i s njenim odnosom prema praksi. U okviru kolegija razmatrat će se pojam, osobine i princip dramskog. Zatim će se razmotriti odnos između tragedije i komedije, između tragičnog i komičnog, osvijetlit će se njihove tehničke osobine i razlike. Također, na kolegiju će se studenti upoznati s konstitutivnim elementima drame i njihovim međusobnim odnosima, kao i sa odnosom između dramaturgije i teatarskog prostora.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aristotel (1983) <i>O pjesničkom umijeću</i>. Zagreb: August Cesarec.
2. Fergusson, F. (1979) <i>Pojam pozorišta</i>. Beograd: Nolit.
3. Karahasan, Dž. (1988) <i>Model u dramaturgiji</i>. Zagreb: Centar za kulturnu djelatnost.
4. Karahasan, Dž. (2004) <i>Dnevnik melankolije</i>. Zenica: Vrijeme.
5. Klotz, V. (1995) <i>Zatvorena i otvorena forma u drami</i>. Beograd: Lapis.
6. Kralj, V. (1966) <i>Uvod u dramaturgiju</i>. Novi Sad: Sterijino pozorje.
7. Pfister, M. (1998) <i>Drama</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI.
8. Souriau, E. (1982) <i>200 000 dramskih situacija</i>. Beograd: Nolit.
9. Szondi, P. (2001) <i>Teorija moderne drame</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI.
10. Švacov, V. (1976) <i>Temelji dramaturgije</i>. Zagreb: Školska knjiga.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Književnost, mitologija, ideologija, FIL KOB 419
Semestar i broj bodova: VII; 1P + 1S + 1V; 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe, seminar
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Nastavni predmet ima za cilj upoznati studente sa složenim odnosima književnosti, mitologije i ideologije u interliterarnoj južnoslavenskoj zajednici. Pažnja će se pri tome fokusirati na književna kretanja od usmenog, epskog pjesništva, preko ideoškog modela literature u romantizmu i njenih veza s političkim mitskim naracijama do postmodernističkog nekrofiliskog modela književnosti s kraja dvadesetog i početka dvadesetog i prvog stoljeća. Ideologija kao <i>savremena mitologija</i> (Tery Eagleton) natkriljuje južnoslavenske književne prakse tokom dvadesetog vijeka u svim političkim sistemima, pri čemu književnost počesto služi kao prostor za uobličavanje velikih ideoloških i mitskih naracija.
Sadržaj predmeta: Južnoslavenske književnosti od svog srednjovjekovlja pa sve do konca Prvog svjetskog rata nastaju u etničkim zajednicama koje su porobljene od strane imperialnih sila. U takvom kontekstu nastaje usmena književnost, a onda i romantičarska, pa i realistička, dok rana modernistička razvija oslobodilačku ideologiju i nastoji se direktno ideološki funkcionalizirati. Otud se u epskim pjesmama i romantičarskim epovima, a potom i u klasičnom historijskom romanu romantičarskog tipa razvija figura heroja-žrtve, koja utemeljuje kolektivnu memoriju i služi kao sistem etničkog uzora, što je praktično najznačajnija simbolička vrijednost u kulturnom simboličkom poretku oko koje se treba okupiti etnička zajednica. U tu figuru književnost u maksimalnoj mjeri ugrađuje mitološke i ideološke naracije, da bi njen antipod, figura neprijatelja bila realizirana na sličan ili identičan način. Tokom dvadesetog stoljeća veze ideologije i književnosti nisu prisutne samo u onim poetikama koje se na eksplicitan način ideološki angažiraju, kao što je slučaj npr. sa socrealizmom, nego i u poetičkim sistemima koji na različite načine prikrivaju tu vezu. To se prije svega odnosi na literaturu s temom rata i književnim obradama ratnog iskustva, a pogotovo na povjesne romane visokog modernizma i nekrofiliskog postmodernizma, ali i na poeziju postmoderne reetnizacije.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvi sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Zlatko Kramarić: <i>Književnost, politika, ideologija</i>
2. Slavoj Žižek: <i>Sublimni objekti ideologije</i>
3. Kristijan Đordano: <i>Ogledi o interkulturnoj komunikaciji</i>
4. Homi Babha: <i>Smeštanje kulture</i>
5. Marija Todorova: <i>Imaginarni Balkan</i>
6. Andrew Baruh Wachtel: <i>Stvaranje nacije, razaranje nacije</i>
7. Radomir Konstantinović: <i>Filozofija palanke</i>
8. Ugo Vlaisavljević: <i>Rat kao najveći kulturni događaj</i>
9. <i>Balkan kao metafora</i>, zbornik radova
10. Enver Kazaz: <i>Neprijatelj ili susjed u kućino znanje</i>

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Ikoničko pripovijedanje, FIL KOB 417
Semestar i broj bodova: VII; 1P + 1S + 2V; 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe i seminar
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovoga kolegija jeste da se studenti što temeljitije upoznaju s mogućnostima ikoničkog pripovijedanja, kao i s mogućnostima strukturalne i semiotičke analize ovog tipa pripovijedanja. Pored toga, cilj je i da se studenti sposobe da samostalno realiziraju djela koja specifično komuniciraju i djela u kojima će ikoničkim pripovijedanjem naći put do recipijenta.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se studenti upoznaju sa ikoničkim pripovijedanjem drevnog čovjeka, egipatskim slikovnim pismom, Manijevom slikovnom Biblijom, ikoničkim pripovijedanjem kršćanske umjetnosti, semiotikom ikone, ikoničkim pripovijedanjem stripa i filma, kao i s mogućnostima ikoničkog pripovijedanja koje otvaraju suvremena tehnička dostignuća. Studenti će pored praktičnog rada (izrada stripova, slikovnica, filmova) proučavati teorijska djela Eca, Kulenovića, Jansona, Mukaržovskog, Barthesa, Ristića itd., a ukupni sadržaj ovog predmeta treba pomoći intelektualni, znanstveni i kreativni razvoj studenata.
Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava, dok se na vježbama izrađuju samostalni zadaci (stripovi, slikovnice, filmovi).
U toku svakog semestra student je obavezan da pročita ona djela koja su se u izvodima ili cijelovito obrađivala na predavanjima i vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru + izrada samostalnog rada (stripa, slikovnice, filma).
Udžbenici:
1. Eco, (1973) <i>Kultura, informacija, komunikacija</i> , Beograd, Nolit. 2. Kulenović, (1995) <i>Rezime</i> , Sarajevo, Međunarodni centar za mir. 3. Mukaržovski, (1987) <i>Struktura, funkcija, znak, vrednost</i> , Beograd, Nolit.
Literatura:
1. Barthes, (1989) <i>Carstvo znakova</i> , Zagreb, Auguit Cesarec. 2. Duraković – Katnić-Bakarišić, (2005) <i>Poetika arabeske</i> , Sarajevo, Novi Izraz 3. Janson, (1975) <i>Istorijska umjetnost</i> , Beograd, Izdavački zavod Jugoslavija 4. Moris, (1975) <i>Osnove teorije o znacima</i> , Beograd, Beogradski izdavačko – grafički zavod. 5. Ristić, (1986) <i>Videosfera</i> , Beograd, Studentski izdavački centar. 6. Tomić, (1991) <i>Estetika neolita</i> , Paris, L'Hartman 7. Tomić, (1989) <i>Semiotika plakata</i> , Sarajevo, Život. 8. Uspenski, (1979) <i>Poetika kompozicije, Semiotika ikone</i> , Beograd, Nolit.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Kulturna baština u savremenom tehnološkom okruženju, FIL KOB 426
Semestar i broj bodova: VII; 2P + 2V; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice bibliotekarstva s pojmom kulturna baština u njegovim raznovrsnim značenjima, kao i s vrstama, zadacima i ulogama baštinskih institucija u savremenom društvu. Uz to, cilj je obavijestiti studente/ice o konvergenciji baštinskih institucija pod utjecajem savremenih informacionih tehnologija te o vidovima i mogućnostima upravljanja baštinom unutar savremene društvene paradigme. Posebna pažnja posvetit će se aktuelnim projektima digitalizacije kulturne baštine.
Sadržaj predmeta:
<ol style="list-style-type: none">
1. Definicije i priroda baštine.
2. Komunikacija baštine (kolektivno pamćenje, kulturno pamćenje, društveno pamćenje).
3. Politički, ekonomski, kulturološki, tehnološki aspekti pamćenja.
4. Biblioteke kao baštinske institucije.
5. Baštinske institucije – nekad i danas. Redefiniranje baštinskih institucija.
6. Divergencija/konvergencija baštinskih institucija.
7. Digitalizacija kao vid upravljanja baštinskim institucijama u savremenom tehnološkom okruženju.
8. Strateško planiranje projekata digitalizacije kulturne baštine.
9. Strategije selekcije za digitalizaciju kulturne baštine.
10. Tehnologije konverzije.
11. Tehnologije pohrane.
12. Tehnologije dostavljanja.
13. Metapodaci.
14. Procjena i kontrola kvalitete.
15. Digitalizacija kulturne baštine kao vid demokratizacije znanja o baštini te kao vid promoviranja baštine.
Preduvjeti za upis predmeta: završen dodiplomski studij
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera znanja: pismeno i usmeni razgovor.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Faletar-Tanacković, S. (2005) „Mogućnosti suradnje baštinskih ustanova – odabrani europski projekti“. U: <i>Izazovi pisane baštine</i> (zbornik radova u povodu 75. obljetnice života Aleksandra Stipčevića, urednica Tatjana Aparac-Jelušić). Osijek: Filozofski fakultet. Str. 193–205.
2. Klarin, S. (2005) „Pristup digitalnoj baštini“. U: <i>Edupoint</i>. God. 5. URL: http://www.carnet.hr/casopis/31/clanci
3. Rayward, W. B. <i>Libraries, Museums, and Archives in the Digital Future: the Blurring of Institutional Boundaries</i>, URL: http://www.nla.gov.au/3/npo/conf/npo95wr.html

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Biblioteke u multikulturalnom informacijskom društvu, FIL KOB 425
Semestar i broj bodova: VII; 2P + 2V; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Kolegij ima za cilj predstaviti i objasniti faktore utjecaja znanja i ICT-a (informacijsko-komunikacijske tehnologije) na razvoj i stvaranje društva znanja. Namjera je ispitati i prezentirati mogućnosti kroz koje biblioteka kao informacijska institucija odgovara na izazove multikulturalizma i globalizacije pojašnjavajući utjecaj informacionalizma, kao tehnološke paradigme, na ulogu, značaj, ali i preoblikovanje bibliotečke profesije i biblioteka u informacijskom društvu. Studenti/ce će biti upoznati s teorijama informacijskog društva, kao i sa strategijama razvoja biblioteka i drugih informacijskih institucija u odnosu na korisničke potrebe u složenom, multikulturalnom, postmodernom, postindustrijskom, umreženom društvenom kontekstu.
Sadržaj predmeta: Upoznavanje s multikulturalnim porijeklom javnog bibliotekarstva, te odgovornostima multikulturalne i interkulturnalne misije bibliotečkog poziva. Uvođenje u promišljanja o temeljnim konceptima i pojmovima informacijskog društva uz razumijevanje problematike javnog prostora, javnog i informacijskog dobra. Tematiziranje i pojašnjavanje složenosti odnosa društvene odgovornosti bibliotekara/ki u promovirajući socijalnog aktivizma, građanskog obrazovanja i društvenog uključivanja u odnosu spram demokratske održivosti u globalnom, informacijskom društву.
Preduvjeti za upis predmeta: završen dodiplomski studij
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni i usmeni ispit.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Webster, F. <i>Theories of the Information Society</i>. London; New York: Routledge, 1995.
2. Afrić, V. <i>Informacijske tehnologije i društvo</i>. // Zbornik radova «Težakovi dani». / urednici S. Tkalac i J. Lasić-Lazić. Zagreb: Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti, 2002. Str. 7-19.
3. Brown, John Seely and Paul Duguid. <i>The Social Life of Information</i>. Boston, MA: Harvard Business School Press, 2000.
4. D'Angelo, Ed. <i>Barbarians at the Gates of the Public Library: How postmodern consumer capitalism threatens democracy, civil education, and the public good</i>. Library Juice Press, LLC: Duluth, Minnesota, 2006.
5. Buschman, John E. <i>Dismantling the public sphere: Situating and sustaining librarianship in the age of the new public philosophy</i>. Libraries United: Connecticut, 2003.
6. Feather, J. <i>The information society: A study of continuity and change</i>. 4th ed. London: Facet, 2004.
7. Beck, Ulrich: <i>Moć protiv moći u doba globalizacije – nova svjetskopolitička ekonomija</i>. Školska knjiga: Zagreb, 2004.
8. Semprini, Andrea. <i>Multikulturalizam</i>. Clio: Beograd, 2005.
9. Paić, Žarko: <i>Politika identiteta: kultura kao nova ideologija</i>. Antibarbarus: Zagreb, 2005.
10. Mesić, Milan. <i>Multikulturalizam – društveni i teorijski izazovi</i>. Školska knjiga: Zagreb, 2006.
11. Touraine, Alain. <i>Postindustrijsko društvo</i>.; Plato: Beograd, 1998.
12. Litwin, Rory. <i>Library Juice Concentrate</i>. Library Juice Press, LLC: Duluth, Minnesota, 2006.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Organizacija znanja, FIL KOB 428
Semestar i broj bodova: VII; 1P + 1S; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Cilj ovoga kolegija jest da studenti/ce usvoje kategorijalni aparat koji se koristi u području organizacije znanja, spoznaju dimenzije (procesi i sistemi) područja organizacije znanja i razumiju promjenu bibliotečke pradigme. Jedan od bitnih ciljeva ovoga kolegija jest da kroz seminarske radove studenti/ce nauče prezentirati svoja saznanja.
Sadržaj predmeta: Kolegij je podijeljen u tri cjeline:
a) Predstavljanje promjena bibliotečke paradigme kroz temeljne pojmove: knjiga, katalog, korisnik i bibliotekar.
b) Razvoj metoda i tehnika koje omogućavaju opisivanje i konsolidiranje informacija. Ponovno propitivanje i definiranje bibliografskih odnosa pod utjecajem savremene tehnologije. Novi sistemi (POPSI, PRECIS, SSZPO) i metode vezane za sadržajnu obradu podataka. Novi elementi u bibliografskom opisu (sažetak).
c) Predstavljanje problema koji su vezani za pretraživanje informacija (problemi oblikovanja upita), vrednovanje kvalitete pretraživanja i upoznavanje sa osnovnim strategijama pretraživanja (korištenje Booleovih operatera, kraćenje...).
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: seminarski i pismeno.
Literatura:
1. Chowdhury, G. G. (1999) <i>Introduction to modern information retrieval</i> . London: Library Association Publishing.
2. Dizdar, S. (2007) „Apstrakt u teoriji i praksi“ (1. međunarodna znanstvena konferencija „The Future of Information Sciences: INFUTURE 2007 - Digital Information and Heritage“, uredili Sanja Seljan i Hrvoje Stančić). Zagreb: Odsjek za informacijske znanosti, Filozofski fakultet. Str. 563 –579.
3. Foskett, A. C. (1996) <i>The subject approach to information</i> . 8th. ed. London: Library Association Publishing.
4. Lankaster, F. W. (1998) <i>Indexing und Abstracting in Theory and Practice</i> . Second ed. Illionis: Graduate School of Library and Information Science.
5. Mikačić, M. (1996) <i>Teorijske osnove sustava za predmetno označavanje</i> (odabrana poglavlja). Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo.
6. Rowly, J., Farrow, J. (2000) <i>Organizing Knowledge. An introduction to managing access to Information</i> . 3. ed. Aldershot, England: Grower.
7. Svenonius, E. (2005) <i>Intelektualne osnove organizacije informacija</i> . Lokve: Benja.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Metapodaci, FIL KOB 430
Semestar i broj bodova: VII; 1P + 1V; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Studenti će steći osnovna znanja vezana za metapodatke i upoznat će se sa napoznatijim modelima metapodataka.
Sadržaj predmeta: Metapodaci predstavljaju osnovne elemente koji se koriste u organizaciji znanja i od ključnog su značaja za razvoj i upravljanje digitalnim dokumentima kao i za nastanak digitalnih biblioteka. Upoznavanje (izučavanje) metapodataka unutar ovoga kolegija organizirat će se kroz dvije cjeline. Prva cjelina će obuhvatiti teme vezane za definiranje, zadatke i vrste metapodataka. Druga cjelina će obuhvatiti razvoj nove paradigme katalogizacije tumačen kroz IFLA-ine studije: studiju „Uvjeti za funkcionalnost bibliografskih zapisa“ (FRBR), studiju „Uvjeti za funkcionalnost preglednih kataložnih zapisa“ (FRNAR), kao i utjecaj ovih studija na postojeće standarde za obradu bibliotečke građe.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Dablin Core Metadata URL: http://purl.oclc.org/metadata/dublin_core/ (29.10. 2006.); vidi i URL: http://purl.org./metadata/dublin_core/ (29. 10. 2006.)
2. URL: http://www.oclc.org/research/projects/viaf/default.htm (29. 10. 2006).
3. Hakala, J. (2000) „Dablinski osnovni skup elemenata metapodataka“. U: Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 43/1-2. Str. 38–49.
4. Hopkinson, A. (2004) „Metapodaci: pregled“. U: Infoteka. 5. Str. 17–22. http://www.unilib.bg.ac.yu/bibliotekarstvo/infoteka/spec/17-22.pdf (29. 10. 2006.)
5. Reynolds, R. (2004) „ISSN, Identifikatori metapodaci u digitalnom svijetu“. U: Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 47/1-2. Str. 17–29. http://www.hkdrustvo.hr/vjesnik/files/VBH_1-2_2004_Reynolds.pdf (29. 10. 2006.)
6. Tillett, B. (2005) „FRBR and cataloging for the future“. U: <i>Functional requirements for bibliographic records (FRBR): hype or cure-all</i> (Patrick Le Boeuf, editor). Binghamton, NY: The Haworth Information Press. Str. 197–205 ili: <i>Cataloging & Classification Quarterly</i>. 39/3-4, 2005.
7. <i>Uvjeti za funkcionalnost bibliografskih zapisa: završni izvještaj</i> (IFLA-ina Studijska skupina za uvjete za funkcionalnost bibliografskih zapisa). Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004.
8. Willer, M. (2000) „Metapodaci u organizaciji podataka o električnoj građi“. (2. i 3. seminar „Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnost suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture“, zbornik radova, uredile Mirna Willer, Tinka Katić). Zagreb: Hrvatsko muzejsko društvo. Str. 58–64.
9. Willer, M. (2002) „Metapodaci za dugoročnu zaštitu elektroničke građe“. (5. seminar „Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnost suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture“: zbornik radova, uredile Mirna Willer, Tinka Katić). Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo. Str. 55–69.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Književnost i teatar, FIL KOB 420
Semestar i broj bodova: VIII; 2P + 2V; 5 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata sa odnosom između književnosti i teatra, njihovim porijeklom i vezom s mitom i ritualom, sa izražajnim sredstvima jedne i druge umjetnosti, kao i s formama komunikacije u književnosti i u teatru. Također, studenti bi se upoznali i sa odnosom između drame i predstave u teatru shvaćenom kao predočavanje književnosti, zatim s formama teatra koje su bliske igri, kao i s formama teatra bez dovršenog dramskog književnog djela.
Sadržaj predmeta: Nakon upoznavanja s porijeklom književnosti i teatra u mitu i ritualu (dakle, nakon upoznavanja s pojmom sinkretizma, sličnostima i razlikama između mita i rituala), studenti će biti upoznati s teksturom i strukturom u književnosti i u teatru, sa odnosom književnosti i teatra prema vremenu i prostoru, s jezikom jedne i druge umjetnosti, kao i sa odnosima u trokutu 'autor – djelo – primalac' u književnosti i u teatru. Također, razmotrit će se shvatanje teatra kao predočavanja dramskog književnog djela, ali će se studenti upoznati i s formama teatra kao igre (ples, nadmetanje, igre na sreću, cirkus, karneval...), kao i s formama teatra bez dovršenog dramskog književnog djela (mim, atelana, commedia dell arte, happening).
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aristotel (1983) <i>O pjesničkom umijeću</i>. Zagreb: August Cesarec.
2. Bentley, E. (1990) <i>The Theory of the Modern Stage</i>. Harmondsworth: Penguin Books.
3. Brecht, B. (1979) <i>Dijalektika u teatru</i>. Beograd: Nolit.
4. Caillois, R. (1979) <i>Igre i ljudi</i>. Beograd: Nolit.
5. Diderot, D. (1958) <i>Paradoks o glumcu</i>. Zagreb: Zora.
6. Huizinga, J. (1992) <i>Homo ludens</i>. Zagreb: Naprijed.
7. Lessing, G. E. (1950) <i>Hamburška dramaturgija</i>. Zagreb: Državno izdavačko preduzeće Hrvatske.
8. Lessing, G. E. (1964) <i>Laokon</i>. Beograd: Rad.
9. Platon (1998) <i>Ion</i>. Zagreb: Izdanja hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.
10. Turner, V. (1989) <i>Od rituala do teatra</i>. Zagreb: August Cesarec.
11. Sabljak, T. (1971) <i>Teatar XX stoljeća</i>. Split, Zagreb: Matica hrvatska.
12. Southern, R. (1961) <i>The Seven Ages of Theatre</i>. New York: Hill and Wang.
13. Turner, V. (1989) <i>Od rituala do teatra</i>. Zagreb: August Cesarec.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Uvod u kulturalne studije, FIL KOB 412
Semestar i broj bodova: VIII; 2P +1S; 4 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar
Status predmeta: obavezni
<p>Cilj predmeta: Cilj predmeta jeste upoznavanje s novim tendencijama u humanistici s kraja 20. stoljeća, što je obogatilo proučavanje književnosti i otvorilo novo područje u kojem se propituje odnos analitičkog pristupa književnim djelima i razumijevanje funkciranja kulture. U svom najširem smislu, kulturni studiji su interdisciplinarno područje unutar kojeg se proučavatelji književnosti upućuju na razumijevanje teorijske problematike u svezi s pojmovima identiteta, značenja i reprezentacije.</p> <p>Sadržaj predmeta: Prilikom rada u kulturnim studijama posebna će se pažnja posvetiti razumijevanju funkciranja kulture, a naročito istraživanju tzv. <i>napetosti</i> koje pokreću kulturne studije u proučavanju književnosti. Spomenuti odnos rezultat je propitivanja statusa književnosti u novom vremenu, u kojem se razvidno osjeća strah od uništenja tradicionalnih pristupa u analizi književnih djela. Međutim, naš je cilj pokazati na koji način promijenjena čitateljska praksa, zapravo, obogaćuje proučavanje književnosti dajući novu snagu i dubinu analitičkom uvidu.</p> <p>Opsežan projekt kulturnih studija nastao je kao rezultat marksističke književne teorije u Britaniji, kao težnja da se povijest <i>ispše odozdo</i> ili s margina. Osnovni je cilj razotkriti ugnjetavalačku prirodu svih ideologičkih tvorevinu, pa tako i najvažnije književne forme 20. stoljeća, odnosno, cilj je pokrenuti diskusiju o romanu kao diskurzu svjesnog stratega Moći. Uvjetno govoreći, pristup koji otvara novo proučavanje književnosti, a u svezi je s kulturnim studijama, nameće nam razumijevanje funkciranja kulture u suvremenom svijetu, što osvjetljava kompleksnu problematiku propitivanja pojma identiteta u svijetu raznolikih kulturnih praksi nastalih kao svjedočanstvo o različitim iskustvima.</p> <p>Osobito je važno podvući snažan poriv za upoznavanjem onih kulturnih praksi koje oblikuju ljude u svrhu manipulacije marginaliziranim grupama. Također, važno je istaknuti pokušaj iznimno borbenog pristupa prema tradicionalnim teorijskim postavkama u proučavanju književnih djela kako bi se pronašao put prema promjenama u smislu buđenja novoprepoznatog senzibiliteta za Drugo.</p> <p>Kulturni studiji vođeni su idejom da se propita kanon komparativistike i u svezi sa odabirom djela koja su proučavana u nastavi svjetske književnosti, gdje zapažamo, da su odabiri bili proizvodi uvriježenog vrednovanja tzv. klasikocentrizma, koji opet, možemo zaključiti korespondira s europocentrizmom. Stoga, nova je težnja za odabirom književnih djela koja će reprezentirati što više različitih kulturnih iskustava.</p> <p>Naposljetku, postavit ćemo cilj našeg Uvoda u kulturne studije kroz ideju da se prilikom proučavanja književnosti sretнемo s tzv. problemom interpretacije, što znači da se studenti pozovu na otvorenost prema neočekivanom, prema praksi promišljanja s <i>granice</i>, odnosno, da se probudi senzibilitet za osnovni poststrukturalistički problem, tj. problem jezika kroz uočavanje njegovih učinaka u stvaranju značenja, čime dokidamo mogućnost transparentne razumljivosti pri čitanju književnog djela. Studenti su dužni pročitati djela koja će se analizirati na vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu koja je navedena u programu.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; jedan seminarski rad tokom semestra, pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Literatura (obavezna):
14. Biti, V. (1989) <i>Pripitomljavanje drugog: mehanizam domaće teorije</i> . Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo. 15. Biti, V. (2000) <i>Pojmovnik suvremene književne i kulturne teorije</i> . Zagreb: Matica hrvatska. 16. Duda, D. (2002) <i>Kulturalni studiji: ishodišta i problemi</i> . Zagreb.
Napomena: obavezna i opća literatura se inovira svake godine, o čemu će studenti biti informirani početkom semestra.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Umjetnost i kritika, FIL KOB 422
Semestar i broj bodova: VIII; 2P; 3 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Ovaj je predmet predviđen za sve studente koji imaju sklonost i ambiciju da se bave umjetničkom kritikom. Na predavanjima studenti bi se upoznali s različitim umjetničko-kritičkim praksama, a na časovima seminara i vježbi praktično bi pisali i analizirali kritičke tekstove prije svega iz književnosti, ali i iz drugih umjetničkih oblasti, shodno individualnom senzibilitetu i ambicijama.
Sadržaj predmeta: Teorijski dio ovog predmeta predstavlja bi svojevrsnu rekapitulaciju i sintezu teorijskih pitanja s kojima su se studenti prethodno upoznali u okviru Teorije i metodologije književnosti, Kritike i kritičkih pozicija, Teorije kulture i komunikacija, Odnosa među umjetnostima itd. ... u toku prve tri godine studija. Težište bi bilo na praktičnom radu koji ima u vidu repozicioniranje umjetničke kritike u savremenom društву. Predmet podrazumijeva kontinuirano pisanje kritika na konkretnim primjerima iz književnosti, likovnih umjetnosti, filma, teatra, muzike ili neke od novih multimedijalnih umjetnosti.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeni
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Adorno, T. (1979) <i>Estetička teorija</i>. Beograd.
2. Blagojević, S. (1986) <i>Poezija, mistika, povijest</i>. Sarajevo.
3. Eliot, T. S. (1980) <i>Izabrani eseji</i>. Beograd.
4. Foht, I. (1978) <i>Tajna umjetnosti</i>. Sarajevo.
5. Iglton, T. (1977) <i>Iluzije postmodernizma</i>. Zagreb.
6. Kriger, M. (1982) <i>Teorija kritike</i>. Beograd.
7. Lešić, Z. (2003) <i>Nova čitanja</i>. Sarajevo.
8. Lešić, Z., Kapidžić-Osmanagić, H., Katnić-Bakaršić, M., Kulenović, T. (2006) <i>Suvremena tumačenja književnosti</i>. Sarajevo.
9. Liotar, Ž. F. (1978) <i>Postmoderno stanje</i>. Novi Sad.
10. Petrović, S. (1963) <i>Kritika i djelo</i>. Zagreb.
11. Ričards, I. A. (1964) <i>Načela književne kritike</i>. Sarajevo.
12. Stajger, E. (1987) <i>Umeće tumačenja i drugi eseji</i>. Beograd.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Književnost i naracija identiteta, FIL KOB 423
Semestar i broj bodova: VIII; 2P; 3 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Cilj je ovoga kursa produbljivanje i proširivanje stečenog znanja studenta/ice komparativne književnosti u smjeru paradigme narativnog identiteta kao koncepta koji se više ne odnosi samo na književne studije, već prevazilazi žanrovske i disciplinarene granice.
Sadržaj predmeta: U novijoj filozofskoj i književno-kritičkoj produkciji narativno oblikovanje identiteta (pojedinca, društvene grupe, kulture itd.) se pojavilo kao posebno plodna istraživačka tema. Otkriće simboličke prirode identiteta, a posebno noviji uvidi u samu bit simboličkog, otvorili su sasvim nove registre u analizi nekada posve neliterarnih i izvanlingvističkih fenomena, ekskluzivno vezanih za znanosti poput sociologije, psihologije i antropologije. Noviji oblici epistemoloških formacija, poput teorije tekstualnosti, diskurs-analize ili lakanovske psihanalize, pokazali su se kao podesna sredstva u područjima koja su dugo bila privilegirani izvori opravdanja klasičnog znanstvenog pristupa. Raskrivanje simboličkih potki društvene stvarnosti je u istraživanje uvelo analitička sredstva koja su dotada bila namijenjena samo lingvistici, semiotici i književnoj kritici. U tečaju ćemo predstaviti neke od najutjecajnijih teorija konstrukcije individualnog, etno-kulturnog i političkog identiteta. Polazeći od Derridinih uvida u bio-grafije, u fikcionalno-tekstualno ispredanje životnog toka, preko Ricoerovih analiza simboličko-narativnih konstitucija našeg životnog svijeta, doći ćemo do Bhabhinih i Saidovih otkrića o narativnim strategijama gradnje kulturnih i političkih identiteta. Književnost i književna teorija će tako nadići svaku žanrovsku ograničenost, te dobiti sveobuhvatnu i sasvim praktičnu dimenziju, dimenziju primjene bez granica, sve dok umjetnička i stvaralačka uobrazilja ima daha da istražuje.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; esej 10–15 stranica i finalni ispit.
Literatura:
1. Bhabha, H. <i>Nation and Narration</i> . 2. Bhabha, H. <i>Location of Culture</i> . 3. Ricoeur, P. <i>Time and Narrative</i> . 4. Said, E. <i>Culture and Imperialism</i> . 5. Smith, R. <i>Derrida and Autobiography (Literature, Culture, Theory)</i> .

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Književnost, politika, etika, FIL KOB 425
Semestar (semestri i broj bodova): VIII; 2P + 1S; 3 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Problematiziranje odnosa između politike, književnosti i etike, kao i postavljanje pitanja o moralnoj odgovornosti književnosti. Naime, kroz ponuđenu literaturu, studenti bi, kroz interaktivnu nastavu, postavljali pitanja o moralnim dilemama savremenog svijeta, koje ne zahtijevaju nikakve apriorne, definitivne odgovore.
Sadržaj predmeta: Proučavat će se tekstovi iz književnosti, antropologije, moralne i političke filozofije. Postavit će se pitanja kako je moguće imenovati radikalno zlo, kao što je iskustvo koncentracionih logora, čija realnost i logika prevazilaze mogućnost imenovanja? Da li je u dobu sveopćeg decentralizma i realitivizma utopističan i legitiman zahtjev za univerzalnim moralnim vrijednostima? Koliko „naš“ kulturni kontekst, na nesvjetan način, stvara kolektivne obrasce diskriminacije, izopćenja? Da li moć modernih medija – televizije, radija, kompjutera – koji su mutirali naše poimanje „realnosti“, zahtijeva novo imenovanje morala?
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; esej (seminarski rad) i finalni (usmeni) ispit.
Literatura:
1. Agamben, G. (2006) <i>Homo sacer</i> . Zagreb: Arkzin. 2. Anidžar, G. (2006) <i>Jevrej, Arapin</i> . Beograd: Tranziciona pravda. 3. Arent, H. (2000) <i>Eichmann u Jerusalimu</i> . Beograd: K.V.S. 4. Baudrillard, J. (2006) <i>Inteligencija zla</i> . Zagreb: Ljevak. 5. Canetti, E. (1984) <i>Masa i moć</i> . Zagreb: GZD. 6. Fanon, F. (1998) <i>Black Skin, White Masks</i> . London: Pluto Press. 7. Hrestomatija etičkih tekstova (S. Keirkergaard, K. Jaspers, A. Camus, S. De Beauvoir, J. P. Sartre..., uredio Kasim Prohić). Sarajevo: Svjetlost, 1978. 8. Levi, P. (1986) <i>Somersi e salvati</i> . Torino: Einaudi. 9. Mayer, H. (1981) <i>Autsajderi</i> . Zagreb: GZD. 10. Nietzsche, F. (1986) <i>Genealogija morala</i> . Beograd: Grafos. 11. Theweleit, K. (1983) <i>Muške fantazije</i> . Zagreb: GZD.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Poezija (kreativno pisanje), FIL KOB 424
Semestar i broj bodova: VIII; 2P + 1S; 3 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Omogućiti studentima koji izraze želju za pisanjem poezije da uz konsultacije i rad s nastavnikom oblikuju poetski stil.
Sadržaj predmeta: Kreativno pisanje. Konsultacije. Studenti će vježbati pisanje poezije i imati priliku da s predmetnim nastavnikom diskutuju o poetskoj formi.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni.
Udžbenici: nema
Literatura: Literaturu će preporučiti nastavnik u skladu sa interesima i afinitetima studenta.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Informacijski sistemi i mrežni servisi, FIL KOB 436
Semestar i broj bodova: VIII; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Kolegij ima za cilj objasniti osnovne principe kompjuterskih sistema i aplikacija, arhitekturu i organizaciju kompjuterskih sistema. Studenti trebaju usvojiti i ovladati raznolikim aplikacijama za pohranjivanje, organiziranje, proseciranje i pretraživanje podataka, kao i steći vještine upotrebe kompjuterskih i informacijskih sistema u mrežnom okruženju.
Sadržaj predmeta: U okviru predmeta obrađivat će se sljedeće teme: Definiranje informacijskog sistema. Primjena komunikacijskih mreža. Internet adrese (URL) i domene. Osnovni servisi i njihovo korištenje (elektronska pošta, prenos datoteka, liste slanja, rad za udaljenim računarom...). Pronalaženje informacija na internetu uz pomoć mašina za pretragu. Upoznavanje sa osnovnim i naprednim mogućnostima pretraživanja. Mogućnosti i ograničenja mašina za pretragu. Pojam hipertekstualnih i multimedijalnih dokumenata. Web-standardi i njihov utjecaj na razvoj web-resursa. Upoznavanje s multimedijalskim alatima i jezicima za označavanje dokumenta (HTML, XML, SGML, TEI, SQL jezik).
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: usmeno i pismeno.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. J. A. Hoffer, J. F. George, J. S. Valacich: <i>Modern Systems Analysis and Design</i>, 3/e, Prentice Hall College Div, 2001
2. Martin, J.: <i>Information Engineering II - Planning and Analysis</i>, Prentice Hall, Englewood Cliffs, NY 1990.
3. J. L. Whitten, L. D. Bentley, K. C. Dittman: <i>Systems Analysis & Design Methods</i>, 5/e, McGraw-Hill Higher Education, 2000
4. Zwass, V. <i>Foundations of Information systems</i>, McGraw-Hill, Boston, 1998.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Digitalne biblioteke, FIL KOB 438
Semestar i broj bodova: VIII; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Dobiti uvid u konceptualne i tehničke pretpostavke za kreiranje digitalnih biblioteka, razumjeti usluge koje takve vrste biblioteka imaju u kontekstu globalnog informacijskog povezivanja i pristupa informacijama. Studetni trebaju usvojiti vještine vezane za primjenu električkih izvora u umreženom društvu, odnosno steći znanja za rukovanje aplikacijama koje omogućuju interaktivni pristup informacijama putem sučelja za digitalne izvore i repozitorije.
Sadržaj predmeta: Upoznavanje s nastankom i razvojem ideje o digitalnim bibliotekama, njihovim zadacima i definicijama. Razumijevanje odnosa informacijske tehnologije i digitalnih biblioteka. Usporedbе tradicionalne i digitalne biblioteke; pojam hibridne biblioteke. Razlikovanje pojmovnih karakteristika u kontekstu izgradnje fondova elektronskih repozitorija znanja. Upoznavanje s tehničkim pretpostavkama za izradu različitih tipova digitalnih biblioteka, načinima povezivanja digitalnih objekata, formatima za pohranjivanje različitih vrsta elektronskih sadržaja, jezicima za označavanje, kao i problemima vezanim za očuvanje digitalnih izvora.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Literatura:
1. Arms, W. Y. (2000) <i>Digital libraries</i> . Cambridge, London: MIT. URL: http://www.cs.cornell.edu/wya/DigLib/MS1999/index.html . (26. 09. 2006)
2. Borgman, C. L. (2002) <i>Od Gutenbergova izuma do globalnog informacijskog povezivanja, pristup informaciji u mrežnom svijetu</i> . Lokve, Zadar: Benja, Gradska knjižnica.
3. Živković, D. (2001) <i>Električka knjiga</i> . Zagreb: Multigraf.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Informacijski izvori i službe, FIL KOB 440
Semestar i broj bodova: VIII; 2P; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
<p>Cilj predmeta: Cilj je ovoga kolegija da studentima/icama omogući upoznavanje s filozofskim, društvenim i teorijsko-metodološkim izvořitima bibliotekarstva, koja bibliotečki diskurs tumače kao dinamičan i jedinstven sistem. U tom okviru posebna će se pažnja posvetiti proučavanju informacionih izvora, kako bi studenti/ce stekli sposobnost za procjenjivanje vrijednosti pojedinih izvora. Studenti/ce će također, steći znanja o informacijskoj službi u biblioteci, kao i vještine odgovaranja na različite vrste upita.</p> <p>Sadržaj predmeta: Uvod u teoriju bibliotečkih sistema i predstavljanje najpoznatijih teorija (J. H. Shera, A. Schrader, A. Serai i J. Nitecki). Struktura i organizacija bibliotečkih sistema; načini organiziranja među bibliotekama i razvoj bibliotečko-informacionog sistema. Stanje u Bosni i Hercegovini i perspektive. Informacijski izvori općenito: izvori koji su sami dovoljan izvor podataka; službene publikacije, nekonvencionalni izvori; primarni, sekundarni i tercijarni izvori. Historijski razvoj i važnost sekundarnih izvora informacija. Historijski razvoj informacijske službe u anglosaksonskim i evropskim bibliotekama, s posebnim osvrtom na stanje informacijskih službi u Bosni i Hercegovini. Smjernice za informacijsku službu. Informacijska služba i informator. Kategorizacija korisnika. Rješavanje informacijskih upita. Selektivna diseminacija informacija (SDI). Internetske informacijske usluge. Edukacija korisnika.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aparac-Gazivoda, T. (1993) <i>Teorijske osnove knjižnične znanosti</i>. Zagreb: Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti (Radovi Zavoda za informacijske studije; knj. 7, Niz Knjižničarstvo; knj. 3).
2. Badurina, B., Svilben, Z. (2003) „Mrežne stranice narodne knjižnice”. U: <i>Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture</i> (zbornik radova sa 6. seminara). Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo (Izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva; knj. 32). Str. 262–266.
3. Bašević, Lj. (1986) „Informacijska služba u biblioteci”. U: <i>Bibliotekarstvo</i>. 32. Str. 53–59.
4. Borgman, C. (2002) <i>Od Gutenberga do globalnog informacijskog povezivanja: pristup informaciji u umreženom svijetu</i> (uredila T. Aparac-Jelušić). Lokve, Zadar: Naklada Benja, Gradska knjižnica Zadar.
5. Jokić, M. (1998) „Evaluacija elektroničkih izvora informacija s korisničkog stajališta”. U: <i>Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture</i> (zbornik radova). Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo (Izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva, knj. 26). Str. 69–80.
6. Slobodan pristup informacijama (uredile Alemka Belan-Simić i Aleksandra Horvat). U: <i>Vjesnik bibliotekara Hrvatske</i>. 43/3, 2000.
7. Sečić, D. (1995) <i>Informacijska služba u knjižnici</i>. Rijeka: Benja.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Časopisi i znanstvena komunikacija, FIL KOB 441
Semestar i broj bodova: VIII; 2P; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj je ovoga kolegija da se studenti/ce upoznaju s historijskim razvojem i sadašnjom ulogom časopisa kao sredstva znanstvene komunikacije, s posebnim osvrtom na razvoj bosanskohercegovačkih znanstvenih časopisa.
Sadržaj predmeta: Historijski razvoj časopisa u svijetu. Početak štamparstva i razvoj znanstvenih časopisa u Bosni i Hercegovini u osmanskom i austrougarskom periodu. Časopis kao sredstvo znanstvenoga komuniciranja. Međunarodni standardi za izradu časopisa i članaka. Kontrola kvalitete znanstvenih radova, uredništvo, recenzenti. Rangiranje znanstvenih časopisa, citatna analiza, produktivnost autora/ustanova/zemalja, oblikovanje jezgre primarnih ili sekundarnih informacijskih izvora. Izdanja ISI-a. Digitalni i štampani časopisi. Objavljivanje na mreži i modeli objavljivanja na mreži. Arhiviranje i čuvanje digitalnih primjeraka
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Bakarić, K. (1999) <i>Bibliografija arheologije Bosne i Hercegovine</i>. Knj. 1. Komunikacijska struktura arheološkog znanja. Sarajevo: Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine.
2. Ginsparg, P. Creating a global knowledge network.http://arxiv.org.blurb/pg01unesco.html (10. 2. 2008)
3. Harnad, S. Implementing peer review on the Net: scientific quality control in scholarly electronic journals. http://www.cogsci.soton.ac.uk/~harnad/Papers/Harnad/harnad96.peer.review.html
4. Kruševac, T. (1978) <i>Bosanskohercegovački listovi u XIX veku</i>. Sarajevo: Veselin Masleša.
5. MacLuhan, M. (1973) <i>Gutenbergova galaksija</i>. Beograd: Nolit.
6. Memija, E. (1991) <i>Bosanski vjesnici</i>. Sarajevo: El Kalem.
7. Šercar, T. (1988) <i>Komunikacijska filozofija znanstvenih časopisa</i>. Zagreb: Globus.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Uvod u filmologiju, FIL KOB 512
Semestar i broj bodova: IX; 2P +1S + 2V; 7 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovoga kolegija jeste da se student što temeljitije upozna s najznačajnijim filmskim teorijama i istorijskim razvojem filmologije (nauke o filmu).
Sadržaj predmeta: Na predavanjima će se studenti upoznati s pionirskim istraživanjima u ovoj oblasti (Kanudo, Delik, Rihter, Dilakova i Musinak), s velikanima avangarde (Dziga Vertov, Kulješev), s velikim sistematizatorima (Balaž, Pudovkin, Ejzenštajn, Arnhajm), s popularizatorima (Rota, Spotisvud, Grison), s velikanima italijanske filmologije (Đerbi, Debenedeti, Barbaro, Kjarini), s periodom od Urbana Gada do danas, kao i s razvojem filmskih znanosti od Krakauera do Rob – Grijea. Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava (inserti iz filmova, prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedine teme i djela, web-stranice na internetu, Power point prezentacije), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu. U toku svakog semestra student je obavezan da pročita, presluša i pogleda ona djela koja su predviđena programom, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestr) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestr.
Udjbenici: <ol style="list-style-type: none">
1. Aristarko, (1974) <i>Istorija filmskih teorija</i>, Beograd, Univerzitet umetnosti u Beogradu.
2. Ažel, (1978) <i>Estetika filma</i>, Beograd, Beogradski izdavačko – grafički zavod.
3. Lotman, (1976) <i>Semiotika filma</i>, Beograd, Institut za film.
4. Stojanović, (1978) <i>Teorija filma</i>, Beograd, Nolit.
5. Stojanović, (1975) <i>Film kao prevazilaženje jezika</i>, Beograd, Univerzitet umetnosti u Beogradu.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Turković, Hit, Baltić, Nosalj, Mikić, (1987) <i>Dubinska analiza filma</i>, Beograd, Institut za film.
2. Ajzenštajn, (1964) <i>Montaža atrakcija</i>, Beograd, Nolit.
3. Korać, Selomon, Zazo, Albertini, Karuzo, (1987) <i>Psihologija filma</i>, Beograd, Institut za film.
4. Vileman, Verne, Turković, Nil, Furlan, (1987) <i>Teorija žanra</i>, Beograd, Institut za film.
5. Knežević, Matuševski, Elton, Troje, Sadul, Opgenort, Marvik, Čečot – Gavrak, (1987) <i>Film i istorija</i>, Beograd, Institut za film.
6. Turković, Šerits, Gidal, Kotrindžer, Danford, Henhart, Vejnbnren, Zekner, (1987) <i>Eksperiment i avangarda</i>, Beograd, Institut za film.
7. Bazen, (1973) <i>Šta je film I, II, III, IV</i>, Beograd, Institut za film.
8. Birš, (1972) <i>Praksa filma</i>, Beograd, Institut za film.
9. Čečot – Gavrak, (1982) <i>O počecima filmologije</i>, Beograd, Institut za film
10. Ebervejn, (1985) <i>Vodič kroz teoriju i kritiku filma</i>, Beograd, Institut za film.
11. Krakauer, (1972) <i>Priroda filma I i II</i>, Beograd, Institut za film.
12. Lafe, (1971) <i>Logika filma</i>, Beograd, Institut za film.
13. Tjudor, (1979) <i>Teorije filma</i>, Beograd, Institut za film.
14. Mez, (1978) <i>Ogledi o značenju filma I i II</i>, Beograd, Institut za film
15. Mez, (1975) <i>Jezik i kinematografski medijum</i>, Beograd, Institut za film.
16. Mitri, (1971) <i>Estetika i psihologija filma I, II, III, IV</i>, Beograd, Institut za film.
17. Moren, (1967) <i>Film ili čovek iz mašte</i>, Beograd, Institut za film.
18. Plaževski, (1971) <i>Jezik filma I i II</i>, Beograd, Institut za film.
19. Peters, (1987) <i>Slikovni znaci i jezik filma</i>, Beograd, Institut za film.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Feminističke književne teorije, FIL KOB 514
Semestar i broj bodova: IX; 2P + 2V; 5 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Cilj ovog izbornog predmeta jest razmotriti odnos feminističkih teorija i književnosti te predstaviti povijest feminizma kroz prizmu podjele na tri generacije predstavnica feminističke misli, odnosno postavke liberalnog, radikalnog, marksističkog i postmodernog feminizma, te odnos ovih feminizama prema suvremenim dekonstrukcijskim teorijama roda, prema postkolonijalnoj kritici i queer teoriji.
Sadržaj predmeta: Teme: Prvi, drugi i treći val feminizma. Uvod u temeljne postavke liberalnog, radikalnog, marksističkog i postmodernog feminizma. „Francuska feministička teorija” i „anglo-američka feministička kritika”. Feminizam i književnost: feminističke književne teorije. Ginokritika. Žensko pismo. Feministička naratologija Poststrukturalistička feministička kritika.N. B. U rasporedu predavanja navedene su sve nastavne jedinice koje će biti obrađene tokom semestra.
Preduvjet za upis predmeta: završen dodiplomski studij
Način provjere znanja: dva testa, seminarски rad i završni pismeni ispit.
Literatura:
1. Babić-Avdispahić, J. et al. (2004) <i>Izazovi feminizma</i> . Sarajevo: Forum Bosna.
2. Gilbert, S. M., Gubar, S. (1984) <i>The Madwoman in the Attic: the Woman Writer and nineteenth-Century Literary Imagination</i> . Yale University Press.
3. Humm, M. (1994) <i>A Reader's Guide to Contemporary Feminist Literary Criticism</i> .
4. Irigaray, L. (1999) <i>Ja, ti, mi: za kulturu razlike</i> . Zagreb: Ženska infoteka.
5. Moi, T. (2002) <i>Sexual/Textual Politics. Feminist Literary Theory</i> . London, New York: Routledge.
6. Showalter, E. (1985) <i>The New feminist Criticism: Essay on Women, Literature and Theory</i> . New York: Pantheon.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Dramaturgija, FIL KOB 515
Semestar i broj bodova: IX; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s dramaturgijom i njihovo osposobljavanje za <i>rad na drami</i> .
Sadržaj predmeta: Studenti će se na početku upoznati s pojmom i osobinama dramskog odnosa. Zatim će se upozoriti na važnost dijaloga kao osnovne forme dramskoga govora, na prirodu dijaloga, na repliku kao dio dijaloga, njenu ovisnost o drugoj replici, kao i na njenu konkretnost. Nakon toga, studenti će se upoznati s pojmom i osobinama dramske situacije, njenim elementima i strukturom. Prije nego što se upoznaju s 'neprijateljskom međuzavisnosti' između dramskog lika i sižeа, studenti će biti upoznati sa sredstvima i postupcima gradnje dramskog lika. Na kraju će se razmotriti radnja dramskog lika, prvo kao metatekstualno načelo replike, zatim radnja kao čin, te radnja drame kao element dramskog jedinstva.
Nastava podrazumijeva i aktivno sudjelovanje studenata, pisanje praktičnih vježbi i usmena izlaganja. Tokom semestra studenti su dužni napisati tri vježbe.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni.
Udžbenici: nema
Literatura:
1. Aristotel (1983) <i>O pjesničkom umijeću</i> . Zagreb: August Cesarec.
2. Fergusson, F. (1979) <i>Pojam pozorišta</i> . Beograd: Nolit.
3. Inkret, A. (1987) <i>Predmet i princip dramaturgije</i> . Novi Sad: Sterijino pozorje.
4. Karahasan, Dž. (1988) <i>Model u dramaturgiji</i> . Zagreb: Centar za kulturnu djelatnost.
5. Karahasan, Dž. (2004) <i>Dnevnik melankolije</i> . Zenica: Vrijeme.
6. Klotz, V. (1995) <i>Zatvorena i otvorena forma u drami</i> . Beograd: Lapis.
7. Kralj, V. (1966) <i>Uvod u dramaturgiju</i> . Novi Sad: Sterijino pozorje.
8. Pfister, M. (1998) <i>Drama</i> . Zagreb: Hrvatski centar ITI.
9. Szondi, P. (2001) <i>Teorija moderne drame</i> . Zagreb: Hrvatski centar ITI.
10. Švacov, V. (1976) <i>Temelji dramaturgije</i> . Zagreb: Školska knjiga.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Održavanje i oblikovanje mrežnih stanica, FIL KOB 524
Semestar i broj bodova: IX; P2 + V2; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Dati studentima temeljna znanja iz teorije web-dizajna i osposobiti ih da mogu samostalno programirati i održavati web-stranice. Kolegij ima za cilj upoznavanje s ulogom i oblikovanjem mrežnih stranica u informacijsko-komunikacijskim sistemima. Predmet obuhvata razumijevanje osnovnih principa povezanosti između posebnih sadržaja i organizacijskih i korisničkih potreba u virtuelnom okruženju. Studenti će se upoznati s osnovnim teorijama i tehnikama web-dizajna i razumjeti značaj oblikovanja mrežnih stranica i informacijskog umrežavanja za informacijske institucije i njihove korisnike. Osnovni zadatak jeste osposobiti studente da mogu samostalno izrađivati i održavati web-stranice.
Sadržaj predmeta: U okviru predmeta obrađivat će se sljedeće teme: Pojam hipertekstualnih i multimedijalnih dokumenata. Osnovne tehnike za generiranje izlaza. Upoznajte osnovne web-tehnologije, uključujući HTML, CSS i XML. Formatiranje teksta i dodavanje hiperveza, ikonica i mapiranje slike. Dodavanje slika u formatima GIF, JPEG, PNG, kao i multimedijijske elemente: animaciju, zvuk i video. Programiranje web-aplikacije pomoću jezika JavaScript.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: usmeno i pismeno.
Literatura:
1. Pitts, Natanya: <i>Osnove XML</i> , Kompjuter biblioteka, 2000. 2. Williams, E. Hugh, LANDE, David: <i>Web aplikacije i baze podataka: PHP i MySQL</i> , Mikro knjiga, 2003. 3. Abrus, Luka. <i>Izrada Weba - abeceda za webmastere</i> . Zagreb: Bug, 2003. 4. Gilbert, Don. <i>MS Windows 2000 Professional: Rješenja za male tvrtke</i> . Zagreb: 5. Algoritam, 2001. 6. Ilišević, Saša. <i>Brzi vodič kroz kućne mreže</i> . Zagreb: Bug, 2003. 7. Ležaić, Živko. <i>ASP: Praktični vodič kroz Active Server Pages</i> . Zagreb: Miš, 2002.
Dopunska literatura:
1. Moulton, Pete. <i>SOHO Networking: A Guide to Installing a Small-Office/Home-Office Network</i> . Cambridge: Prentice Hall, 2002. 2. W3 Schools. http://www.w3schools.com (12.01.2005.) 3. World Wide Web Consortium. http://www.w3c.org (12.01.2005.) 4. Žagar, Mario. <i>UNIX i kako ga koristiti</i> . Zagreb: Antonic, 1997

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Upravljanje informacijskim institucijama, FIL KOB 526
Semestar i broj bodova: IX; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice bibliotekarstva s teorijom i praksom upravljanja informacijskim institucijama i informacijskim resursima na način koji će što efikasnije zadovoljiti organizacione ciljeve informacijskih institucija; s temeljnim upravljačkim funkcijama kao što su planiranje, organiziranje, kontroliranje radnog procesa u informacijskoj instituciji; s temeljnim upravljačkim znanjima i vještinama kao što su marketing, komuniciranje s korisničkom zajednicom i društveno zagovaranje, poznavanje zakonskih regulativa u vezi s upravljanjem informacijskim institucijama itd. Težište će biti na pitanjima upravljanja u bibliotekama i specifičnostima upravljačkih praksi u ovoj vrsti informacijskih institucija.
Sadržaj predmeta: <ol style="list-style-type: none">
1. Osnovni pojmovi teorije menadžmenta. Menadžment informacijskih institucija u historijskoj perspektivi.
2. Menadžment u bibliotekarstvu. Temeljni koncepti, strategije, vještine i odgovornosti.
3. Osnove upravljanja radnim procesom u biblioteci. Upravljanje potencijalima (ljudski potencijali, finansijski potencijali). Razine upravljanja. Struktura bibliotečkog osoblja. Zapošljavanje i cjeloživotno učenje osoblja.
4. Mjerjenje efikasnosti i kvalitete radnog procesa.
5. Marketing / Bibliotečki marketing. Temeljni koncepti, strategije, ciljevi.
6. Komunikacijske vještine i vještine pregovaranja/zagovaranja. Proces komunikacije. Vrste komunikacijskih kanala. Usmena i pisana komunikacija na radnom mjestu. Komunikacija s korisnicima. Strategije rješavanja konflikata.
7. Vođenje i motivacija (stil, motivacijske teorije, motivacija i ponašanje).
8. Promjene (uvođenje i upravljanje promjenama, otpor na promjene).
9. Projekt menadžment. Osnovni pojmovi projekt menadžmenta: vrijeme, novac, kvalitet, opseg. Definiranje, planiranje, implementiranje, evaluiranje projekata. Temeljne strategije ostvarenja kolektivnih projekata.
10. Strategije iznalaženja dodatnih finansijskih sredstava za bibliotečke i informacijske institucije.
Preduvjeti za upis predmeta: završen dodiplomski studij
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera znanja: pismeno i usmeni razgovor.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Bennet, R. (1994) <i>Management</i>. Zagreb: Informator.
2. Evans, G. E., Ward, P. L., Rugaas, B. (2000) <i>Management basics for information professionals</i>. New York, London: Neal-Schuman Publishers.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Poetika romana, FIL KOB 518
Semestar i broj bodova: X; 2P + 2V; 6 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj predmeta jeste upoznavanje <i>duha književnosti</i> preko njenog najpopularnijeg i najrasprostranjenijeg oblika. Poetika nije ni sama književnost, ni nauka o njoj, nego specifikiran <i>duhovni potencijal</i> koji potiče od pisaca a prihvataju ga čitaoci i kritičari.
Sadržaj predmeta: Kao što iz rečenog proizlazi, sadržaj predmeta mora sačinjavati i izvjesna po obimu skraćena, a po karakteru specifična historija romana, koja se ne pita kad je nešto počelo, nego kojim je <i>duhom</i> nešto bilo prožeto. Pošto je roman određen kao najslobodnija književna forma, primjeri i parametri mogu biti zasnovani i na slučajevima koji su vrlo malo romani ali su istovremeno veliki romani, kao što je <i>Gargantua i Pantagruel</i> , od kojeg bi trebalo početi.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: dva testa, završni pismeni ispit.
Literatura:
1. Auerbach, E. (1968) <i>Mimesis:Prikazivanje stvarnosti u zapadnoj književnosti</i> . Beograd. 2. Bahtin, M. (1989) <i>O romanu</i> . Beograd. 3. Žmegač, V. (1987) <i>Povjesna poetika romana</i> . Zagreb.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Teorije roda i interpretacija narativa, FIL KOB 520
Semestar i broj bodova: X; 2P + 2V; 5 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Cilj ovog izbornog predmeta jest da kroz interpretacije odabralih narativa usmjeri studente/ice ka preispitivanju odnosa dominantne ideologije i umjetnosti s posebnim osvrtom na rodne uloge i njihove narativne reprezentacije te da studentima/icama ukaže na ulogu čitatelja/ice u procesu konstrukcije značenja i narativnih perspektiva.
Sadržaj predmeta: Teme: Uvod teorije roda (<i>gender theory</i>). Tehnike 'čitanja/gledanja' i problematiziranje uloge čitatelja/ice u konstrukciji narativa. Konstruiranje „maskulinog“ i „femininog“ u književnosti. Od ideolozijske kritike do teorije moći. Tjelesno iskustvo, imaginacija i osjećaji. Tijelo i naracija. Reprezentacije i tjelesne izvedbe u književnoj praksi.
Preduvjet za upis predmeta: završen dodiplomski studij
Način provjere znanja: dva testa, seminarski rad i završni pismeni ispit.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Bal, M. (2003) <i>Practice in cultural analysis</i>. London.
2. Butler, J. (1997) <i>Nevolje s rodom</i>. Zagreb.
3. Butler, J. (2001) <i>Tela koja znače</i>. Beograd: Samizdat B92.
4. Kaplan, E. A. (1983) <i>Women and film: Both sides of camera</i>. New York: Routledge.
5. Scholes, R. (1982) „Narration and narrativity in film and fiction“. U: <i>Semiotics and interpretation</i>. New Haven, CT: Yale University Press.
6. Stoller, R. (1985) <i>Presentations of Gender</i>. New Haven: Yale University Press.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Historijska poetika proznih žanrova, FIL KOB 521
Semestar i broj bodova: X; 2P + 2V; 5 ECTS /dvopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s historijskom poetikom proznih žanrova.
Sadržaj predmeta: Upoznavanje studenata s malim proznim formama, s ranim formama umjetničke književnosti, a zatim i s nastankom i razvojem proznih žanrova, s novelom, pripovijetkom i romanom.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Alberes, R. M. (1967) <i>Istorija modernog romana</i>. Sarajevo: Svjetlost.
2. Auerbach, E. (1968) <i>Mimezis</i>. Beograd: Nolit.
3. Bahtin, M. (1989) <i>O romanu</i>. Beograd: Nolit.
4. Bahtin, M. (1991) <i>Autor i junak u estetskoj aktivnosti</i>. Novi Sad: Bratstvo-Jedinstvo.
5. Bahtin, M. (2000) <i>Problemi poetike Dostojevskog</i>. Beograd: Zepter Book World.
6. Booth, W. C. (1976) <i>Retorika proze</i>. Beograd: Nolit.
7. Frejdenberg, O. M. (1986) <i>Slika i pojam</i>. Zagreb: Matica hrvatska.
8. Jolles, A. (1978) <i>Jednostavni oblici</i>. Zagreb: Studentski centar Sveučilišta u Zagrebu.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Internet kultura, FIL KOB 532
Semestar i broj bodova: X; 2P + 2V; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Kolegij ima za cilj tematizirati rastuću popularnost i sve rašireniju upotrebu novih medija, posebice interneta, stavljanjem naglaska na različite online alate koji omogućavaju korisnicima da razmjenjuju informacije, mišljenje i znanje. Internet kultura počiva na informacijskoj tehnologiji, a o samom internetu kao novom mediju potrebno je razmišljati na razini meta-tehnologije, koja je uzrokovala značajne promjene ne samo u oblasti bibliotekarstva, već u informacijskoj znanosti uopće.
Sadržaj predmeta: Historijski kontekst razvoja interenta s posebnim akcentom na internet druge generacije, tzv. Web 2.0., čijom upotrebom bibliotekarstvo ulazi u područje novih oblika sticanja znanja preko različitih izvora informacija i medija. Informacije dostupne posredstvom Web 2.0. formiraju okruženje u kojem se korisnik postepeno uvodi u novi način korištenja suvremene tehnologije, koja uzrokuje nastanak biblioteka nove generacije – Library 2.0.
Preduvjeti za upis predmeta: završen dodiplomski studij
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni i usmeni ispit.
Literatura:
1. Benkler, Y. (2006) <i>The Wealth of Networks: How Social Production Transforms Markets and Freedoms</i> . New Haven, London: Yale University Press. http://www.benkler.org/Benkler_Wealth_Of_Networks.pdf
2. Castells, M. (2003) <i>Internet galaksija. Razmišljanja o Internetu, poslovanju i društvu</i> . Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
3. Stadler, F. (2005) <i>Open Cultures and the Nature of Networks</i> . Novi Sad: Futura publikacije. Notebook_eng.pdf">http://felix.openflows.com/pdf>Notebook_eng.pdf

**Program obaveznih i izbornih predmeta
za jednopredmetni studij komparativne književnosti (II. ciklus)
na Odsjeku za komparativnu književnost i bibliotekarstvo**

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Diskursna stilistika, FIL KOB 414
Semestar i broj bodova: VII; 2P + 2S; 6 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminari
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Ovaj je predmet koncipiran tako da pruži najvažnije informacije o stanju u savremenoj stilistici, koju karakterizira orientacija na kontekst i kritičke interpretativne modele. Cilj je usvajanje teorijskih znanja i praktična primjena u analizi i kreiranju tekstova.
Sadržaj predmeta: Diskursna stilistika proučava se u okviru relativno mlade krosdiscipline koja se naziva <i>diskursne studije</i> , a komprimira teoriju i analizu pismenog i usmenog teksta u praktično svim humanističkim disciplinama, od socijalne semiotike, preko naratologije do kritičke lingvistike. Diskursna stilistika pokazuje da svaki tekst omogućava različita čitanja, a da su značenja višestruka i uvijek rezultat pregovaranja pozicija autora, teksta i čitatelja / recipijenta / interpretatora. Predmet predviđa upoznavanje s različitim modelima teksta i diskursa, te sa osnovnim rezultatima diskursne analize i kritičke lingvistike koji su neophodni u diskursnostiličkoj interpretaciji.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema posebnih preduvjeta.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave) i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru. Radi se i seminarски rad, pišu radovi.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">
1. Katnić-Bakaršić, M. (2003) <i>Stilistika dramskog diskursa</i>. Zenica: Vrijeme.
2. Kovačević, M., Badurina, L. (2001) <i>Raslojavanje jezične stvarnosti</i>. Rijeka: Izdavački centar Rijeka
3. Van Dijk, T. A. (ed.) (1997) <i>Discourse as Social Interaction. Discourse Studies: A Multidisciplinary Introduction</i>. Vol. 2. London, New Delhi: SAGE Publication.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Katnić-Bakaršić, M. (2003) „Stilistika diskursa kao kontekstualizirana stilistika”. U: <i>Fluminensia</i>. God. 15. Br. 2. Rijeka. Str. 37–48.
2. Kovačević, M. (2002) „Diskursnoteorijski i diskursnoanalitički okviri stilistike”. U: <i>Važno je imati stila</i>. Zbornik. Ur. K. Bagić. Zagreb: Disput. Str. 117–130.
3. Weber, J. J. (ur.) (1996) <i>The Stylistics Reader: From Roman Jakobson to the Present</i>. London, New York, Sydney, Auckland: Arnold.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Umjetničko-knjjiževna kritika, FIL KOB 410
Semestar i broj bodova: VII; 2P + 1S + 2V; 6 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Ovaj je predmet predviđen za sve studente koji imaju sklonost i ambiciju da se bave umjetničkom kritikom. Na predavanjima studenti bi se upoznali s različitim umjetničko-kritičkim praksama, a na časovima seminara i vježbi praktično bi pisali i analizirali kritičke tekstove prije svega iz književnosti, ali i iz drugih umjetničkih oblasti, shodno individualnom senzibilitetu i ambicijama.
Sadržaj predmeta: Teorijski dio ovog predmeta predstavlja bi svojevrsnu rekapitulaciju i sintezu teorijskih pitanja s kojima su se studenti prethodno upoznali u okviru Teorije i metodologije književnosti, Kritike i kritičkih pozicija, Teorije kulture i komunikacija, Odnosa među umjetnostima itd. ... u toku prve tri godine studija. Težište bi bilo na praktičnom radu koji ima u vidu repozicioniranje umjetničke kritike u savremenom društву. Predmet podrazumijeva kontinuirano pisanje kritika na konkretnim primjerima iz književnosti, likovnih umjetnosti, filma, teatra, muzike ili neke od novih multimedijalnih umjetnosti.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeni
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Adorno, T. (1979) <i>Estetička teorija</i>. Beograd.
2. Blagojević, S. (1986) <i>Poezija, mistika, povijest</i>. Sarajevo.
3. Eliot, T. S. (1980) <i>Izabrani eseji</i>. Beograd.
4. Foht, I. (1978) <i>Tajna umjetnosti</i>. Sarajevo.
5. Iglington, T. (1977) <i>Iluzije postmodernizma</i>. Zagreb.
6. Kriger, M. (1982) <i>Teorija kritike</i>. Beograd.
7. Lešić, Z. (2003) <i>Nova čitanja</i>. Sarajevo.
8. Lešić, Z., Kapidžić-Osmanagić, H., Katnić-Bakaršić, M., Kulenović, T. (2006) <i>Suvremena tumačenja književnosti</i>. Sarajevo.
9. Liotar, Ž. F. (1978) <i>Postmoderno stanje</i>. Novi Sad.
10. Petrović, S. (1963) <i>Kritika i djelo</i>. Zagreb.
11. Ričards, I. A. (1964) <i>Načela književne kritike</i>. Sarajevo.
12. Stajger, E. (1987) <i>Umeće tumačenja i drugi eseji</i>. Beograd.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Esejistika, FIL KOB 418
Semestar i broj bodova: VII; 2P + 1V; 5 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Esej je predmet koji u odnosu na svoj cilj odgovara grupi predmeta Dramaturgija na pozorišnim akademijama. S jedne strane, cilj je da se studenti upoznaju s fenomenom eseja kao što se upoznaju s pjesmom, pričom, romanom. S druge strane, praktični je cilj da se studenti obuče u pisanju eseja: ostale forme su pitanje ličnog izbora i talenta, ali esej je za naše studente sredstvo, alat, potreba.
Sadržaj predmeta: Studenti će biti upoznati sa osnovnim osobinama eseja kao književne vrste. Esej će se razmatrati kao stjecište humanističkih disciplina, ali će se posebna pažnja obratiti eseju u romanu, kao i odnosu eseja i poezije. Studenti će biti upoznati s konkretnim esejima pojedinih autora, ali će i sami pisati eseje na zadate teme.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Andrić, I. (1981) <i>Razgovor s Gojom</i>. U: <i>Istorija i legenda</i>. Sarajevo.
2. Bacon, F. (1967) <i>Eseji</i>. Beograd: Kultura.
3. De Montaigne, M. (1964) <i>Ogledi</i>. Sarajevo: Veselin Masleša.
4. Hristić, J. (2005) <i>Izabrani eseji</i>. Beograd: Srpski PEN centar.
5. Huxley, A. (2002) <i>Maslina i drugi eseji</i>. Zagreb: Izvori.
6. Krleža, M. (1966) <i>Esej o Proustu</i>. U: <i>Eseji, studije, putopisi</i>. Sarajevo: Svjetlost.
7. Marić, S. (1979) <i>Proplanci eseja</i>. Beograd: Nolit.
8. Platon (2000) <i>Gozba</i>. Beograd: BIGZ.
9. Platon (1955) <i>Fedra</i>. Beograd: Kultura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Poetika dramske književnosti, FIL KOB 416
Semestar i broj bodova: VII, 2P + 1V; 5 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s poetikom dramske književnosti.
Sadržaj predmeta: Upoznavanje studenata s pojmom poetike, s njenim odnosom prema susjednim disciplinama – teorijom i kritikom, kao i s njenim odnosom prema praksi. U okviru kolegija razmatrat će se pojam, osobine i princip dramskog. Zatim će se razmotriti odnos između tragedije i komedije, između tragičnog i komičnog, osvjetlit će se njihove tehničke osobine i razlike. Također, na kolegiju će se studenti upoznati s konstitutivnim elementima drame i njihovim međusobnim odnosima, kao i sa odnosom između dramaturgije i teatarskog prostora.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aristotel (1983) <i>O pjesničkom umijeću</i>. Zagreb: August Cesarec.
2. Fergusson, F. (1979) <i>Pojam pozorišta</i>. Beograd: Nolit.
3. Karahasan, Dž. (1988) <i>Model u dramaturgiji</i>. Zagreb: Centar za kulturnu djelatnost.
4. Karahasan, Dž. (2004) <i>Dnevnik melankolije</i>. Zenica: Vrijeme.
5. Klotz, V. (1995) <i>Zatvorena i otvorena forma u drami</i>. Beograd: Lapis.
6. Kralj, V. (1966) <i>Uvod u dramaturgiju</i>. Novi Sad: Sterijino pozorje.
7. Pfister, M. (1998) <i>Drama</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI.
8. Souriau, E. (1982) <i>200 000 dramskih situacija</i>. Beograd: Nolit.
9. Szondi, P. (2001) <i>Teorija moderne drame</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI.
10. Švacov, V. (1976) <i>Temelji dramaturgije</i>. Zagreb: Školska knjiga.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Književnost, mitologija, ideologija, FIL KOB 419
Semestar i broj bodova: VII; 2P + 1V; 5 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Nastavni predmet ima za cilj upoznati studente sa složenim odnosima književnosti, mitologije i ideologije u interliterarnoj južnoslavenskoj zajednici. Pažnja će se pri tome fokusirati na književna kretanja od usmenog, epskog pjesništva, preko ideoškog modela literature u romantizmu i njenih veza s političkim mitskim naracijama do postmodernističkog nekrofiliskog modela književnosti s kraja dvadesetog i početka dvadesetog i prvog stoljeća. Ideologija kao <i>savremena mitologija</i> (Tery Eagleton) natkriljuje južnoslavenske književne prakse tokom dvadesetog vijeka u svim političkim sistemima, pri čemu književnost počesto služi kao prostor za uobličavanje velikih ideoloških i mitskih naracija.
Sadržaj predmeta: Južnoslavenske književnosti od svog srednjovjekovlja pa sve do konca Prvog svjetskog rata nastaju u etničkim zajednicama koje su porobljene od strane imperialnih sila. U takvom kontekstu nastaje usmena književnost, a onda i romantičarska, pa i realistička, dok rana modernistička razvija oslobođilačku ideologiju i nastoji se direktno ideološki funkcionalizirati. Otud se u epskim pjesmama i romantičarskim epovima, a potom i u klasičnom historijskom romanu romantičarskog tipa razvija figura heroja-žrtve, koja utemeljuje kolektivnu memoriju i služi kao sistem etničkog uzora, što je praktično najznačajnija simbolička vrijednost u kulturnom simboličkom poretku oko koje se treba okupiti etnička zajednica. U tu figuru književnost u maksimalnoj mjeri ugrađuje mitološke i ideološke naracije, da bi njen antipod, figura neprijatelja bila realizirana na sličan ili identičan način. Tokom dvadesetog stoljeća veze ideologije i književnosti nisu prisutne samo u onim poetikama koje se na eksplicitan način ideološki angažiraju, kao što je slučaj npr. sa socrealizmom, nego i u poetičkim sistemima koji na različite načine prikrivaju tu vezu. To se prije svega odnosi na literaturu s temom rata i književnim obradama ratnog iskustva, a pogotovo na povjesne romane visokog modernizma i nekrofiliskog postmodernizma, ali i na poeziju postmoderne reetnizacije.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvi sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Zlatko Kramarić: <i>Književnost, politika, ideologija</i>
2. Slavoj Žižek: <i>Sublimni objekti ideologije</i>
3. Kristijan Đordano: <i>Ogledi o interkulturnoj komunikaciji</i>
4. Homi Babha: <i>Smeštanje kulture</i>
5. Marija Todorova: <i>Imaginarni Balkan</i>
6. Andrew Baruh Wachtel: <i>Stvaranje nacije, razaranje nacije</i>
7. Radomir Konstantinović: <i>Filozofija palanke</i>
8. Ugo Vlaisavljević: <i>Rat kao najveći kulturni događaj</i>
9. <i>Balkan kao metafora</i>, zbornik radova
10. Enver Kazaz: <i>Neprijatelj ili susjed u kućino znanje</i>

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Ikoničko pripovijedanje, FIL KOB 417
Semestar i broj bodova: VII; 2P + 1V; 5 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovoga kolegija jeste da se studenti što temeljitije upoznaju s mogućnostima ikoničkog pripovijedanja, kao i s mogućnostima strukturalne i semiotičke analize ovog tipa pripovijedanja. Pored toga, cilj je i da se studenti osposebe da samostalno realiziraju djela koja specifično komuniciraju i djela u kojima će ikoničkim pripovijedanjem naći put do recipijenta.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se studenti upoznaju sa ikoničkim pripovijedanjem drevnog čovjeka, egipatskim slikovnim pismom, Manijevom slikovnom Biblijom, ikoničkim pripovijedanjem kršćanske umjetnosti, semiotikom ikone, ikoničkim pripovijedanjem stripa i filma, kao i s mogućnostima ikoničkog pripovijedanja koje otvaraju suvremena tehnička dostignuća. Studenti će pored praktičnog rada (izrada stripova, slikovnica, filmova) proučavati teorijska djela Eca, Kulenovića, Jansona, Mukaržovskog, Barthesa, Ristića itd., a ukupni sadržaj ovog predmeta treba pomoći intelektualni, znanstveni i kreativni razvoj studenata. Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava, dok se na vježbama izrađuju samostalni zadaci (stripovi, slikovnice, filmovi). U toku svakog semestra student je obavezan da pročita ona djela koja su se u izvodima ili cijelovito obrađivala na predavanjima i vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru + izrada samostalnog rada (stripa, slikovnice, filma).
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">
1. Eco, (1973) <i>Kultura, informacija, komunikacija</i>, Beograd, Nolit.
2. Kulenović, (1995) <i>Rezime</i>, Sarajevo, Međunarodni centar za mir.
3. Mukaržovski, (1987) <i>Struktura, funkcija, znak, vrednost</i>, Beograd, Nolit.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Barthes, (1989) <i>Carstvo znakova</i>, Zagreb, Auguit Cesarec.
2. Duraković – Katnić-Bakarišić, (2005) <i>Poetika arabeske</i>, Sarajevo, Novi Izraz
3. Janson, (1975) <i>Istorijska umjetnost</i>, Beograd, Izdavački zavod Jugoslavija
4. Moris, (1975) <i>Osnove teorije o znacima</i>, Beograd, Beogradski izdavačko – grafički zavod.
5. Ristić, (1986) <i>Videosfera</i>, Beograd, Studentski izdavački centar.
6. Tomić, (1991) <i>Estetika neolita</i>, Paris, L'Hartman
7. Tomić, (1989) <i>Semiotika plakata</i>, Sarajevo, Život.
8. Uspenski, (1979) <i>Poetika kompozicije, Semiotika ikone</i>, Beograd, Nolit.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Uvod u kulturalne studije, FIL KOB 412
Semestar i broj bodova: VIII; 2P +1S + 2V; 8 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar, vježbe
Status predmeta: obavezni
<p>Cilj predmeta: Cilj predmeta jeste upoznavanje s novim tendencijama u humanistici s kraja 20. stoljeća, što je obogatilo proučavanje književnosti i otvorilo novo područje u kojem se propituje odnos analitičkog pristupa književnim djelima i razumijevanje funkciranja kulture. U svom najširem smislu, kulturni studiji su interdisciplinarno područje unutar kojeg se proučavatelji književnosti upućuju na razumijevanje teorijske problematike u svezi s pojmovima identiteta, značenja i reprezentacije.</p> <p>Sadržaj predmeta: Prilikom rada u kulturnim studijama posebna će se pažnja posvetiti razumijevanju funkciranja kulture, a naročito istraživanju tzv. <i>napetosti</i> koje pokreću kulturne studije u proučavanju književnosti. Spomenuti odnos rezultat je propitivanja statusa književnosti u novom vremenu, u kojem se razvidno osjeća strah od uništenja tradicionalnih pristupa u analizi književnih djela. Međutim, naš je cilj pokazati na koji način promijenjena čitateljska praksa, zapravo, obogaćuje proučavanje književnosti dajući novu snagu i dubinu analitičkom uvidu.</p> <p>Opsežan projekt kulturnih studija nastao je kao rezultat marksističke književne teorije u Britaniji, kao težnja da se povijest <i>ispše odozdo</i> ili s margina. Osnovni je cilj razotkriti ugnjetavalačku prirodu svih ideologičkih tvorevinu, pa tako i najvažnije književne forme 20. stoljeća, odnosno, cilj je pokrenuti diskusiju o romanu kao diskurzu svjesnog stratega Moći. Uvjetno govoreći, pristup koji otvara novo proučavanje književnosti, a u svezi je s kulturnim studijama, nameće nam razumijevanje funkciranja kulture u suvremenom svijetu, što osvjetljava kompleksnu problematiku propitivanja pojma identiteta u svijetu raznolikih kulturnih praksi nastalih kao svjedočanstvo o različitim iskustvima.</p> <p>Osobito je važno podvući snažan poriv za upoznavanjem onih kulturnih praksi koje oblikuju ljude u svrhu manipulacije marginaliziranim grupama. Također, važno je istaknuti pokušaj iznimno borbenog pristupa prema tradicionalnim teorijskim postavkama u proučavanju književnih djela kako bi se pronašao put prema promjenama u smislu buđenja novoprepoznatog senzibiliteta za Drugo.</p> <p>Kulturni studiji vođeni su idejom da se propita kanon komparativistike i u svezi sa odabirom djela koja su proučavana u nastavi svjetske književnosti, gdje zapažamo, da su odabiri bili proizvodi uvriježenog vrednovanja tzv. klasikocentrizma, koji opet, možemo zaključiti korespondira s europocentrizmom. Stoga, nova je težnja za odabirom književnih djela koja će reprezentirati što više različitih kulturnih iskustava.</p> <p>Naposljetku, postavit ćemo cilj našeg Uvoda u kulturne studije kroz ideju da se prilikom proučavanja književnosti sretнемo s tzv. problemom interpretacije, što znači da se studenti pozovu na otvorenost prema neočekivanom, prema praksi promišljanja s <i>granice</i>, odnosno, da se probudi senzibilitet za osnovni poststrukturalistički problem, tj. problem jezika kroz uočavanje njegovih učinaka u stvaranju značenja, čime dokidamo mogućnost transparentne razumljivosti pri čitanju književnog djela. Studenti su dužni pročitati djela koja će se analizirati na vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu koja je navedena u programu.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; jedan seminarski rad tokom semestra, pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Literatura (obavezna):
1. Biti, V. (1989) <i>Pripitomljavanje drugog: mehanizam domaće teorije</i> . Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo. 2. Biti, V. (2000) <i>Pojmovnik suvremene književne i kulturne teorije</i> . Zagreb: Matica hrvatska. 3. Duda, D. (2002) <i>Kulturalni studiji: ishodišta i problemi</i> . Zagreb.
Napomena: obavezna i opća literatura se inovira svake godine, o čemu će studenti biti informirani početkom semestra.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Književnost i teatar, FIL KOB 420
Semestar i broj bodova: VIII; 2P + 2V; 6 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata sa odnosom između književnosti i teatra, njihovim porijeklom i vezom s mitom i ritualom, sa izražajnim sredstvima jedne i druge umjetnosti, kao i s formama komunikacije u književnosti i u teatru. Također, studenti bi se upoznali i sa odnosom između drame i predstave u teatru shvaćenom kao predočavanje književnosti, zatim s formama teatra koje su bliske igri, kao i s formama teatra bez dovršenog dramskog književnog djela.
Sadržaj predmeta: Nakon upoznavanja s porijeklom književnosti i teatra u mitu i ritualu (dakle, nakon upoznavanja s pojmom sinkretizma, sličnostima i razlikama između mita i rituala), studenti će biti upoznati s teksturom i strukturom u književnosti i u teatru, sa odnosom književnosti i teatra prema vremenu i prostoru, s jezikom jedne i druge umjetnosti, kao i sa odnosima u trokutu 'autor – djelo – primalac' u književnosti i u teatru. Također, razmotrit će se shvatanje teatra kao predočavanja dramskog književnog djela, ali će se studenti upoznati i s formama teatra kao igre (ples, nadmetanje, igre na sreću, cirkus, karneval...), kao i s formama teatra bez dovršenog dramskog književnog djela (mim, atelana, commedia dell arte, happening).
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aristotel (1983) <i>O pjesničkom umijeću</i>. Zagreb: August Cesarec.
2. Bentley, E. (1990) <i>The Theory of the Modern Stage</i>. Harmondsworth: Penguin Books.
3. Brecht, B. (1979) <i>Dijalektika u teatru</i>. Beograd: Nolit.
4. Caillois, R. (1979) <i>Igre i ljudi</i>. Beograd: Nolit.
5. Diderot, D. (1958) <i>Paradoks o glumcu</i>. Zagreb: Zora.
6. Huizinga, J. (1992) <i>Homo ludens</i>. Zagreb: Naprijed.
7. Lessing, G. E. (1950) <i>Hamburška dramaturgija</i>. Zagreb: Državno izdavačko preduzeće Hrvatske.
8. Lessing, G. E. (1964) <i>Laokon</i>. Beograd: Rad.
9. Platon (1998) <i>Ion</i>. Zagreb: Izdanja hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.
10. Turner, V. (1989) <i>Od rituala do teatra</i>. Zagreb: August Cesarec.
11. Sabljak, T. (1971) <i>Teatar XX stoljeća</i>. Split, Zagreb: Matica hrvatska.
12. Southern, R. (1961) <i>The Seven Ages of Theatre</i>. New York: Hill and Wang.
13. Turner, V. (1989) <i>Od rituala do teatra</i>. Zagreb: August Cesarec.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Književnost, politika, etika, FIL KOB 425
Semestar (semestri i broj bodova): VIII; 2P + 1S + 1V; 6 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar, vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Problematiziranje odnosa između politike, književnosti i etike, kao i postavljanje pitanja o moralnoj odgovornosti književnosti. Naime, kroz ponuđenu literaturu, studenti bi, kroz interaktivnu nastavu, postavljali pitanja o moralnim dilemama savremenog svijeta, koje ne zahtijevaju nikakve apriorne, definitivne odgovore.
Sadržaj predmeta: Proučavat će se tekstovi iz književnosti, antropologije, moralne i političke filozofije. Postavit će se pitanja kako je moguće imenovati radikalno zlo, kao što je iskustvo koncentracionih logora, čija realnost i logika prevazilaze mogućnost imenovanja? Da li je u dobu sveopćeg decentralizma i realitivizma utopističan i legitiman zahtjev za univerzalnim moralnim vrijednostima? Koliko „naš“ kulturni kontekst, na nesvjetan način, stvara kolektivne obrasce diskriminacije, izopćenja? Da li moć modernih medija – televizije, radija, kompjutera – koji su mutirali naše poimanje „realnosti“, zahtijeva novo imenovanje morala?
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; esej (seminarski rad) i finalni (usmeni) ispit.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Agamben, G. (2006) <i>Homo sacer</i>. Zagreb: Arkzin.
2. Anidžar, G. (2006) <i>Jevrej, Arapin</i>. Beograd: Tranziciona pravda.
3. Arent, H. (2000) <i>Eichmann u Jerusalimu</i>. Beograd: K.V.S.
4. Baudrillard, J. (2006) <i>Inteligencija zla</i>. Zagreb: Ljevak.
5. Canetti, E. (1984) <i>Masa i moć</i>. Zagreb: GZD.
6. Fanon, F. (1998) <i>Black Skin, White Masks</i>. London: Pluto Press.
7. Hrestomatija etičkih tekstova (S. Keirkergaard, K. Jaspers, A. Camus, S. De Beauvoir, J. P. Sartre..., uredio Kasim Prohić). Sarajevo: Svjetlost, 1978.
8. Levi, P. (1986) <i>Somersi e salvati</i>. Torino: Einaudi.
9. Mayer, H. (1981) <i>Autsajderi</i>. Zagreb: GZD.
10. Nietzsche, F. (1986) <i>Genealogija morala</i>. Beograd: Grafos.
11. Theweleit, K. (1983) <i>Muške fantazije</i>. Zagreb: GZD.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Poezija (kreativno pisanje), FIL KOB 424
Semestar i broj bodova: VIII; 2P + 1S + 1V; 6 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Omogućiti studentima koji izraze želju za pisanjem poezije da uz konsultacije i rad s nastavnikom oblikuju poetski stil.
Sadržaj predmeta: Kreativno pisanje. Konsultacije. Studenti će vježbati pisanje poezije i imati priliku da s predmetnim nastavnikom diskutuju o poetskoj formi.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni.
Udžbenici: nema
Literatura: Literaturu će preporučiti nastavnik u skladu sa interesima i afinitetima studenta.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Književnost i naracija identiteta, FIL KOB 423
Semestar i broj bodova: VIII; 2P + 1S + 1V; 6 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar, vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Cilj je ovoga kursa produbljivanje i proširivanje stečenog znanja studenta/ice komparativne književnosti u smjeru paradigme narativnog identiteta kao koncepta koji se više ne odnosi samo na književne studije, već prevazilazi žanrovske i disciplinarene granice.
Sadržaj predmeta: U novijoj filozofskoj i književno-kritičkoj produkciji narativno oblikovanje identiteta (pojedinca, društvene grupe, kulture itd.) se pojavilo kao posebno plodna istraživačka tema. Otkriće simboličke prirode identiteta, a posebno noviji uvidi u samu bit simboličkog, otvorili su sasvim nove registre u analizi nekada posve neliterarnih i izvanlingvističkih fenomena, ekskluzivno vezanih za znanosti poput sociologije, psihologije i antropologije. Noviji oblici epistemoloških formacija, poput teorije tekstualnosti, diskurs-analize ili lakanovske psihanalize, pokazali su se kao podesna sredstva u područjima koja su dugo bila privilegirani izvori opravdanja klasičnog znanstvenog pristupa. Raskrivanje simboličkih potki društvene stvarnosti je u istraživanje uvelo analitička sredstva koja su dotada bila namijenjena samo lingvistici, semiotici i književnoj kritici. U tečaju ćemo predstaviti neke od najutjecajnijih teorija konstrukcije individualnog, etno-kulturnog i političkog identiteta. Polazeći od Derridinih uvida u bio-grafije, u fikcionalno-tekstualno ispredanje životnog toka, preko Ricoerovih analiza simboličko-narativnih konstitucija našeg životnog svijeta, doći ćemo do Bhabhinih i Saidovih otkrića o narativnim strategijama gradnje kulturnih i političkih identiteta. Književnost i književna teorija će tako nadići svaku žanrovsku ograničenost, te dobiti sveobuhvatnu i sasvim praktičnu dimenziju, dimenziju primjene bez granica, sve dok umjetnička i stvaralačka uobrazilja ima daha da istražuje.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; esej 10–15 stranica i finalni ispit.
Literatura:
1. Bhabha, H. <i>Nation and Narration</i> . 2. Bhabha, H. <i>Location of Culture</i> . 3. Ricoeur, P. <i>Time and Narrative</i> . 4. Said, E. <i>Culture and Imperialism</i> . 5. Smith, R. <i>Derrida and Autobiography (Literature, Culture, Theory)</i> .

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Uvod u filmologiju, FIL KOB 512
Semestar i broj bodova: IX; 2P + 2S + 2V; 8 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovoga kolegija jeste da se student što temeljitije upozna s najznačajnijim filmskim teorijama i istorijskim razvojem filmologije (nauke o filmu).
Sadržaj predmeta: Na predavanjima će se studenti upoznati s pionirskim istraživanjima u ovoj oblasti (Kanudo, Delik, Rihter, Dilakova i Musinak), s velikanima avangarde (Dziga Vertov, Kulješev), s velikim sistematizatorima (Balaž, Pudovkin, Ejzenštajn, Arnhajm), s popularizatorima (Rota, Spotisvud, Grison), s velikanima italijanske filmologije (Đerbi, Debenedeti, Barbaro, Kjarini), s periodom od Urbana Gada do danas, kao i s razvojem filmskih znanosti od Krakauera do Rob – Grijea.
Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava (inserti iz filmova, prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedine teme i djela, web-stranice na internetu, Power point prezentacije), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu.
U toku svakog semestra student je obavezan da pročita, presluša i pogleda ona djela koja su predviđena programom, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestr) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestruru.
Udjbenici:
1. Aristarko, (1974) <i>Istorija filmskih teorija</i> , Beograd, Univerzitet umetnosti u Beogradu. 2. Ažel, (1978) <i>Estetika filma</i> , Beograd, Beogradski izdavačko – grafički zavod. 3. Lotman, (1976) <i>Semiotika filma</i> , Beograd, Institut za film. 4. Stojanović, (1978) <i>Teorija filma</i> , Beograd, Nolit. 5. Stojanović, (1975) <i>Film kao prevazilaženje jezika</i> , Beograd, Univerzitet umetnosti u Beogradu.
Literatura:
1. Turković, Hit, Baltić, Nosalj, Mikić, (1987) <i>Dubinska analiza filma</i> , Beograd, Institut za film. 2. Ajzenštajn, (1964) <i>Montaža atrakcija</i> , Beograd, Nolit. 3. Korać, Selomon, Zazo, Albertini, Karuzo, (1987) <i>Psihologija filma</i> , Beograd, Institut za film. 4. Vileman, Verne, Turković, Nil, Furlan, (1987) <i>Teorija žanra</i> , Beograd, Institut za film. 5. Knežević, Matuševski, Elton, Troje, Sadul, Opgenort, Marvik, Čečot – Gavrak, (1987) <i>Film i istorija</i> , Beograd, Institut za film. 6. Turković, Šerits, Gidal, Kotrindžer, Danford, Henhart, Vejnbren, Zekner, (1987) <i>Eksperiment i avangarda</i> , Beograd, Institut za film. 7. Bazen, (1973) <i>Šta je film I, II, III, IV</i> , Beograd, Institut za film. 8. Birš, (1972) <i>Praksa filma</i> , Beograd, Institut za film. 9. Čečot – Gavrak, (1982) <i>O počecima filmologije</i> , Beograd, Institut za film 10. Ebervejn, (1985) <i>Vodič kroz teoriju i kritiku filma</i> , Beograd, Institut za film. 11. Krakauer, (1972) <i>Priroda filma I i II</i> , Beograd, Institut za film. 12. Lafe, (1971) <i>Logika filma</i> , Beograd, Institut za film. 13. Tjudor, (1979) <i>Teorije filma</i> , Beograd, Institut za film. 14. Mez, (1978) <i>Ogledi o značenju filma I i II</i> , Beograd, Institut za film 15. Mez, (1975) <i>Jezik i kinematografski medijum</i> , Beograd, Institut za film. 16. Mitri, (1971) <i>Estetika i psihologija filma I, II, III, IV</i> , Beograd, Institut za film. 17. Moren, (1967) <i>Film ili čovek iz mašte</i> , Beograd, Institut za film. 18. Plaževski, (1971) <i>Jezik filma I i II</i> , Beograd, Institut za film. 19. Peters, (1987) <i>Slikovni znaci i jezik filma</i> , Beograd, Institut za film.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Feminističke književne teorije, FIL KOB 514
Semestar i broj bodova: IX; 2P + 2V; 6 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Cilj ovog izbornog predmeta jest razmotriti odnos feminističkih teorija i književnosti te predstaviti povijest feminizma kroz prizmu podjele na tri generacije predstavnica feminističke misli, odnosno postavke liberalnog, radikalnog, marksističkog i postmodernog feminizma, te odnos ovih feminizama prema suvremenim dekonstrukcijskim teorijama roda, prema postkolonijalnoj kritici i queer teoriji.
Sadržaj predmeta: Teme: Prvi, drugi i treći val feminizma. Uvod u temeljne postavke liberalnog, radikalnog, marksističkog i postmodernog feminizma. „Francuska feministička teorija” i „anglo-američka feministička kritika”. Feminizam i književnost: feminističke književne teorije. Ginokritika. Žensko pismo. Feministička naratologija Poststrukturalistička feministička kritika.N. B. U rasporedu predavanja navedene su sve nastavne jedinice koje će biti obrađene tokom semestra.
Preduvjet za upis predmeta: završen dodiplomski studij
Način provjere znanja: dva testa, seminarски rad i završni pismeni ispit.
Literatura:
1. Babić-Avdispahić, J. et al. (2004) <i>Izazovi feminizma</i> . Sarajevo: Forum Bosna.
2. Gilbert, S. M., Gubar, S. (1984) <i>The Madwoman in the Attic: the Woman Writer and nineteenth-Century Literary Imagination</i> . Yale University Press.
3. Humm, M. (1994) <i>A Reader's Guide to Contemporary Feminist Literary Criticism</i> .
4. Irigaray, L. (1999) <i>Ja, ti, mi: za kulturu razlike</i> . Zagreb: Ženska infoteka.
5. Moi, T. (2002) <i>Sexual/Textual Politics. Feminist Literary Theory</i> . London, New York: Routledge.
6. Showalter, E. (1985) <i>The New feminist Criticism: Essay on Women, Literature and Theory</i> . New York: Pantheon.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Dramaturgija, FIL KOB 515
Semestar i broj bodova: IX; 2P + 2V; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s dramaturgijom i njihovo osposobljavanje za <i>rad na drami</i> .
Sadržaj predmeta: Studenti će se na početku upoznati s pojmom i osobinama dramskog odnosa. Zatim će se upozoriti na važnost dijaloga kao osnovne forme dramskoga govora, na prirodu dijaloga, na repliku kao dio dijaloga, njenu ovisnost o drugoj replici, kao i na njenu konkretnost. Nakon toga, studenti će se upoznati s pojmom i osobinama dramske situacije, njenim elementima i strukturom. Prije nego što se upoznaju s 'neprijateljskom međuzavisnosti' između dramskog lika i sižeа, studenti će biti upoznati sa sredstvima i postupcima gradnje dramskog lika. Na kraju će se razmotriti radnja dramskog lika, prvo kao metatekstualno načelo replike, zatim radnja kao čin, te radnja drame kao element dramskog jedinstva.
Nastava podrazumijeva i aktivno sudjelovanje studenata, pisanje praktičnih vježbi i usmena izlaganja. Tokom semestra studenti su dužni napisati tri vježbe.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni.
Udžbenici: nema
Literatura:
1. Aristotel (1983) <i>O pjesničkom umijeću</i> . Zagreb: August Cesarec.
2. Fergusson, F. (1979) <i>Pojam pozorišta</i> . Beograd: Nolit.
3. Inkret, A. (1987) <i>Predmet i princip dramaturgije</i> . Novi Sad: Sterijino pozorje.
4. Karahasan, Dž. (1988) <i>Model u dramaturgiji</i> . Zagreb: Centar za kulturnu djelatnost.
5. Karahasan, Dž. (2004) <i>Dnevnik melankolije</i> . Zenica: Vrijeme.
6. Klotz, V. (1995) <i>Zatvorena i otvorena forma u drami</i> . Beograd: Lapis.
7. Kralj, V. (1966) <i>Uvod u dramaturgiju</i> . Novi Sad: Sterijino pozorje.
8. Pfister, M. (1998) <i>Drama</i> . Zagreb: Hrvatski centar ITI.
9. Szondi, P. (2001) <i>Teorija moderne drame</i> . Zagreb: Hrvatski centar ITI.
10. Švacov, V. (1976) <i>Temelji dramaturgije</i> . Zagreb: Školska knjiga.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Književnost, scenario, film, FIL KOB 530
Semestar i broj bodova: IX; 2P + 2V; 6 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovoga kolegija jeste da se studenti što temeljitije upoznaju s mogućnostima prevođenja narativnih struktura književnosti u scenaristički predložak za izradu filmskog djela. Prvi segment nastave odnosi se na savladavanje teorijskih i praktičnih priručnika za pisanje scenarija, a drugi dio nastavnog procesa posvećen je samostalnom radu studenata na izradi scenarija za animirane, dokumentarne, eksperimentalne iigrane filmove, kao i za TV-drame i serije.
Sadržaj predmeta: Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava (inserti iz filmova, analiza filmskih scenarija ili prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web-stranice na internetu, Power point prezentacije), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu. U toku svakog semestra student je obavezan da pročita ona djela koja su se u izvodima ili cijelovito obrađivala na predavanjima i vježbama, osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu kao i da samostalno realizira filmski scenarij.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">
1. Herman, <i>Praktični priručnik za pisanje scenarija za film i televiziju</i>.
2. Šion, <i>Napisati scenario</i>.
3. Vejl, <i>Tehnika pisanja scenarija</i>.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Bellour, <i>L'Analyse du film</i>, 1980.
2. Bluestone, <i>Novels into Film</i>, Baltimor: The John Hopkins Press, 1975.
3. <i>Cahiers du Cinema</i>, brojevi 371 – 372, svibanj 1985.
4. <i>Cinematographe</i>, broj 53, 1980 „Les Scenaristes”.
5. <i>Communications</i>, br. 8, 1966, i br. 38, 1983.
6. Elijad, <i>Kako napisati i prodati scenario</i>.
7. Elijad, <i>Les secret de l'adaption</i>.
8. Fild, <i>Scenario, osnove pisanja filmskog scenarija</i>.
9. Froug, <i>The Screenwriter Looks at the Screenwriter</i>, NY: MacMilan, 1972.
10. Neš i Ouki, <i>Priručnik za scenaristu, Pisati za film</i>.
11. Stempel, <i>Pisanje scenarija</i>.
12. Svejn, <i>Praktični priručnik za pisanje filmskih scenarija</i>.
13. Vanoye, <i>Recit écrit, recit filmique</i>.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Pjesništvo, filozofija, jezik, FIL KOB 531
Semestar i broj bodova: IX; P2 + V2; 6 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznati studente sa antropološkim, ontološkim, komunikacijskim, simboličkim statusom jezika, s „jezičkim okretom“ u filozofiji, te s različitim jezičkim praksama: mitskom, filozofskom te posebno s poetikom pjesništva i odnosu „mišljenja i pjevanja“.
Sadržaj predmeta: Proučavaju se različite filozofske i lingvističke teorije jezika, potom se razmatra instrumentalna jezička paradigma i njezino nadilaženje. U središtu istraživanja je ontološki i hermeneutički jezički okret (Heidegger, Gadmer) s posebnim osvrtom na jezik umjetnosti kao i na jezik pjesništva i njegov odnos sa iskustvom mišljenja. Proučava se status jezika kao uvjeta mogućnosti iskustva uopće, kao i jedinstvo mišljenja i jezika. Najzad, istražuje se metaforična i spekulativna narav jezika kao i forme „jezičkih igara“ (mit, pjesništvo, filozofija) na postulatu „višeglasnosti govora“.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: dva testa, završni pismeni i usmeni ispit.
Literatura:
1. Eco, U. <i>Serendipities (Languague & Lunacy)</i> . 2. Gadamer, H. G. <i>Istina i metoda</i> . 3. Gadamer, H. G. <i>Čitanka</i> . 4. Heidegger, M. <i>Hölderlinova himne, Germanja i ,Rajna'</i> . 5. Heidegger, M. <i>Erläuterungen zu Hölderlin's Dichtung</i> . 6. Heidegger, M. <i>Izvor umjetničkog djela</i> . 7. Heidegger, M. <i>Čemu pjesnici</i> . 8. Jamme, C. « <i>Gott an hat ein Gewandt» (Grenzen und Perspektiven philosophischer Mythos-Theorien der Gegenwart)</i> . 9. Lohmann, J. <i>Filozofija i jezikoslovje</i> . 10. Riceour, P. <i>Živa metafora</i> . 11. Waldenfels, B. <i>Vielstimmigkeit der Rede</i> .

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Poetika romana, FIL KOB 518
Semestar i broj bodova: X; 2P + 2S + 2V; 8 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj predmeta jeste upoznavanje <i>duha književnosti</i> preko njenog najpopularnijeg i najrasprostranjenijeg oblika. Poetika nije ni sama književnost, ni nauka o njoj, nego specifikiran <i>duhovni potencijal</i> koji potiče od pisaca a prihvataju ga čitaoci i kritičari.
Sadržaj predmeta: Kao što iz rečenog proizlazi, sadržaj predmeta mora sačinjavati i izvjesna po obimu skraćena, a po karakteru specifična historija romana, koja se ne pita kad je nešto počelo, nego kojim je <i>duhom</i> nešto bilo prožeto. Pošto je roman određen kao najslobodnija književna forma, primjeri i parametri mogu biti zasnovani i na slučajevima koji su vrlo malo romani ali su istovremeno veliki romani, kao što je <i>Gargantua i Pantagruel</i> , od kojeg bi trebalo početi.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: dva testa, završni pismeni ispit.
<ol style="list-style-type: none">
1. kontinuirano tokom semestra
2. jedan seminarski rad tokom semestra
3. pismeni i usmeni ispit krajem semestra
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Auerbach, E. (1968) <i>Mimesis:Prikazivanje stvarnosti u zapadnoj književnosti</i>. Beograd.
2. Bahtin, M. (1989) <i>O romanu</i>. Beograd.
3. Žmegač, V. (1987) <i>Povijesna poetika romana</i>. Zagreb.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Teorije roda i interpretacija narativa, FIL KOB 520
Semestar i broj bodova: X; 2P + 2 S + 2V; 7 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar, vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Cilj ovog izbornog predmeta jest da kroz interpretacije odabranih narativa usmjeri studente/ice ka preispitivanju odnosa dominantne ideologije i umjetnosti s posebnim osvrtom na rodne uloge i njihove narativne reprezentacije te da studentima/icama ukaže na ulogu čitatelja/ice u procesu konstrukcije značenja i narativnih perspektiva.
Sadržaj predmeta: Teme: Uvod teorije roda (<i>gender theory</i>). Tehnike 'čitanja/gledanja' i problematiziranje uloge čitatelja/ice u konstrukciji narativa. Konstruiranje „maskulinog“ i „femininog“ u književnosti. Od ideolozijske kritike do teorije moći. Tjelesno iskustvo, imaginacija i osjećaji. Tijelo i naracija. Reprezentacije i tjelesne izvedbe u književnoj praksi.
Preduvjet za upis predmeta: završen dodiplomski studij
Način provjere znanja: dva testa, seminarski rad i završni pismeni ispit.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Bal, M. (2003) <i>Practice in cultural analysis</i>. London.
2. Butler, J. (1997) <i>Nevolje s rodom</i>. Zagreb.
3. Butler, J. (2001) <i>Tela koja znače</i>. Beograd: Samizdat B92.
4. Kaplan, E. A. (1983) <i>Women and film: Both sides of camera</i>. New York: Routledge.
5. Scholes, R. (1982) „Narration and narrativity in film and fiction“. U: <i>Semiotics and interpretation</i>. New Haven, CT: Yale University Press.
6. Stoller, R. (1985) <i>Presentations of Gender</i>. New Haven: Yale University Press.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Historijska poetika proznih žanrova, FIL KOB 521
Semestar i broj bodova: X; 2P + 2S + 2V; 7 ECTS /jednopredmetni/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s historijskom poetikom proznih žanrova.
Sadržaj predmeta: Upoznavanje studenata s malim proznim formama, s ranim formama umjetničke književnosti, a zatim i s nastankom i razvojem proznih žanrova, s novelom, pripovijetkom i romanom.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Alberes, R. M. (1967) <i>Istorija modernog romana</i>. Sarajevo: Svjetlost.
2. Auerbach, E. (1968) <i>Mimezis</i>. Beograd: Nolit.
3. Bahtin, M. (1989) <i>O romanu</i>. Beograd: Nolit.
4. Bahtin, M. (1991) <i>Autor i junak u estetskoj aktivnosti</i>. Novi Sad: Bratstvo-Jedinstvo.
5. Bahtin, M. (2000) <i>Problemi poetike Dostojevskog</i>. Beograd: Zepter Book World.
6. Booth, W. C. (1976) <i>Retorika proze</i>. Beograd: Nolit.
7. Frejdenberg, O. M. (1986) <i>Slika i pojam</i>. Zagreb: Matica hrvatska.
8. Jolles, A. (1978) <i>Jednostavni oblici</i>. Zagreb: Studentski centar Sveučilišta u Zagrebu.

**Program obaveznih i izbornih predmeta
za dvopredmetni studij komparativne književnosti (II. ciklus)
na Odsjeku za komparativnu književnost i bibliotekarstvo
u kombinaciji s drugim odsjecima Filozofskog fakulteta A1 + A2**

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Diskursna stilistika, FIL KOB 414
Semestar i broj bodova: VII; 2P + 1S, 3 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Ovaj je predmet koncipiran tako da pruži najvažnije informacije o stanju u savremenoj stilistici, koju karakterizira orijentacija na kontekst i kritičke interpretativne modele. Cilj je usvajanje teorijskih znanja i praktična primjena u analizi i kreiranju tekstova.
Sadržaj predmeta: Diskursna stilistika proučava se u okviru relativno mlade krosdiscipline koja se naziva <i>diskursne studije</i> , a komprimira teoriju i analizu pismenog i usmenog teksta u praktično svim humanističkim disciplinama, od socijalne semiotike, preko naratologije do kritičke lingvistike. Diskursna stilistika pokazuje da svaki tekst omogućava različita čitanja, a da su značenja višestruka i uvijek rezultat pregovaranja pozicija autora, teksta i čitatelja / recipijenta / interpretatora. Predmet predviđa upoznavanje s različitim modelima teksta i diskursa, te sa osnovnim rezultatima diskursne analize i kritičke lingvistike koji su neophodni u diskursnostiličkoj interpretaciji.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema posebnih preduvjeta.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave) i završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru. Radi se i seminarски rad, pišu radovi.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">
1. Katnić-Bakaršić, M. (2003) <i>Stilistika dramskog diskursa</i>. Zenica: Vrijeme.
2. Kovačević, M., Badurina, L. (2001) <i>Raslojavanje jezične stvarnosti</i>. Rijeka: Izdavački centar Rijeka
3. Van Dijk, T. A. (ed.) (1997) <i>Discourse as Social Interaction. Discourse Studies: A Multidisciplinary Introduction</i>. Vol. 2. London, New Delhi: SAGE Publication.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Katnić-Bakaršić, M. (2003) „Stilistika diskursa kao kontekstualizirana stilistika”. U: <i>Fluminensia</i>. God. 15. Br. 2. Rijeka. Str. 37–48.
2. Kovačević, M. (2002) „Diskursnoteorijski i diskursnoanalitički okviri stilistike”. U: <i>Važno je imati stila</i>. Zbornik. Ur. K. Bagić. Zagreb: Disput. Str. 117–130.
3. Weber, J. J. (ur.) (1996) <i>The Stylistics Reader: From Roman Jakobson to the Present</i>. London, New York, Sydney, Auckland: Arnold.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Esejistika, FIL KOB 418
Semestar i broj bodova: VII; 1P + 1S; 2 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i seminar
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Esej je predmet koji u odnosu na svoj cilj odgovara grupi predmeta Dramaturgija na pozorišnim akademijama. S jedne strane, cilj je da se studenti upoznaju s fenomenom eseja kao što se upoznaju s pjesmom, pričom, romanom. S druge strane, praktični je cilj da se studenti obuče u pisanju eseja: ostale forme su pitanje ličnog izbora i talenta, ali esej je za naše studente sredstvo, alat, potreba.
Sadržaj predmeta: Studenti će biti upoznati sa osnovnim osobinama eseja kao književne vrste. Esej će se razmatrati kao stjecište humanističkih disciplina, ali će se posebna pažnja obratiti eseju u romanu, kao i odnosu eseja i poezije. Studenti će biti upoznati s konkretnim esejima pojedinih autora, ali će i sami pisati eseje na zadate teme.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni.
Udžbenici: nema
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Andrić, I. (1981) <i>Razgovor s Gojom</i>. U: <i>Istorija i legenda</i>. Sarajevo.
2. Bacon, F. (1967) <i>Eseji</i>. Beograd: Kultura.
3. De Montaigne, M. (1964) <i>Ogledi</i>. Sarajevo: Veselin Masleša.
4. Hristić, J. (2005) <i>Izabrani eseji</i>. Beograd: Srpski PEN centar.
5. Huxley, A. (2002) <i>Maslina i drugi eseji</i>. Zagreb: Izvori.
6. Krleža, M. (1966) <i>Esej o Proustu</i>. U: <i>Eseji, studije, putopisi</i>. Sarajevo: Svjetlost.
7. Marić, S. (1979) <i>Proplanci eseja</i>. Beograd: Nolit.
8. Platon (2000) <i>Gozba</i>. Beograd: BIGZ.
9. Platon (1955) <i>Fedra</i>. Beograd: Kultura.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Poetika dramske književnosti, FIL KOB 416
Semestar i broj bodova: VII, 1P + 1S + 1V; 3 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje, seminar i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s poetikom dramske književnosti.
Sadržaj predmeta: Upoznavanje studenata s pojmom poetike, s njenim odnosom prema susjednim disciplinama – teorijom i kritikom, kao i s njenim odnosom prema praksi. U okviru kolegija razmatrat će se pojam, osobine i princip dramskog. Zatim će se razmotriti odnos između tragedije i komedije, između tragičnog i komičnog, osvijetlit će se njihove tehničke osobine i razlike. Također, na kolegiju će se studenti upoznati s konstitutivnim elementima drame i njihovim međusobnim odnosima, kao i sa odnosom između dramaturgije i teatarskog prostora.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aristotel (1983) <i>O pjesničkom umijeću</i>. Zagreb: August Cesarec.
2. Fergusson, F. (1979) <i>Pojam pozorišta</i>. Beograd: Nolit.
3. Karahasan, Dž. (1988) <i>Model u dramaturgiji</i>. Zagreb: Centar za kulturnu djelatnost.
4. Karahasan, Dž. (2004) <i>Dnevnik melankolije</i>. Zenica: Vrijeme.
5. Klotz, V. (1995) <i>Zatvorena i otvorena forma u drami</i>. Beograd: Lapis.
6. Kralj, V. (1966) <i>Uvod u dramaturgiju</i>. Novi Sad: Sterijino pozorje.
7. Pfister, M. (1998) <i>Drama</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI.
8. Souriau, E. (1982) <i>200 000 dramskih situacija</i>. Beograd: Nolit.
9. Szondi, P. (2001) <i>Teorija moderne drame</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI.
10. Švacov, V. (1976) <i>Temelji dramaturgije</i>. Zagreb: Školska knjiga.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Književnost, mitologija, ideologija, FIL KOB 419
Semestar i broj bodova: VII; 1P + 1S; 2 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i seminar
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Nastavni predmet ima za cilj upoznati studente sa složenim odnosima književnosti, mitologije i ideologije u interliterarnoj južnoslavenskoj zajednici. Pažnja će se pri tome fokusirati na književna kretanja od usmenog, epskog pjesništva, preko ideoškog modela literature u romantizmu i njenih veza s političkim mitskim naracijama do postmodernističkog nekrofiliskog modela književnosti s kraja dvadesetog i početka dvadesetog i prvog stoljeća. Ideologija kao <i>savremena mitologija</i> (Tery Eagleton) natkriljuje južnoslavenske književne prakse tokom dvadesetog vijeka u svim političkim sistemima, pri čemu književnost počesto služi kao prostor za uobličavanje velikih ideoloških i mitskih naracija.
Sadržaj predmeta: Južnoslavenske književnosti od svog srednjovjekovlja pa sve do konca Prvog svjetskog rata nastaju u etničkim zajednicama koje su porobljene od strane imperialnih sila. U takvom kontekstu nastaje usmena književnost, a onda i romantičarska, pa i realistička, dok rana modernistička razvija oslobođilačku ideologiju i nastoji se direktno ideološki funkcionalizirati. Otud se u epskim pjesmama i romantičarskim epovima, a potom i u klasičnom historijskom romanu romantičarskog tipa razvija figura heroja-žrtve, koja utemeljuje kolektivnu memoriju i služi kao sistem etničkog uzora, što je praktično najznačajnija simbolička vrijednost u kulturnom simboličkom poretku oko koje se treba okupiti etnička zajednica. U tu figuru književnost u maksimalnoj mjeri ugrađuje mitološke i ideološke naracije, da bi njen antipod, figura neprijatelja bila realizirana na sličan ili identičan način. Tokom dvadesetog stoljeća veze ideologije i književnosti nisu prisutne samo u onim poetikama koje se na eksplicitan način ideološki angažiraju, kao što je slučaj npr. sa socrealizmom, nego i u poetičkim sistemima koji na različite načine prikrivaju tu vezu. To se prije svega odnosi na literaturu s temom rata i književnim obradama ratnog iskustva, a pogotovo na povjesne romane visokog modernizma i nekrofiliskog postmodernizma, ali i na poeziju postmoderne reetnizacije.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Zlatko Kramarić: <i>Književnost, politika, ideologija</i>
2. Slavoj Žižek: <i>Sublimni objekti ideologije</i>
3. Kristijan Đordano: <i>Ogledi o interkulturnoj komunikaciji</i>
4. Homi Babha: <i>Smeštanje kulture</i>
5. Marija Todorova: <i>Imaginarni Balkan</i>
6. Andrew Baruh Wachtel: <i>Stvaranje nacije, razaranje nacije</i>
7. Radomir Konstantinović: <i>Filozofija palanke</i>
8. Ugo Vlaisavljević: <i>Rat kao najveći kulturni događaj</i>
9. <i>Balkan kao metafora</i>, zbornik radova
10. Enver Kazaz: <i>Neprijatelj ili susjed u kućino znanje</i>

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Ikoničko pripovijedanje, FIL KOB 417
Semestar i broj bodova: VII; 1P + 1S + 1V; 3 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe i seminar
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovoga kolegija jeste da se studenti što temeljitije upoznaju s mogućnostima ikoničkog pripovijedanja, kao i s mogućnostima strukturalne i semiotičke analize ovog tipa pripovijedanja. Pored toga, cilj je i da se studenti osposebe da samostalno realiziraju djela koja specifično komuniciraju i djela u kojima će ikoničkim pripovijedanjem naći put do recipijenta.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se studenti upoznaju sa ikoničkim pripovijedanjem drevnog čovjeka, egipatskim slikovnim pismom, Manijevom slikovnom Biblijom, ikoničkim pripovijedanjem kršćanske umjetnosti, semiotikom ikone, ikoničkim pripovijedanjem stripa i filma, kao i s mogućnostima ikoničkog pripovijedanja koje otvaraju suvremena tehnička dostignuća. Studenti će pored praktičnog rada (izrada stripova, slikovnica, filmova) proučavati teorijska djela Eco, Kulenovića, Jansona, Mukaržovskog, Barthesa, Ristića itd., a ukupni sadržaj ovog predmeta treba pomoći intelektualni, znanstveni i kreativni razvoj studenata.
Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava, dok se na vježbama izrađuju samostalni zadaci (stripovi, slikovnice, filmovi).
U toku svakog semestra student je obavezan da pročita ona djela koja su se u izvodima ili cijelovito obrađivala na predavanjima i vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru + izrada samostalnog rada (stripa, slikovnice, filma).
Udžbenici:
1. Eco, <i>Kultura, informacija, komunikacija</i> . 2. Kulenović, <i>Rezime</i> . 3. Mukaržovski, <i>Struktura, funkcija, znak, vrednost</i> .
Literatura:
1. Barthes, <i>Carstvo znakova</i> . 2. Duraković – Katnić-Bakarišić, <i>Poetika arabeske</i> . 3. Janson, <i>Historija umjetnosti</i> . 4. Katnić-Bakarišić, <i>Narativne figure</i> . 5. Moris, <i>Osnove teorije o znacima</i> . 6. Ristić, <i>Videosfera</i> . 7. Tomić, <i>Estetika neolita</i> . 8. Tomić, <i>Semiotika plakata</i> . 9. Uspenski, <i>Poetika kompozicije, Semiotika ikone</i> .

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Uvod u kulturalne studije, FIL KOB 412
Semestar i broj bodova: VIII; 2P +1S; 4 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar
Status predmeta: obavezni
<p>Cilj predmeta: Cilj predmeta jeste upoznavanje s novim tendencijama u humanistici s kraja 20. stoljeća, što je obogatilo proučavanje književnosti i otvorilo novo područje u kojem se propituje odnos analitičkog pristupa književnim djelima i razumijevanje funkciranja kulture. U svom najširem smislu, kulturalni studiji su interdisciplinarno područje unutar kojeg se proučavatelji književnosti upućuju na razumijevanje teorijske problematike u svezi s pojmovima identiteta, značenja i reprezentacije.</p> <p>Sadržaj predmeta: Prilikom rada u kulturalnim studijama posebna će se pažnja posvetiti razumijevanju funkciranja kulture, a naročito istraživanju tzv. <i>napetosti</i> koje pokreću kulturalne studije u proučavanju književnosti. Spomenuti odnos rezultat je propitivanja statusa književnosti u novom vremenu, u kojem se razvidno osjeća strah od uništenja tradicionalnih pristupa u analizi književnih djela. Međutim, naš je cilj pokazati na koji način promijenjena čitateljska praksa, zapravo, obogaćuje proučavanje književnosti dajući novu snagu i dubinu analitičkom uvidu.</p> <p>Opsežan projekt kulturalnih studija nastao je kao rezultat marksističke književne teorije u Britaniji, kao težnja da se povijest <i>ispše odozdo</i> ili s margina. Osnovni je cilj razotkriti ugnjetavalačku prirodu svih ideologičkih tvorevinu, pa tako i najvažnije književne forme 20. stoljeća, odnosno, cilj je pokrenuti diskusiju o romanu kao diskurzu svjesnog stratega Moći. Uvjetno govoreći, pristup koji otvara novo proučavanje književnosti, a u svezi je s kulturalnim studijama, nameće nam razumijevanje funkciranja kulture u suvremenom svijetu, što osvjetljava kompleksnu problematiku propitivanja pojma identiteta u svijetu raznolikih kulturnih praksi nastalih kao svjedočanstvo o različitim iskustvima.</p> <p>Osobito je važno podvući snažan poriv za upoznavanjem onih kulturnih praksi koje oblikuju ljude u svrhu manipulacije marginaliziranim grupama. Također, važno je istaknuti pokušaj iznimno borbenog pristupa prema tradicionalnim teorijskim postavkama u proučavanju književnih djela kako bi se pronašao put prema promjenama u smislu buđenja novoprepoznatog senzibiliteta za Drugo.</p> <p>Kulturalni studiji vođeni su idejom da se propita kanon komparativistike i u svezi sa odabirom djela koja su proučavana u nastavi svjetske književnosti, gdje zapažamo, da su odabiri bili proizvodi uvriježenog vrednovanja tzv. klasikocentrizma, koji opet, možemo zaključiti korespondira s europocentrizmom. Stoga, nova je težnja za odabirom književnih djela koja će reprezentirati što više različitih kulturnih iskustava.</p> <p>Naposljetku, postavit ćemo cilj našeg Uvoda u kulturalne studije kroz ideju da se prilikom proučavanja književnosti sretнемo s tzv. problemom interpretacije, što znači da se studenti pozovu na otvorenost prema neočekivanom, prema praksi promišljanja s <i>granice</i>, odnosno, da se probudi senzibilitet za osnovni poststrukturalistički problem, tj. problem jezika kroz uočavanje njegovih učinaka u stvaranju značenja, čime dokidamo mogućnost transparentne razumljivosti pri čitanju književnog djela. Studenti su dužni pročitati djela koja će se analizirati na vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu koja je navedena u programu.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; jedan seminarski rad tokom semestra, pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Literatura (obavezna):
1. Biti, V. (1989) <i>Pripitomljavanje drugog: mehanizam domaće teorije</i> . Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo. 2. Biti, V. (2000) <i>Pojmovnik suvremene književne i kulturne teorije</i> . Zagreb: Matica hrvatska. 3. Duda, D. (2002) <i>Kulturalni studiji: ishodišta i problemi</i> . Zagreb.
Napomena: obavezna i opća literatura se inovira svake godine, o čemu će studenti biti informirani početkom semestra.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Književnost i teatar, FIL KOB 420
Semestar i broj bodova: VIII; 2P + 1V; 4 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata sa odnosom između književnosti i teatra, njihovim porijeklom i vezom s mitom i ritualom, sa izražajnim sredstvima jedne i druge umjetnosti, kao i s formama komunikacije u književnosti i u teatru. Također, studenti bi se upoznali i sa odnosom između drame i predstave u teatru shvaćenom kao predočavanje književnosti, zatim s formama teatra koje su bliske igri, kao i s formama teatra bez dovršenog dramskog književnog djela.
Sadržaj predmeta: Nakon upoznavanja s porijeklom književnosti i teatra u mitu i ritualu (dakle, nakon upoznavanja s pojmom sinkretizma, sličnostima i razlikama između mita i rituala), studenti će biti upoznati s teksturom i strukturom u književnosti i u teatru, sa odnosom književnosti i teatra prema vremenu i prostoru, s jezikom jedne i druge umjetnosti, kao i sa odnosima u trokutu 'autor – djelo – primalac' u književnosti i u teatru. Također, razmotrit će se shvatanje teatra kao predočavanja dramskog književnog djela, ali će se studenti upoznati i s formama teatra kao igre (ples, nadmetanje, igre na sreću, cirkus, karneval...), kao i s formama teatra bez dovršenog dramskog književnog djela (mim, atelana, commedia dell arte, happening).
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aristotel (1983) <i>O pjesničkom umijeću</i>. Zagreb: August Cesarec.
2. Bentley, E. (1990) <i>The Theory of the Modern Stage</i>. Harmondsworth: Penguin Books.
3. Brecht, B. (1979) <i>Dijalektika u teatru</i>. Beograd: Nolit.
4. Caillois, R. (1979) <i>Igre i ljudi</i>. Beograd: Nolit.
5. Diderot, D. (1958) <i>Paradoks o glumcu</i>. Zagreb: Zora.
6. Huizinga, J. (1992) <i>Homo ludens</i>. Zagreb: Naprijed.
7. Lessing, G. E. (1950) <i>Hamburška dramaturgija</i>. Zagreb: Državno izdavačko preduzeće Hrvatske.
8. Lessing, G. E. (1964) <i>Laokon</i>. Beograd: Rad.
9. Platon (1998) <i>Ion</i>. Zagreb: Izdanja hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.
10. Turner, V. (1989) <i>Od rituala do teatra</i>. Zagreb: August Cesarec.
11. Sabljak, T. (1971) <i>Teatar XX stoljeća</i>. Split, Zagreb: Matica hrvatska.
12. Southern, R. (1961) <i>The Seven Ages of Theatre</i>. New York: Hill and Wang.
13. Turner, V. (1989) <i>Od rituala do teatra</i>. Zagreb: August Cesarec.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Umjetnost i kritika, FIL KOB 422
Semestar i broj bodova: VIII; 2P; 2 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Ovaj je predmet predviđen za sve studente koji imaju sklonost i ambiciju da se bave umjetničkom kritikom. Na predavanjima studenti bi se upoznali s različitim umjetničko-kritičkim praksama, a na časovima seminara i vježbi praktično bi pisali i analizirali kritičke tekstove prije svega iz književnosti, ali i iz drugih umjetničkih oblasti, shodno individualnom senzibilitetu i ambicijama.
Sadržaj predmeta: Teorijski dio ovog predmeta predstavlja bi svojevrsnu rekapitulaciju i sintezu teorijskih pitanja s kojima su se studenti prethodno upoznali u okviru Teorije i metodologije književnosti, Kritike i kritičkih pozicija, Teorije kulture i komunikacija, Odnosa među umjetnostima itd. ... u toku prve tri godine studija. Težište bi bilo na praktičnom radu koji ima u vidu repozicioniranje umjetničke kritike u savremenom društву. Predmet podrazumijeva kontinuirano pisanje kritika na konkretnim primjerima iz književnosti, likovnih umjetnosti, filma, teatra, muzike ili neke od novih multimedijalnih umjetnosti.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeni
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Adorno, T. (1979) <i>Estetička teorija</i>. Beograd.
2. Blagojević, S. (1986) <i>Poezija, mistika, povijest</i>. Sarajevo.
3. Eliot, T. S. (1980) <i>Izabrani eseji</i>. Beograd.
4. Foht, I. (1978) <i>Tajna umjetnosti</i>. Sarajevo.
5. Iglington, T. (1977) <i>Iluzije postmodernizma</i>. Zagreb.
6. Kriger, M. (1982) <i>Teorija kritike</i>. Beograd.
7. Lešić, Z. (2003) <i>Nova čitanja</i>. Sarajevo.
8. Lešić, Z., Kapidžić-Osmanagić, H., Katnić-Bakaršić, M., Kulenović, T. (2006) <i>Suvremena tumačenja književnosti</i>. Sarajevo.
9. Liotar, Ž. F. (1978) <i>Postmoderno stanje</i>. Novi Sad.
10. Petrović, S. (1963) <i>Kritika i djelo</i>. Zagreb.
11. Ričards, I. A. (1964) <i>Načela književne kritike</i>. Sarajevo.
12. Stajger, E. (1987) <i>Umeće tumačenja i drugi eseji</i>. Beograd.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Književnost i naracija identiteta, FIL KOB 423
Semestar i broj bodova: VIII; 2P; 2 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Cilj je ovoga kursa produbljivanje i proširivanje stečenog znanja studenta/ice komparativne književnosti u smjeru paradigme narativnog identiteta kao koncepta koji se više ne odnosi samo na književne studije, već prevazilazi žanrovske i disciplinarene granice.
Sadržaj predmeta: U novijoj filozofskoj i književno-kritičkoj produkciji narativno oblikovanje identiteta (pojedinca, društvene grupe, kulture itd.) se pojavilo kao posebno plodna istraživačka tema. Otkriće simboličke prirode identiteta, a posebno noviji uvidi u samu bit simboličkog, otvorili su sasvim nove registre u analizi nekada posve neliterarnih i izvanlingvističkih fenomena, ekskluzivno vezanih za znanosti poput sociologije, psihologije i antropologije. Noviji oblici epistemoloških formacija, poput teorije tekstualnosti, diskurs-analize ili lakanovske psihanalize, pokazali su se kao podesna sredstva u područjima koja su dugo bila privilegirani izvori opravdanja klasičnog znanstvenog pristupa. Raskrivanje simboličkih potki društvene stvarnosti je u istraživanje uvelo analitička sredstva koja su dotada bila namijenjena samo lingvistici, semiotici i književnoj kritici. U tečaju ćemo predstaviti neke od najutjecajnijih teorija konstrukcije individualnog, etno-kulturnog i političkog identiteta. Polazeći od Derridinih uvida u bio-grafije, u fikcionalno-tekstualno ispredanje životnog toka, preko Ricoerovih analiza simboličko-narativnih konstitucija našeg životnog svijeta, doći ćemo do Bhabhinih i Saidovih otkrića o narativnim strategijama gradnje kulturnih i političkih identiteta. Književnost i književna teorija će tako nadići svaku žanrovsku ograničenost, te dobiti sveobuhvatnu i sasvim praktičnu dimenziju, dimenziju primjene bez granica, sve dok umjetnička i stvaralačka uobrazilja ima daha da istražuje.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; esej 10–15 stranica i finalni ispit.
Literatura:
1. Bhabha, H. <i>Nation and Narration</i> . 2. Bhabha, H. <i>Location of Culture</i> . 3. Ricoeur, P. <i>Time and Narrative</i> . 4. Said, E. <i>Culture and Imperialism</i> . 5. Smith, R. <i>Derrida and Autobiography (Literature, Culture, Theory)</i> .

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Književnost, politika, etika, FIL KOB 425
Semestar (semestri i broj bodova): VIII; 2P; 2 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Problematiziranje odnosa između politike, književnosti i etike, kao i postavljanje pitanja o moralnoj odgovornosti književnosti. Naime, kroz ponuđenu literaturu, studenti bi, kroz interaktivnu nastavu, postavljali pitanja o moralnim dilemama savremenog svijeta, koje ne zahtijevaju nikakve apriorne, definitivne odgovore.
Sadržaj predmeta: Proučavat će se tekstovi iz književnosti, antropologije, moralne i političke filozofije. Postavit će se pitanja kako je moguće imenovati radikalno zlo, kao što je iskustvo koncentracionih logora, čija realnost i logika prevazilaze mogućnost imenovanja? Da li je u dobu sveopćeg decentralizma i realitivizma utopističan i legitiman zahtjev za univerzalnim moralnim vrijednostima? Koliko „naš“ kulturni kontekst, na nesvjetan način, stvara kolektivne obrasce diskriminacije, izopćenja? Da li moć modernih medija – televizije, radija, kompjutera – koji su mutirali naše poimanje „realnosti“, zahtijeva novo imenovanje morala?
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; esej (seminarski rad) i finalni (usmeni) ispit.
Literatura:
1. Agamben, G. (2006) <i>Homo sacer</i> . Zagreb: Arkzin. 2. Anidžar, G. (2006) <i>Jevrej, Arapin</i> . Beograd: Tranziciona pravda. 3. Arent, H. (2000) <i>Eichmann u Jerusalimu</i> . Beograd: K.V.S. 4. Baudrillard, J. (2006) <i>Inteligencija zla</i> . Zagreb: Ljevak. 5. Canetti, E. (1984) <i>Masa i moć</i> . Zagreb: GZD. 6. Fanon, F. (1998) <i>Black Skin, White Masks</i> . London: Pluto Press. 7. Hrestomatija etičkih tekstova (S. Keirkergaard, K. Jaspers, A. Camus, S. De Beauvoir, J. P. Sartre..., uredio Kasim Prohić). Sarajevo: Svjetlost, 1978. 8. Levi, P. (1986) <i>Somersi e salvati</i> . Torino: Einaudi. 9. Mayer, H. (1981) <i>Autsajderi</i> . Zagreb: GZD. 10. Nietzsche, F. (1986) <i>Genealogija morala</i> . Beograd: Grafos. 11. Theweleit, K. (1983) <i>Muške fantazije</i> . Zagreb: GZD.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Poezija (kreativno pisanje), FIL KOB 424
Semestar i broj bodova: VIII; 2P; 2 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Omogućiti studentima koji izraze želju za pisanjem poezije da uz konsultacije i rad s nastavnikom oblikuju poetski stil.
Sadržaj predmeta: Kreativno pisanje. Konsultacije. Studenti će vježbati pisanje poezije i imati priliku da s predmetnim nastavnikom diskutuju o poetskoj formi.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni.
Udžbenici: nema
Literatura: Literaturu će preporučiti nastavnik u skladu sa interesima i afinitetima studenta.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Uvod u filmologiju, FIL KOB 512
Semestar i broj bodova: IX; 2P +1S + 1V; 4 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovoga kolegija jeste da se student što temeljitije upozna s najznačajnijim filmskim teorijama i istorijskim razvojem filmologije (nauke o filmu).
Sadržaj predmeta: Na predavanjima će se studenti upoznati s pionirskim istraživanjima u ovoj oblasti (Kanudo, Delik, Rihter, Dilakova i Musinak), s velikanima avangarde (Dziga Vertov, Kulješev), s velikim sistematizatorima (Balaž, Pudovkin, Ejzenštajn, Arnhajm), s popularizatorima (Rota, Spotisvud, Girson), s velikanima italijanske filmologije (Đerbi, Debenedeti, Barbaro, Kjarini), s periodom od Urbana Gada do danas, kao i s razvojem filmskih znanosti od Krakauera do Rob – Grijea.
Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava (inserti iz filmova, prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedine teme i djela, web-stranice na internetu, Power point prezentacije), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu.
U toku svakog semestra student je obavezan da pročita, presluša i pogleda ona djela koja su predviđena programom, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestr) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestruru.
Udžbenici: 1. Aristarko, <i>Historija filmskih teorija</i> . 2. Ežel, <i>Estetika filma</i> . 3. Lotman, <i>Semiotika filma</i> . 4. Stojanović, <i>Teorija filma</i> . 5. Stojanović, <i>Film kao prevazilaženje jezika</i> .

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Feminističke književne teorije, FIL KOB 514
Semestar i broj bodova: IX; 1P + 2V; 3 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje, vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Cilj ovog izbornog predmeta jest razmotriti odnos feminističkih teorija i književnosti te predstaviti povijest feminizma kroz prizmu podjele na tri generacije predstavnica feminističke misli, odnosno postavke liberalnog, radikalnog, marksističkog i postmodernog feminizma, te odnos ovih feminizama prema suvremenim dekonstrukcijskim teorijama roda, prema postkolonijalnoj kritici i queer teoriji.
Sadržaj predmeta: Teme: Prvi, drugi i treći val feminizma. Uvod u temeljne postavke liberalnog, radikalnog, marksističkog i postmodernog feminizma. „Francuska feministička teorija” i „anglo-američka feministička kritika”. Feminizam i književnost: feminističke književne teorije. Ginokritika. Žensko pismo. Feministička naratologija Poststrukturalistička feministička kritika.N. B. U rasporedu predavanja navedene su sve nastavne jedinice koje će biti obrađene tokom semestra.
Preduvjet za upis predmeta: završen dodiplomski studij
Način provjere znanja: dva testa, seminarski rad i završni pismeni ispit.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Babić-Avdispahić, J. et al. (2004) <i>Izazovi feminizma</i>. Sarajevo: Forum Bosna.
2. Gilbert, S. M., Gubar, S. (1984) <i>The Madwoman in the Attic: the Woman Writer and nineteenth-Century Literary Imagination</i>. Yale University Press.
3. Humm, M. (1994) <i>A Reader's Guide to Contemporary Feminist Literary Criticism</i>.
4. Irigaray, L. (1999) <i>Ja, ti, mi: za kulturu razlike</i>. Zagreb: Ženska infoteka.
5. Moi, T. (2002) <i>Sexual/Textual Politics. Feminist Literary Theory</i>. London, New York: Routledge.
6. Showalter, E. (1985) <i>The New feminist Criticism: Essay on Women, Literature and Theory</i>. New York: Pantheon.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Dramaturgija, FIL KOB 515
Semestar i broj bodova: IX; 1P + 2V; 3 ECTS /dvopredmetni A1+A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s dramaturgijom i njihovo osposobljavanje za <i>rad na drami</i> .
Sadržaj predmeta: Studenti će se na početku upoznati s pojmom i osobinama dramskog odnosa. Zatim će se upozoriti na važnost dijaloga kao osnovne forme dramskoga govora, na prirodu dijaloga, na repliku kao dio dijaloga, njenu ovisnost o drugoj replici, kao i na njenu konkretnost. Nakon toga, studenti će se upoznati s pojmom i osobinama dramske situacije, njenim elementima i strukturom. Prije nego što se upoznaju s 'neprijateljskom međuzavisnosti' između dramskog lika i sižeа, studenti će biti upoznati sa sredstvima i postupcima gradnje dramskog lika. Na kraju će se razmotriti radnja dramskog lika, prvo kao metatekstualno načelo replike, zatim radnja kao čin, te radnja drame kao element dramskog jedinstva.
Nastava podrazumijeva i aktivno sudjelovanje studenata, pisanje praktičnih vježbi i usmena izlaganja. Tokom semestra studenti su dužni napisati tri vježbe.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aristotel (1983) <i>O pjesničkom umijeću</i>. Zagreb: August Cesarec.
2. Fergusson, F. (1979) <i>Pojam pozorišta</i>. Beograd: Nolit.
3. Inkret, A. (1987) <i>Predmet i princip dramaturgije</i>. Novi Sad: Sterijino pozorje.
4. Karahasan, Dž. (1988) <i>Model u dramaturgiji</i>. Zagreb: Centar za kulturnu djelatnost.
5. Karahasan, Dž. (2004) <i>Dnevnik melankolije</i>. Zenica: Vrijeme.
6. Klotz, V. (1995) <i>Zatvorena i otvorena forma u drami</i>. Beograd: Lapis.
7. Kralj, V. (1966) <i>Uvod u dramaturgiju</i>. Novi Sad: Sterijino pozorje.
8. Pfister, M. (1998) <i>Drama</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI.
9. Szondi, P. (2001) <i>Teorija moderne drame</i>. Zagreb: Hrvatski centar ITI.
10. Švacov, V. (1976) <i>Temelji dramaturgije</i>. Zagreb: Školska knjiga.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Poetika romana, FIL KOB 518
Semestar i broj bodova: X; 2P + 1S + 1V; 3 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar, vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj predmeta jeste upoznavanje <i>duha</i> književnosti preko njenog najpopularnijeg i najrasprostranjenijeg oblika. Poetika nije ni sama književnost, ni nauka o njoj, nego specifikiran <i>duhovni potencijal</i> koji potiče od pisaca a prihvataju ga čitaoci i kritičari.
Sadržaj predmeta: Kao što iz rečenog proizlazi, sadržaj predmeta mora sačinjavati i izvjesna po obimu skraćena, a po karakteru specifična historija romana, koja se ne pita kad je nešto počelo, nego kojim je <i>duhom</i> nešto bilo prožeto. Pošto je roman određen kao najslobodnija književna forma, primjeri i parametri mogu biti zasnovani i na slučajevima koji su vrlo malo romani ali su istovremeno veliki romani, kao što je <i>Gargantua i Pantagruel</i> , od kojeg bi trebalo početi.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja:
<ul style="list-style-type: none">
• kontinuirano tokom semestra
• jedan seminarski rad tokom semestra
• pismeni i usmeni ispit krajem semestra
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Auerbach, E. (1968) <i>Mimesis: Prikazivanje stvarnosti u zapadnoj književnosti</i>. Beograd.
2. Bahtin, M. (1989) <i>O romanu</i>. Beograd.
3. Žmegač, V. (1987) <i>Povijesna poetika romana</i>. Zagreb.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Teorije roda i interpretacija narativa, FIL KOB 520
Semestar i broj bodova: X; 2P + 1V; 2 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Cilj ovog izbornog predmeta jest da kroz interpretacije odabranih narativa usmjeri studente/ice ka preispitivanju odnosa dominantne ideologije i umjetnosti s posebnim osvrtom na rodne uloge i njihove narativne reprezentacije te da studentima/icama ukaže na ulogu čitatelja/ice u procesu konstrukcije značenja i narativnih perspektiva.
Sadržaj predmeta: Teme: Uvod teorije roda (<i>gender theory</i>). Tehnike ‘čitanja/gledanja’ i problematiziranje uloge čitatelja/ice u konstrukciji narativa. Konstruiranje „maskulinog” i „femininog” u književnosti. Od ideolozijske kritike do teorije moći. Tjelesno iskustvo, imaginacija i osjećaji. Tijelo i naracija. Reprezentacije i tjelesne izvedbe u književnoj praksi.
Preduvjet za upis predmeta: završen dodiplomski studij
Način provjere znanja: dva testa, seminarski rad i završni pismeni ispit.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Bal, M. (2003) <i>Practice in cultural analysis</i>. London.
2. Butler, J. (1997) <i>Nevolje s rodom</i>. Zagreb.
3. Butler, J. (2001) <i>Tela koja znače</i>. Beograd: Samizdat B92.
4. Kaplan, E. A. (1983) <i>Women and film: Both sides of camera</i>. New York: Routledge.
5. Scholes, R. (1982) „Narration and narrativity in film and fiction”. U: <i>Semiotics and interpretation</i>. New Haven, CT: Yale University Press.
6. Stoller, R. (1985) <i>Presentation of Gender</i>. New Haven: Yale University Press.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Historijska poetika proznih žanrova, FIL KOB 521
Semestar i broj bodova: X; 2P + 1V; 2 ECTS /dvopredmetni A1 + A2/
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s historijskom poetikom proznih žanrova.
Sadržaj predmeta: Upoznavanje studenata s malim proznim formama, s ranim formama umjetničke književnosti, a zatim i s nastankom i razvojem proznih žanrova, s novelom, pripovijetkom i romanom.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismeni.
Udžbenici: nema
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Alberes, R. M. (1967) <i>Istorija modernog romana</i>. Sarajevo: Svjetlost.
2. Auerbach, E. (1968) <i>Mimezis</i>. Beograd: Nolit.
3. Bahtin, M. (1989) <i>O romanu</i>. Beograd: Nolit.
4. Bahtin, M. (1991) <i>Autor i junak u estetskoj aktivnosti</i>. Novi Sad: Bratstvo-Jedinstvo.
5. Bahtin, M. (2000) <i>Problemi poetike Dostojevskog</i>. Beograd: Zepter Book World.
6. Booth, W. C. (1976) <i>Retorika proze</i>. Beograd: Nolit.
7. Frejdenberg, O. M. (1986) <i>Slika i pojam</i>. Zagreb: Matica hrvatska.
8. Jolles, A. (1978) <i>Jednostavni oblici</i>. Zagreb: Studentski centar Sveučilišta u Zagrebu.

**Program obaveznih i izbornih predmeta
za dvopredmetni studij bibliotekarstva (II. ciklus)
u kombinaciji s drugim odsjecima Filozofskog fakulteta
na Odsjeku za komparativnu književnost i bibliotekarstvo**

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Kulturna baština u savremenom tehnološkom okruženju, FIL KOB 426
Semestar i broj bodova: VII; 1P + 2V; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice bibliotekarstva s pojmom kulturna baština u njegovim raznovrsnim značenjima, kao i s vrstama, zadacima i ulogama baštinskih institucija u savremenom društvu. Uz to, cilj je obavijestiti studente/ice o konvergenciji baštinskih institucija pod utjecajem savremenih informacionih tehnologija te o vidovima i mogućnostima upravljanja baštinom unutar savremene društvene paradigme. Posebna pažnja posvetit će se aktuelnim projektima digitalizacije kulturne baštine.
Sadržaj predmeta:
<ol style="list-style-type: none">
1. Definicije i priroda baštine.
2. Komunikacija baštine (kolektivno pamćenje, kulturno pamćenje, društveno pamćenje).
3. Politički, ekonomski, kulturološki, tehnološki aspekti pamćenja.
4. Biblioteke kao baštinske institucije.
5. Baštinske institucije – nekad i danas. Redefiniranje baštinskih institucija.
6. Divergencija/konvergencija baštinskih institucija.
7. Digitalizacija kao vid upravljanja baštinskim institucijama u savremenom tehnološkom okruženju.
8. Strateško planiranje projekata digitalizacije kulturne baštine.
9. Strategije selekcije za digitalizaciju kulturne baštine.
10. Tehnologije konverzije.
11. Tehnologije pohrane.
12. Tehnologije dostavljanja.
13. Metapodaci.
14. Procjena i kontrola kvalitete.
15. Digitalizacija kulturne baštine kao vid demokratizacije znanja o baštini te kao vid promoviranja baštine.
Preduvjeti za upis predmeta: završen dodiplomski studij
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera znanja: pismeno i usmeni razgovor.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Faletar-Tanacković, S. (2005) „Mogućnosti suradnje baštinskih ustanova – odabrani europski projekti“. U: <i>Izazovi pisane baštine</i> (zbornik radova u povodu 75. obljetnice života Aleksandra Stipčevića, urednica Tatjana Aparac-Jelušić). Osijek: Filozofski fakultet. Str. 193–205.
2. Klarin, S. (2005) „Pristup digitalnoj baštini“. U: <i>Edupoint</i>. God. 5. URL: http://www.carnet.hr/casopis/31/clanci
3. Rayward, W. B. <i>Libraries, Museums, and Archives in the Digital Future: the Blurring of Institutional Boundaries</i>. URL: http://www.nla.gov.au/3/npo/conf/npo95wr.html

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Biblioteke u multikulturalnom informacijskom društvu, FIL KOB 425
Semestar i broj bodova: VII; 1P + 2V; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Kolegij ima za cilj predstaviti i objasniti faktore utjecaja znanja i ICT-a (informacijsko-komunikacijske tehnologije) na razvoj i stvaranje društva znanja. Namjera je ispitati i prezentirati mogućnosti kroz koje biblioteka kao informacijska institucija odgovara na izazove multikulturalizma i globalizacije pojašnjavajući utjecaj informacionalizma, kao tehnološke paradigme, na ulogu, značaj, ali i preoblikovanje bibliotečke profesije i biblioteka u informacijskom društvu. Studenti/ce će biti upoznati s teorijama informacijskog društva, kao i sa strategijama razvoja biblioteka i drugih informacijskih institucija u odnosu na korisničke potrebe u složenom, multikulturalnom, postmodernom, postindustrijskom, umreženom društvenom kontekstu.
Sadržaj predmeta: Upoznavanje s multikulturalnim porijeklom javnog bibliotekarstva, te odgovornostima multikulturalne i interkulturnalne misije bibliotečkog poziva. Uvođenje u promišljanja o temeljnim konceptima i pojmovima informacijskog društva uz razumijevanje problematike javnog prostora, javnog i informacijskog dobra. Tematiziranje i pojašnjavanje složenosti odnosa društvene odgovornosti bibliotekara/ki u promoviranju socijalnog aktivizma, građanskog obrazovanja i društvenog uključivanja u odnosu spram demokratske održivosti u globalnom, informacijskom društву.
Preduvjeti za upis predmeta: završen dodiplomski studij
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni i usmeni ispit.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Webster, F. <i>Theories of the Information Society</i>. London; New York: Routledge, 1995.
2. Afrić, V. <i>Informacijske tehnologije i društvo</i>. // Zbornik radova «Težakovi dani». / urednici S. Tkalac i J. Lasić-Lazić. Zagreb: Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti, 2002. Str. 7-19.
3. Brown, John Seely and Paul Duguid. <i>The Social Life of Information</i>. Boston, MA: Harvard Business School Press, 2000.
4. D'Angelo, Ed. <i>Barbarians at the Gates of the Public Library: How postmodern consumer capitalism threatens democracy, civil education, and the public good</i>. Library Juice Press, LLC: Duluth, Minnesota, 2006.
5. Buschman, John E. <i>Dismantling the public sphere: Situating and sustaining librarianship in the age of the new public philosophy</i>. Libraries United: Connecticut, 2003.
6. Feather, J. <i>The information society: A study of continuity and change</i>. 4th ed. London: Facet, 2004.
7. Beck, Ulrich: <i>Moć protiv moći u doba globalizacije – nova svjetskopolitička ekonomija</i>. Školska knjiga: Zagreb, 2004.
8. Semprini, Andrea. <i>Multikulturalizam</i>. Clio: Beograd, 2005.
9. Paić, Žarko: <i>Politika identiteta: kultura kao nova ideologija</i>. Antibarbarus: Zagreb, 2005.
10. Mesić, Milan. <i>Multikulturalizam – društveni i teorijski izazovi</i>. Školska knjiga: Zagreb, 2006.
11. Touraine, Alain. <i>Postindustrijsko društvo</i>.; Plato: Beograd, 1998.
12. Litwin, Rory. <i>Library Juice Concentrate</i>. Library Juice Press, LLC: Duluth, Minnesota, 2006.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Organizacija znanja, FIL KOB 428
Semestar i broj bodova: VII; 1P + 1S; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i seminar
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Cilj ovoga kolegija jest da studenti/ce usvoje kategorijalni aparat koji se koristi u području organizacije znanja, spoznaju dimenzije (procesi i sistemi) područja organizacije znanja i razumiju promjenu bibliotečke pradigme. Jedan od bitnih ciljeva ovoga kolegija jest da kroz seminarske radove studenti/ce nauče prezentirati svoja saznanja.
Sadržaj predmeta: Kolegij je podijeljen u tri cjeline:
a) Predstavljanje promjena bibliotečke paradigme kroz temeljne pojmove: knjiga, katalog, korisnik i bibliotekar.
b) Razvoj metoda i tehnika koje omogućavaju opisivanje i konsolidiranje informacija. Ponovno propitivanje i definiranje bibliografskih odnosa pod utjecajem savremene tehnologije. Novi sistemi (POPSI, PRECIS, SSZPO) i metode vezane za sadržajnu obradu podataka. Novi elementi u bibliografskom opisu (sažetak).
c) Predstavljanje problema koji su vezani za pretraživanje informacija (problemi oblikovanja upita), vrednovanje kvalitete pretraživanja i upoznavanje sa osnovnim strategijama pretraživanja (korištenje Booleovih operatera, kraćenje...).
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: seminarski i pismeno.
Literatura:
1. Chowdhury, G. G. (1999) Introduction to modern information retrieval. London: Library Association Publishing.
2. Dizdar, S. (2007) „Apstrakt u teoriji i praksi“ (1. međunarodna znanstvena konferencija „The Future of Information Sciences: INFuture 2007 - Digital Information and Heritage“, uredili Sanja Seljan i Hrvoje Stančić). Zagreb: Odsjek za informacijske znanosti, Filozofski fakultet. Str. 563 –579.
3. Foskett, A. C. (1996) The subject approach to information. 8th. ed. London: Library Association Publishing.
4. Lankaster, F. W. (1998) Indexing und Abstracting in Theory and Practice. Second ed. Illionis: Graduate School of Library and Information Science.
5. Mikačić, M. (1996) Teorijske osnove sustava za predmetno označavanje (odabrana poglavlja). Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo.
6. Rowly, J., Farrow, J. (2000) Organizing Knowledge. An introduction to managing access to Information. 3. ed. Aldershot, England: Grower.
7. Svenonius, E. (2005) Intelektualne osnove organizacije informacija. Lokve: Benja.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Metapodaci, FIL KOB 430
Semestar i broj bodova: VII; 1P + 1S; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i seminar
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Studenti će steći osnovna znanja vezana za metapodatke i upoznat će se sa napoznatijim modelima metapodataka.
Sadržaj predmeta: Metapodaci predstavljaju osnovne elemente koji se koriste u organizaciji znanja i od ključnog su značaja za razvoj i upravljanje digitalnim dokumentima kao i za nastanak digitalnih biblioteka. Upoznavanje (izučavanje) metapodataka unutar ovoga kolegija organizirat će se kroz dvije cjeline. Prva cjelina će obuhvatiti teme vezane za definiranje, zadatke i vrste metapodataka. Druga cjelina će obuhvatiti razvoj nove paradigme katalogizacije tumačen kroz IFLA-ine studije: studiju „Uvjeti za funkcionalnost bibliografskih zapisa“ (FRBR), studiju „Uvjeti za funkcionalnost preglednih kataložnih zapisa“ (FRNAR), kao i utjecaj ovih studija na postojeće standarde za obradu bibliotečke građe.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Dablin Core Metadata URL: http://purl.oclc.org/metadata/dublin_core/ (29.10. 2006.); vidi i URL: http://purl.org./metadata/dublin_core/ (29. 10. 2006.)
2. URL: http://www.oclc.org/research/projects/viaf/default.htm (29. 10. 2006).
3. Hakala, J. (2000) „Dablinski osnovni skup elemenata metapodataka“. U: Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 43/1-2. Str. 38–49.
4. Hopkinson, A. (2004) „Metapodaci: pregled“. U: Infoteka. 5. Str. 17–22. http://www.unilib.bg.ac.yu/bibliotekarstvo/infoteka/spec/17-22.pdf (29. 10. 2006.)
5. Reynolds, R. (2004) „ISSN, Identifikatori metapodaci u digitalnom svijetu“. U: Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 47/1-2. Str. 17–29. http://www.hkdrustvo.hr/vjesnik/files/VBH_1-2_2004_Reynolds.pdf (29. 10. 2006.)
6. Tillett, B. (2005) „FRBR and cataloging for the future“. U: Functional requirements for bibliographic records (FRBR): hype or cure-all (Patrick Le Boeuf, editor). Binghamton, NY: The Haworth Information Press. Str. 197–205 ili: Cataloging & Classification Quarterly. 39/3-4, 2005.
7. Uvjeti za funkcionalnost bibliografskih zapisa: završni izvještaj (IFLA-ina Studijska skupina za uvjete za funkcionalnost bibliografskih zapisa). Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004.
8. Willer, M. (2000) „Metapodaci u organizaciji podataka o električnoj građi“. (2. i 3. seminar „Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnost suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture“, zbornik radova, uredile Mirna Willer, Tinka Katić). Zagreb: Hrvatsko muzejsko društvo. Str. 58–64.
9. Willer, M. (2002) „Metapodaci za dugoročnu zaštitu elektroničke građe“. (5. seminar „Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnost suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture“: zbornik radova, uredile Mirna Willer, Tinka Katić). Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo. Str. 55–69.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Informacijski sistemi i mrežni servisi, FIL KOB 436
Semestar i broj bodova: VIII; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Kolegij ima za cilj objasniti osnovne principe kompjuterskih sistema i aplikacija, arhitekturu i organizaciju kompjuterskih sistema. Studenti trebaju usvojiti i ovladati raznolikim aplikacijama za pohranjivanje, organiziranje, proseciranje i pretraživanje podataka, kao i steći vještine upotrebe kompjuterskih i informacijskih sistema u mrežnom okruženju.
Sadržaj predmeta: U okviru predmeta obrađivat će se sljedeće teme: Definiranje informacijskog sistema. Primjena komunikacijskih mreža. Internet adrese (URL) i domene. Osnovni servisi i njihovo korištenje (elektronska pošta, prenos datoteka, liste slanja, rad za udaljenim računarom...). Pronalaženje informacija na internetu uz pomoć mašina za pretragu. Upoznavanje sa osnovnim i naprednim mogućnostima pretraživanja. Mogućnosti i ograničenja mašina za pretragu. Pojam hipertekstualnih i multimedijalnih dokumenata. Web-standardi i njihov utjecaj na razvoj web-resursa. Upoznavanje s multimedijalnim alatima i jezicima za označavanje dokumenta (HTML, XML, SGML, TEI, SQL jezik).
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: usmeno i pismeno.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. J. A. Hoffer, J. F. George, J. S. Valacich: Modern Systems Analysis and Design, 3/e,
2. Prentice Hall College Div, 2001
3. Martin, J.: Information Engineering II - Planning and Analisys, Prentice Hall, Englewood
4. Cliffs, NY 1990.
5. J. L. Whitten, L. D. Bentley, K. C. Dittman: Systems Analysis & Design Methods, 5/e,
6. McGraw-Hill Higher Education, 2000
7. Zwass, V. Foundations of Information systems, McGraw-Hill, Boston, 1998.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Digitalne biblioteke, FIL KOB 438
Semestar broj bodova: VIII; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Dobiti uvid u konceptualne i tehničke pretpostavke za kreiranje digitalnih biblioteka, razumjeti usluge koje takve vrste biblioteka imaju u kontekstu globalnog informacijskog povezivanja i pristupa informacijama. Studetni trebaju usvojiti vještine vezane za primjenu električkih izvora u umreženom društvu, odnosno steći znanja za rukovanje aplikacijama koje omogućuju interaktivni pristup informacijama putem sučelja za digitalne izvore i repozitorije.
Sadržaj predmeta: Upoznavanje s nastankom i razvojem ideje o digitalnim bibliotekama, njihovim zadacima i definicijama. Razumijevanje odnosa informacijske tehnologije i digitalnih biblioteka. Usporedbе tradicionalne i digitalne biblioteke; pojam hibridne biblioteke. Razlikovanje pojmovnih karakteristika u kontekstu izgradnje fondova elektronskih repozitorija znanja. Upoznavanje s tehničkim pretpostavkama za izradu različitih tipova digitalnih biblioteka, načinima povezivanja digitalnih objekata, formatima za pohranjivanje različitih vrsta elektronskih sadržaja, jezicima za označavanje, kao i problemima vezanim za očuvanje digitalnih izvora.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni ispit i usmeni razgovor.
Literatura:
1. Arms, W. Y. (2000) <i>Digital libraries</i> . Cambridge, London: MIT. URL: http://www.cs.cornell.edu/wya/DigLib/MS1999/index.html . (26. 09. 2006)
2. Borgman, C. L. (2002) <i>Od Gutenbergova izuma do globalnog informacijskog povezivanja, pristup informaciji u mrežnom svijetu</i> . Lokve, Zadar: Benja, Gradska knjižnica.
3. Živković, D. (2001) <i>Elektronička knjiga</i> . Zagreb: Multigraf.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Informacijski izvori i službe, FIL KOB 440
Semestar i broj bodova: VIII; 2P; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: izborni
<p>Cilj predmeta: Cilj je ovoga kolegija da studentima/icama omogući upoznavanje s filozofskim, društvenim i teorijsko-metodološkim izvořitima bibliotekarstva, koja bibliotečki diskurs tumače kao dinamičan i jedinstven sistem. U tom okviru posebna će se pažnja posvetiti proučavanju informacionih izvora, kako bi studenti/ce stekli sposobnost za procjenjivanje vrijednosti pojedinih izvora. Studenti/ce će također, steći znanja o informacijskoj službi u biblioteci, kao i vještine odgovaranja na različite vrste upita.</p> <p>Sadržaj predmeta: Uvod u teoriju bibliotečkih sistema i predstavljanje najpoznatijih teorija (J. H. Shera, A. Schrader, A. Serai i J. Nitecki). Struktura i organizacija bibliotečkih sistema; načini organiziranja među bibliotekama i razvoj bibliotečko-informacionog sistema. Stanje u Bosni i Hercegovini i perspektive. Informacijski izvori općenito: izvori koji su sami dovoljan izvor podataka; službene publikacije, nekonvencionalni izvori; primarni, sekundarni i tercijarni izvori. Historijski razvoj i važnost sekundarnih izvora informacija. Historijski razvoj informacijske službe u anglosaksonskim i evropskim bibliotekama, s posebnim osvrtom na stanje informacijskih službi u Bosni i Hercegovini. Smjernice za informacijsku službu. Informacijska služba i informator. Kategorizacija korisnika. Rješavanje informacijskih upita. Selektivna diseminacija informacija (SDI). Internetske informacijske usluge. Edukacija korisnika.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">
1. Aparac-Gazivoda, T. (1993) Teorijske osnove knjižnične znanosti. Zagreb: Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti (Radovi Zavoda za informacijske studije; knj. 7, Niz Knjižničarstvo; knj. 3).
2. Badurina, B., Siben, Z. (2003) „Mrežne stranice narodne knjižnice”. U: Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture (zbornik radova sa 6. seminara). Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo (Izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva; knj. 32). Str. 262–266.
3. Bašević, Lj. (1986) „Informacijska služba u biblioteci”. U: Bibliotekarstvo. 32. Str. 53–59.
4. Borgman, C. (2002) Od Guttenberga do globalnog informacijskog povezivanja: pristup informaciji u umreženom svijetu (uredila T. Aparac-Jelušić). Lokve, Zadar: Naklada Benja, Gradska knjižnica Zadar.
5. Jokić, M. (1998) „Evaluacija elektroničkih izvora informacija s korisničkog stajališta”. U: Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture (zbornik radova). Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo (Izdanja Hrvatskoga bibliotekarskog društva, knj. 26). Str. 69–80.
6. Slobodan pristup informacijama (uredile Alemka Belan-Simić i Aleksandra Horvat). U: Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 43/3, 2000.
7. Sečić, D. (1995) Informacijska služba u knjižnici. Rijeka: Benja.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Časopisi i znanstvena komunikacija, FIL KOB 441
Semestar i broj bodova: VIII; 2P; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj je ovoga kolegija da se studenti/ce upoznaju s historijskim razvojem i sadašnjom ulogom časopisa kao sredstva znanstvene komunikacije, s posebnim osvrtom na razvoj bosanskohercegovačkih znanstvenih časopisa.
Sadržaj predmeta: <ol style="list-style-type: none">
1. Historijski razvoj časopisa u svijetu.
2. Početak štamparstva i razvoj znanstvenih časopisa u Bosni i Hercegovini u osmanskom i austrougarskom periodu.
3. Časopis kao sredstvo znanstvenoga komuniciranja.
4. Međunarodni standardi za izradu časopisa i članaka. Kontrola kvalitete znanstvenih radova, uredništvo, recenzenti.
5. Rangiranje znanstvenih časopisa, citatna analiza, produktivnost autora/ustanova/zemalja, oblikovanje jezgre primarnih ili sekundarnih informacijskih izvora.
6. Izdanja ISI-a.
7. Digitalni i štampani časopisi.
8. Objavljivanje na mreži i modeli objavljivanja na mreži.
9. Arhiviranje i čuvanje digitalnih primjeraka
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Bakarić, K. (1999) Bibliografija arheologije Bosne i Hercegovine. Knj. 1. Komunikacijska struktura arheološkog znanja. Sarajevo: Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine.
2. Ginsparg, P. Creating a global knowledge network.http://arxiv.org.blurb/pg01unesco.html (10. 2. 2008)
3. Harnad, S. Implementing peer review on the Net: scientific quality control in scholarly electronic journals. http://www.cogsci.soton.ac.uk/~harnad/Papers/Harnad/harnad96.peer.review.html
4. Kruševac, T. (1978) Bosanskohercegovački listovi u XIX veku. Sarajevo: Veselin Masleša.
5. MacLuhan, M. (1973) Gutenbergova galaksija. Beograd: Nolit.
6. Memija, E. (1991) Bosanski vjesnici. Sarajevo: El Kalem.
7. Šercar, T. (1988) Komunikacijska filozofija znanstvenih časopisa. Zagreb: Globus.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Održavanje i oblikovanje mrežnih stranica, FIL KOB 524
Semestar i broj bodova: IX; P2 + V2; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Dati studentima temeljna znanja iz teorije web-dizajna i osposobiti ih da mogu samostalno programirati i održavati web-stranice. Kolegij ima za cilj upoznavanje s ulogom i oblikovanjem mrežnih stranica u informacijsko-komunikacijskim sistemima. Predmet obuhvata razumijevanje osnovnih principa povezanosti između posebnih sadržaja i organizacijskih i korisničkih potreba u virtuelnom okruženju. Studenti će se upoznati s osnovnim teorijama i tehnikama web-dizajna i razumjeti značaj oblikovanja mrežnih stranica i informacijskog umrežavanja za informacijske institucije i njihove korisnike. Osnovni zadatak jeste osposobiti studente da mogu samostalno izrađivati i održavati web-stranice.
Sadržaj predmeta: U okviru predmeta obrađivat će se sljedeće teme: Pojam hipertekstualnih i multimedijalnih dokumenata. Osnovne tehnike za generiranje izlaza. Upoznajte osnovne web-tehnologije, uključujući HTML, CSS i XML. Formatiranje teksta i dodavanje hiperveza, ikonica i mapiranje slike. Dodavanje slika u formatima GIF, JPEG, PNG, kao i multimedijijske elemente: animaciju, zvuk i video. Programiranje web-aplikacije pomoću jezika JavaScript.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: usmeno i pismeno.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Pitts, Natanya: Osnove XML, Kompjuter biblioteka, 2000.
2. Williams, E. Hugh, LANDE, David: Web aplikacije i baze podataka: PHP i MySQL, Mikro knjiga, 2003.
3. Abrus, Luka. Izrada Weba - abeceda za webmastere. Zagreb: Bug, 2003.
4. Gilbert, Don. MS Windows 2000 Professional: Rješenja za male tvrtke. Zagreb:
5. Algoritam, 2001.
6. Iliševic, Saša. Brzi vodic kroz kucne mreže. Zagreb: Bug, 2003.
7. Ležaic, Živko. ASP: Prakticni vodic kroz Active Server Pages. Zagreb: Miš, 2002.
8. Dopunska literatura:
9. Moulton, Pete. SOHO Networking: A Guide to Installing a Small-Office/Home-Office
10. Network. Cambridge: Prentice Hall, 2002.
11. W3 Schools. http://www.w3schools.com (12.01.2005.)
12. World Wide Web Consortium. http://www.w3c.org (12.01.2005.)
13. Žagar, Mario. UNIX i kako ga koristiti. Zagreb: Antonić, 1997.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Upravljanje informacijskim institucijama, FIL KOB 526
Semestar i broj bodova: IX; 2P + 2V; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente/ice bibliotekarstva s teorijom i praksom upravljanja informacijskim institucijama i informacijskim resursima na način koji će što efikasnije zadovoljiti organizacione ciljeve informacijskih institucija; s temeljnim upravljačkim funkcijama kao što su planiranje, organiziranje, kontroliranje radnog procesa u informacijskoj instituciji; s temeljnim upravljačkim znanjima i vještinama kao što su marketing, komuniciranje s korisničkom zajednicom i društveno zagovaranje, poznavanje zakonskih regulativa u vezi s upravljanjem informacijskim institucijama itd. Težište će biti na pitanjima upravljanja u bibliotekama i specifičnostima upravljačkih praksi u ovoj vrsti informacijskih institucija.
Sadržaj predmeta: <ol style="list-style-type: none">
1. Osnovni pojmovi teorije menadžmenta. Menadžment informacijskih institucija u historijskoj perspektivi.
2. Menadžment u bibliotekarstvu. Temeljni koncepti, strategije, vještine i odgovornosti.
3. Osnove upravljanja radnim procesom u biblioteci. Upravljanje potencijalima (ljudski potencijali, finansijski potencijali). Razine upravljanja. Struktura bibliotečkog osoblja. Zapošljavanje i cjeloživotno učenje osoblja.
4. Mjerjenje efikasnosti i kvalitete radnog procesa.
5. Marketing / Bibliotečki marketing. Temeljni koncepti, strategije, ciljevi.
6. Komunikacijske vještine i vještine pregovaranja/zagovaranja. Proces komunikacije. Vrste komunikacijskih kanala. Usmena i pisana komunikacija na radnom mjestu. Komunikacija s korisnicima. Strategije rješavanja konflikata.
7. Vođenje i motivacija (stil, motivacijske teorije, motivacija i ponašanje).
8. Promjene (uvođenje i upravljanje promjenama, otpor na promjene).
9. Projekt menadžment. Osnovni pojmovi projekt menadžmenta: vrijeme, novac, kvalitet, opseg. Definiranje, planiranje, implementiranje, evaluiranje projekata. Temeljne strategije ostvarenja kolektivnih projekata.
10. Strategije iznalaženja dodatnih finansijskih sredstava za bibliotečke i informacijske institucije.
Preduvjeti za upis predmeta: završen dodiplomski studij
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera znanja: pismeno i usmeni razgovor.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">
1. Bennet, R. (1994) <i>Management</i>. Zagreb: Informator.
2. Evans, G. E., Ward, P. L., Rugaas, B. (2000) <i>Management basics for information professionals</i>. New York, London: Neal-Schuman Publishers.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA KOMPARATIVNU KNJIŽEVNOST I BIBLIOTEKARSTVO

Naziv predmeta i šifra: Internet kultura, FIL KOB 532
Semestar i broj bodova: X; 1P + 2V; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Kolegij ima za cilj tematizirati rastuću popularnost i sve rašireniju upotrebu novih medija, posebice interneta, stavljanjem naglaska na različite online alate koji omogućavaju korisnicima da razmjenjuju informacije, mišljenje i znanje. Internet kultura počiva na informacijskoj tehnologiji, a o samom internetu kao novom mediju potrebno je razmišljati na razini meta-tehnologije, koja je uzrokovala značajne promjene ne samo u oblasti bibliotekarstva, već u informacijskoj znanosti uopće.
Sadržaj predmeta: Historijski kontekst razvoja interenta s posebnim akcentom na internet druge generacije, tzv. Web 2.0., čijom upotrebom bibliotekarstvo ulazi u područje novih oblika sticanja znanja preko različitih izvora informacija i medija. Informacije dostupne posredstvom Web 2.0. formiraju okruženje u kojem se korisnik postepeno uvodi u novi način korištenja suvremene tehnologije, koja uzrokuje nastanak biblioteka nove generacije – Library 2.0.
Preduvjeti za upis predmeta: završen dodiplomski studij
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; kumulativni i usmeni ispit.
Literatura:
1. Benkler, Y. (2006) <i>The Wealth of Networks: How Social Production Transforms Markets and Freedoms</i> . New Haven, London: Yale University Press. http://www.benkler.org/Benkler_Wealth_Of_Networks.pdf
2. Castells, M. (2003) <i>Internet galaksija. Razmišljanja o Internetu, poslovanju i društvu</i> . Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
3. Stadler, F. (2005) <i>Open Cultures and the Nature of Networks</i> . Novi Sad: Futura publikacije. Notebook_eng.pdf">http://felix.openflows.com/pdf>Notebook_eng.pdf